

Universitat de Lleida

L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida

Meritxell Niñá Jové

Dipòsit Legal: L.1234-2014

<http://hdl.handle.net/10803/275936>

ADVERTIMENT. L'accés als continguts d'aquesta tesi doctoral i la seva utilització ha de respectar els drets de la persona autora. Pot ser utilitzada per a consulta o estudi personal, així com en activitats o materials d'investigació i docència en els termes establerts a l'art. 32 del Text Refós de la Llei de Propietat Intel·lectual (RDL 1/1996). Per altres utilitzacions es requereix l'autorització prèvia i expressa de la persona autora. En qualsevol cas, en la utilització dels seus continguts caldrà indicar de forma clara el nom i cognoms de la persona autora i el títol de la tesi doctoral. No s'autoritza la seva reproducció o altres formes d'explotació efectuades amb finalitats de lucre ni la seva comunicació pública des d'un lloc aliè al servei TDX. Tampoc s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant als continguts de la tesi com als seus resums i índexs.

ADVERTENCIA. El acceso a los contenidos de esta tesis doctoral y su utilización debe respetar los derechos de la persona autora. Puede ser utilizada para consulta o estudio personal, así como en actividades o materiales de investigación y docencia en los términos establecidos en el art. 32 del Texto Refundido de la Ley de Propiedad Intelectual (RDL 1/1996). Para otros usos se requiere la autorización previa y expresa de la persona autora. En cualquier caso, en la utilización de sus contenidos se deberá indicar de forma clara el nombre y apellidos de la persona autora y el título de la tesis doctoral. No se autoriza su reproducción u otras formas de explotación efectuadas con fines lucrativos ni su comunicación pública desde un sitio ajeno al servicio TDR. Tampoco se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al contenido de la tesis como a sus resúmenes e índices.

WARNING. Access to the contents of this doctoral thesis and its use must respect the rights of the author. It can be used for reference or private study, as well as research and learning activities or materials in the terms established by the 32nd article of the Spanish Consolidated Copyright Act (RDL 1/1996). Express and previous authorization of the author is required for any other uses. In any case, when using its content, full name of the author and title of the thesis must be clearly indicated. Reproduction or other forms of for profit use or public communication from outside TDX service is not allowed. Presentation of its content in a window or frame external to TDX (framing) is not authorized either. These rights affect both the content of the thesis and its abstracts and indexes.

Universitat de Lleida

FACULTAT DE LLETRES
DEPARTAMENT D'HISTÒRIA DE L'ART I HISTÒRIA SOCIAL

TESI DOCTORAL

L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida

VOLUM II

Defensada per:

Meritxell Niñá Jové

Per optar al títol de doctora en Història de l'Art

Dirigida per:

Immaculada Lorés Otzet

Professora titular d'Història de l'Art

Universitat de Lleida

2014

ÍNDIX

FIGURES.....	4
ANNEX 1. CAPITELLS DELS SUPORTS DE L'INTERIOR DEL TEMPLE.....	92
ANNEX 1. Infogrames de localització dels capitells dels suports de l'interior del temple	93
ANNEX 1. Fitxes dels capitells dels suports interiors del temple.....	97
ANNEX 2. CLAUS DE VOLTA DEL TEMPLE.....	305
ANNEX 2. Infograma de localització de les claus de volta del temple	306
ANNEX 2. Fitxes de les claus de volta del temple	307
ANNEX 3. MÈNSULES DEL TEMPLE	318
ANNEX 3. Infogrames de localització de les mènsules del temple	319
ANNEX 3. Fitxes de les mènsules del temple	324
ANNEX 4. CAPITELLS DE LES FINESTRES DEL TEMPLE	366
ANNEX 4. Infogrames de localització de les finestres del temple.....	367
ANNEX 4. Fitxes dels capitells de les finestres del temple	369
ANNEX 5. CAPITELLS DE L'ARCADA NORD-EST I L'ALA EST DEL CLAUSTRE.....	395
ANNEX 5. Infogrames de localització dels capitells de l'arcada nord-est i l'ala est del claustre	396
ANNEX 5. Fitxes dels capitells de l'arcada nord-est i l'ala est del claustre.....	399
ANNEX 6. PECES DESCONTEXTUALITZADES.....	478
ANNEX 6. Fitxes de les peces descontextualitzades.....	479

FIGURES

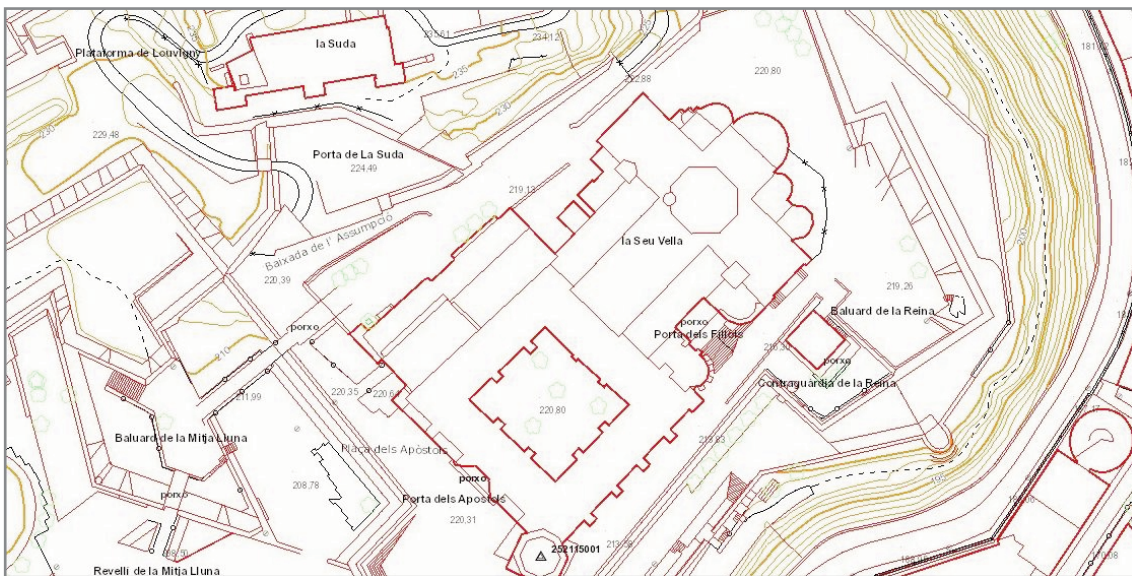

Fig. 1 i 2. Localització del complex de la Seu Vella a la ciutat de Lleida.

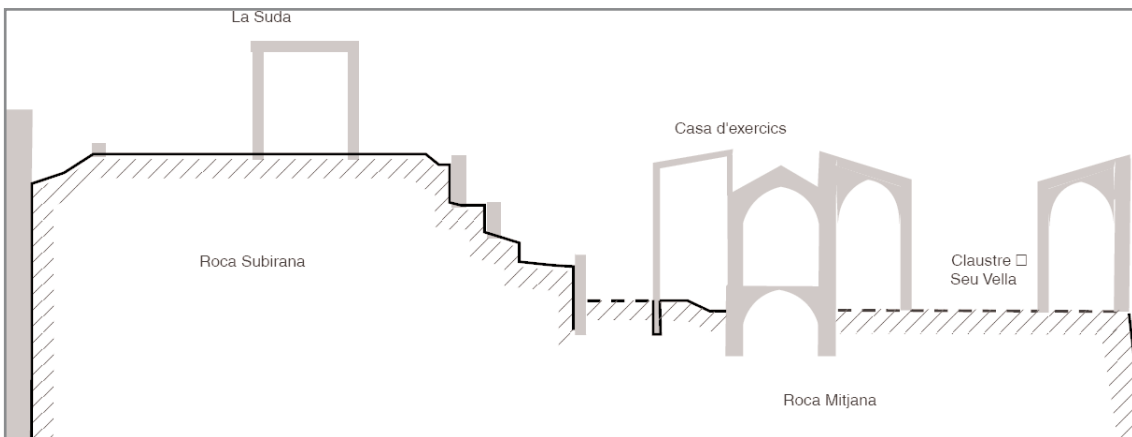

Fig. 3. Croquis-secció del turó de la Seu Vella, Lleida.

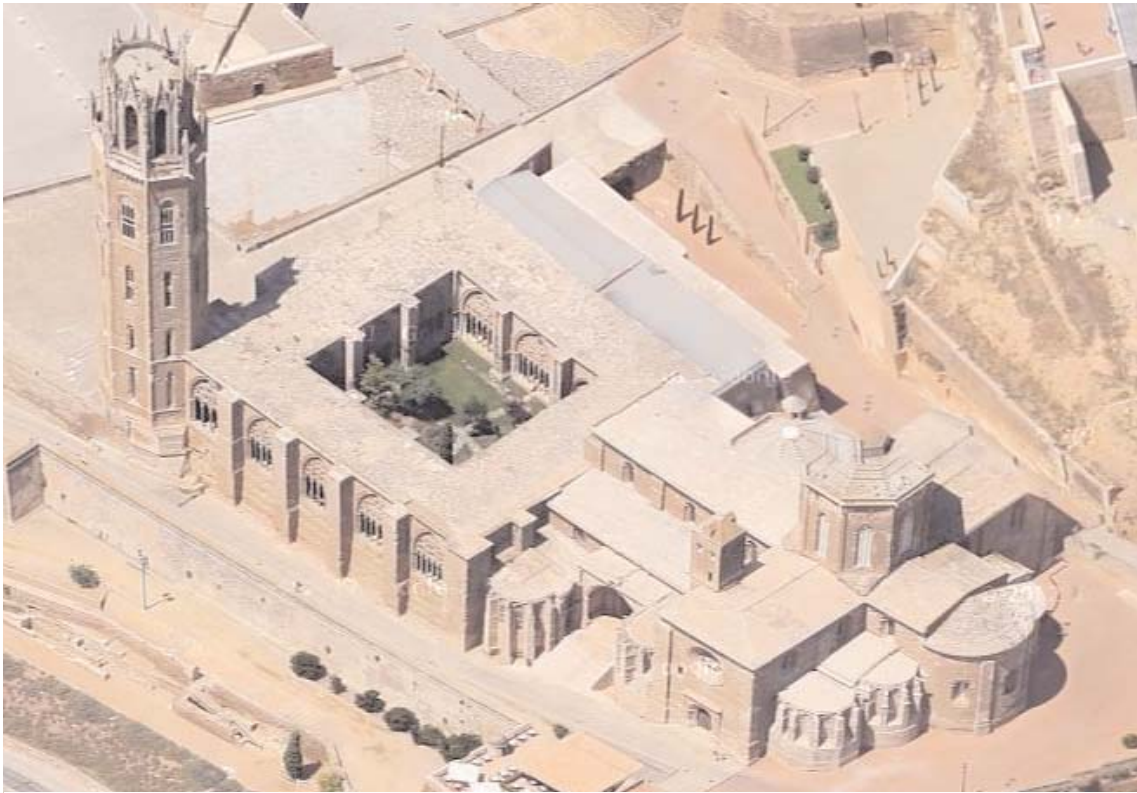

Fig. 4. Vista aèria del conjunt catedralici de la Seu Vella, Lleida.

Fig. 5. Façana sud, orientada a la ciutat, Seu Vella, Lleida.

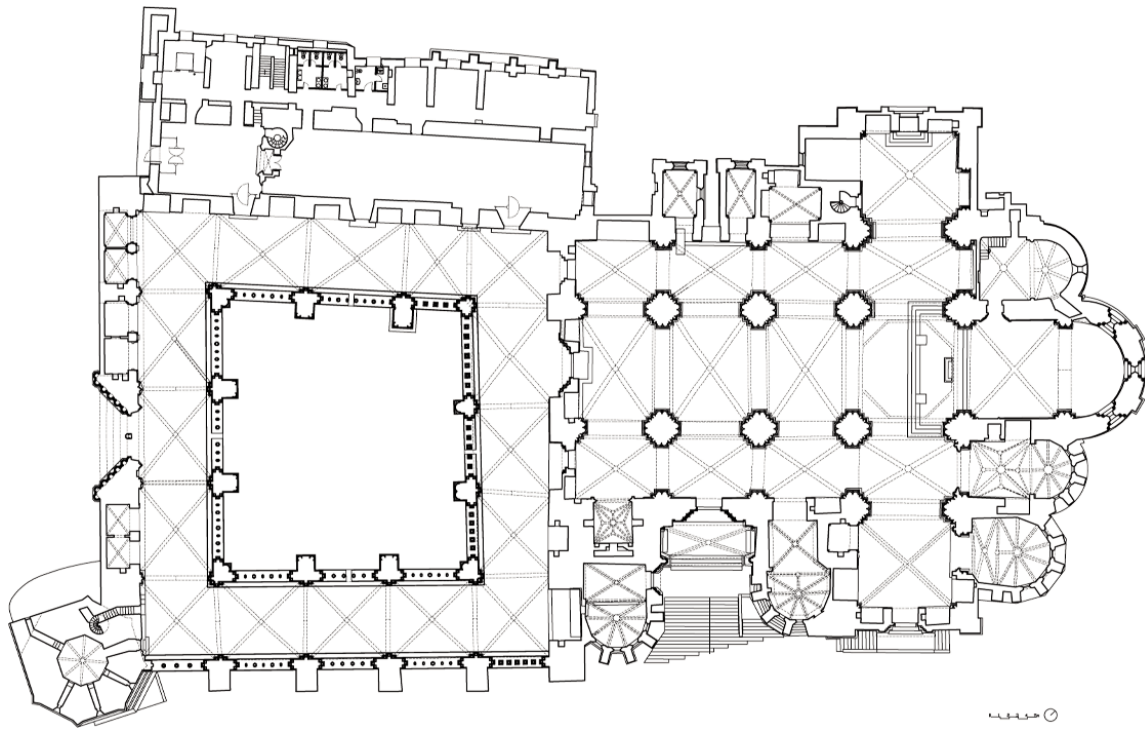

Fig. 6. Planta actual del conjunt catedralici de la Seu Vella de Lleida.

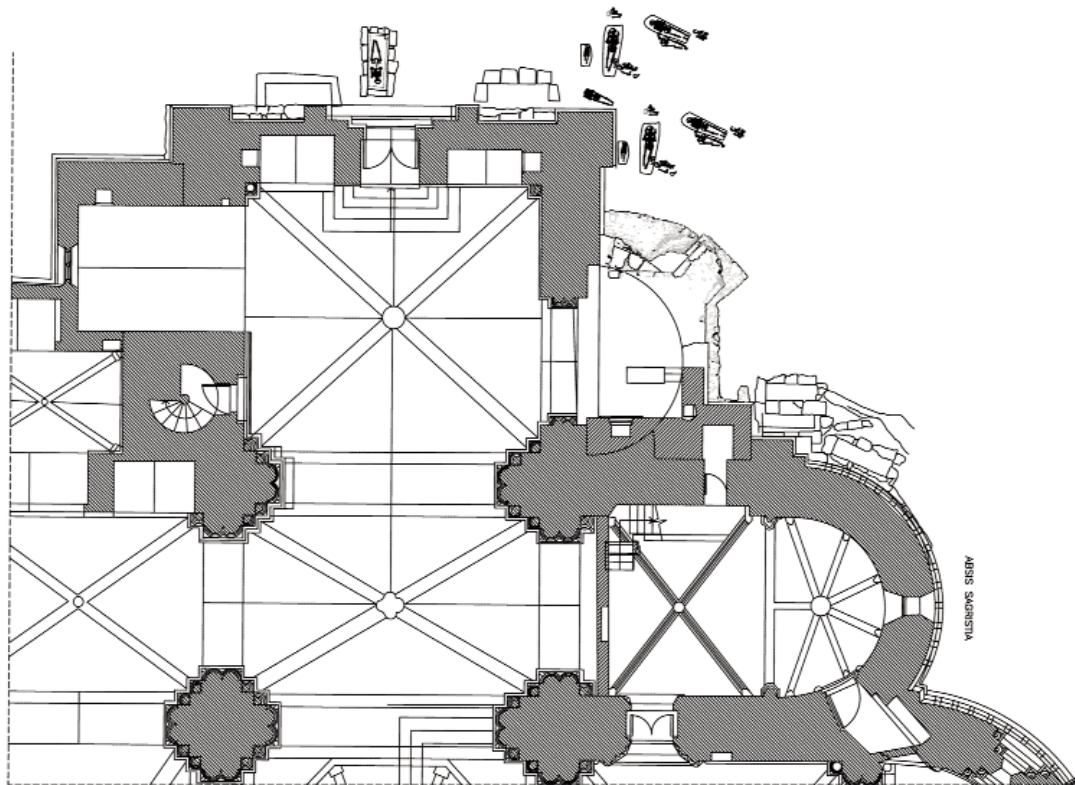

Fig. 7. Localització de les restes arqueològiques trobades l'any 1992, sector nord-est del temple, Seu Vella, Lleida.

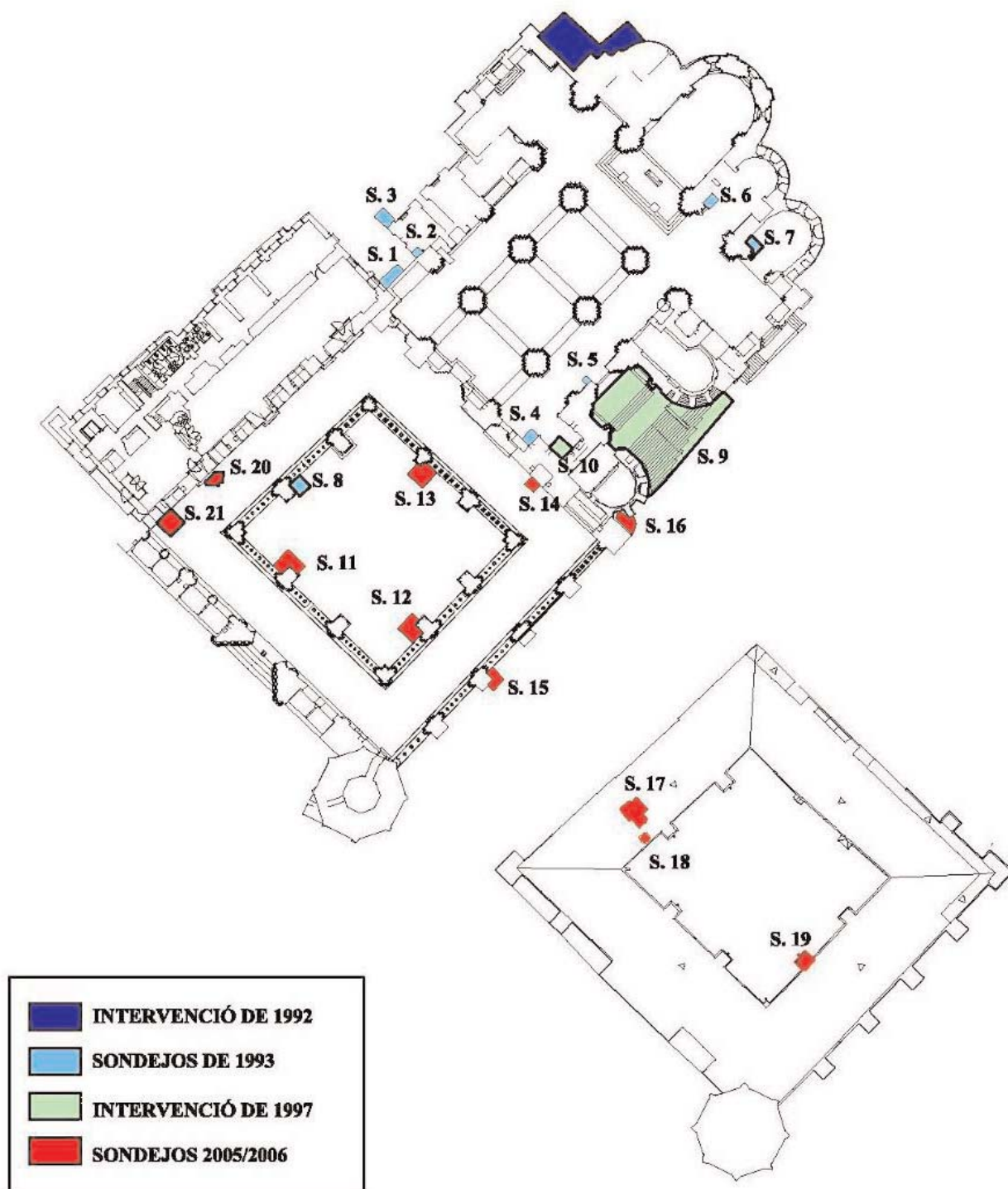
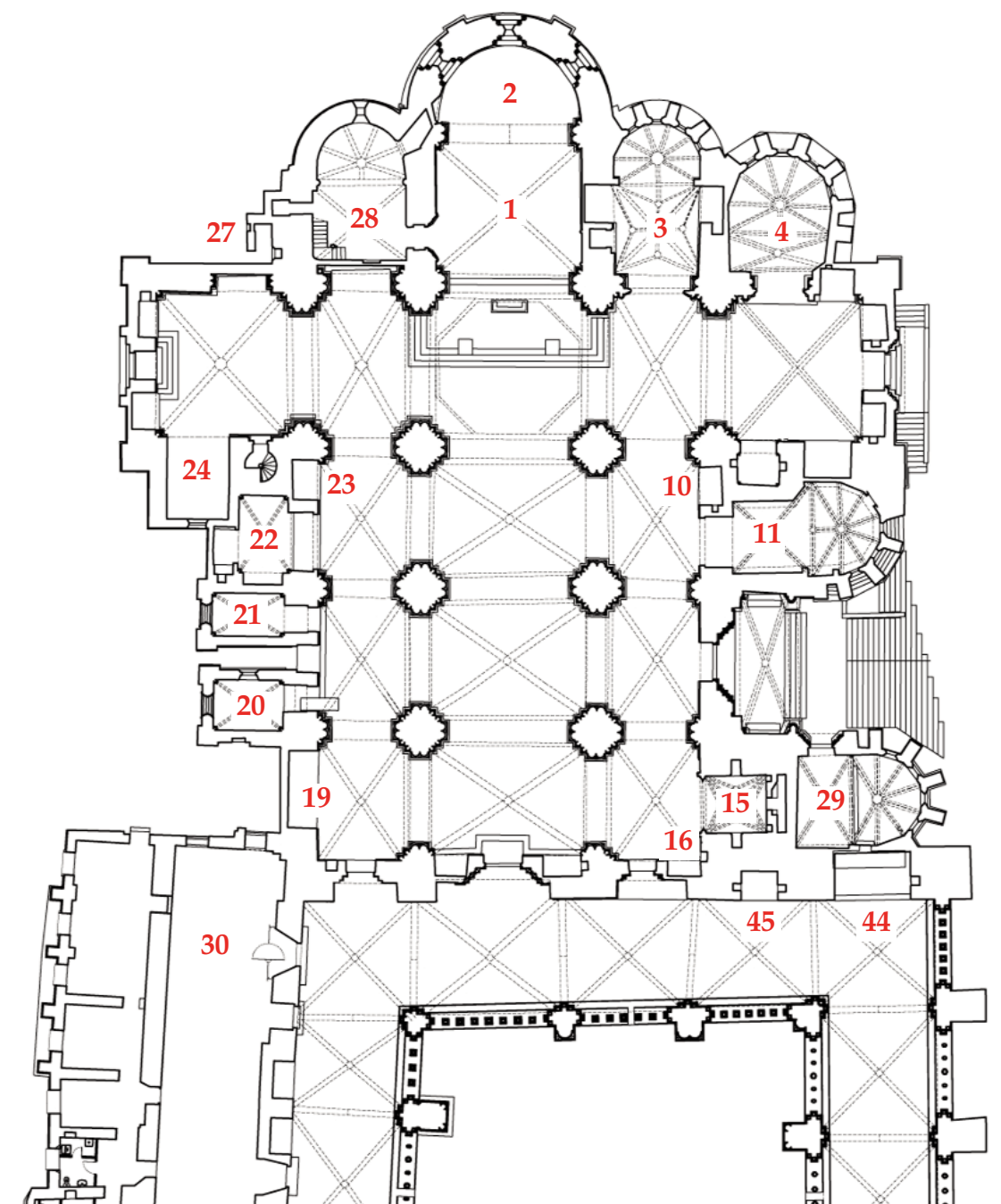

Fig. 8. Localització de les zones de la Seu Vella on s'ha intervingut arqueològicament.

1. Absis Major	21. Capella de Sant Erasme
2. Capella de Santa Anna	22. Capella de l'Assumpta (dels Gallart)
3. Capella de sant Pere (dels Montcada)	24. Capella de Tots Sants
4. Capella de Sant Miquel o de la Immaculada (o de Ferrer Colom)	27. Capella de Sant Antolí (de la Purificació o dels Gralla)
10. Capella de Sant Tomàs	28. Capella de Sant Jaume i Sant Llätzer (després, la Mare de Déu de les Neus)
11. Capella de l'Epifania (de Requesens), inicialment de Santes Creus (?)	29. Capella de Jesús (de Sescomes)
15. Capella de Sant Joan Baptista	30. Capella de Santa Maria l'Antiga
16. Capella de Santa Margarida	44. Capella de Sant Martí
19. Capella del Corpus Christi	45. Capella de Sant Esteve
20. Capella de Sant Vicenç	

Fig. 9. Localització de les capelles citades de la Seu Vella.

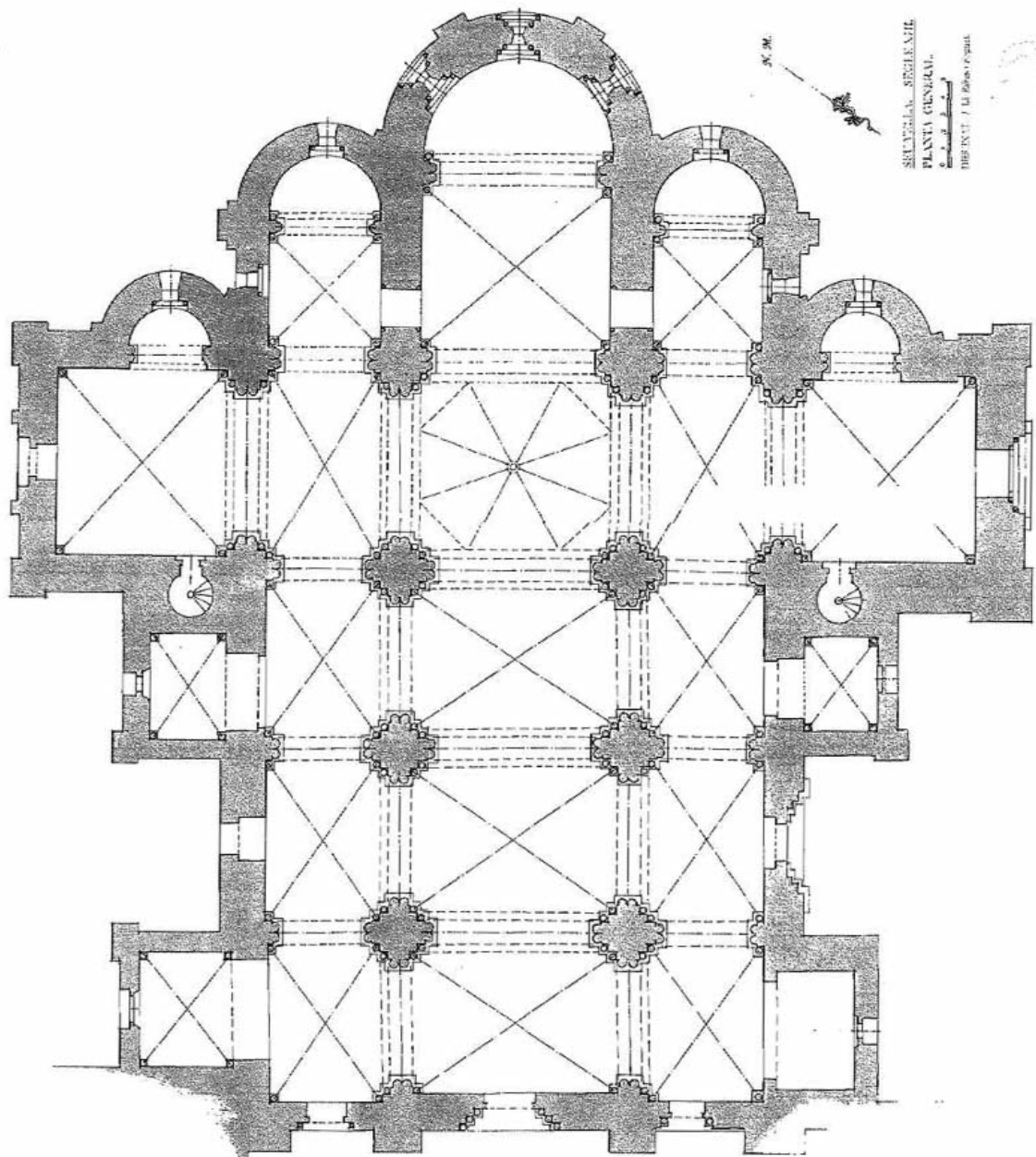

Fig. 10. Hipòtesi de reconstrucció de la planta de la Seu Vella al segle XIII.

Fig. 11. Pintures de la volta de la capella de Sant Tomàs, oberta al tram oriental de la nau sud, Seu Vella, Lleida.

Fig. 12. Pintures de la capella de Sant Tomàs, oberta al tram oriental de la nau sud, Seu Vella, Lleida.

Fig. 13. Entrellaçat geomètric, convent de Nostra Senyora dels Àngels d'Avinganya, Seròs (El Segrià), pintures altes de la capçalera del temple, 1201-1240.

▲ Fig. 14. Interior de la nau vers l'absis major, Seu Vella, Lleida.

◀ Fig. 15. Interior de la nau, catedral de Santa Maria de Tarragona.

Fig. 16. Exterior del cimbori, Seu Vella, Lleida.

Fig. 17. Interior del cimbori, Seu Vella, Lleida.

◀ Fig. 18. Finestra de l'absis central, Seu Vella, Lleida.

▲ Fig. 19. Rosassa de la façana del transsepte sud, Seu Vella, Lleida.

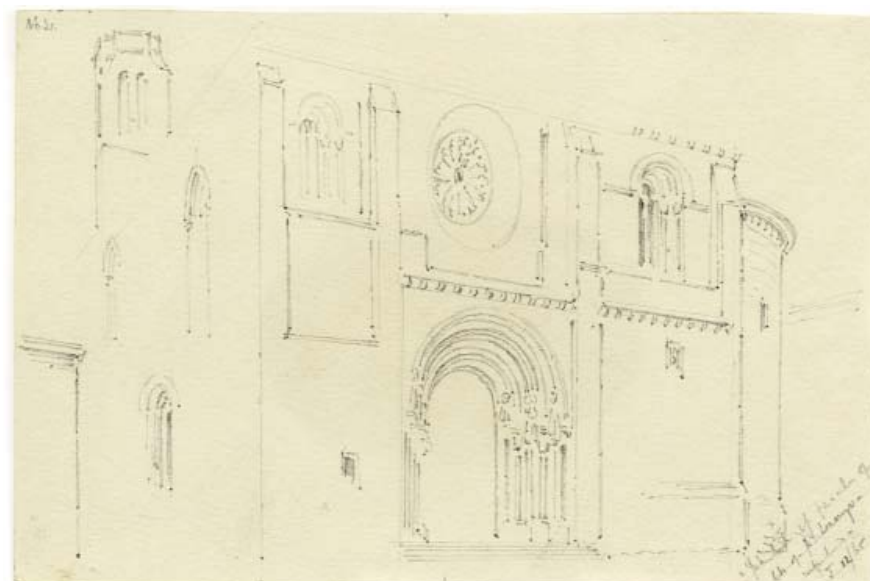

Fig. 20. Façana sud de Sant Joan el Vell de Lleida, Richard Roskell Bayne, Maltwood Art Museum and Gallery, Universitat de Victoria, Canadà, abans de 1868.

Fig. 21. Claustre, angle nord-est vist des del jardí, Seu Vella, Lleida.

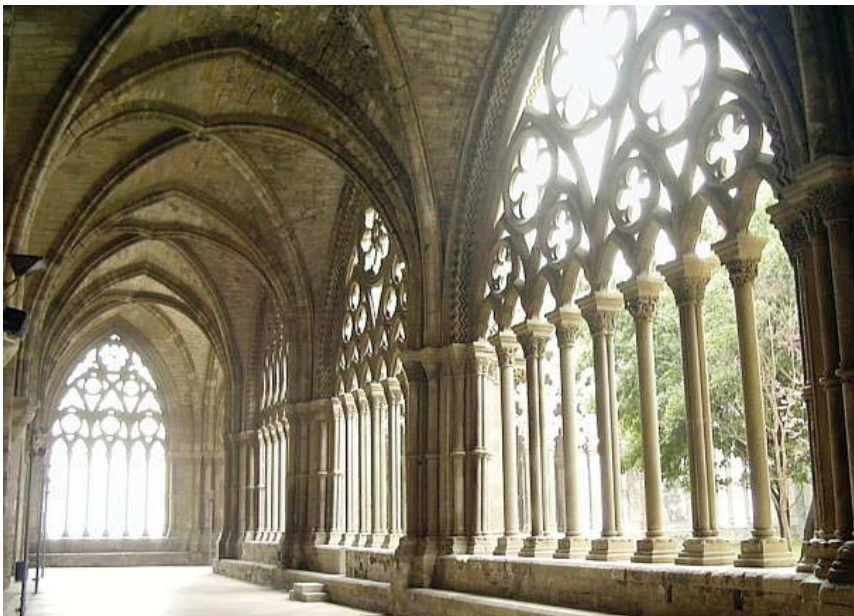

Fig. 22. Nau est del claustre, Seu Vella, Lleida.

Fig. 23. Medallons heràldics, muret de tancament de l'ala est del claustre, Seu Vella, Lleida.

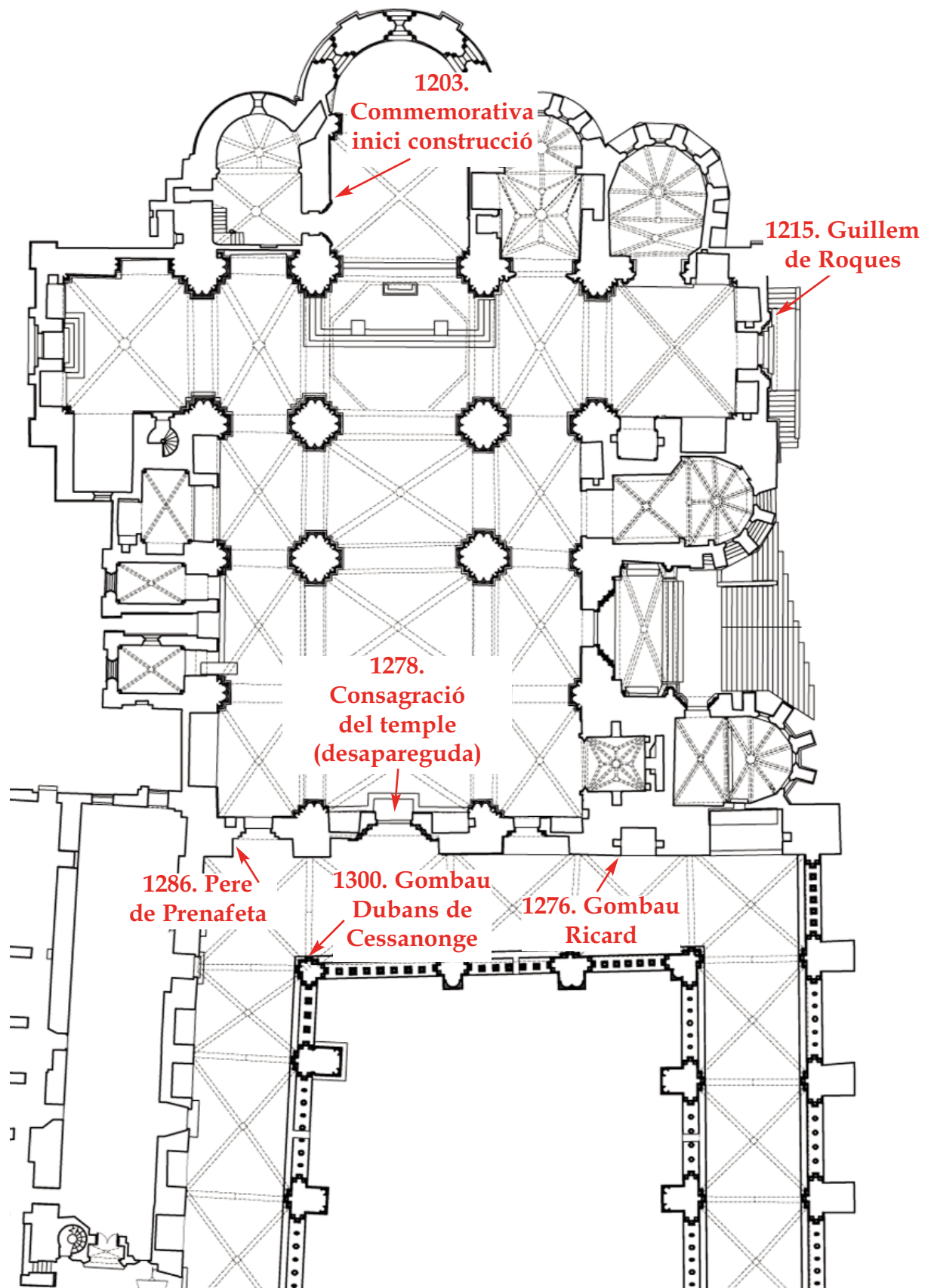

Fig. 24. Distribució de les làpides que ajuden a fixar una cronologia constructiva del temple i l'ala est del claustre, Seu Vella, Lleida.

Fig. 25. Situació de la contraguàrdia de la Reina, turó de la Seu Vella, Lleida.

Fig. 26. Vista de la ciutat de Lleida, Antoon van der Wijngaerde, Biblioteca Nacional d'Àustria, Viena, 1563.

Figs. 27 i 28. Excavacions al baluard de la reina, restes de l'antic Palau Episcopal, Turó de la Seu Vella, Lleida.

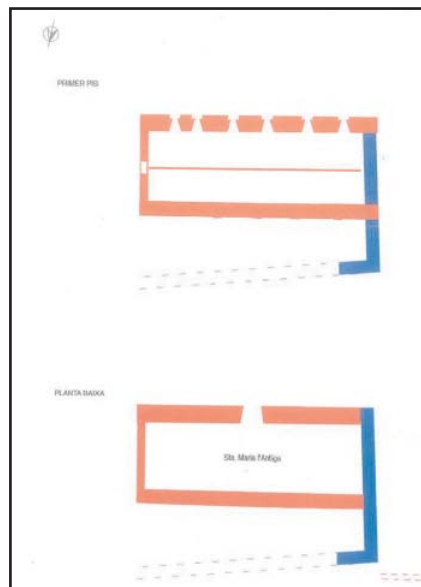
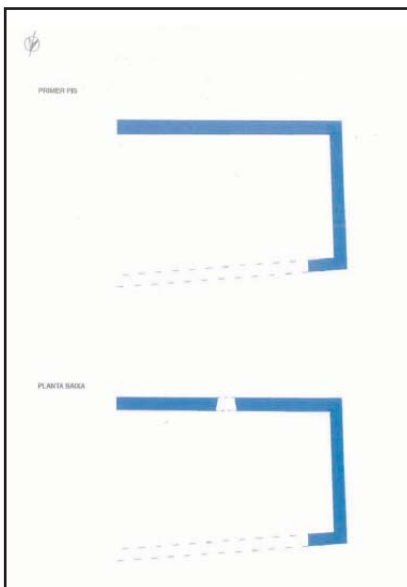
Fig. 29. Carrers de la Bisbalia i de la Clausera de la Seo. Lleyda, any 1523, Enric Garsaball, reconstrucció imaginària amb l'assessorament històric de Josep Lladonosa, Museu Morera de Lleida, 1970.

Fig. 30. Estat recent de l'antic carrer de la Bisbalia.

Fig. 31. Edifici de la Canonja vist des del costat nord, conjunt de la Seu Vella, Lleida.

Figs. 32 i 33. Fases constructives de la Canonja, segona meitat del segle XII (blau) i principis del segle XIII (vermell).

◀ **Fig. 34.** Nau de Santa Maria l'Antiga, a l'interior de la Canonja, Lleida.

▲ **Fig. 35.** Arc faixó, interior de la Canonja, Lleida.

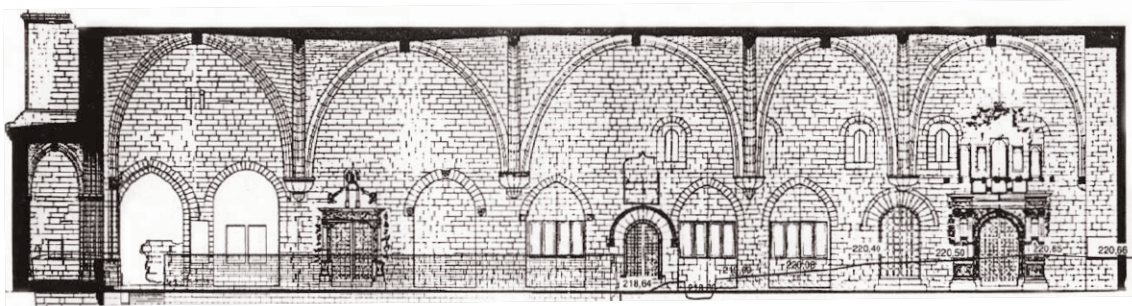

Fig. 36. Alçat de la façana sud de la Canonja.

▲◀ Fig. 37. Finestes romàniques, façana sud de Santa Maria l'Antiga (la Canonja), Lleida.

▲ Fig. 38. Finestra cegada pels nervis de la volta del claustre, façana sud de Santa Maria l'Antiga (la Canonja), Lleida.

◀ Fig. 39. Porta del pis inferior de la Canonja (accés a l'antiga Casa de la Volta), Seu Vella, Lleida.

Fig. 40. Castell del Rei vist des del sud, Lleida.

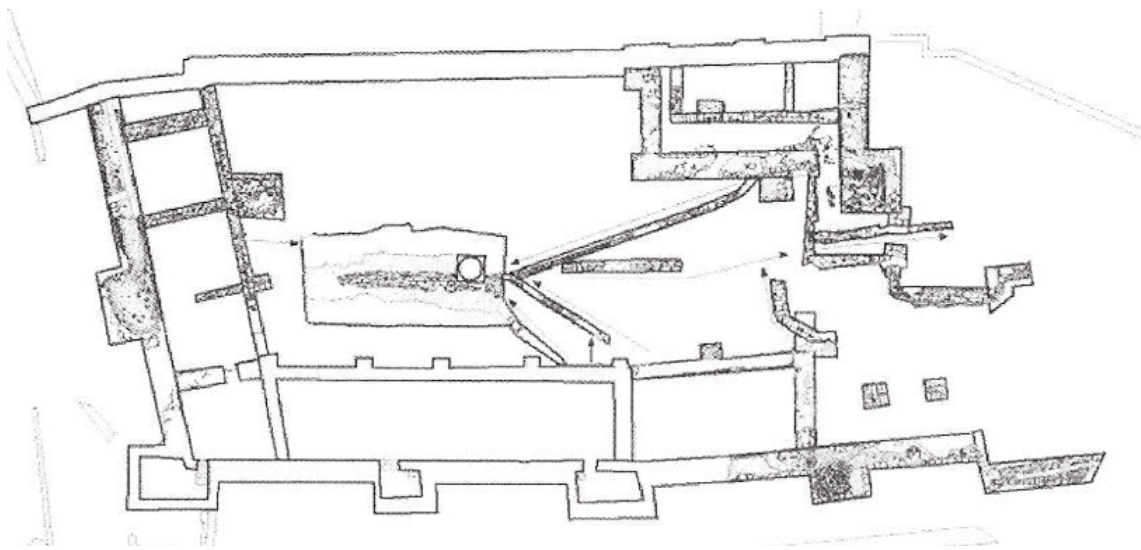

Fig. 41. Planta del Castell del Rei de Lleida als segles XIII-XIV.

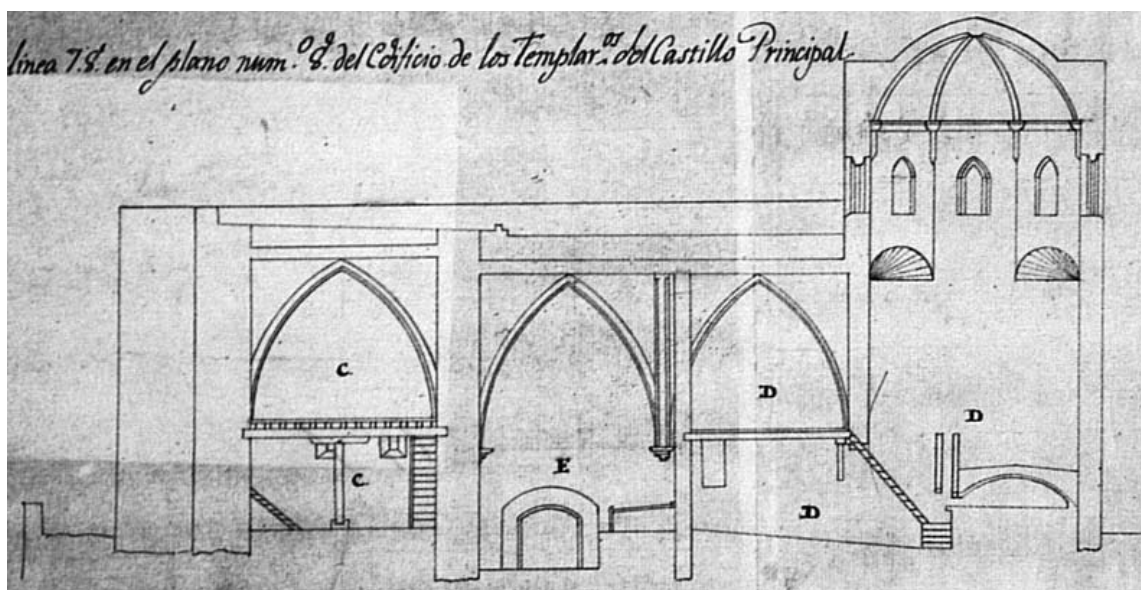

Fig. 42. Secció longitudinal de l'ala occidental del Castell del Rei de Lleida, 1796.

Fig. 43. Dibuix amb les decoracions de les claus de volta del Castell del Rei de Lleida

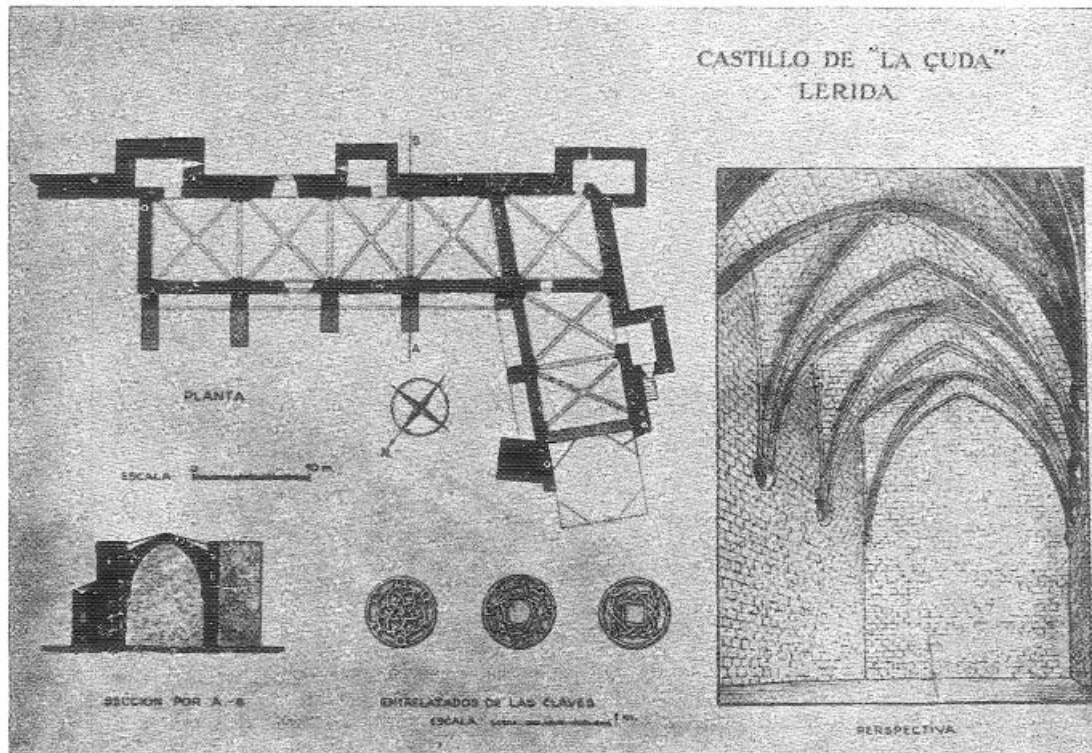

Fig. 44. Plànols i perspectiva interior amb les voltes i el elements sustentants de la coberta de la nau sud, Castell del Rei de Lleida.

Fig. 45. Ales sud i oest vistes des del pati interior, Castell del Rei, Lleida, vers 1910.

Fig. 47. *Catalogne, Lerida, 1644*, detall amb la Seu Vella de Lleida atacada durant la Guerra dels Segadors, Sebastien de Beaulieu, Bibliothèque Nationale, París, 1644.

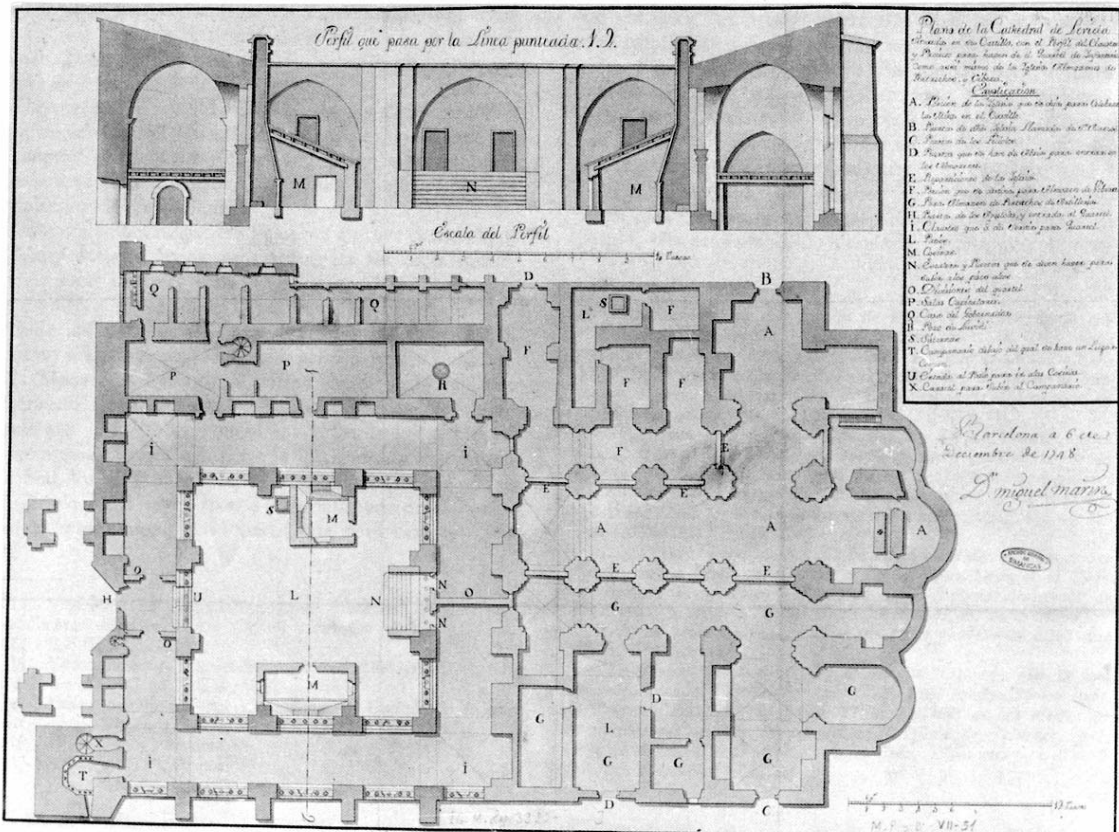

Fig. 48. *Plano de la Cathedral de Lérida situada en su castillo con el perfil del claustro y proyecto para hacer de el quartel de ynfanteria como assi mismo de la Yglesia almacenes de pertechos y viberes*, Miguel Marín, Archivo General de Simancas, 6 de diciembre de 1748.

Fig. 49. Interior de la Seu Vella de Lleida, Francesc Xavier Parcerisa, 1839.

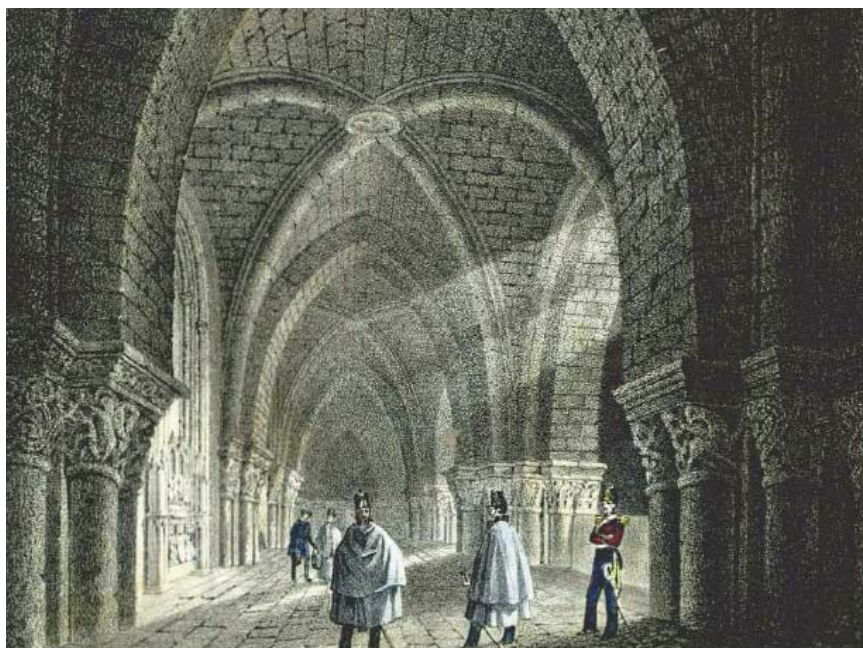

Fig. 50. Estat en què es trobaven els capitells de l'interior de la Seu Vella abans que es retirés la capa de calç amb què van ser coberts durant l'etapa d'ocupació militar.

Fig. 51. Les mateixes peces després de la retirada de la capa de calç, en una imatge presa l'any 1954.

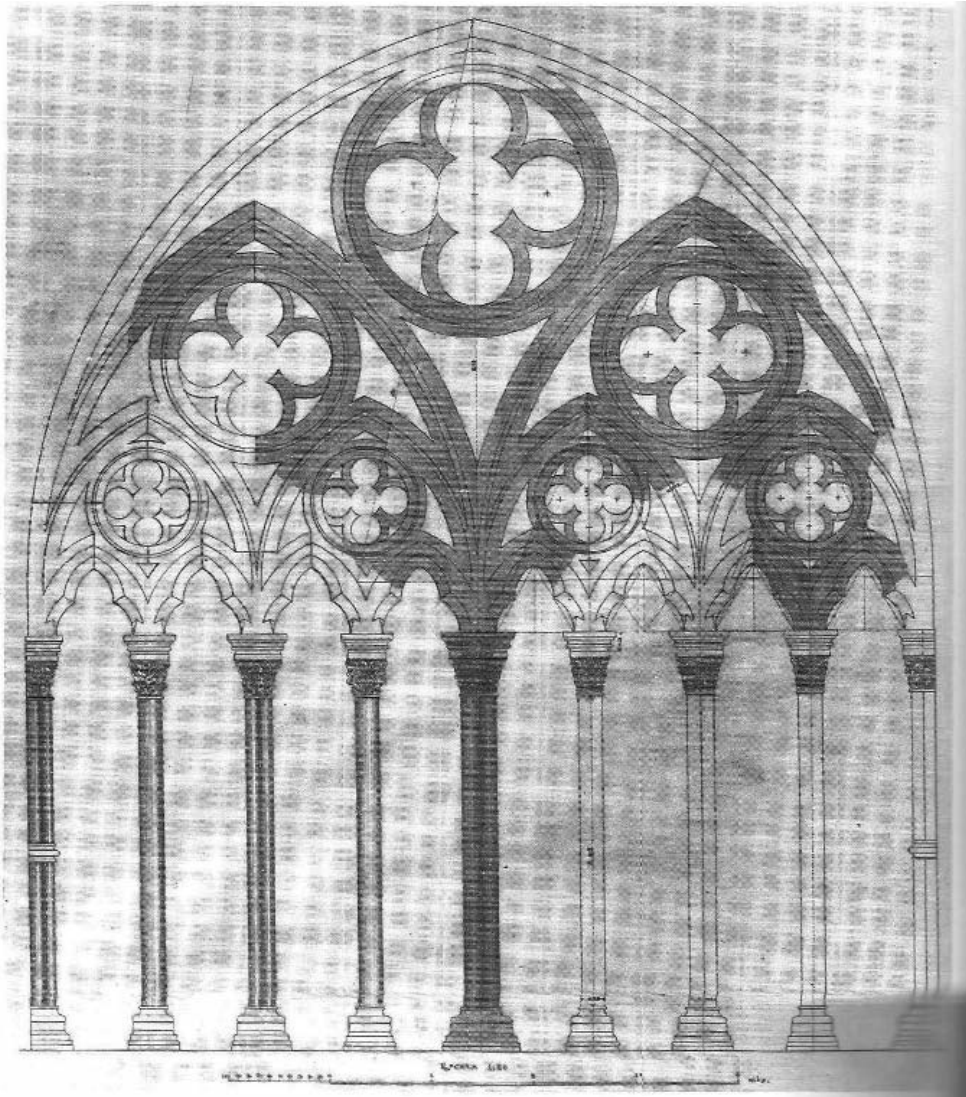

Fig. 52. Projecte de restauració de l'arcada nord de l'ala est del claustre de la Seu Vella de Lleida, Josep Combelles, 1924.

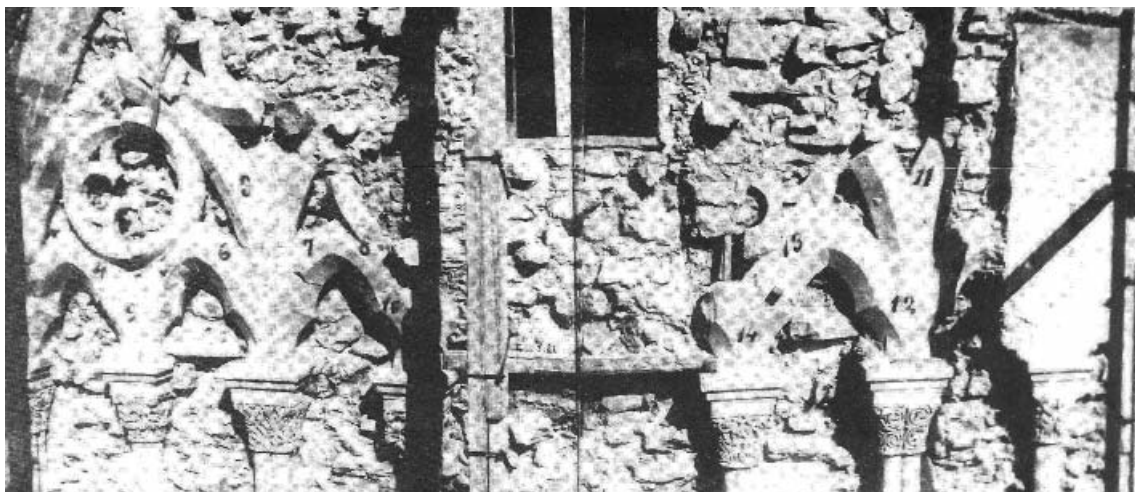

Fig. 53. Destapat de l'arcada nord de l'ala est del claustre, Josep Combelles, Seu Vella, Lleida, 1924.

Figs. 54 i 55. Resurrecció de Llätzer i entrada de Crist a Jerusalem, Biduino, parroquial de Santi Ippolito e Cassiano, San Casciano a Settimo (La Toscana), detalls de la llinda de la porta principal, any 1180.

Fig. 56. Entrada de Crist a Jerusalem, Biduino, col·lecció del Palazzo Mazzarosa, Lucca, llinda provinent de l'església de Sant' Angelo in Campo, vers 1180.

Figs. 57 i 58. Entrada de Crist a Jerusalem, Biduino, The Cloisters, Nova York, llinda provinent de l'església de San Leonardo al Frigido, Massa, ca. 1170-1180.

Fig. 59. Entrada de Crist a Jerusalem, Santa Maria de l'Estany, capitell de la galeria nord del claustre, final segle XII-principis segle XIII.

Fig. 60. Consagració de la nova abacial de Cluny l'any 1095 pel papa Urbà II, Bibliothèque Nationale de France, París, Recull litúrgic i històric, ms. lat. 17716, f. 91r, prové de l'abadia cluniacenca de Saint-Martin-des-Champs, ca. 1200.

◀ Fig. 61. Pere amb el gall sobre un mur, Musée du Louvre, París, peça de vori, inv. OA 3860, provinent de Ravenna (?), segles V-VI

▼ Fig. 62. Escenes de la passió amb el gall sobre una torre, Stadtbibliothek, Trèveris, Còdex d'Egbert, ms. 24, f. 80v, ca. 980-993.

Fig. 63. Jesús cura el leprós, l'ex-leprós mostra que està guarit i l'ex-leprós fa l'ofrena al sacerdot, Biblioteca Laurenziana, Florència, Tetraevangeli, ms. Laur. VI, 23, f. 14v, segles XII-XIII.

Figs. 64 i 65. Curació del Leprós, Panteón de los Reyes, basílica de San Isidoro, Lleó, dues cares d'una mateix capitell angular, columna de l'antic pòrtic, 1072-1109.

Fig. 66. Decapitació de sant Jaume, catedral de Santa Maria, Tudela (Navarra), capitell del claustre, galeria sud, 1170-1188.

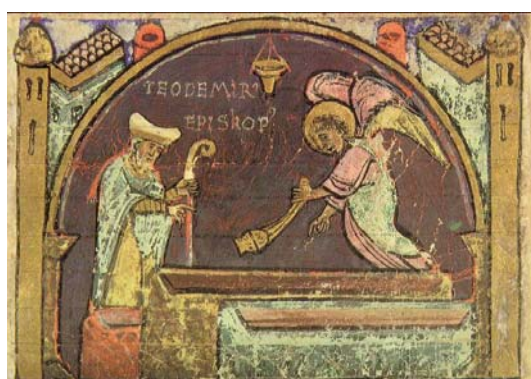
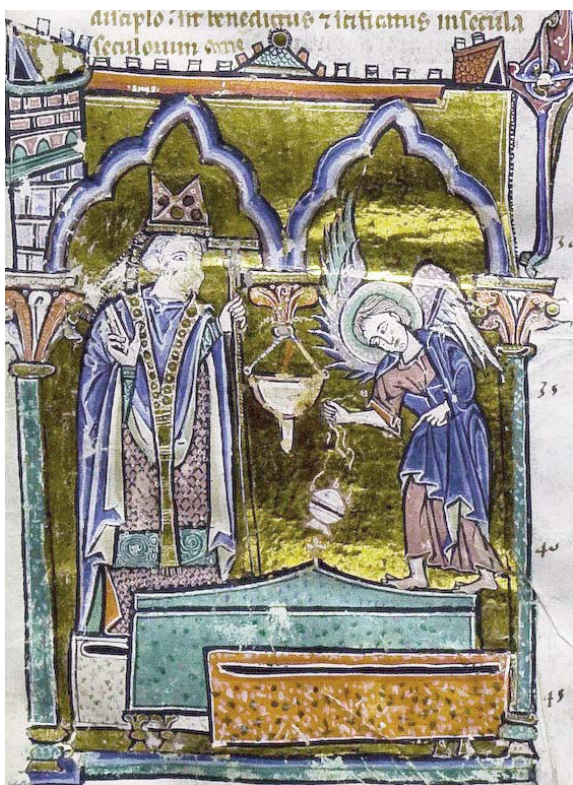
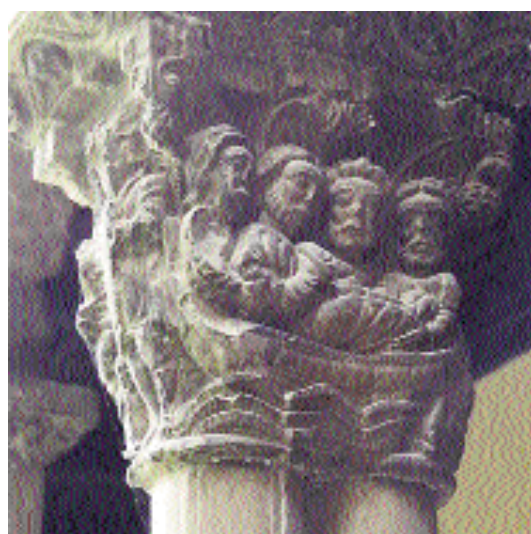
Fig. 67. Decapitació de sant Jaume, Museu Arqueològic de la Basílica de l'Anunciació, Natzaret (Israel), capitell provinent de l'antiga basílica, abans de 1187.

◀ Fig. 68. Trasl·lat del cos de sant Jaume, Museo das Peregrinaci3ns, Santiago de Compostela, moneda de Fernando II, inv. D-159, trobada l'any 1985 en una excavaci3 al jaciment d'Adro Vello (O Grove, Pontevedra), 1157-1188.

◀▼ Fig. 69. Trasl·lat del cos de sant Jaume, esgl·sia de Santiago, Cereixo (La Corunya), timpà de la porta lateral sud, finals del segle XII-principis del segle XIII.

▼ Fig. 70. Trasl·lat del cos de sant Jaume, catedral de Santa Maria, Tudela (Navarra), capitell del claustre, galeria sud, 1170-1188.

▲ Fig. 71. Descoberta de la tomba de sant Jaume pel bisbe Teodomir, Cabildo Metropolitano, Arquivo da Catedral, Santiago de Compostela, Tumbo A, f. 1v, 1129-1134.

◀ Fig. 72. Descoberta de la tomba de sant Jaume pel bisbe Teodomir, Universidad de Salamanca, Biblioteca General Hist3rica, Salamanca, Historia compostelana, ms. 2658, f. 14r, ca. 1200-1240.

Fig. 73. Pesca miraculosa: aparició de Jesús al llac de Tiberíades, catedral de Santo Domingo de la Calzada (La Rioja), capitell de la girola (segona pilastra per l'esquerra), segona meitat del segle XII.

Fig. 74. La Vocació dels apòstols, monestir de San Juan de la Peña, Santa Cruz de la Serós (Osca), capitell de l'ala nord claustre, finals del segle XII-principis del segle XIII.

Fig. 75. La Vocació dels apòstols, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, pintures de Sorpe, inv. 113.144-003, provinent l'església de Sant Pere de Sorpe (Pallars Sobirà), intradós septentrional d'un dels arcs triomfals de l'església, mitjan segle XII.

▲ **Fig. 76.** La Vocació dels apòstols, església de Sant Pere de Galligants, Girona, capitell de la part sud de l'arc triomfal, primera meitat del segle XII.

◀ **Fig. 77.** Aparició de Jesús als deixebles al mar, Mestre de Cabestany, Museu Frederic Marès, Barcelona, inv. MF MB 654, provinent de la portada occidental de Sant Pere de Rodes, 1160-1163.

Fig. 78. Caiguda de Simó el Mag, basílica de Sainte-Marie-Madeleine, Vézelay (Borgonya), capitell de la nau, mitjan segle XII.

Fig. 79. Vol de Simó el Mag, basílica de Saint-Sernin, Toulouse (Midi-Pyrénées), relleu de la porta Miègeville, *ca.* 1100-1105.

Fig. 80. Caiguda de Simó el Mag, catedral de Chartres (Centre), vitrall del presbiteri, *ca.* 1210-1225.

Fig. 81. Caiguda de Simó el Mag, catedral de Saint-Lazare, Autun (Borgonya), capitell de la nau, finals segle XII.

Fig. 82. Vol de Simó el Mag, catedral de Sessa Aurunca (Campània), arquivolta de la portada principal, *ca.* 1170-1190.

Figs. 83 i 84. Crucifixió de sant Pere i martiri de sant Pau, abadia de Saint-Pierre, Moissac (Midi-Pyrénées), capitell de la galeria est del claustre, segle XI-1100.

Figs. 85, 86 i 87. Crucifixió de sant Pere i martiri de sant Pau, església del monestir de Santa Maria, Ripoll, esquerra i dreta d'una de les arquivoltes de la portada, 1158-1172.

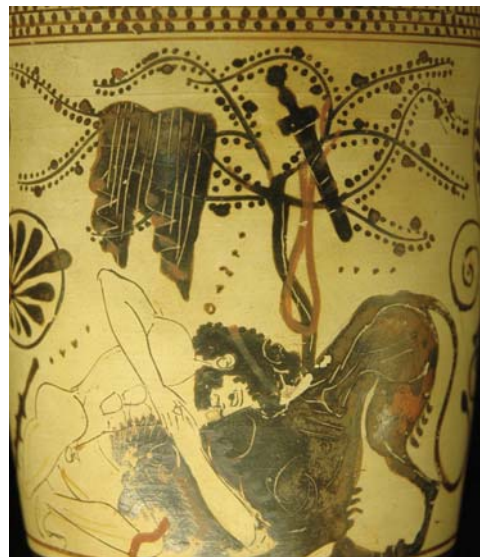
Fig. 88. Decapitació de sant Pau, crucifixió de Pere i lapidació de Sant Esteve, església de Saint-Christophe-des-Templiers, Montsaunès (Haute Garonne), capitells del muntant esquerre de la portada occidental, 1156-1180.

Fig. 89. Coccio de sant Antolí de Pamiers ordenada pel rei mentre aquell bateja nous fidels, catedral de Saint-Antonin, Pamiers (Midi-Pyrénées), relleu descobert en aquesta catedral l'any 1896, primera meitat segle XII.

◀ **Fig. 90.** Hèracles i el Lleó de Nèmea envoltat de Iolaus i Atenea, Staatliche Antikensammlungen, Munich, àmfora àtica de figures negres, inv. 1557, provinent de Vulci (Laci), 520-510 a. C.

▲ **Fig. 91.** Hèracles i el Lleó de Nèmea, Musée du Louvre, París, lècit de fons blanc, inv. L31 (MNB 909), ca. 500-475 a. C.

Fig. 92. Hèracles i el Lleó de Nèmea, antiga catedral de Saint-Trophime, Arles (Provença), basament de la portada, *ca.* 1190-1200.

◀▲ **Fig. 93.** Hèracles i el Lleó de Nèmea, catedral de San Donnino, Fidenza, antiga Borgo San Donnino (Emilia-Romagna), intradós de l'arc del pòrtic meridional de la façana, *ca.* 1180-1190.

▲ **Fig. 94.** Al·legoria de la Salvació, basílica de Sant Marc, Venècia (Veneto), relleu encastat al mur de la façana principal, *ca.* 1230.

▲▶ **Fig. 95.** Hèracles i el senglar d'Erimant, basílica de Sant Marc, Venècia (Veneto), relleu encastat al mur de la façana principal, segle III.

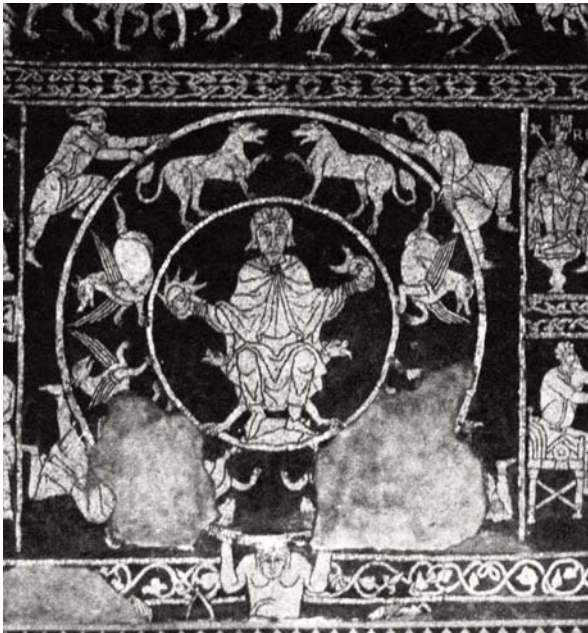
◀ **Fig. 96.** Hèracles i el lleó de Nèmea, església de San Pedro, castell de Loarre (Osca), capitell de l'arc absidal, flanc nord, *ca.* 1080-1095.

◀ Fig. 97. Atlants captius, catedral de Sainte-Marie, Oloron-Sainte Marie (Aquitània), suport del mainell de la portada occidental, vers 1140.

▶ Fig. 98. Atlant sostenint un clipeus amb Crist a l'interior, atribuït a Wiligelmo, catedral de Mòdena (Emília-Romanya), relleu lateral de la façana, vers 1099-1106.

◀ Fig. 99. Roda de la vida (detall del medalló amb la personificació entronitzada de l'any), església de San Savino, Piacenza (Emília-Romanya), mosaic del paviment de la nau, consagrada el 1107.

◀▼ Fig. 100. Les edats de l'home (medalló del mes de febrer), església de San Savino, Piacenza (Emília-Romanya), mosaic del paviment de la cripta, consagrada el 1107.

▼ Fig. 101. Roda de la Fortuna, Museo Civico, Torí, mosaic provinent del paviment de la nau de l'església de San Salvatore de Torí, vers 1105.

Fig. 102. Cavaller victoriós i dama, catedral de Saint-Pierre, Angoulême (Poitou-Charentes), relleu de la façana, ca. 1110-1128.

Fig. 103. Cavaller victoriós i dama, abadia de Saint-Jouin-de-Marnes (Poitou-Charentes), coronament del pilar dret adossat a la façana, vers 1095-1130.

▲ ◀ **Fig. 104.** Cavaller victoriós i dama, col·legiata de Santa Juliana, Santillana del Mar (Santander), doble capitell de la galeria sud del claustre, finals segle XII-principis del XIII.

▲ **Fig. 105.** Cavaller victoriós i dama, col·legiata de Santa María la Mayor, Toro (Zamora), capitell exterior de la finestra esquerra de l'absis major, entre 1170 i mitjan segle XIII.

◀ **Fig. 106.** David i el lleó, cavaller victoriós i dama, església de San Lorenzo, Vallejo de Mena (Burgos), costat sud exterior de l'absis major, finals del segle XII.

Figs. 107 i 108. David tocant l'arpa i cavaller (dues cares d'un mateix capitell), Fitzwilliam Museum, Cambridge, provinent d'Avinyó, *ca.* 1150-1200.

Figs. 109 i 110. David tocant l'arpa i cavaller (dues cares d'un mateix capitell), Musée d'art et d'histoire, Palau dels Arquebisbes, Narbona, provinent l'àrea del Llenguadoc, segle XII (?).

Fig. 111. L'arbre de Jessè, Bibliothèque Municipale, Dijon, *Vitae Sanctorum*, ms. 0641, f. 40v, llegendari provinent de Cîteaux, segle XII.

Fig. 112. L'arbre de Jessè, Bibliothèque Municipale, Dijon, Bíblia de l'abadia de Saint-Bénigne de Dijon, ms. 0002, f. 406, segle XII.

Fig. 113. L'arbre de Jessè, església de Notre-Dame-la-Grande, Poitiers (Poitou-Charentes), relleu de la façana occidental, 2a meitat del segle XI.

Fig. 114. L'arbre de Jessè, Bibliothèque Municipale, Dijon, Comentari d'Isaïes de Sant Jeroni, ms. 0129, f. 4v, provinent de l'abadia de Notre-Dame de Cîteaux, ca. 1120-1133.

Figs. 115 i 116. Trinitat *Paternitas* i Jessè (arbre de Jessè), catedral de Santo Domingo de la Calzada (La Rioja), coronament i part inferior de la quarta pilastra de la girola del temple, segona meitat del segle XII.

Fig. 117. L'arbre de Jessè, monestir de Santo Domingo de Silos (Burgos), relleu del pilar sud-oest del claustre, finals del segle XI-principis del XII.

Fig. 118. Trinitat *Paternitas* (arbre de Jessè), catedral de Santiago de Compostela (La Corunya), mainell de la portada occidental, ca. 1188.

Fig. 119. Passió de Quirze i Julita, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, frontal d'altar de Durro, inv. 15.809, finals del segle XII.

Fig. 120. Prefecte romà manant executar Quirze i Julita, Museu Diocesà i Comarcal, Solsona, inv. 3, fragment de pintura mural provinent de Sant Quirze de Pedret (mur de l'arc triomfal, part esquerra), Berguedà, ca. 1100.

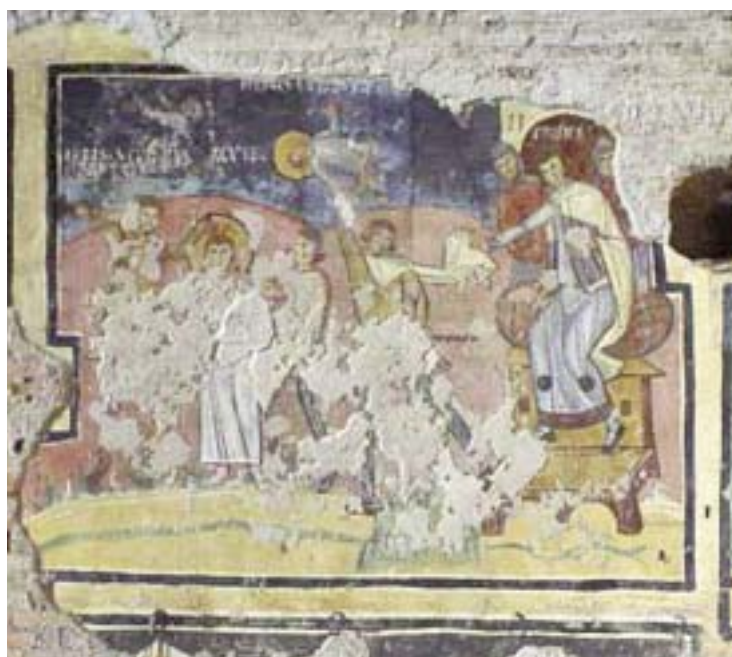

Fig. 121. Quirze i Julita a la graella, mort de Quirze i família de Teodot, basílica de Santa Maria Antiqua, Roma, capella de Teodot, mur sud, pintura mural, ca. 741-752.

Figs. 122 i 123. Segona parusia (Judici Final), Musée des Augustins, Toulouse, dues imatges del mateix capitell provinent del claustre del monestir de La Daurade, inv. ME 119, ca. 1100-1110.

Figs. 124 i 125. Segona parusia (Judici Final), església de Saint-Nectaire (Alvèrnia), dues imatges del mateix capitell de la girola, ca. 1080-1100.

Figs. 126 i 127. Crist envoltat del Tetramorf i Arma Christi (Segona Parusia, Judici Final), catedral de Santo Domingo de la Calzada (La Rioja), doble capitell de l'accés al deambulatori per la part nord, segona meitat del segle XII.

▲ Figs. 128 i 129. De dreta a esquerra: Decapitació de sant Joan Baptista, transmissió del seu cap a Salomé, presentació del cap del sant per part de Salomé a la seva mare Heròdies i dansa de Salomé, Musée des Augustins, Toulouse, Inv. Me 180, provinent del claustre de la catedral de Saint-Étienne, *ca.* 1140.

◀ Fig. 130. D'esquerra a dreta: Decapitació de sant Joan Baptista, dansa de Salomé i banquet d'Herodes, Santa María la Real de Sangüesa (Navarra), capitell de l'absis, *ca.* 1130.

◀ Fig. 131. Dansa de Salomé (del cicle amb el festí d'Herodes, aquesta escena, la decapitació de Sant Joan Baptista i la presentació del cap del sant en un safata), catedral de Santa Maria, Tudela (Navarra), capitell de la galeria sud del claustre, 1170-1188.

Fig. 132. Els tres hebreus es neguen a adorar l'ídol de Nabucodonosor, Museo Archeologico Regionale Paolo Orsi, Siracusa, sarcòfag d'Adèlfia, provinent de les catacumbes de San Giovanni de Siracusa, ca. 330.

Fig. 133. Els tres hebreus es neguen a adorar l'ídol de Nabucodonosor i Epifania, Basílica de Sant' Ambrogio, Milà, frontal de la tapa del sarcòfag paleocristià conegut com "de Stilicone", ca. 385.

Fig. 134. Adoració de l'ídol de Nabucodonosor i els tres hebreus al forn protegits per l'àngel, Bibliothèque Nationale de France, París, Beatus de Saint-Sever, ms. lat. 8878, f. 224r, ca. 1050-1070.

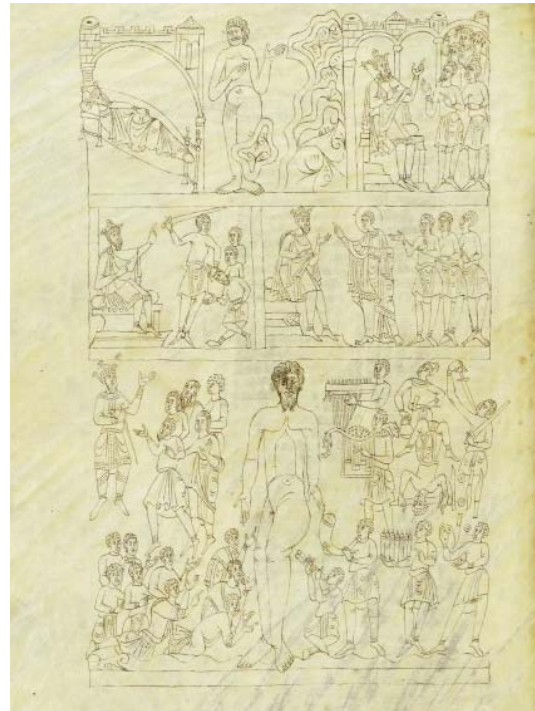

Fig. 135. Adoració de l'ídol de Nabucodonosor (escena inferior), Bibliothèque Nationale de France, París, Bíblia de Rodes, ms. lat. 6, vol. 3, f. 64v, produïda a l'escriptori de Ripoll, 3r quart del segle XI.

Fig. 136. Epifania, església de Sant Martí, Mura (Bages), timpà de la portada occidental, segle XII.

Fig. 137. Mags de l'Epifania, catedral de Santa Maria, Tarragona, capitell del mainell de la porta que comunica el claustre amb el temple, principis del segle XIII.

Fig. 138. Epifania, església de San Miguel de Biota (Saragossa), timpà de la portada occidental, segle XII.

Fig. 139. Epifania, església de San Nicolás de Bari, El Frago (Saragossa), timpà de la portada occidental, segle XII.

Fig. 140. Epifania, catedral de Santo Domingo de la Calzada (La Rioja), girola, embocadura nord de l'absidiola central, segona meitat del segle XII.

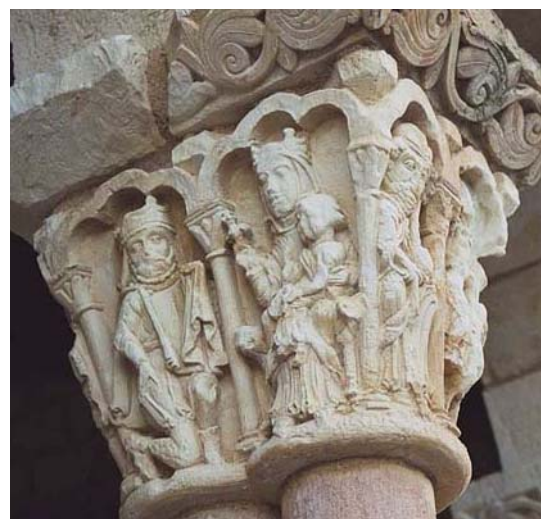

Fig. 141. Epifania, església de la Asunción de Maria, Duratón (Segòvia), capitell de la galeria porticada, finals del segle XII.

Fig. 142. Escena de joglaria amb un simi, església de Saint-Nicolas, La Chaize-le-Vicomte (País del Loira), capitell de l'interior, 1091-1099.

Fig. 143. Simi amb joglar, Cité de l'Architecture et du Patrimoine, postal amb la reproducció del relleu de la catedral de Bayeux, original datat al segle XII.

Fig. 144. Tragí amb un cubell, monestir de San Martín de Frómista (Palència), capitell de la nau sud de l'església, finals del segle XI.

Fig. 145. Tragí amb un cubell, Museo Arqueológico Nacional, Madrid, inv. 50112, capitell provinent de San Pedro de la Granja de Valdecab (Palència), principis del segle XII.

Fig. 146. Tragí amb un cubell, catedral de Santa Maria, Girona, cara nord del segon pilar de la galeria occidental del claustre, segona meitat del segle XII.

Fig. 147. Cubell, monestir de Sant Cugat del Vallès, capitell adossat a un pilar de la galeria occidental del claustre, última dècada del segle XII.

Fig. 148. Reompliment dels tonells del most (mes d'octubre), catedral de Santa Maria, Tarragona, àbac d'un capitell de la galeria nord del claustre, ca. 1195-primeres dècades segle XIII.

Fig. 149. Melquisedec, basílica de Sant Apol·linar in Classe, Ravenna, mosaic del mur de l'absis (lateral sud), segle VI.

▲ **Fig. 150.** Inicial T (de l'oració *Te igitur*), Bibliothèque Nationale de France, Paris, Sacramentari de Drogon, ms. lat. 9428, f. 15v, provinent de Metz (Lorena, França), ca. 850.

► ▲ **Fig. 151.** Abraham i Melquisedec, catedral de Santa Maria, Anagni (Laci), pintura mural de la cripta, segle XIII.

► **Fig. 152.** Ofrena de Melquisedec (dreta), Musée National du Moyen Age, Paris, altar portàtil, inv. 13072, provinent de Fulda o Bamberg (?), Alemanya, segle XI.

Fig. 153. Rebeca i Jacob serveixen l'àpat a Isaac, catedral de Monreale (Sicília), últim capitell de la galeria oest del claustre, 1172-1189.

Fig. 154. Jacob rep la benedicció d'Isaac, església de Saint-Réverien, Nevers (Borgonya), capitell de la girola, principis del segle XII.

◀ **Fig. 155.** Esaú torna de la cacera i benedicció d'Isaac, basílica de Sainte-Marie-Madeleine, Vézelay (Borgonya), capitell de la nau, mitjan segle XII.

▼ **Fig. 156.** Benedicció d'Isaac i Esaú torna de la cacera, catedral de Santa Maria, Girona, fris del pilar sud-est del claustre, segona meitat del segle XII.

Fig. 157. Crist anuncia a Pere la seva negació, església de Saint-Gilles-du-Gard (Gard), fris esquerre de la portada central occidental, 1120-1160.

Fig. 158. Crist anuncia a Pere la seva negació, església de Notre-Dame-des-Pommiers, Beaucaire (Gard), fris amb escenes de la passió reaprofitat de l'antiga església i encastat a la façana de l'actual, finals del segle XII.

Fig. 159. Escena de la vida de Pere, Museu Episcopal de Vic, inv. 10.811, fragment de la llinda de la porta occidental, provinent de la catedral romànica de Vic (Osona), vers 1180.

Fig. 160. Pelegrins d'Emaús, monestir de Santo Domingo de Silos (Burgos), relleu del pilar de l'angle nord-oest del claustre, finals del segle XI-principis del XII.

Fig. 161. Pelegrins d'Emaús, església de San Juan de Rabanera, Sòria, brancal esquerre de la portada (traslladada aquí el 1908 des de l'església de San Nicolás de Sòria), segle XII.

◀ ▲ **Figs. 162 i 163.** Pelegrins d'Emaús i sopar d'Emaús, catedral de Santa Maria, Tudela (Navarra), capitell de l'ala est del claustre, 1170-1188.

◀ **Fig. 164.** Pelegrins d'Emaús, catedral de El Salvador, Saragossa, segon capitell de l'absis començant per l'esquerra, vers 1166-1198.

► **Fig. 165.** Visita de les santes dones al sepulcre, Museo de Navarra, Pamplona, capitell provinent del desaparegut claustre romànic de la catedral, *ca.* 1130-1140.

▼ **Fig. 166.** Visita de les santes dones al sepulcre, catedral de Santa Maria, Tarragona, capitell del bracal dret de la porta que comunica el claustre amb el temple, principis del segle XIII.

▲► **Fig. 167.** Visita de les santes dones al sepulcre, catedral de San Salvador, Oviedo (Astúries), Cámara Santa, Capilla de San Miguel, capitell central del costat sud de l'interior, 1157-1188.

► **Fig. 168.** Visita de les santes dones al sepulcre, monestir de San Pedro el Viejo, Osca, capitell del claustre, *ca.* 1200.

► **Fig. 169.** Visita de les santes dones al sepulcre, església de San Miguel, Estella (Navarra), relleu del lateral de la portada nord, últim quart del segle XII.

Fig. 170. *Traditio legis*, monestir de Sant Pau del Camp, Barcelona, timpà de la porta occidental del temple, últim quart del segle XII (ca. 1200).

Fig. 171. *Traditio legis*, església de Sant Pol, Sant Joan de les Abadesses (Ripollès), timpà de la porta occidental, finals segle XII-principis del XIII.

Fig. 172. *Traditio legis*, monestir de Sant Cugat del Vallès, capitell de arcada occidental de la galeria sud del claustre, 2a dècada del segle XIII.

◀ Fig. 173. Ascensió d'Alexandre, catedral d'Otranto (Puglia), mosaic del paviment de la nau, 1163-1165.

▼ Fig. 174. Ascensió d'Alexandre, abadia de Saint-Pierre, Moissac (Midi-Pyrénées), capitell del claustre, segle XI-1100.

Fig. 175. Ascensió d'Alexandre, catedral de Sainte-Marie, Oloron-Sainte Marie (Aquitània), timpans de la portada occidental, vers 1140.

Fig. 176. Daniel i els lleons, antiga catedral de Saint-Trophime, Arles (Provença), basament de la portada occidental, *ca.* 1190-1200.

Fig. 177. Daniel i els lleons, baptisteri, Parma (Emília-Romanya), capitell del costat nord que delimita la capella oriental, 1196-1216.

Fig. 178. Daniel i els lleons, catedral de Santo Domingo de la Calzada (la Rioja), girola, embocadura sud de l'absidiola central, segona meitat del segle XII.

Fig. 179. Daniel i els lleons, catedral de Santa Maria, Tudela (Navarra), capitell de l'extrem sud-occidental, galeria sud del claustre, 1170-1188.

Fig. 180. Daniel i els lleons, església de San Pedro, castell de Loarre (Osca), capitell del costat sud de la capçalera (arc que limita amb la cúpula), *ca.* 1080-1095.

Fig. 181. Pelegrí, església de San Lorenzo, Vallejo de Mena (Burgos), arquivolta de la portada occidental, finals del segle XII.

Fig. 182. Pelegrins que surten de la seva tomba, catedral de Saint-Lazare, Autun (Borgonya), llinda de la portada occidental, finals segle XII.

▲◀ Fig. 183. Nativitat, Museu Episcopal, Vic, frontal d'altar de la Mare de Déu del Coll, compartiment inferior esquerra, MEV 3, provinent del monestir de la Mare de Déu del Coll, Osor (La Selva), últim quart del segle XII.

▲ Fig. 184. Sant Josep, església de Santa Maria de Mur, Guardia de Tremp (Pallars Jussà), registre inferior de l'absis major (còpia in situ dels originals que es troben al Museum of Fine Arts de Boston, inv. 21.1285), ca. 1150-1200.

◀ Fig. 185. Cicle de la Nativitat, monestir de Santo Domingo de Silos (Burgos), capitell de l'ala oest del claustre, finals del segle XI-principis del XII.

◀ Fig. 186 . Cicle de la Nativitat, monestir de San Juan de Ortega (Burgos), capitell del costat nord de l'arc triomfal, segona meitat del segle XII.

Fig. 187. Bon Pastor envoltat de veremadors, Museo Lateranense, Roma, sarcòfag dels tres pastors, inv. 181, ca. 370-380.

Fig. 188. Veremadors, abadia de Saint Pierre de Mozac (Alvèrnia), quart tram del col lateral sud, finals del segle XI.

◀ **Fig. 189.** Veremadors, Museo de la Catedral, Santiago de Compostela, fust de columna entornada provinent de la porta Francigena de la catedral, ca. 1101-1111.

▶ **Fig. 190.** Veremadors, catedral de Santa Maria, Tarragona, àbac de la galeria nord del claustre, principis del segle XIII.

▶ **Fig. 191.** Veremadors, església de Santa Maria, Agramunt (Urgell), capitell de l'interior, abans de 1238.

Fig. 192. Personatge muntant un dromedari, ermita de Nuestra Señora de las Vegas, Requijada (Burgos), capitell de la galeria porticada, segle XII.

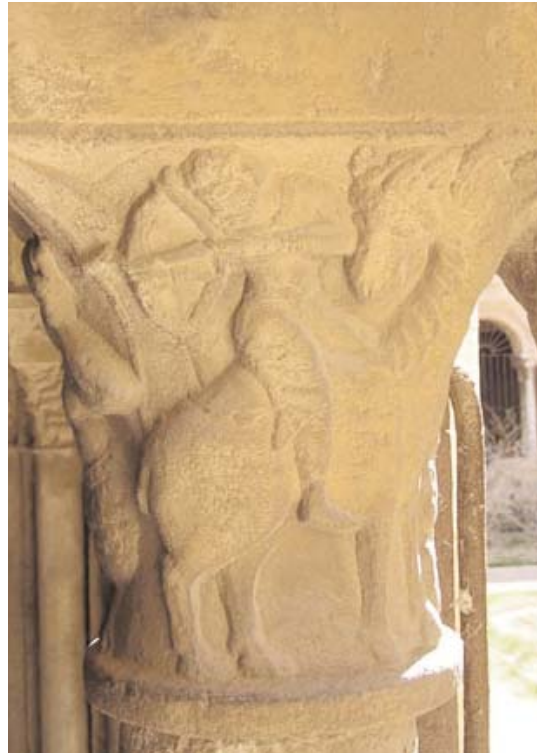

Fig. 193. Dones muntant un dromedari, església de Nuestra Señora de la Asunción, Jaramillo de la Fuente (Burgos), capitell de la galeria porticada, segle XII.

▲ **Fig. 194.** Personatge que cavalca un camell, catedral de El Burgo de Osma (Sòria), arquivolta de la portada de la sala capitular, mitjan segle XII.

► **Fig. 195.** Camell cavalcat per un arquer, catedral de Santa Maria, Tarragona, capitell de la galeria meridional del claustre, principis del segle XIII.

◀ **Fig. 196.** Dromedari i simis encadenats, església de Saint-Gilles-du-Gard (Languedoc-Roussillon), basament de la portada, 1120-1160.

Fig. 197. Elefant amb castellet, Museo del Prado, Madrid, prové de l'ermita de San Baudelio de Berlanga, Casillas de Berlanga (Sòria), primera meitat del segle XII.

Fig. 198. Elefant amb castellet, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, pintures de Sorpe, inv. 113.144, prové de l'església de Sant Pere de Sorpe (Pallars Sobirà), arc entre la nau i el col·lateral sud més proper a l'absis, mitjan segle XII.

◀ **Fig. 199.** Elefant amb castellet, església de Santa Maria, Agramunt (Urgell), muntant dret de la portada occidental, abans de 1238.

▼ **Fig. 200.** Elefant amb castellet, església de Sant Pere, Cubells (La Noguera), muntant dret de la portada occidental, segle XII.

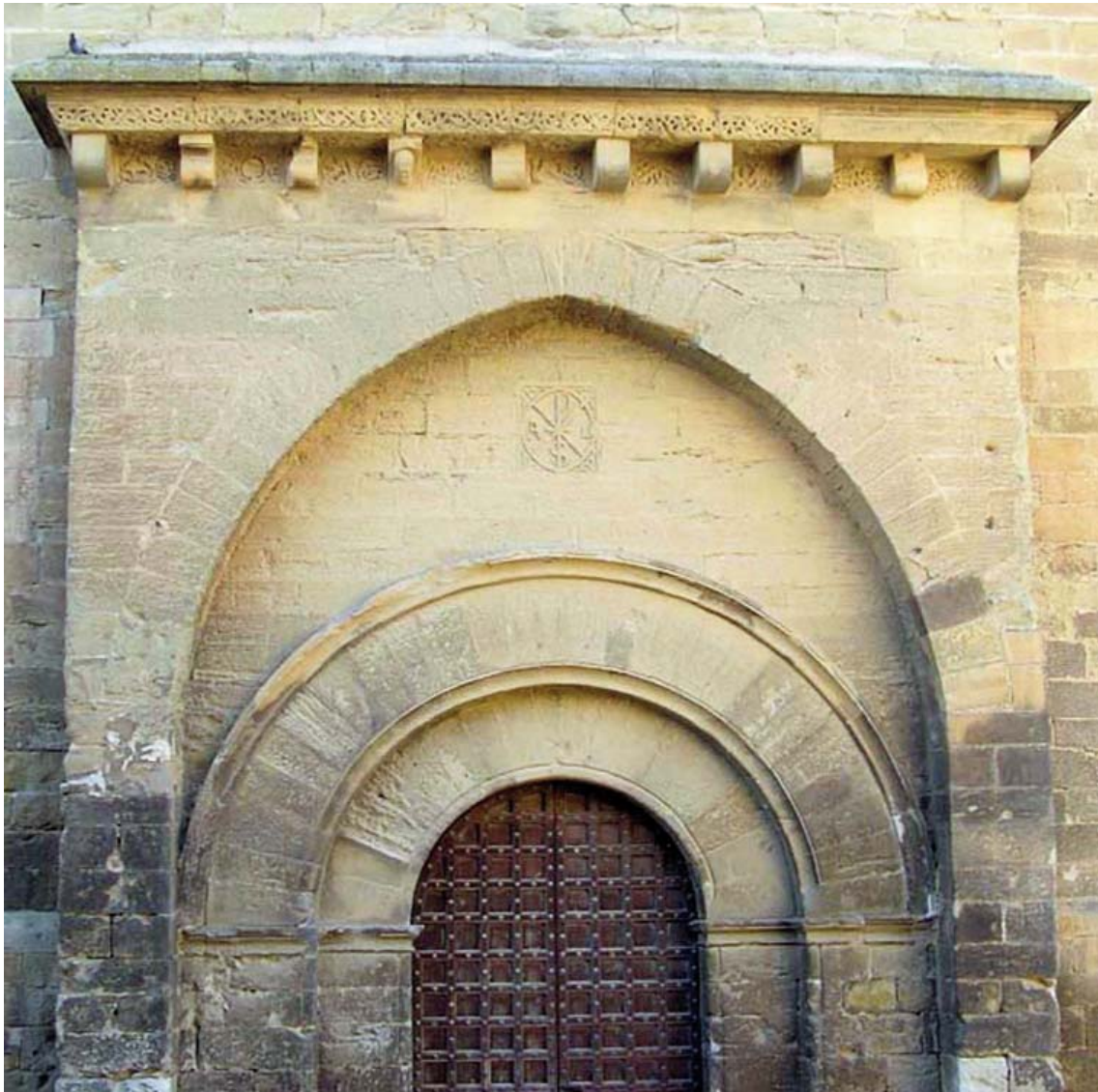

Fig. 201. Portada de Sant Berenguer, Seu Vella, Lleida, braç nord del transsepte.

◀ Fig. 202. Crismó trinitari, Seu Vella, Lleida, portada de Sant Berenguer.

▼ Fig. 203. Calandri (*Charadrius*), Seu Vella, Lleida, mètopa de la portada de Sant Berenguer.

Fig. 204. Calandri (*Charadrius*), catedral de Lió (Rhône-Alpes), vitrall de l'absis, segle XIII.

Fig. 205. Calandri (*Charadrius*), església d'Alne (Yorkshire), medalló de l'arquivolta de la portada occidental, segle XII.

Fig. 206. Calandri (*Charadrius*), British Library, Londres, Bestiari, Harley ms. 4751, f. 40r, 2n quart del segle XIII.

Fig. 207. Portada de l'Anunciata, Seu Vella, Lleida, braç sud del transsepte.

Fig. 208. Caritat, mètopa de la portada de l'Anunciata, Seu Vella, Lleida.

Fig. 209. Maria sotmetent el drac, mètopa de la portada de l'Anunciata, Seu Vella, Lleida.

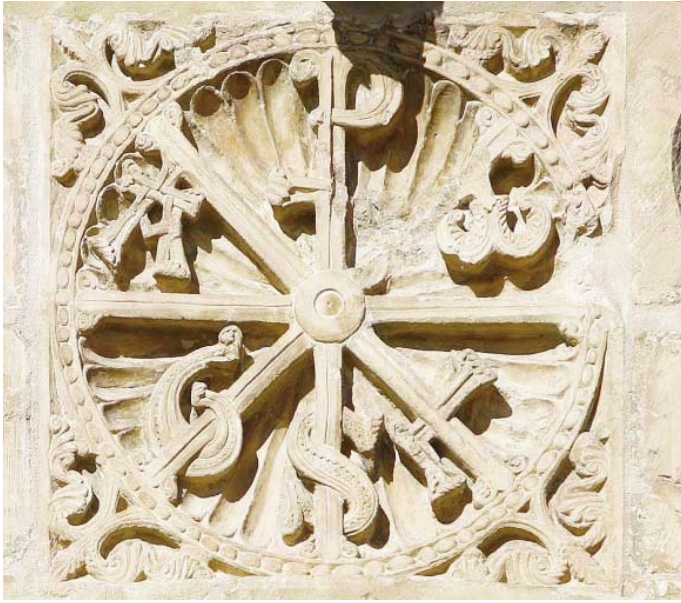

Fig. 210. Crismó trinitari, portada de l'Anunciata, Seu Vella, Lleida.

Fig. 211. Brancal esquerre de la portada de l'Anunciata, Seu Vella, Lleida.

Fig. 212. Brancal dret de la portada de l'Anunciata, Seu Vella, Lleida.

Fig. 213. Caritat, Musée Crozatier, Puy-en-Velay (Haute-Loire), provinent de l'antic portal de la Charité (també conegut com de l'hôtel de Dieu) de la catedral de Notre-Dame de la localitat, segle XII.

Fig. 214. Caritat, església de la Charité, Bourg-Argental (Loire), part externa del flanc esquerre de la portada de l'església, segona meitat del segle XII.

Fig. 215. Distribució de l'almoina o "pitança de los aniversarios", catedral de Lleó, sepulcre del bisbe Rodrigo Álvarez (†1232), 2n quart del segle XIII.

Fig. 216. Anunciació, abadia de Sainte-Foy, Conques (Midi-Pyrénées), part alta interior del transsepte nord, segle XII.

Fig. 217. Anunciació, santuari de Notre-Dame, Rocamadour (Midi-Pyrénées), pintures exteriors de l'entrada, finals del segle XII-principis del XIII.

Fig. 218. Anunciació, monestir de Santa Maria de Estíbaliz, Argandoña (Àlaba), capitell de l'interior, finals del segle XII-principis del segle XIII.

Fig. 219. Anunciació, Panteón de los Reyes, basílica de San Isidoro, Lleó, arc cec del mur sud, segona meitat del segle XII.

Fig. 220. Crismó trinitari, catedral de San Pedro, Jaca (Osca), portada occidental ca. 1080-1096.

Fig. 221. Crismó trinitari, monestir de San Pedro el Viejo, Osca, portada nord, primera meitat del segle XII.

Fig. 222. Crismó trinitari, catedral de Santa Maria de Tarragona, porta que comunica el temple i el claustre, principis del segle XIII.

◀ Fig. 223. Anunciació, Musée des Augustins, Toulouse, grup dels Cordeliers, inv. RA 551, provinent de l'antiga església del convent dels Cordeliers, 1180-1210.

▼◀ Fig. 224. Anunciació, església de San Juan Bautista, Laguardia (Àlaba), portada sud o "de los abuelos", finals del segle XII-principis del segle XIII

▼ Fig. 225. Anunciació, basílica de San Vicente, Àvila, brançal dret de la potada sud, entre l'últim terç del s XII i la segona meitat del segle XIII.

Fig. 226. Anunciació als carcanyols de l'arc, catedral de santa Maria Assunta, Cremona (Llombardia), portada del transsepte nord, segle XII.

Fig. 227. Anunciació als carcanyols de l'arc, església de Nuestra Señora de las Vegas, Requijada (Segòvia), portada sud, segle XII.

Fig. 228. Anunciació als carcanyols de l'arc, església de Saint-Saturnin, Belpech (Aude), porta occidental, segle XII.

Fig. 229. Inicial Q, Bibliothèque Municipale, Reims, ms. 0295, f.109v, Leccionari de l'ofici, prové de la catedral de Reims, abans de 1096.

Fig. 230. *Maiestas Mariae*, església de Saint-Aventin-de-Larboust, Saint-Aventin (Haute-Garonne), relleu encastat en un mur de l'església, segle XI-XII.

◀ Fig. 231. Anunciació, abadia de Saint-Jouin-de-Marnes (Poitou-Charentes), relleu de la façana, segle XII.

► Fig. 232. Maria de l'Anunciació, The J. Paul Getty Museum, Los Angeles, Missal de Stammheim, ms. 64, f. 11v, prové del monestir de Sant Miquel de Hildesheim, Baixa Saxònia, Alemanya, ca. 1170.

Fig. 233. Porta del *Lavacrum*, mur de la nau nord, Seu Vella, Lleida.

Fig. 234. Arc exterior i mènsules restaurades de la porta del *Lavacrum*, Seu Vella, Lleida.

Fig. 235. Porta dels Fillols, oberta al mur de la nau sud, Seu Vella, Lleida.

Fig. 236. Anunciació, mètopa de la portada dels Fillols, Seu Vella, Lleida.

Fig. 237. Tema no identificat, mètopa de la portada dels Fillols, Seu Vella, Lleida.

Fig. 238. Fris del muntant esquerre, portada dels Fillols, Seu Vella, Lleida.

Fig. 239. Fris del muntant dret, portada dels Fillols, Seu Vella, Lleida.

Fig. 240. Cavaller atacant el lleó, fris del muntant esquerre, portada dels Fillols, Seu Vella, Lleida.

Fig. 241. Lluita de les Virtuts i els Vicis o *Psychomachia*, basílica de Notre-Dame-du-Port, Clermont-Ferrand (Alvèrnia), capitell de la girola, segle XII.

Fig. 242. Escena de batalla, catedral de Saint-Pierre, Angoulême (Poitou-Charentes), relleu de la façana occidental, ca. 1100-1128.

Fig. 243. Crismó trinitari i cavallers enfrontats, convent de les Benedictines, Jaca (Osca), sarcòfag de Doña Sancha d'Aragó († ca. 1097), inicialment al monestir de Santa Cruz de la Serós, finals del segle XI.

Fig. 244. Lluita de guerrer i figura animalitzada, església de Notre-Dame, Cunault (Maine-et-Loire), capitell de l'interior, finals del segle XI.

Fig. 245. Lluita de guerrer i lleó, col·legiata de Santa Juliana de Santillana del Mar (Cantàbria), doble capitell de la galeria sud del claustre, segle XII.

Fig. 246. Lluita de guerrer i lleó, església de San Esteban, Moradillo de Sedano (Burgos), relleu de l'arquivolta de la portada, final segle XII.

Fig. 247. Lluita de guerrer i lleó, catedral vieja de Santa María de la Sede, Salamanca, capitell de l'interior, finals del segle XII.

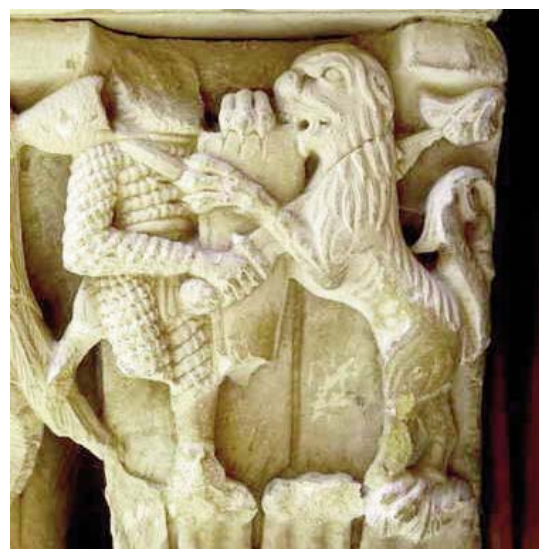

Fig. 248. Lluita de guerrer i lleó, església dels Santos Cornelio y Cipriano, Revilla de Santullán (Palència), capitell de la portada, segle XII.

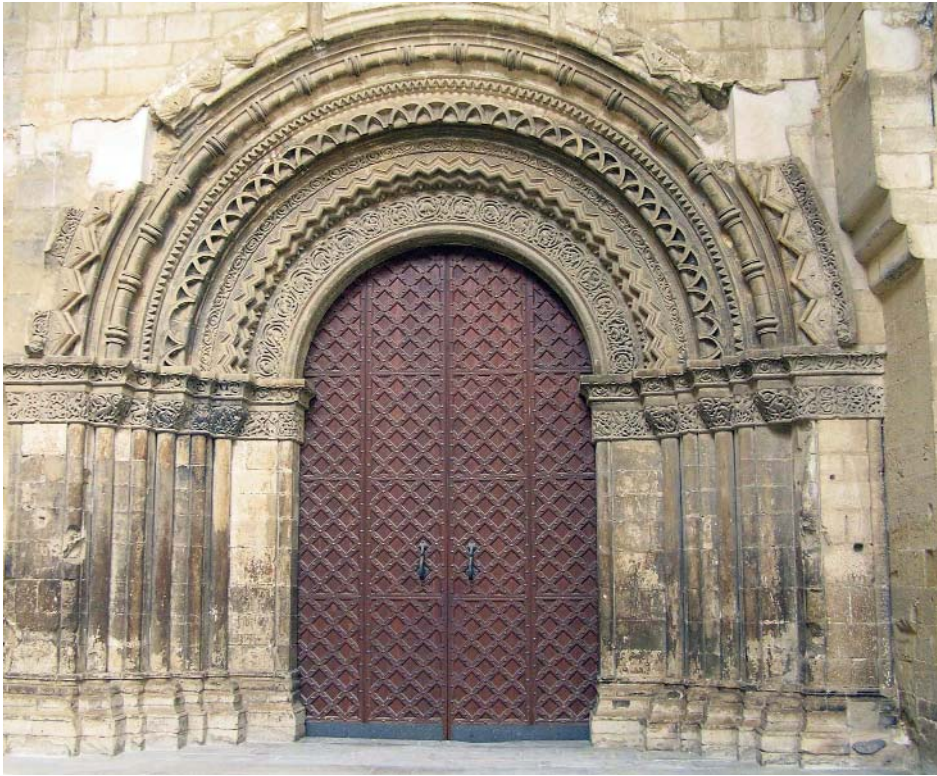

Fig. 249.
Porta Major,
façana occi-
dental, Seu
Vella, Lleida.

Fig. 250. Fris del muntant esquerre, Porta Major, Seu Vella, Lleida.

Fig. 251. Fris del muntant dret, Porta Major, Seu Vella, Lleida.

Fig. 252. Porta de l'Evangeli o de les Fonts, façana occidental, Seu Vella, Lleida

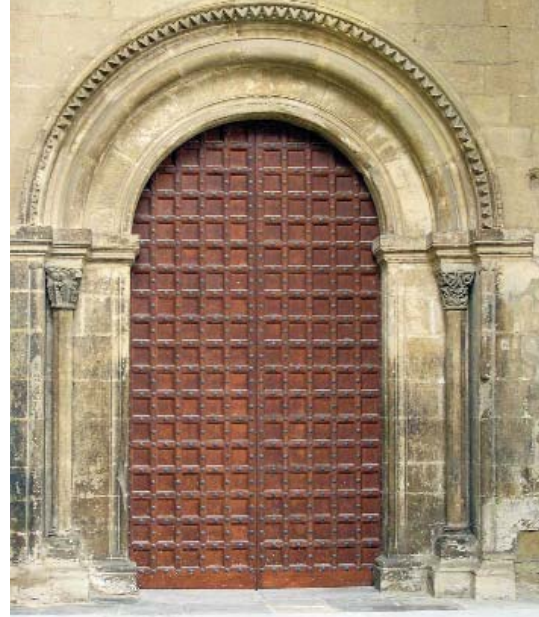

Fig. 253. Porta de l'Epístola, façana occidental, Seu Vella, Lleida.

Figs. 254 i 255. Visició i Nativitat, les dues cares visibles d'un capitell de la porta de l'Epístola, brancal esquerre, Seu Vella, Lleida.

Fig. 256. Desmuntatge dels paraments instal·lats durant l'etapa militar, vista des del racó nord-est del claustre, Alejandro Ferrant, Seu Vella, Lleida, dècada de 1950.

Fig. 257. Capitell amb animals entre vegetació, descontextualitzat en el moment de prendre la fotografia (és el nostre II.16, ANNEX 5), Alejandro Ferrant, dècada de 1950.

Fig. 258. Tasques de restauració a l'arcada est de la galeria nord del claustre, Alejandro Ferrant, Seu Vella, Lleida, dècada de 1950.

Fig. 259. Tasques de restauració a l'arcada nord de la galeria est del claustre, Alejandro Ferrant, Seu Vella, Lleida, dècada de 1950.

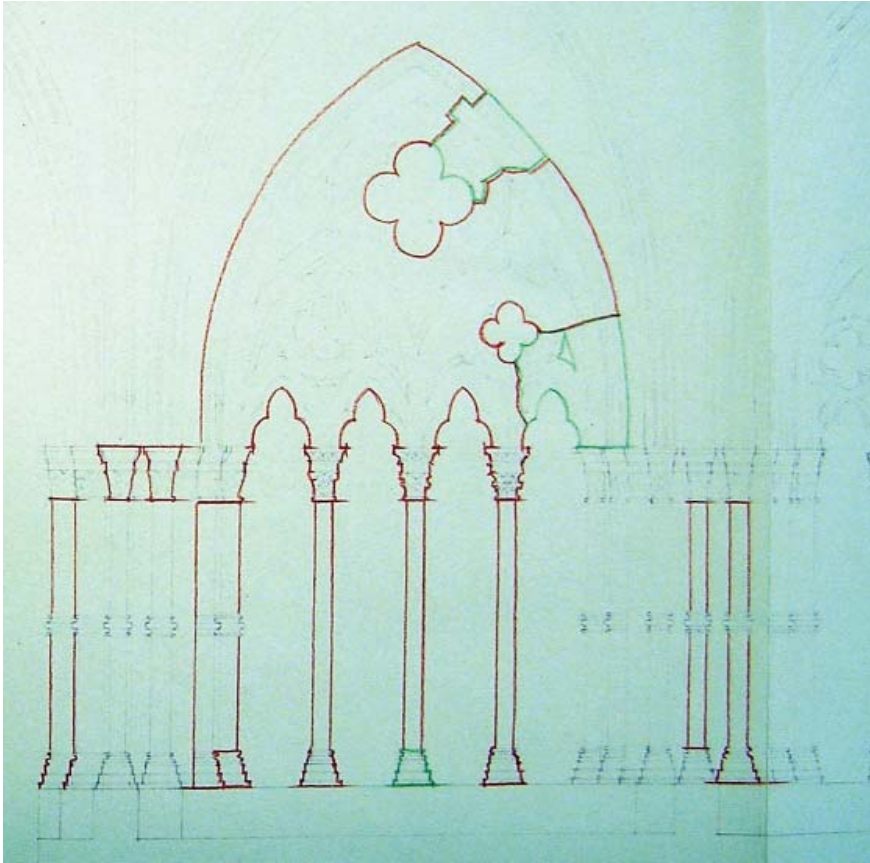

Fig. 260. Arcada est de la galeria nord del claustre vista des de l'interior, Seu Vella, Lleida, Arxiu Històric de Lleida, plànol inclòs en el projecte "Obras de terminación de la restauración de los ventanales y de los paramentos y bóvedas del claustro de la catedral antigua de Lérida", d'Alejandro Ferrant, 1957.

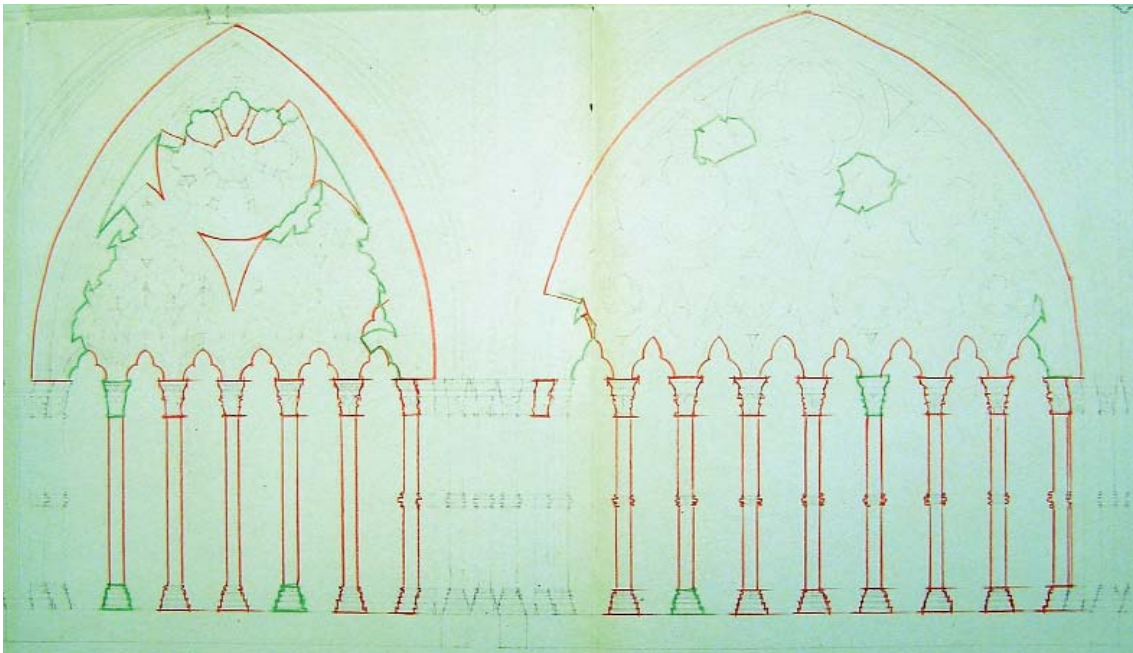

Fig. 261. Arcades nord i central de l'ala est del claustre vistes des de l'interior, Seu Vella, Lleida, Arxiu Històric de Lleida, plànol inclòs en el projecte "Obras de terminación de la restauración de los ventanales y de los paramentos y bóvedas del claustro de la catedral antigua de Lérida", d'Alejandro Ferrant, 1957.

Fig. 262. Davallament de la Creu, Museo de Navarra, Pamplona, capitell provinent del desaparegut claustre romànic de la catedral, ca. 1130-1140.

Fig. 263. Davallament de la Creu, catedral de Santa Maria, Tarragona, capitell de l'ala est del claustre, principis del segle XIII.

Fig. 264. Davallament de la Creu, basílica de San Isidoro, Lleó, timpà de la Puerta del Perdón, oberta al transsepte sud, 1118-1124.

Fig. 265. Trinitat *Paternitas* entre Maria i Isaïes, església de Santo Domingo, Sòria, timpà de la portada occidental, segle XII.

Fig. 266. Crist entre Maria i Sant Joan Evangelista, església de San Miguel, Estella (Navarra), timpà de la portada nord, últim quart del segle XII.

Fig. 267. Davallament de la Creu, Benedetto Antelami, catedral de Parma, 1178.

Fig. 268. El banquet d'Herodes, Benedetto Antelami, baptisteri de Parma, detall de la llinda de la portada de la Verge (Nord), 1196.

Fig. 269. Púlpit, Guglielmo, contrafaçana catedral de Càller (Sardenya), una de les dues estructures en què es va dividir l'original, provinent de la catedral de Pisa, 1159-1162.

Fig. 270. Josep i Maria, de l'escena de l'Anunciació, Guglielmo, púlpit de la contrafaçana catedral de Càller (Sardenya), provinent de la catedral de Pisa, 1159-1162.

Fig. 271. Enoc, de l'escena de la Transfiguració, Guglielmo, púlpit de la contrafaçana catedral de Càller (Sardenya), provinent de la catedral de Pisa, 1159-1162.

◀ Fig. 272. Ramon de Villalonga jacent, Ramon de Bianya, catedral de Santa Eulàlia, Elna (Rosselló), claustre, tapa de sarcòfag, ca. 1216.

▶ Fig. 273. Ferran del Soler jacent, Ramon de Bianya, catedral de Santa Eulàlia, Elna (Rosselló), galeria oriental claustre, tapa de sarcòfag, prové del priorat cistercenc de Santa Maria d'Eula, ca. 1203.

▶ Fig. 274. Guillem Gaucelm jacent, Ramon de Bianya, església de Santa Maria d'Arles, Arles-sur-Tech (Vallespir), monument funerari, ca. 1211.

▼ Fig. 275. Herodes ordenant la matança dels innocents, atribuït a Ramon de Bianya, catedral de Santa Eulàlia, Elna (Rosselló), relleu d'un pilar de la galeria meridional del claustre, principis del segle XIII.

▼▶ Fig. 276. Pecat original, atribuït a Ramon de Bianya, catedral de Santa Eulàlia, Elna (Rosselló), capitell de la galeria sud del claustre, principis del segle XIII.

Figs. 277 i 278. Crist en Majestat i sants Pau i Pere, atribuït a Ramon de Bianya, església de Sant Joan el Vell, Perpinyà (Rosselló), portada occidental, *ca.* 1219.

Figs. 279 i 280. Sants Pere i Pau, atribuït a Ramon de Bianya, església d'Anglesola (Urgell), relleus encastats a la façana, provenen de l'antiga església romànica del municipi (desapareguda), *ca.* 1220.

Fig. 281. *Maestas Mariae*, atribuït a Ramon de Bianya, església del monestir de Santa Maria, Vallbona de les Monges (Urgell), timpà de la portada nord, ca. 1225.

Fig. 282. Capitells amb pinyes penjant, església del monestir de Santa Maria, Vallbona de les Monges (Urgell), brancal dret de la portada nord, ca. 1225.

Fig. 283. Capitells corintis, església del monestir de Santa Maria, Vallbona de les Monges (Urgell), brancal esquerre de la portada nord, ca. 1225.

Fig. 284. Capitell amb flora, claustre de la catedral de Tarragona, pilar de l'angle sud-occidental, principis del segle XIII.

Fig. 285. Capitells amb flora, claustre de Santa Maria de Vallbona de les Monges, galeria oriental del claustre, principis del segle XIII.

Fig. 286. Capitells amb flora, monestir de Santa Maria de Poblet, ala sud del claustre major, principis del segle XIII.

Fig. 287. Repertoris vegetals, església del monestir de Santa Maria de Sixena, finestral de l'abís, mitjan segle XIII.

Figs. 288 i 289. Temptacions de Crist al desert i Déu Pare flanquejat per dos àngels, església de Sant Pere de Fraga (Baix Cinca), brancal esquerra de la portada sud, ca. 1230.

Figs. 290 i 291. Lluita dels sants Gabriel i Miquel contra dracs, figures orants d'un apòstol (?) i Crist temptat pel diable, església de Sant Pere de Fraga (Baix Cinca), brancal dret de la portada sud, ca. 1230.

Fig. 292. Repertoris, església de Santa Maria d'Agramunt (Urgell), brancal dret de la portada occidental, mitjan segle XIII.

Fig. 293. Capitells amb temes vegetals (fulles de lliri d'aigua i corinti), Museu de Poblet, Conca de Barberà, provinents del claustre.

Fig. 294. Figures entre tiges, Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, Lleida, capitell provinent de l'antiga església romànica de Sant Joan de la Plaça, inv. 572, segon terç del segle XIII.

Fig. 295. Figures entre motius vegetals, Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, inv. 173, provinent de l'antiga catedral.

Figs. 296 i 297.
Repertoris, Palau de la Paeria, Lleida, capitells de les finestres de la façana, *ca.* mitjans segle XIII.

Figs. 298 i 299.
Mènsoles, Palau de la Paeria, Lleida, ràfecs de la façana, *ca.* mitjans segle XIII.

▲ **Figs. 300, 301 i 302.** Mènsules, Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal, inv. 564, 570 i 565 (respectivament), provinents de l'antiga església de Sant Joan de la Plaça, segle XIII.

◀ **Fig. 303.** Mènsula, Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal, inv. 3323, provinent de l'antiga església de Sant Joan de la Plaça, descoberta l'any 2008, segle XIII.

Fig. 304. Mènsula del Castell del Rei, façana nord, segle XIII.

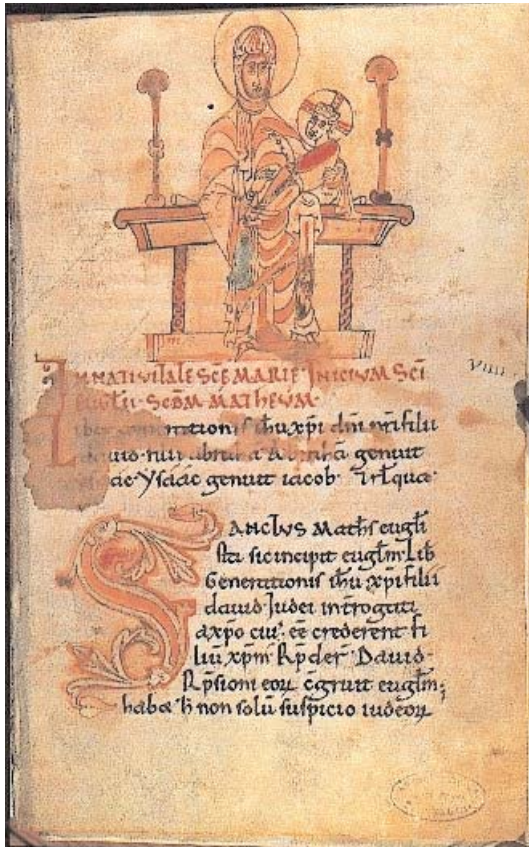

Fig. 305. Mare de Déu amb Nen, Arxiu de la Corona d'Aragó, Barcelona, *De locis sanctis*, de Beda, i altres textos, ms. Ripoll 151, f. 154, provinent del Monestir de Santa Maria de Ripoll, segle XI.

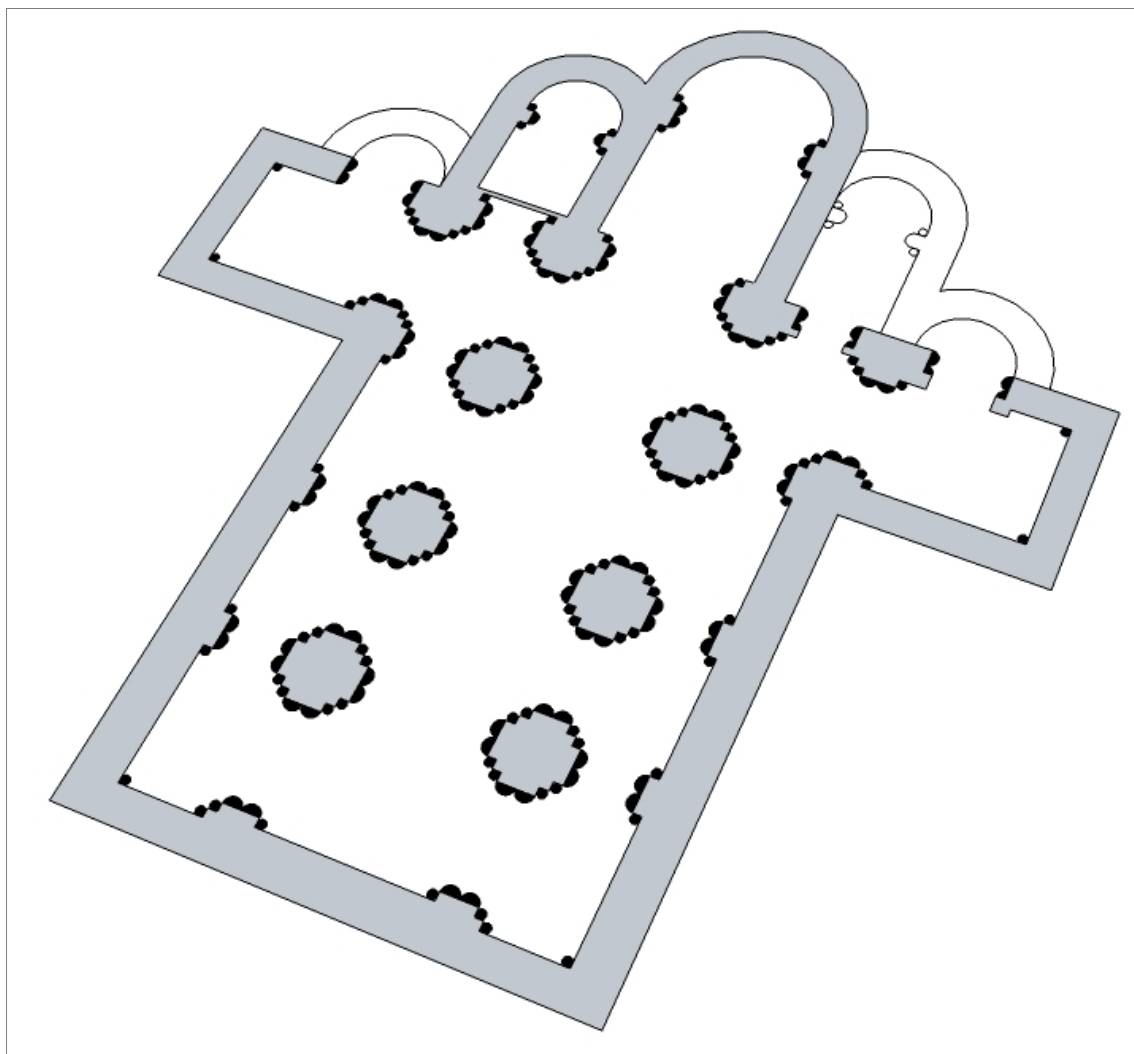

Fig. 306. Segell del capítol de la Seu Vella, amb la *Maiestas Mariae* i la inscripció S: CAPITVLI: SCE: MARIE: SEDIS: YLERDE, ca. 1263.

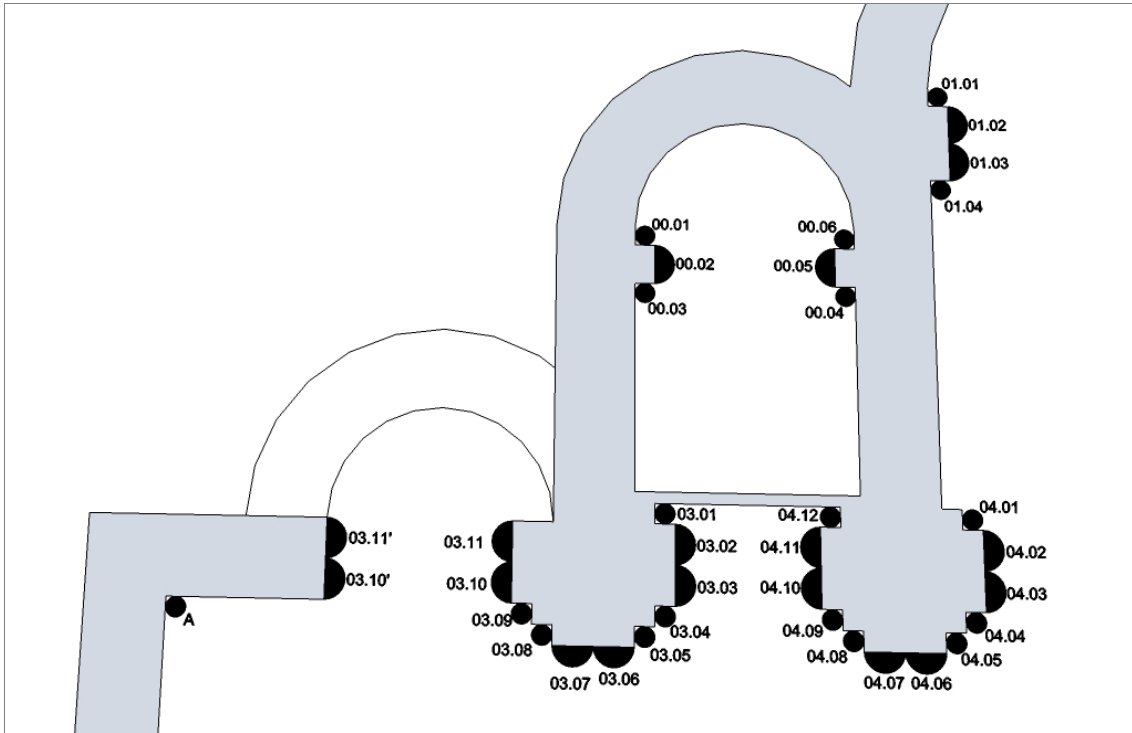
ANNEX 1. CAPITELLS DELS SUPORTS DE L'INTERIOR DEL TEMPLE

TESI DOCTORAL
L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida
VOLUM II
Universitat de Lleida, Facultat de Lletres,
Departament d'Història de l'Art i Història Social
Autora: Meritxell Niñá Jové
Directora: Immaculada Lorés Otzet
2014

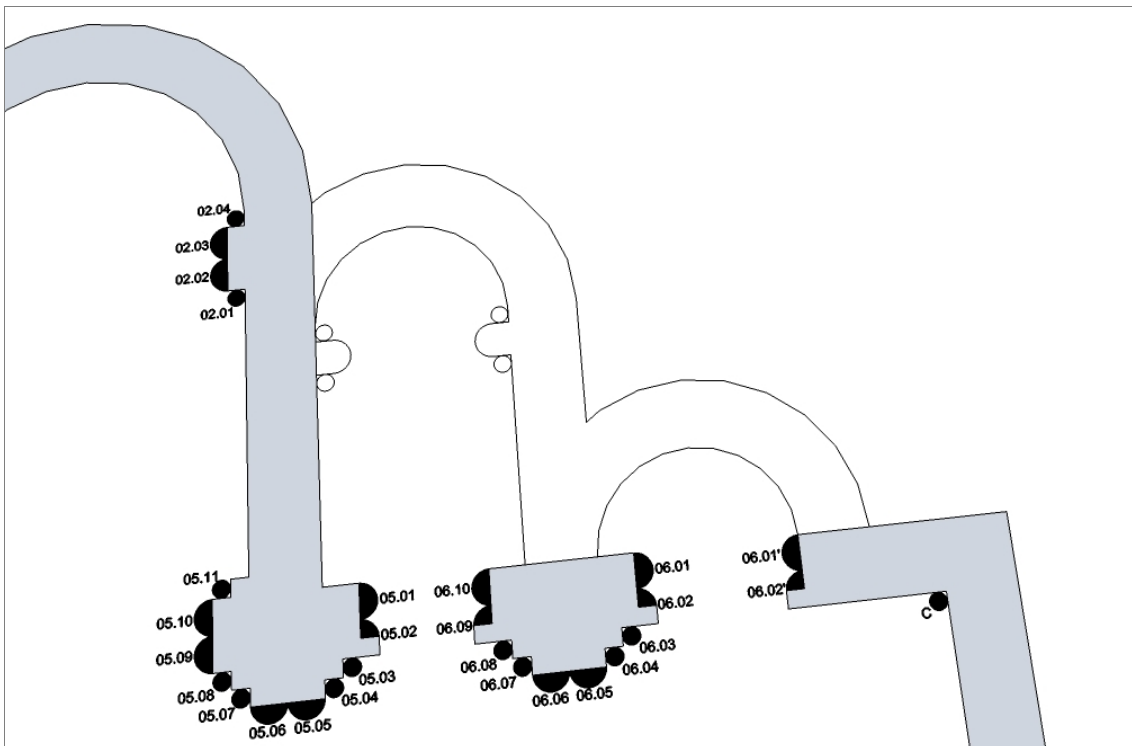
ANNEX 1. Infogrames de localització dels capitells dels suports de l'interior del temple

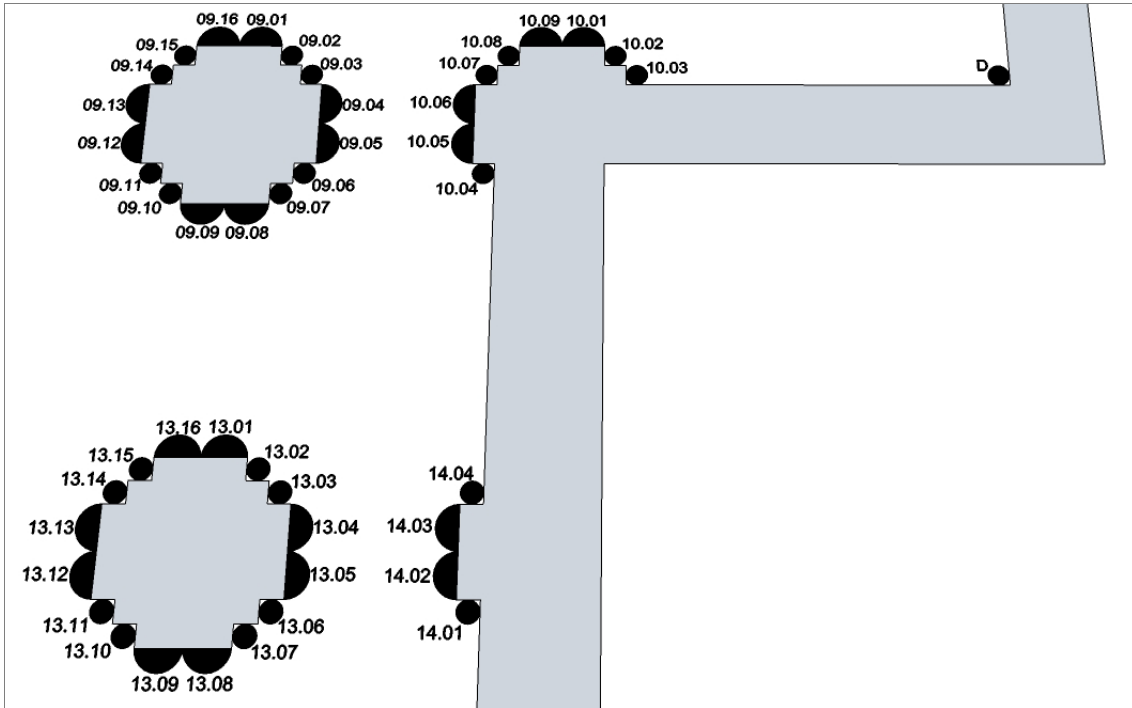
Planta del temple amb la distribució dels capitells.

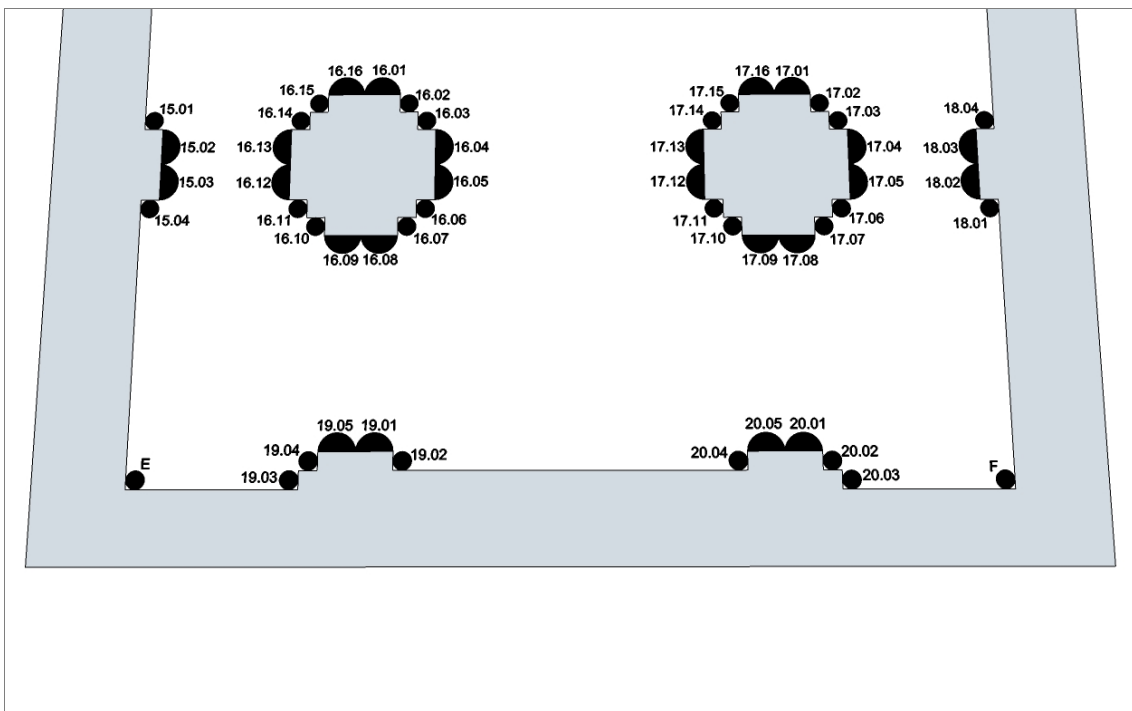
Capitells del sector nord de la capçalera.

Capitells del sector sud de la capçalera.

Capitells del sector nord (transepte i nau).

Capitells del sector sud (transepte i nau).

ANNEX 1. Fitxes dels capitells dels suports interiors del temple

Número

00.01

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Lluita d'homes i dracs

Localització

Capçalera. Absis nord. Pilar nord

Descripció

Composició amb dos personatges armats que munten dracs. Els animals van un darrere l'altre a l'angle de la peça i giren els colls cap als humans que els munten i els mosseguen un braç. Alhora els personatges també es giren enrere. La peça presenta un treball escultòric ben elaborat, que es nota en què els cossos dels animals estan treballats amb una línia perlada. Els mantells dels personatges també estan ribetejat amb una cinta que sembla imitar el treball de l'orfebreria.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un trencament important a la part davantera del cos d'un dels dracs, així com l'angle del cimaci escantellat.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 303; CAMPS, 2003, pp. 262-263.

Número

00.02

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Ocells

Localització

Capçalera. Absis nord. Pilar nord

Descripció

Composició simètrica amb ocells molt voluminosos. Els seus cossos s'ajunten pel pit al centre de les cares i giren els caps enfora. El treball escultòric es fa palès en els plomatges dels ocells i en l'ornamentació dels seus cossos, que estan treballats amb una línia perlada. Les cues acaben amb un fruit granulós similar a una pinya o un àrum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Un dels animals centrals ha perdut la part davantera del cap. El collarí també es veu afectat per les pèrdues.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 303; CAMPS, 2003, pp. 262-263.

Número	
00.03	
Classificació genèrica	
Lluita d'homes i animals	
Identificació del tema	
Lluita d'homes i dracs	

Localització

Capçalera. Absis nord. Pilar nord

Descripció

Un personatge armat amb una espasa està atacant un animal fabulós que presenta un cos molt voluminós i les ales desplegades cap a dalt.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues provocades per danys com cops, escantonats o ratllats.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 303; CAMPS, 2003, pp. 262-263.

Número

00.04

Classificació genèricaTemes del bestiar
(hibridacions)**Identificació del tema**

Dracs amb cues vegetals

Localització

Capçalera. Absis nord. Pilar sud

Descripció

Composició simètrica a base d'ocells afrontats i que giren els caps enfora, entre un fons compost de tiges vegetals que puguen cap a la part superior del capitell i dels quals en pengen palmetes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una mutilació a l'angle del cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 303; CAMPS, 2003, pp. 262-263.

Número

00.05

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants

Localització

Capçalera. Absis nord. Pilar sud

Descripció

Composició centralitzada per una gran fulla d'acant que cau des del centre de la peça. Presenta un registre inferior amb fulletes que es vinclen enfora.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta la part superior repicada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 303; CAMPS, 2003, pp. 262-263.

Número	
00.06	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Acants	

Localització

Capçalera. Absis nord. Pilar sud

Descripció

Composició de fulles d'acant distribuïdes en dos registres, algunes de les quals es vinculen enfora.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta l'angle superior repicat.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 303; CAMPS, 2003, pp. 262-263.

Número

01.01

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Entrada de Crist a Jerusalem (Mt., 21, 1-11; Mc., 11, 1-10; Lc., 19, 29-40; Jn., 12, 12-19)

Localització

Capçalera. Absis major. Pilar nord-est

Descripció

Junt amb el del seu costat (01.02), el capitell integra l'escena de l'Entrada de Crist a Jerusalem. A la cara dreta hi apareixen les muralles de la Ciutat Santa, figurades amb carreus ben escairats, de les que en sobresurten dues torres i un campanar amb finestretes. A través d'aquestes obertures s'aprecien dues campanes a l'interior del campanar i, a sobre, hi reposa la figura d'un gall. Al vèrtex de la torre de l'esquerra hi ha un atlant de petites dimensions. A l'altra cara, hi ha les figures de cinc pelegrins que aclamen l'arribada de Jesús bellugant palmes; al mateix temps, un d'ells estén un mantell a terra com a senyal de veneració.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una fractura important al cimaci que baixa cap al lateral.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 98 (núm. 1); YARZA, 1991b, pp. 49-50; SESMA, 1997, p. 154.

Número

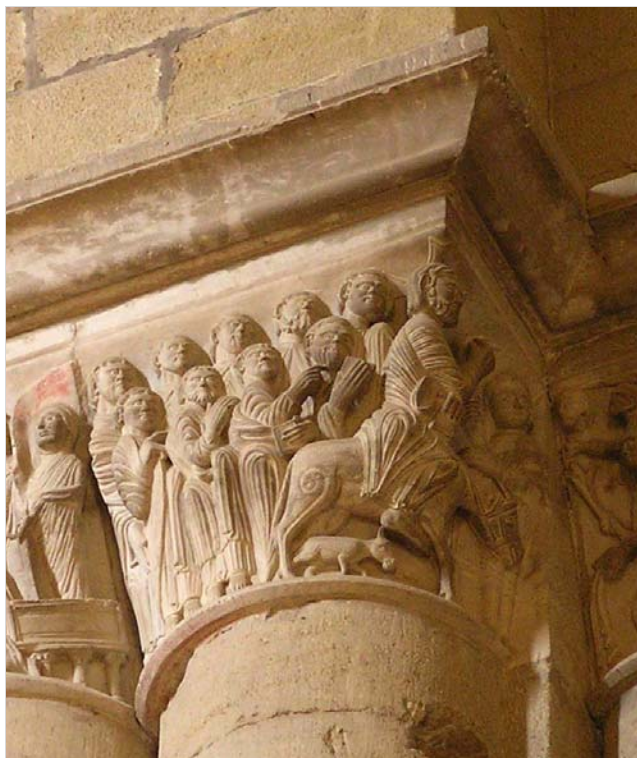
01.02

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Entrada de Crist a Jerusalem (Mt., 21, 1-11; Mc., 11, 1-10; Lc., 19, 29-40; Jn., 12, 12-19)

Localització

Capçalera. Absis major. Pilar nord-est

Descripció

Jesús, amb nimbe crucífer, apareix a l'angle del capitell avançant sobre un ase cap a la ciutat de Jerusalem, que està representada al capitell del costat (01.01) i que entre els dos conformen l'escena de l'Entrada a Jerusalem. Crist sosté el llibre amb la mà esquerra i, amb la dreta, no fa el gest de benedicció, sinó que sembla que està agafant alguna cosa que li ofereix la figura del seu davant. Darrere seu hi ha nou figures de peu en dos registres, els apòstols que el segueixen en processó. La figura sagrada està muntada sobre un ase que va acompanyat del seu pollí. Els personatges presenten unes faccions individualitzades i s'observa una desproporció de les mans respecte a la resta del cos.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 98 (núm. 2); YARZA, 1991b, pp. 49-50; SESMA, 1997, p. 154.

Número

01.03

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del temaResurrecció de Llàtzer
(Jn., 11, 17-44)**Localització**

Capçalera. Absis major. Pilar nord-est

Descripció

Llàtzer és la figura de la dreta, embolcallada i de peu dins d'un sarcòfag sobre columnetes amb capitells. Segueixen cap a l'esquerra dues figures, una de masculina i l'altra femenina, que estan mirant cap a la part esquerra de la peça, on es situava Jesús, del que en queda la silueta al lateral esquerre. A la part inferior es fan patents les restes d'una figura prosternada a terra, mentre que per darrera seu, i completant el repertori figuratiu conservat, una altra es troba mig ajupida (són les germanes del ressuscitat, Marta i Maria). És destacable el treball escultòric en la representació de les teles, amb múltiples plecs diagonals.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un important mutilació i només queda la meitat de la figuració. El cimaci està trencat a la part de l'angle. A la part superior dreta hi ha restes de policromia d'un to vermellós. Caldria realitzar un estudi per saber a quina etapa pertany aquesta policromia.

Bibliografia

BERGÒS, 1935, pp. 14 (fig. 7), 100-101; YARZA, 1991b, p. 49; SESMA, 1997, p. 154.

Número	
01.04	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Tiges estilitzades, fulles i fruits	

Localització

Capçalera. Absis major. Pilar nord-est

Descripció

Composició vegetal feta a partir de fulles, fruits i tiges molt estilitzades. A la part inferior del capitell s'organitza un rengle de fulles; darrera d'elles en sorgeixen tiges gràcils de les que en brosten fulles i pinyes organitzades en dos nivells. Les tiges del rengle superior s'entrecreuen i van a parar al costat oposat. Algunes de les fulles són digitades i d'altres granulades; totes són esveltes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Ha perdut part del cimaci. A més, en aquesta part presenta restes de policromia. Caldria realitzar un estudi per determinar a quina etapa pertany.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 44 i 49-50; CAMPS, 1988, p. 242.

Número

02.01

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Animals dreçats de cap comú

Localització

Capçalera. Absis major. Pilar sud-est

Descripció

Composició simètrica d'animals rampants; la peça inclou quatre animals, els centrals, un enfront de l'altre, es toquen els torsos i comparteixen un mateix cap a l'angle del capitell, mentre que els altres dos el giren enfora i es mosseguen les pròpies cues. Segueix una composició molt semblant el capitell 04.01.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Ha perdut part del cimaci. S'aprecien restes de pintura negra al pla del fons del capitell, així com policromia en vermell i verd al cimaci. Caldria realitzar un estudi per saber a quina etapa pertany aquesta policromia.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52; SESMA, 1997, p. 154; CAMPS, 1988, cap. 56.

Número

02.02

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Capçalera. Absis major. Pilar sud-est

Descripció

Diverses tiges estriades que surten de la base del capitell s'entrellacen de manera simètrica formant figures romboïdals. A la part superior s'ajunten amb unes fulles digitades i prènsils que s'agafen a les tiges, les quals se cenyeixen amb unes anelles de les que en pengen una mena de fruits granulosos similars a pinyes o àrums. A l'interior dels espais romboïdals hi ha capolls esfèrics.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça ha perdut la part lateral dreta, que ha estat repicada. Sembla que a la part del collarí s'hi aprecien restes de policromia. Caldria realitzar un estudi per saber a quina etapa pertany aquesta policromia.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 50; SESMA, 1997, p. 154.

Número

02.03

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del temaTiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits**Localització**

Capçalera. Absis major. Pilar sud-est

Descripció

Diverses tiges estriades que surten de la base del capitell s'entrellacen de manera simètrica formant figures romboïdals. A la part superior s'ajunten amb unes fulles digitades i prènsils que s'agafen a les tiges, les quals se cenyeixen amb unes anelles de les que en pengen una mena de fruits granulosos similars a pinyes o àrums.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues rellevants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 50; SESMA, 1997, p. 154.

Número	
02.04	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Corinti	

Localització

Capçalera. Absis major. Pilar sud-est

Descripció

La peça segueix una disposició pròpia de l'ordre corinti, tot i que d'una forma esquematitzada, de manera que es pot parlar d'una reinterpretació. Es caracteritza per dos cossos, un inferior, amb un doble registre de fulles d'acant molt nervades organitzades verticalment i un de superior en el que hi apareixen quatre caulicles. Al centre de les cares, al terç superior, hi té una protuberància que adopta la forma d'un capoll. Dins del temple, trobem composicions molt semblants al capitells 05.10, 05.11 i 10.04

Observacions sobre l'estat en què es troben

El bloc del que forma part el capitell presenta una bretxa importat. El capitell ha perdut part del cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 45; SESMA, 1997, p. 154.

Número	
03.01	
Classificació genèrica	
Escenes del Nou Testament	
Identificació del tema	
Resurrecció de Llàtzer (Jn. 11, 1-45)	

Localització

Capçalera. Absis nord (capella). Entrada dreta

Descripció

Jesús es troba davant del sarcòfag, decorat amb estrígils a la manera característica de l'Antiguitat romana i disposat sobre columnetes, i observa com Llàtzer de Betània, ressuscitat i embolcallat amb les benes, en surt amb l'ajuda d'un personatge dret darrera seu. El taumaturg no va nibat i al seu darrera hi té una figura imberbe que porta un rotlle a la mà. Els dos vesteixen túniques llargues rematades a les vores per sanefes perlejades. Junt amb els capitells 03.02 i 03.03, la peça forma part d'un cicle dedicat als miracles de Crist.

Observacions sobre l'estat en què es troben

El personatge que sosté a Llàtzer ha perdut la part superior del tronc i el cap.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 80 (núm. 196); LACOSTE, 1975, p. 284; YARZA, 1991b, p. 41; SESMA, 1997, pp. 152-153.

Número

03.02

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Curació del leprós (Mt., 8, 1-4; Mc., 1, 40-45; Lc., 5, 12-15)

Localització

Capçalera. Absis nord (capella de les Neus). Entrada dreta

Descripció

A la cara menor hi ha el malalt que s'inclina davant la figura de Jesús i li demana la seva curació, mentre dos assistents comenten l'acció que es desenvolupa al seu davant. A la part frontal hi ha l'episodi successiu, amb el taumaturg que es troba a l'esquerra, sense nimbe, i que porta a terme la curació dirigint-se a l'afectat, de proporcions menors que la resta de personatges i que està inclinat al seu davant. Tres personatges més assisteixen a l'esdeveniment miraculós. La peça forma part d'un cicle integrat per tres capitells dedicat als miracles de Crist (03.01, 03.02, 03.03).

Observacions sobre l'estat en què es troben

Tots els personatges presenten mutilacions al rostre i/o al cap. La més afectada és la figura del leprós, que gairebé està tota desapareguda (només li queda una part del tronc, un braç i una mà).

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72 i 79-80 (núm. 197); LACOSTE, 1975, p. 284; YARZA, 1991b, p. 41; SESMA, 1997, p. 153.

Número

03.03

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Curació del leprós (Mc., 1, 43-44)

Localització

Capçalera. Absis nord (capella de les Neus). Entrada dreta

Descripció

Aquest capitell, junt amb el 03.02, mostra l'episodi de la curació del leprós. La lectura conjunta s'inicia pel capitell 03.02 i segueix per la cara frontal d'aquest, on el leprós apareix (a l'esquerra), ja sanat i ben dreçat, mentre el taumaturg li fa l'advertència de que no digui res a ningú, sinó que es presenti al sacerdot perquè certifiqui la seva curació (Mc.,1, 43-44), amb un gest d'exhortació. Un tercer personatge presencia el fet. El relat culmina al lateral, on l'ex-malalt es presenta davant el sacerdot, ancià i barbat, que està assegut i vesteix túnica, mantell i turbant

Observacions sobre l'estat en què es troben

Totes les cares de les figures de la part frontal han desaparegut.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72, 74 i 79-80 (núm. 198); LACOSTE, 1975, pp. 285-286; YARZA, 1991b, p. 41; SESMA, 1997, p. 153.

Número

03.04

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Transsepte nord. Pilar nord-est

Descripció

Composició a base de quatre grans espirals de tiges acanalades de les que surten fulles i pinyes que decoren els angles. Les tiges sorgeixen de la boca d'un cap animalístic i monstruós que es troba a l'angle de capitell. També incorporen un caparró a l'angle de la peça, de la boca del qual en sorgeixen tiges els capitells 06.08, 13.07, 16.07, 16.15, 17.15, 18.04, 19.03, 20.02, a i f.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. Podria tractar-se d'una reproducció realitzada en una etapa indeterminada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 67.

Número

03.05

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants

Localització

Transepte nord. Pilar nord-est

Descripció

Composició fitomorfa distribuïda en tres registres sobreposats de fulles d'acant. En algunes d'elles, i de manera aleatòria, hi penja del centre una mena de fruit granulat a mode de raïm. Un fruit de diferents característiques es troba a l'angle del rengle inferior; té una execució orbicular amb una formulació ròmbica a mode de petites llavors que l'aproxima més a una pinya. L'eix central d'algunes fulles es presenta a manera de galó ornamental amb perforacions.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 45.

Número

03.06

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home

Localització

Transepte nord. Pilar nord-est

Descripció

Dos homes coronats i vestits amb túniques curtes són mossegats a les espatlles per dracs bípedes d'aspecte ferotge. Aquests éssers tenen les ales ben marcades i els cossos tots recoberts de plomes a mode d'imbricacions. Tenen els colls llargs i els giren per arribar amb la boca a l'espatlla dels humans. Les seves cues es converteixen en elements vegetals decoratius. A l'interior del temple, presenten el tema de dracs atacant l'home els capitells 08.05, 10.01, 10.07, 12.05, 13.01, 16.14, 17.01 i 17.09.

Observacions sobre l'estat en què es troben

L'angle del cimaci està mutilat.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 46.

Número

03.07

Classificació genèrica

Escenes de l'Antic Testament

Identificació del tema

Els tres joves hebreus es neguen a adorar l'ídol de Nabucodonosor (Dn, 3, 8-18)

Localització

Transepte nord. Pilar nord-est

Descripció

Al lateral hi figura Nabucodonosor, rei de Babilònia, assegut al seu tron, que té per darrera una arquitectura que representa les muralles de la ciutat. A la cara principal, les figures dels tres hebreus (el primer porta un rotlle) figuren frontalment i en actitud solemne en el moment en què es neguen a la imposició del rei d'adorar l'ídol, que es troba a l'angle sota una voluta. Un personatge que sosté un bastó d'autoritat assenyala l'efígie donant-los l'ordre. Com a emmarcament de l'escena a la part superior hi apareix una renguera de decoració floral.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 82-83 (núm. 76); LACOSTE, 1975, p. 289; YARZA, 1991b, p. 52-53; SESMA, 1997, p. 154.

Número

03.08

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants amb pinyes

Localització

Transepte nord. Pilar nord-est

Descripció

Grans fulles palmetades ocupen la part baixa i central de la peça. Als angles superiors hi ha petites volutes de les que en pegen pinyes, mentre que del centre de les cares en floreixen dues grans flors amb uns pètals molt ben definits i uns orificis centrals.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. El seu bon estat de conservació i també la seva factura, fan pensar que la peça pugui ser producte d'una restauració realitzada en una etapa indeterminada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 43, 44.

Número

03.09

Classificació genèrica

Escenes hagiogràfiques

Identificació del temaMartiri de sant Quirze i
santa Julita**Localització**

Transepte nord. Pilar nord-est

Descripció

El prefecte o administrador romà Alexandre munta un cavall i mana que santa Julita sigui decapitada després d'haver fet matar el seu fill Quirze. Quan el botxí es disposa a executar la sentència, la santa, agenollada, mostra el cap de l'infant. La santa és acompanyada per un personatge que se situa al seu darrera. Dos soldats més contempen l'escena, que està emmarcada per la part superior per un rengle de fulles d'acant.

Observacions sobre l'estat en què es troben

L'angle del cimaci està mutilat

Bibliografia

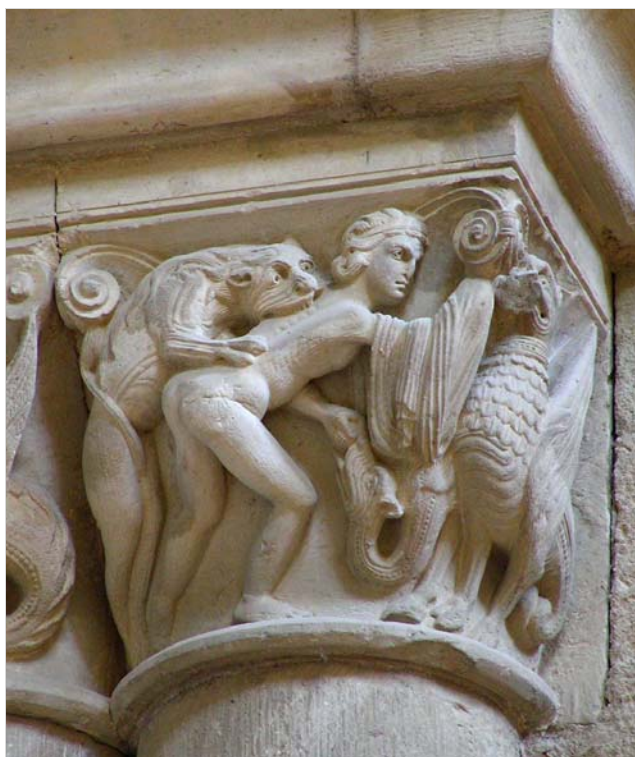
BERGÓS, 1935, pp. 46, 74 i 104; SESMA, 1997, pp. 154-155.

Número

03.10

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del temaLleó atacant l'home.
Hèracles**Localització**

Capçalera. Entrada dreta de l'absidiola nord

Descripció

A la cara principal apareix un ésser humà totalment nu que és mossegat a l'esquena per un lleó al mateix temps que està lluitant contra un monstre que se situa al lateral del capitell. Amb la mà esquerra agafa un fruit que mossega un ésser del que només se li veu el cap i el llarg coll; l'home té el braç dret aixecat i cobert per una tela. El tema remet a una possible representació de l'heroi grec Hèrcules. Es tracta d'una escena on el classicisme es fa extraordinàriament palès.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

LACOSTE, 1975, pp. 285-286; SESMA, 1997, p. 152.

Número

03.10'

Classificació genèrica

Escenes hagiogràfiques

Identificació del tema

Martiri de Sant Antolí

Localització

Capçalera. Entrada esquerra de l'absidiola nord

Descripció

Un personatge vestit amb llarga túnica i assegut al lateral del capitell, que s'identifica per una inscripció al cimaci com Mètop (METOPIS), ordena l'execució de sant Antolí, situat a la part frontal i també identificat (S[anctus] ANTONINUS). El moment representat és just després del martiri, en què, amb un cop d'espasa, el botxí ha separat el cos del cap i el braç dret del sant (el soldat sosté els membres mutilats). A sobre hi ha un núvol del que en sorgeix la "Dextera Domini" i una gran fulla vegetal acabada amb una voluta decora la part dreta.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça no presenta un bon estat de conservació. Han desaparegut el cap, el tronc i l'espasa del soldat, així com la part superior del cos de Mètop.

Bibliografia

LACOSTE, 1975, pp. 285-286; SESMA, 1997, p. 152; YARZA, 1991b, p. 42-43.

Número

03.11

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Lluita d'homes i dracs

Localització

Capçalera. Entrada dreta de l'absidiola nord

Descripció

Al lateral, que actualment no es pot veure a causa de l'existència d'un mur que tanca les restes de la capella, hi ha un guerrer protegit per un gran escut que sosté una espasa i que s'enfronta a la parella de dracs situats a la part frontal que tenen les ales ben dreçades.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

LACOSTE, 1975, pp. 285-286; SESMA, 1997, p. 152.

Número	
03.11'	
Classificació genèrica	
Temes del bestiar	
Identificació del tema	
Lleons	

Localització

Capçalera. Entrada esquerra de l'absidiola nord

Descripció

Exemplar en què hi figuren dos lleons oposats i asseguts, disposats de manera simètrica entre una decoració vegetal amb fullatge, tiges i fruits d'àrum, entre la que en surt un cap molt menut. A més a més d'aquesta peça, trobem lleons simètrics als capitells 07.08, 10.09 15.01 i 16.04. El cimaci presenta la inscripció "S[anctus] ANTONINUS", nom del sant màrtir representat al capitell que té annex (03.10'), amb el que comparteix tal element arquitectònic. El lateral de la peça no es pot contemplar degut a l'existència d'un mur que tanca l'entrada la l'absidiola.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

LACOSTE, 1975, pp. 285-286.

Número

04.01

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Lleons dreçats de cap comú

Localització

Capçalera. Entrada esquerra de l'absis major

Descripció

Composició simètrica amb quatre lleons rampants, els centrals, un enfront de l'altre, es toquen els torsos i comparteixen un mateix cap a l'angle del capitell. Aquests, oposats l'un de l'altre, estan tan junts que els seus cossos en confonen en un de sol. Els animals dels laterals giren el cap enfora i es mosseguen les pròpies cues. Segueix una composició molt semblant al capitell 02.01.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52; SESMA, 1997, p. 154.

Número

04.02

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del temaEl dubte de sant Tomàs
(Jn 20, 24-28)**Localització**

Capçalera. Entrada esquerra de l'absis major

Descripció

La peça forma un doble capitell amb el de la seva esquerra (04.03) que, a manera de fris, desenvolupen l'escena del dubte de sant Tomàs. Els personatges principals (Crist i Tomàs) es troben al capitell 04.03, mentre que en aquest hi ha set dels apòstols que presencien l'escena. Els apòstols s'han representat amb trets físics individualitzats (cabell, barba, edat, etc.). En la composició dels plecs dels vestits s'aprecia la distribució en uns de principals i altres de secundaris. Les figures presenten uns caps arrodonits i unes mans de grans proporcions.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72 i 96-97 (fig. 72); SESMA, 1997, p. 154.

Número

04.03

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del temaEl dubte de sant Tomàs
(Jn 20, 24-28)**Localització**

Capçalera. Entrada esquerra de l'absis major

Descripció

La peça, junt amb la de la seva dreta (04.02), desenvolupa l'escena del dubte de Tomàs. Crist se situa a la part frontal i és l'únic que porta el nimbe; sosté el llibre amb la mà esquerra, mentre Tomàs li aixeca el braç dret per poder posar-li el dit al costat. El personatge de l'angle és Pere (amb la clau com atribut simbòlic), mentre que a la cara lateral hi ha dos apòstols que participen de l'escena. Els personatges s'han representat amb trets físics individualitzats (cabell, barba, edat, etc.). En la composició dels plecs dels vestits s'aprecia la distribució en uns de principals i altres de secundaris. Les figures presenten uns caps arrodonits, així com unes mans de grans proporcions.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72, 73 i 96-97 (fig. 72); SESMA, 1997, p. 154.

Número

04.04

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home

Localització

Transepte. Pilar entre l'absis major, el transepte i l'absis lateral esquerre

Descripció

Un personatge central està flanquejat per dos animals fantàstics, similars a grans àligues, que li mosseguen el cap. Les bèsties tenen la part del ventre treballada amb estries i les potes recolzades a la cara del personatge, al que al sembla que estan esgarrapant. Les seves cues es transformen en cos serp que acaba amb un cap animalístic que mossega les puntes dels dits de l'home, que té la cara horroritzada. És destacable el treball que presenta la túnica que llueix el personatge, que li penja en diagonal i té la part inferior resseguida per una sanefa amb motius triangulars.

Observacions sobre l'estat en què es troben

L'angle del cimaci està trencat possiblement a causa d'un cop.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 121; SESMA, 1997, p. 154.

Número

04.05

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Àligues

Localització

Transepte. Pilar entre l'absis major, el transepte i l'absis lateral esquerre

Descripció

Dos ocells simètrics adossats s'uneixen progressivament fins a compartir el cap. Tenen les cues entrelaçades i aquestes es desenvolupen pel seu darrera formant tres grans rínxols a cada cara, entre els que hi ha altres motius vegetals, com fulles i fruits d'àrum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part inferior hi té una barra de fusta encastada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 53; SESMA, 1997, p. 154.

Número

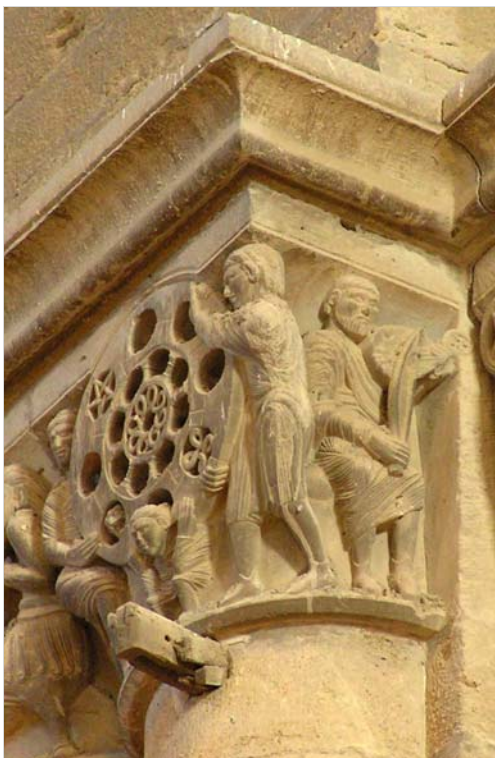
04.06

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Atlant portant elment
discoïdal sobre les
espatlles (Roda de la
Vida?)

Localització

Transsepte. Pilar entre l'absis major, el transsepte i l'absis lateral esquerre

Descripció

Un gran cercle, amb vuit forats a l'interior, tres dels quals allotgen un cap d'un felí, una estrella de cinc puntes i un tipus de cinta estriada que s'entrellaça, centralitza la composició. Aquesta estructura circular la sosté un personatge genuflexionat a manera d'atlant, mentre que dos més sembla que l'ajudin a suportar el seu pes. A la cara lateral, hi ha la figura d'un músic amb un instrument de corda.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part inferior hi té una barra de fusta encastada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 116-119; PUIG CADAFALCH, 1949-1954, vol. 3, pp. 66-69, lám. 22; YARZA, 1991b, p. 51; SESMA, 1997, p. 154.

Número

04.07

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Centaure-sagitari
disparant l'arc contra una
sirena-ocell

Localització

Transsepte. Pilar entre l'absis major, el transsepte i l'absis lateral esquerre

Descripció

Un centaure-sagitari barbat dispara l'arc a una sirena-ocell, híbrid que té la part superior del cos humana i la inferior és d'au, i que, en aquest cas, també porta barba. L'ésser té grans ales desplegades, una de les quals ocupa el fons de l'escena (cara major del capitell). La sirena-ocell està reposada sobre la seva pròpia cua, que acaba en cap de serp i mossega la cua del centaure, i, a més, agafa amb les mans la fletxa que aquell li vol disparar. Ambdós porten una mena de cinturó ornamental del que en pengen crineres. El tema del centaure disparant a la sirena el retrobem al capitell 12.12 de l'interior del temple.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 55; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 22;
LECLERCQ-MARX, 1997, p. 153 i fig.68; SESMA, 1997, p. 154.

Número

04.08

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Home clavant l'espasa al lleó

Localització

Transepte. Pilar entre l'absis major, el transepte i l'absis lateral esquerre

Descripció

Un home vestit amb una túnica curta, un elm semicircular i esperons, es protegeix amb un gran escut en forma d'ametlla del què en veiem la part posterior. El guerrer clava al ventre de la fera una prominent espasa de pom esfèric i decorada amb una estria, que aguanta amb la mà dreta, mentre el lleó aixeca una pota amb què li esgarrapa el genoll amb les urpes i li mossega l'escut al mateix temps. L'animal té una esplèndida crinera que li ressegueix l'esquena i la cua està treballada amb unes extensions que evidencien el seu pelatge. El fons de la peça no desenvolupa cap tipus de decoració. L'escena té una gran similitud amb la que es representa al capitell 05.04. La imatge de la lluita del guerrer i el lleó es repeteix també a la cara lateral del capitell 17.01 i al fris esquerre de la porta dels Fillols.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 106; SESMA, 1997, p. 154.

Número	
04.09	
Classificació genèrica	
Temes del bestiar	
Identificació del tema	
Híbrids	

Localització

Transsepte. Pilar entre l'absis major, el transsepte i l'absis lateral esquerre

Descripció

Composició simètrica en què hi apareixen quatre grans ocells, distribuïts dos a cada cara. Cadascuna d'aquestes cares presenta dos animals aculats que giren el coll cap al centre i sembla que amb la boca estiguin compartint algun objecte o s'estiguin barallant per ell. Els animals tenen les cues que deriven en tiges vegetals que s'entrecreuen i acaben amb una fulla que engloba a l'interior un fruit circular. Les bèsties despleguen les seves ales, que es creuen al centre de cada cara. El cos de cada animal ha estat tractat de mode individualitzat, per exemple, el de l'au de més a l'esquerra s'ha treballat amb escames o plomes que li cauen pel cos, mentre que el de la dreta presenta una successió d'estries paral·leles.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una mutilació a la part angular superior del capitell.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 53; SESMA, 1997, p. 154.

Número

04.10

Classificació genèrica

Escenes hagiogràfiques

Identificació del tema

Història de Jaume.
Troballa del sepulcre del
sant (Inventio)

Localització

Capçalera. Absis nord. Entrada esquerra

Descripció

La peça forma part d'un cicle integrat per tres capitells dedicat a la vida de sant Jaume (04.10, 04.11, 04.12), i és la que el culmina. A la cara principal hi ha el gran sepulcre de l'apòstol, que va ser trobat a Galícia. Per darrera, en el pla del fons, en sorgeix una creu. Sobre el sarcòfag, muntat sobre tres columnetes, s'obren unes cortines que pengen d'un baldaquí. La tomba és descoberta per un grup de quatre persones, que se situen al lateral.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Tots els personatges presenten mutilacions a la part de la cara i del cap produïdes a causa d'impactes.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 77; LACOSTE, 1975, pp. 282-283; YARZA, 1991b, p. 41; SESMA, 1997, p. 152; SINGUL, 1999, pp. 117-118; GARCÍA IGLESIAS, 2004, pp. 228-229.

Número

04.11

Classificació genèrica

Escenes hagiogràfiques

Identificació del tema

Història de Jaume.
Trasllat amb barca del cos
del sant a Galícia
(Translatio Sancti Jacobi)

Localització

Capçalera. Absis nord. Entrada esquerra

Descripció

La peça forma part d'un cicle integrat per tres capitells dedicat a la vida de sant Jaume (04.10, 04.11, 04.12). Iniciada al capitell 04.12, la història continua en aquesta peça, amb el trasllat del cos del sant difunt a Galícia. Aquest viatge es realitza amb un gran vaixell sense vela que navega sobre les aigües representades mitjançant ondulacions. El vaixell està carregat amb el sarcòfag i sis deixebles de l'apòstol que es presenten en actituds variades (girats en diverses direccions i alguns amb els dit índex aixecat o un altre mostrant la mà), com si estiguessin interactuant entre ells. De la part superior dreta de la composició sorgeix la "Dextera Domini" d'un núvol, que els indica el camí a seguir.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Tots els personatges, menys un, presenten mutilacions a la part de la cara i del cap produïdes a causa d'impactes.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 75-77; LACOSTE, 1974, pp. 231-234; LACOSTE, 1975, pp. 282-283; YARZA, 1991b, p. 41; BANGO, 1993, p. 28; SESMA, 1997, p. 152; SINGUL, 1999, p. 117-118; GARCÍA IGLESIAS, 2004, pp. 228-229.

Número

04.12

Classificació genèrica

Escenes hagiogràfiques

Identificació del tema

Història de Jaume.
Decapitació del sant
(Decollatio)

Localització

Capçalera. Absis nord. Entrada esquerra

Descripció

La peça forma part d'un cicle integrat per tres capitells dedicat a la vida de sant Jaume (04.10, 04.11, 04.12). La lectura iconogràfica del cicle s'inicia per aquest exemplar amb l'escena de la decapitació. Al lateral de l'esquerra hi ha representat Herodes sedent, vestit amb capa i coronat, que aixeca el braç per donar l'ordre d'executar el sant. La decapitació apareix al lateral dret, on l'apòstol es troba reclinat mentre el botxí li agafa el cap amb la mà esquerra i sosté amb la dreta l'arma executora (ara desapareguda). De la part superior en surt la mà de Déu o "Dextera Domini".

Observacions sobre l'estat en què es troben**Bibliografia**

BERGÓS, 1935, pp. 77-78; LACOSTE, 1975, pp. 282-283; BANGO, 1993, fig. pp. 12 i 26; SINGUL, 1999, pp. 117-118; GARCÍA IGLESIAS, 2004, pp. 228-229.

Número

05.01

Classificació genèrica

Escenes hagiogràfiques

Identificació del temaHistòria de Pere.
Crucifixió del sant**Localització**

Capçalera. Absis sud. Embocadura esquerra

Descripció

A la cara principal, Pere apareix subjecte a la creu, cap per avall, i el botxí estreny la corda amb què està lligat l'apòstol, que té el cos cobert amb una túnica. A la dreta, el centurió, vestit amb capa llarga, aixeca el braç dret ordenant el martiri. Al lateral dos personatges contemplen l'escena. Al cimaci del capitell hi ha la inscripció: «SS PETRVS». L'escena forma part del cicle amb la història de Pere, integrat pels quatre capitells de l'embocadura de la capella dels Montcada (05.01, 05.02, i 06.09, 06.10).

Observacions sobre l'estat en què es troben

La part externa del cimaci està desapareguda. A més, tots els personatges presentes danys a la part de la cara o del cap.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 103 (núm. 191); PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 28; YARZA, 1991b, p. 46; SESMA, 1997, p. 153.

Número

05.02

Classificació genèrica

Escenes hagiogràfiques

Identificació del tema

Història de Pere. Caiguda de Simó el Mag (Ac. 8, 9-25)

Localització

Capçalera. Absis sud. Embocadura esquerra

Descripció

Mutilat en gran part, el capitell ha conservat una figura alada que davalla cap per avall des d'una torre i una altra que se li acosta, que sembla que estigui oferint quelcom a Simó mentre davalla. L'escena forma part del cicle amb la història de Pere, integrat pels quatre capitells de l'embocadura de la capella dels Montcada (05.01, 05.02, i 06.09, 06.10).

Observacions sobre l'estat en què es troben

De la peça només en queda la part dreta. L'altra part va ser eliminada durant la remodelació en època gòtica de la capella dels Montcada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 101-102; SESMA, 1997, p. 153.

Número

05.03

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges estilitzades, fulles i fruits

Localització

Transsepte. Pilar entre l'absis major, el transsepte i l'absis lateral dret

Descripció

Composició vegetal feta a partir de fulles, fruits i tiges molt estilitzades. A la part inferior del capitell s'organitza un rengle de fulles; darrera d'elles en sorgeixen tiges gràcils de les que en brosten fulles i pinyes organitzades en dos nivells. Les tiges del rengle superior s'entrecreuen i van a parar al costat oposat. Algunes de les fulles són digitades i d'altres granulades, però totes són esveltes. Aquesta composició és exacta a la del capitell 01.04.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 50.

Número

05.04

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Homes clavant l'espasa al lleó

Localització

Transepte. Pilar entre l'absis major, el transepte i l'absis lateral dret

Descripció

Dos guerres armats amb escuts es barallen amb un lleó; la indumentària d'un d'ells és el casc i l'ausberg, que li cobreix enterament el cos; l'altre es tapa el cos amb l'escut. El lleó fa una acció de mossegar l'escut del guerrer, del que només en veiem la part posterior. La representació té clares semblances amb el capitell 04.08. A més a més, la imatge de la lluita del guerrer i el lleó, es repeteix a la cara lateral del capitell 17.01 i al fris esquerre de la porta dels Fillols.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues de part de l'escultura especialment a la part inferior de les figures.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 105; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 24; SESMA, 1997, p. 154.

Número

05.05

Classificació genèrica

Escenes de l'Antic Testament

Identificació del tema

David psalmista; David figurat com el "cavaller victoriós"

Localització

Transepte. Pilar entre l'absis major, el transepte i l'absis lateral dret

Descripció

Al costat menor hi ha el rei David, vell i barbut, que fa sonar l'arpa. És representat com a psalmista. A la part frontal, un genet amb una corona gesticula aixecant el braç dret i aixafa una figura humana amb les potes davanteres del cavall segons el tipus iconogràfic que es coneix com el "cavaller victoriós". El personatge va vestit amb dignitat, i sembla que dirigeix el seu gest a la fèmnia reial que té al davant. Aquesta peça forma un cicle junt amb el capitell que té a l'esquerra (05.06), en què hi apareix la figura d'una reina asseguda i Samsó lluitant amb el lleó.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Les potes davanteres i el cap del cavall que munta l'invicte han estat mutilats i la figura a la que sotmet gairebé ha desaparegut. El collarí també s'ha vist danyat.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 79; CROZET, 1958, p. 28; LABANDE-MAILFERT, 1968, p. 518; GUDIOL RICART/GAYA, 1948, fig. 159, p. 100; CROZET, 1971, pp. 130-131, 136; SEIDEL, 1976, p. 35; RUIZ MALDONADO, 1979, p. 278; BERLABÉ, 1991, pp. 69-71; YARZA, 1991b, p. 50; SESMA, 1997, p. 154.

Número

05.06

Classificació genèrica

Escenes de l'Antic Testament

Identificació del tema

Reina; Samsó i el lleó (Jutges, 14, 5-6)

Localització

Transepte. Pilar entre l'absis major, el transepte i l'absis lateral dret

Descripció

A la cara major, una figura femenina sedent, coronada i vestida amb túnica i mantell, té el braç dret lleugerament aixecat, mentre la mà esquerra la té sobre el pit. Cap aquesta reina avança el cavaller victoriós del capitell veí. Uns motius vegetals fan de separació amb la figura de Samsó, situat a la meitat esquerra del capitell. El personatge veterotestamentari, amb cabellera llarga i barba, intenta dominar el lleó obrint-li la boca al mateix temps que el munta. Aquesta peça forma un cicle junt amb el capitell que té a l'esquerra (05.05).

Observacions sobre l'estat en què es troben

La figura sedent té un lleu desperfecte que li afecta la part central inferior del rostre (barbeta, boca i nas). El cimaci presenta una pèrdua de material prop de l'angle.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 47, 74 i 79; CROZET, 1958b, p. 28; LABANDE-MAILFERT, 1968, p. 518; GUDIOL RICART/GAYA, 1948, fig. 159, p. 100; CROZET, 1971, pp. 130-131, 136; SEIDEL, 1976, p. 35; RUIZ MALDONADO, 1979, p. 278; BERLABÉ, 1991, pp. 69-71; YARZA, 1991b, p. 50; SESMA, 1997, p. 154.

Número

05.07

Classificació genèrica

Tema historiat

Identificació del tema

Clergues (?)

Localització

Transsepte. Pilar entre l'absis major, el transsepte i l'absis lateral dret

Descripció

Hi apareixen tres figures, totes vestides amb llargues túniques. Les dues laterals fan el mateix gest, amb un braç replegat sobre el tors i l'altre sostenint-se les vestidures, mentre que la central mostra el palmell de la seva mà dreta. A diferència de les figures sagrades els personatges d'aquest capitell no llueixen nimbes, per la qual cosa possiblement estiguin representant clergues.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La figura central ha perdut el rostre possiblement a causa d'un impacte.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72-73 i 87-88; SESMA, 1997, p. 154.

Número

05.08

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Anunciació (Mt. 1, 18-25; Lc. 1, 26-38) i Visitació (Lc. 1,39-56)

Localització

Transepte. Pilar entre l'absis major, el transepte i l'absis lateral dret

Descripció

L'Anunciació és a la part esquerra de la peça: L'arcàngel Gabriel ocupa tota la cara lateral esquerra, degut al desplegament de les ales i la gesticulació, amb els braços aixecat; està de peu, avançant cap a Maria (com a recurs de moviment es representa amb una cama flexionada). Amb la mà esquerra sosté la vara com a insígnia simbòlica de missatger, que marca la diagonal de la cara. La Mare de Déu se situa a l'eix axial, hieràtica i frontal, i no mostra la l'habitual actitud de sorpresa que la caracteritza en l'art occidental. L'àngel llueix una cabellera rinxolada, mentre que Maria es cobreix el cap amb el mantell. A la Visitació, a la cara dreta, Maria i Isabel s'abracen en un gest gairebé simètric.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants, encara que la superfície es veu erosionada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72 i 88-90; SESMA, 1997, p. 154.

Número

05.09

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Corinti

Localització

Capçalera. Entrada dreta de l'absis major

Descripció

Composició vegetal que sembla una interpretació del capitell corinti. De la base de la peça en surten una sèrie de tanys perlejats que acaben formant dos registres amb els seus extrems, que tenen forma de palmeta. Aquests tanys s'ajunten de dos en dos donant com a resultat diferents formes de palmetes més complexes. A la cara major, pujant per l'eix central, un dels brots es vincla sobre si mateix. La part superior de la peça és coronada per elements que acaben en forma de voluta.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 45.

Número

05.10

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Corinti

Localització

Capçalera. Entrada dreta de l'absis major

Descripció

Composició simplificada del capitell corinti, molt similar a altres peces del conjunt (per exemple la 02.04, 05.11 i 10.04). Dos regles de fulles es desenvolupen per sobre de la meitat de l'altura del capitell, en el que hi ha una motllura. De la mateixa manera que el capitell amb el que fa parella (05.09), té quatre elements (dos a cada cara) amb forma de voluta a la part superior.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 45.

Número	
05.11	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Corinti	

Localització

Capçalera. Entrada dreta de l'absis major

Descripció

Composició simplificada del capitell corinti amb dos registres de fulles d'acant. Consta d'un cos inferior amb un doble registre de fulles d'acant molt nervades i estilitzades que s'organitzen seguint una clara preferència per la verticalitat i que a la part superior tendeixen a alliberar les fulles del cos del capitell. Per sobre hi ha un registre que es corona per quatre volutes -dos a cada cara- acabades en forma d'espiral. La peça té la mateixa factura que el capitell 05.10 (que el té al costat) i pel que fa a la composició s'assembla al 02.04 i al 10.04.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 45.

Número	
06.01	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Corinti	

Localització

Capçalera. Absidiola sud. Entrada esquerra

Descripció

Capitell derivat del corinti amb fulles d'acant que es distribueixen en dos registres seguint un esquema simètric. Les fulles centrals i les dels angles es vinclen sobre sí mateixes. Els seus nervis axials són constituïts a manera de sanefes perforades. Dels angles superiors en sorgeix una petita voluta. Però, com el capitell bessó (06.02), combina aquesta decoració vegetal amb la presència d'animals, en aquest cas concretada amb dos quadrúpedes simètrics situats sobre el collarí, un a cada costat de la peça. No podem concretar de quins animals es tracta, ja que han perdut els caps, però per la forma dels seus cossos podria tractar-se de lleons. La decoració vegetal és similar als capitells 8.12 i 8.13.

Observacions sobre l'estat en què es troben

S'aprecien diverses fractures. Per exemple, els animals han perdut la part frontal dels seus cossos.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 44 i 46.

Número

06.01'

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants

Localització

Capçalera. Absidiola sud. Entrada dreta

Descripció

Dos registres de fulles dentades que vinclen la seva part superior.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants, a part de l'escantellat de l'angle del cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 303.

Número	
06.02	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Corinti	

Localització

Capçalera. Absidiola sud. Entrada esquerra

Descripció

Prominents fulles d'acant pentafoliades puguen pel cos del capitell en un sol registre. A la part superior de la peça, la fulla central es vincla sobre si mateixa. A la dreta exhibeix dos estranys animals, ambdós amb llargs colls. El que queda en primer pla té el coll corbat i no podem saber de quin animal es tracta perquè ha perdut la cara (gairebé tot el cap). Per darrera d'aquest, un altre animal dreça el coll i se li veu la cara, encara que la té deteriorada. Pel que s'observa, sembla que es tracti d'una mena de simi.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està fragmentada fins al punt que li manca gairebé la meitat. Va ser mutilada en el moment en què la capella de Colom fou reformada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 44, 46 i 57.

Número	
06.02'	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Acants	

Localització

Capçalera. Absidiola sud. Entrada dreta

Descripció

Dos registres de fulles dentades que vinclen la seva part superior.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està fragmentada fins al punt que li manca gairebé la meitat. Va ser mutilada en el moment en què la capella de Colom fou reformada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 303.

Número

06.03

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Éssers híbrids: Sirenes-ocell o harpies

Localització

Transepte sud. Pilar sud-est

Descripció

Animal híbrid amb cap humà, cos d'au, peülles i cua vegetal. Tant podem considerar-lo una harpia com una sirena-ocell, ja que tant l'una com l'altra són animals fantàstics amb part superior de donzella (cap o tronc) i el cos d'ocell. La cua de l'animal deriva en una tija fitomorfa estriada que recorre tota la cara esquerra de la peça -i part de la dreta- i forma tres grans roleus que acaben amb fruits d'àrum. A l'interior del temple apareixen animals amb un aspecte similar a aquest als capitells 08.07, 09.12, 16.05 i 19.05. D'altra banda, la peça forma part d'un grup de capitells (06.03, 06.04, 06.05, 06.06, 06.07, 06.08) amb un mateix repertori ornamental que es troben agrupats formant una composició molt homogènia.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La figura presenta danys al rostre possiblement causats per impactes.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 56.

Número

06.04

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits

Localització

Transsepte sud. Pilar sud-est

Descripció

Composició molt ornamentada formada per quatre grans roleus de tiges estriades acabades en fulles que generen fruits granulosos que adornen les cares. Les fulles, digitades, s'entrelliguen a les tiges com si s'agafessin a elles. Amb una estructura de fons geomètric circular i d'espitals. A l'angle se sobreposen dos fruits d'àrum, el superior amb un granulat menys marcat. La peça forma part d'un grup de capitells (06.03, 06.04, 06.05, 06.06, 06.07, 06.08) amb un mateix repertori ornamental que es troben agrupats formant una composició molt homogènia.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 62.

Número

06.05

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Transsepte sud. Pilar sud-est

Descripció

Composició geomètrica estilitzada de tiges estriades, palmetes i fruits. A la cara frontal dos grans roleus es desenvolupen a la part superior i encerclen dos palmetes ben obertes que es vinclen sobre si mateixes i acullen un fruit granulosos diferent cadascuna. A la part inferior les tiges creen una forma de cor invertit, al centre del qual hi ha una altra palmeta i un altre fruit. A banda i banda d'aquesta composició central es continua desenvolupant la combinació vegetal. En diversos punts hi ha fulles digitades que s'agafen i s'entrelliguen a les tiges. La peça forma part d'un grup de capitells (06.03, 06.04, 06.05, 06.06, 06.07, 06.08) amb un mateix repertori ornamental que es troben agrupats formant una composició molt homogènia.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 65.

Número

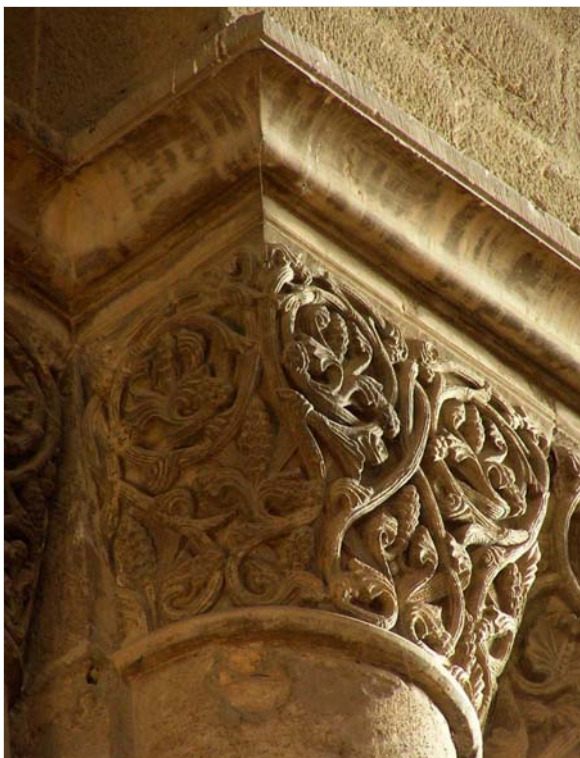
06.06

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Transsepte sud. Pilar sud-est

Descripció

Composició molt ornamentada amb un fons estructurat i geomètric d'espitals formats per tiges estriades acabades en fulles i fruits granuloses de diverses classes. Les fulles, digitades, s'entrelliguen a les tiges com si s'agafessin a elles. La peça forma part d'un grup de capitells (06.03, 06.04, 06.05, 06.06, 06.07, 06.08) amb un mateix repertori ornamental que es troben agrupats formant una composició molt homogènia.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 62 i 65.

Número

06.07

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Transepte sud. Pilar sud-est

Descripció

Composició de roleus en espiral, formats per tiges estriades acabades en fulles i fruits granulosos de diverses classes. Varies fulles digitades s'entrelliguen a les tiges com si s'agafessin a elles. La peça forma part d'un grup de capitells (06.03, 06.04, 06.05, 06.06, 06.07, 06.08) amb un mateix repertori ornamental que es troben agrupats formant una composició molt homogènia.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 62 i 69.

Número	
06.08	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits	

Localització

Transsepte sud. Pilar sud-est

Descripció

Composició molt ornamentada, amb un rerefons estructurat i geomètric d'espitals, triangles i rombes, formats per tiges estriades acabades en fulles i fruits granuloses de diverses classes. Està enriquit amb un cap grotesc decoratiu que treu la llengua a l'angle. També inclouen un petit cap monstruós a l'angle de la peça, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren la superfície de la peça els capitells: 03.04, 13.07, 16.07, 16.15, 17.15, 18.04, 19.03, 20.02, a i f. D'altra banda, la peça forma part d'un grup de capitells (06.03, 06.04, 06.05, 06.06, 06.07, 06.08) amb un mateix repertori ornamental que es troben agrupats formant una composició molt homogènia.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 49.

Número	
06.09	
Classificació genèrica	
Escenes hagiogràfiques	
Identificació del tema	
Història de Pere. Barca del sant	

Localització

Capçalera. Absis sud. Embocadura dreta

Descripció

De les restes que es conserven d'aquesta peça, se'n diferencia l'extrem d'una barca, de la que en surten dos rem i unes ondulacions que representen l'aigua. Sobre la barca es distingeix un personatge a bord, i se'n pot intuir un altre situat al seu davant. L'escena forma part del cicle amb la història de Pere, integrat pels quatre capitells de l'embocadura de la capella dels Montcada (05.01, 05.02, i 06.09, 06.10).

Observacions sobre l'estat en què es troben

D'aquest capitell només en queda un fragment, ja que va ser tapat en les reformes que van transformar aquesta capella en gòtica.

Bibliografia

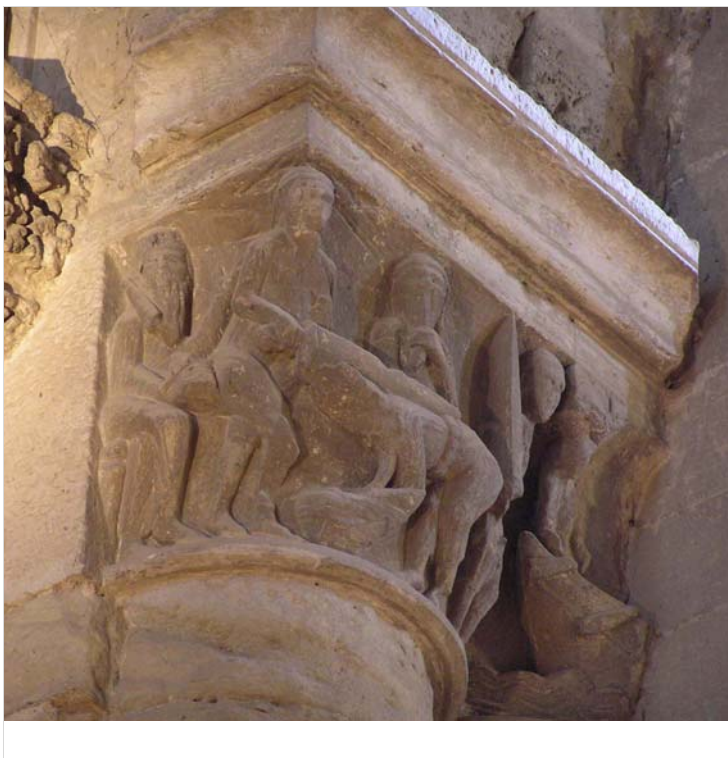
BERGÓS, 1935, p. 102 (núm. 189); YARZA, 1991b, p. 44; SESMA, 1997, p. 153.

Número

06.10

Classificació genèrica

Escenes hagiogràfiques

Identificació del temaHistòria de Pau.
Decapitació del sant**Localització**

Capçalera. Absis sud. Embocadura dreta

Descripció

En aquesta composició en total hi apareixen cinc personatges: al centre la cara major hi ha la figura de sant Pau, reclinat en el moment de ser decapitat. Hi són presents dos guardes que sostenen grans espases, un d'ells du a terme el martiri. Entre aquests dos hi ha un personatge que s'estira la barba. Al lateral es troba Neró, que va coronat, assegut donant l'ordre de l'execució. L'escena forma part del cicle amb la història de Pere, integrat pels quatre capitells de l'embocadura de la capella dels Montcada (05.01, 05.02, i 06.09, 06.10).

Observacions sobre l'estat en què es troben

L'estat de degradació de la pedra és molt evident. Presenta una gran pèrdua de suport a causa de l'erosió.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72 i 103-104; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, p. 66-69, lám. 28; SESMA, 1997, p. 153.

Número

07.01

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Segona vinguda de Crist (Mt., 24, 29-31) amb el Tetramorf (Ez. 1, 4-11; Ap. 4, 6-9)

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Crist, assegut al tron i dins d'una màndorla decorada per una banda zigzaguejant, té els braços aixecats i les mans obertes per mostrar els estigmes del martiri. El pit el té descobert i porta un nimbe crucífer circular. Per darrera de l'ametlla mística en surten les figures simbòliques dels quatre evangelistes, nimbades i sostenint el llibre del Nou Testament. Els vivents no apareixen de cos sencer, sinó amb la part inferior amagada darrera de l'aurèola sagrada, en posició centrífuga i els caps girats vers la teofania; tenen els cossos antropomorfs i és només el cap el que representa el símbol de cadascun (home, àliga, brau i lleó). A banda i banda d'aquest grup central hi ha dues figures dretes que toquen instruments musicals de vent.

Observacions sobre l'estat en què es troben

L'angle del cimaci està escantellat. Un dels vivents ha perdut el rostre a causa possiblement d'un impacte.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72 i 85-86 (núm. 84); YARZA, 1991b, p. 52; SESMA, 1997, p. 154.

Número

07.02

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Detenció d'un sant (?)

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

A l'angle de la peça apareix un personatge nimbat i amb barba que sosté un llibre amb la mà dreta velada pel seu mantell. A la seva esquerra hi ha un altre personatge, també nimbat i sostenint un llibre amb la mà dreta. Aquest té el cabell abundant, el que podria indicar que és una figura masculina jove. A la dreta del personatge central, un personatge vestit amb túnica curta i un barret frigi semblant de forma gairebé cònica però amb la punta corbada; sosté també una gran espasa de pom rodó, tant llarga que sobrepassa el límit de la cistella del capitell. Possiblement sigui un soldat. El soldat agafa per l'espatlla a la figura central.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta trencaments a la part del cimaci i del collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72 i 102; MORALEJO, 2004, p. 288 i fig. 9.

Número

07.03

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Sense identificar

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

En aquesta composició hi apareixen quatre figures. A l'angle de la peça hi apareix un personatge nimbat sostenint el llibre. A la seva dreta hi ha una altra figura que té la mà velada. No compta amb cap distintiu que permeti descobrir de qui es tracta. A l'altre cantó de la figura central hi ha dues figures imberbes més que vesteixen túniques curtes i sandàlies. Un d'ells toca un corn.

Observacions sobre l'estat en què es troben

L'estat de degradació és molt evident en tota la superfície de la peça.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 46 i 94-95.

Número

07.04

Classificació genèrica

Escenes de l'Antic Testament

Identificació del tema

Cicle de Jacob i Esaú (Gn., 27-28): Esaú demana la benedicció; Fuga de Jacob; Ira d'Esaú

Localització

Nau nord. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

La peça segueix amb la narració de la història de Jacob i Esaú (07.05). S'hi representen tres escenes: a la cara frontal, Esaú, de dimensions reduïdes, arriba de la cacera (porta una arma), i s'adreça al seu pare Isaac per a què el beneeixi (Gn., 27, 31-40). El patriarca, amb la mà a l'espatlla del seu primogènit, li fa saber que la benedicció no es pot retirar un cop concedida. A l'angle hi apareix la fuga de Jacob de la casa paterna, amb Rebeca, vestida amb una túnica, envia al seu fill Jacob a casa de Laban (germà de Rebeca) per protegir-lo de la ira d'Esaú (Gn., 27, 42-43). Una gran fulla vegetal estriada es troba darrera dels dos personatges. Al lateral Esaú aixeca els braços (Gn., 27, 41).

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça ha perdut part del relleu potser per l'erosió. A més a més, totes les figures presenten mutilacions al rostre, cap i extremitats. La figura de Jacob (angle, sota la gran fulla) està gairebé desapareguda.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 47, 72, 74 i 77 (núm. 101); LACOSTE, 1975, p. 289; YARZA, 1991b, p. 47; SESMA, 1997, p. 153.

Número

07.05

Classificació genèrica

Escenes de l'Antic Testament

Identificació del tema

Cicle de Jacob i Esaú (Gn., 27-28): Rebeca envia a Jacob a caçar; Jacob rep la benedicció d'Isaac

Localització

Nau nord. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

A la cara principal, Rebeca (esposa d'Isaac), acompanyada d'un servent, diu al seu fill menor Jacob (de proporcions més reduïdes que els altres dos) que vagi a buscar una peça de caça per a què la serveixi a Isaac i així obtindrà la benedicció del seu pare (Gn., 27, 6-10). Al lateral, Jacob rep la benedicció d'Isaac (Gn. 27, 18-29): El patriarca, amb una sumptuosa túnica, està assegut mentre el seu fill, agenollat davant seu, li demana la benedicció. Per a què el pare pugui comprovar que no l'enganya, Jacob posa la mà recoberta amb pell de cabrit sobre el genoll. El predecessor, al seu torn, beneeix al fill amb la mà dreta. La figura del darrera és Rebeca. El cicle dedicat a Jacob i Esaú continua a la peça adjacent (07.04).

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça ha perdut part del relleu potser per l'erosió. A més a més, totes les figures presenten mutilacions al rostre, cap i extremitats. Al centre de la peça, prop de l'angle hi ha un orifici.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 72 i 77 (núm. 102); LACOSTE, 1975, p. 289; SESMA, 1997, p. 153.

Número

07.06

Classificació genèrica

Geomètrica

Identificació del tema

Entrellaçat geomètric

Localització

Nau nord. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

La cistella es decora amb un motiu de cintes perlejades i entrellaçades, disposició que s'assembla al fris de la porta de l'Anunciata. La part superior es corona amb decoració vegetal amb caulicles i que als angles formen volutes i desenvolupen petites fulles per sota.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un trencament al collarí i un altre per sota del cimaci

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 66.

Número

07.07

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Homes atacant dracs

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

A l'angle hi apareix un gran drac coronat, amb cos d'escates i ales, al que dos personatges masculins, vestits amb túniques curtes i barrets frigis, li claven, cadascun d'ells, una arma de fulla curta i empunyadura, que s'assembla a un punyal. En el conjunt de capitells del temple retrobem una temàtica similar, amb homes atacant dracs, als capitells núms.13.08 i 13.09.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un trencament al cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 115.

Número

07.08

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Lleons

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Lleons simètrics afrontats que tenen els caps girats en un sentit contrari al dels seus cossos. Els lleons es distingeixen per la seva corpulència, les urpes, la llarga cua i, sobretot, la crinera que guarneix els seus colls. La seva cua, fitomorfa i decorada amb una tira perlejada, els passa per entre les cames i puja cap al centre de cada cara formant una ondulació i s'eixampla per acabar amb una semipalmeta i una gran pinya o àrum. A l'angle central superior s'hi descobreix un cap animalístic de nas pronunciat i orelles punxegudes que mossega les cues. Composicions anàlogues a aquesta, les trobem, a l'interior del temple, als capitells 03.11', 10.09 15.01 i 16.04.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un trencament al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52.

Número

07.09

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Híbrids: Grius

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Dos grius simètrics i aculats giren els caps per mossegar-se la punta de les ales. La seva anatomia, de natura híbrida, està formada per un cos de felí amb cap, coll i ales d'àguila desplegadas i dreçades sobre el llom. Presenten unes orelles llargues i punxegudes, el pic corbat i una espècie de barba sota el pic. El coll està treballat amb plomes de relleu ben marcat, mentre que les ales, també amb plomes, tenen registres amb traços paral·lels per marcar els detalls. Les cues adopten forma vegetal i al centre de la peça es drecen i en pengen pinyes. Trobem una composició molt similar al capitell 16.12, l'únic, junt amb aquest, que inclouen aquests animals mitològics.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52.

Número

08.01

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Cep

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Representació de la vinya que segueix una composició asimètrica, formada per un gran cep amb tres sarments carregats de fulles trifoliolades. Les branques del cep es decorren amb una banda perlejada. La única figuració és un cap situat a l'angle de la peça que mossega un raïm.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part inferior hi té dues fustes encastades. La peça no presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 51.

Número

08.02

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Anunciació (Mt. 1, 18-25; Lc. 1, 26-38) i Visitació (Lc. 1,39-56)

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Cadascuna de les dues escenes s'ha col·locat en una cara de la peça. Maria mostra el palmell de la mà dreta en senyal de respecte i l'altra la té coberta pel mantell. D'altra banda, l'àngel no té ales i tampoc no porta cap insígnia de missatger, encara que fa el gest característic de salutació. A la Visitació, les dones no arriben a abraçar-se, sinó que s'agafen les mans. A la seva esquerra hi apareix un motiu arquitectònic i, per sobre, un rengle de decoració vegetal en el que s'ha fet ús del trepant. La peça presenta una figuració plana i desproporcionada. Els plecs de les robes són rectilinis i estàtics. Els ulls adquireixen grans proporcions i presenten les ninetes desorbitades.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part inferior hi té una fusta encastada. Present un trencament al cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72, 74 i 88-90.

Número

08.03

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Jesús entre dos apòstols

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Jesús, barbat i amb el nimbe crucífer, se situa al centre de la composició. L'apòstol que té a la seva esquerra, de llarga barba, porta el braç cap a l'espatlla de Jesús. Potser podria tractar-se de Pau, ja que el seu cabell presenta unes notables entrades que podrien evocar la seva calvície. L'altra figura també porta barba, però més curta. Els tres personatges, vestits amb túniques, presenten la mà esquerra velada amb el mantell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. El nimbe del sant de la dreta sembla presentar restes de policromia d'un to vermellós. Per a conèixer una datació aproximada convindria fer anàlisis químiques.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72, i 95-96.

Número

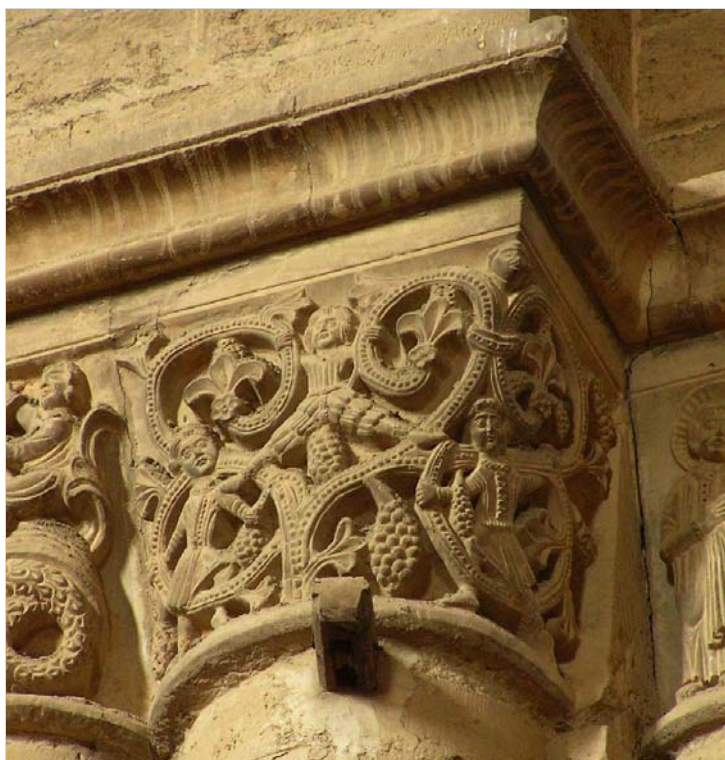
08.04

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Verema

Localització

Nau central. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Composició a partir d'un cep amb tiges perlades, fulles trilobades, flors i raïms que creix del centre de la base de la cara frontal de la peça. El tronc central es divideix en dues branques que formen rínxols que tenen a dins veremadors, flors i fulles. Entre els dos rínxols superiors de la part frontal hi ha la figura d'un veremador, vestit amb uns curiosos pantalons, que es penja de la planta i que té les cames obertes. Dos personatges més es col·loquen de manera simètrica al seu davall. De l'angle superior en sorgeix un rostre humà amb les galtes ben inflades. D'altres capitells on es representa el mateix treball agrícola són el 09.06, 09.08, 09.09, 12.06, 13.16.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part inferior hi té una fusta encastada. La peça no presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 69.

Número

08.05

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Lluita d'homes i dracs

Localització

Nau central. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Composició simètrica amb una figura central amb els braços aixecats que li devoren dos dracs. Cadascun d'aquests éssers és muntat per un personatge de curta estatura que l'agafa per les banyes i sembla voler sotmetre'l. Els cossos dels animals presenten un recobriment d'escames imbricades i les seves cues s'acaben amb una senzilla palmeta. Trobem una exacta composició al capitell 17.09.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 68-69.

Número

08.06

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Fulles obertes

Localització

Nau central. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Tres registres de fulles lobulades, àmpliament expandides i carneses. La peça segueix un mateix model d'inspiració que el capitell 18.01.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 47.

Número

08.07

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Éssers híbrids: Sirenes-ocell o harpies

Localització

Nau central. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Dos animals simètrics, que des d'un punt de vista formal podem considerar tant harpies com sirenes-ocell -ja que ambdós tenen el cap de donzella i el cos d'ocell- s'afronten fins a tocar-se amb el pit. La figura de la dreta sembla femenina (porta el cabell llarg) i la de l'esquerra masculina (porta el cabell curt). Les seves cues es transformen en tiges vegetals i adopten una forma circular que els passa per davall del cos per pujar cap a la part superior de cada cara del capitell. La talla ha estat molt elaborada i cada part del cos dels animals s'ha decorat amb un motiu específic: el cabell amb estries molt fines; el tronc amb una mena d'escates o plomes molt marcades; les ales amb unes plomes més fines i la cua amb una tira perlejada que acaba amb palmetes. A l'angle superior de la peça, entre les cares dels animals, hi ha un fruit d'àrum dreçat. Trobem animals semblants a aquests als capitells 06.03, 09.12, 16.05 i 19.05.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 54.

Número

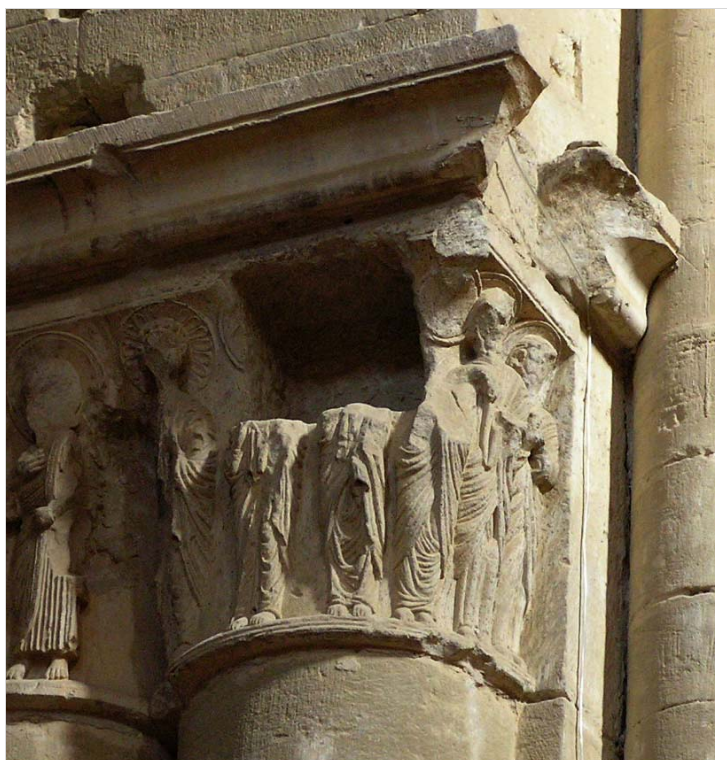
08.08

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Crist prediu la negació de Pere (Mt., 26, 33-35; Mc., 14, 29-31; Lc., 22, 33-34; Jn., 13, 36-38)

Localització

Nau nord. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

L'escena la conformen els capitells 08.08 i 08.09. En aquest hi apareix la resta del col·legi apostòlic que presència la Negació de Pere, en total nou figures.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Un gran forat de secció quadrangular ha mutilat per complet la part superior del cos de tres dels deixebles i el personatge situat a la part de més a l'esquerra del capitell està també molt fragmentat. La part lateral del cimaci també ha desaparegut. Els personatges dels que n'ha perviscut la part superior presenten els rostres mutilats.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 95 (núm. 137).

Número

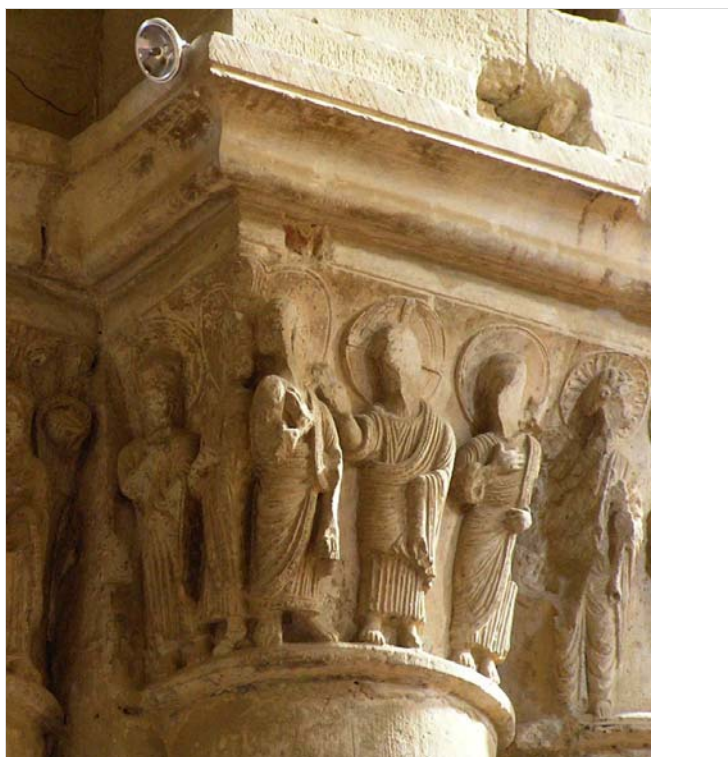
08.09

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Crist prediu la negació de Pere (Mt., 26, 33-35; Mc., 14, 29-31; Lc., 22, 33-34; Jn., 13, 36-38)

Localització

Nau nord. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

L'escena la conformen els capitells 08.08 i 08.09. En aquest, Crist, amb el nimbe crucífer i envoltat de quatre dels seus apòstols, també nimbats (sis més es troben a la peça veïna), fa un gest de reprovació a un dels deixebles, situat a la seva dreta. El recriminat és Pere, que aixeca la mà fent un gest amb què expressa la consternació que li provoca el vaticini de Crist, segons el qual no haurà cantat el gall que no l'hagi negat tres vegades.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Totes les figures presenten el rostre fragmentat excepte el que es troba al lateral d'aquesta peça.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 95 (núm. 138).

Número

08.10

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Anunciació (Mt. 1, 18-25; Lc. 1, 26-38) i Visitació (Lc. 1,39-56)

Localització

Nau nord. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

L'Anunciació es troba a la dreta i la Visitació a l'esquerra. En el primer, l'àngel té les dues ales desplegades, que a la part superior es recobreixen amb petites plomes. Malgrat presentar-se frontalment, els dos personatges estan encarats l'un cap a l'altre per la posició dels seus peus. Les robes de totes les figures estan molt treballades. Destaca l'elaboració dels plecs, que s'ajunten paral·lels en grups de tres o quatre. A les parts inferiors cauen les teles dels vestits i formen uns plecs arrugats per sobre dels peus dels personatges i del mateix terra. Les figures de la Visitació porten els vestits rematats als extrems per uns rivets perlejats. La part superior de la peça es decora per un rengle de fulletes d'acant. Les escenes de l'Anunciació i la Visitació també les trobem als capitells 05.08, 08.02, 12.09 i 13.05.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Manquen els rostres de totes les figures.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 88-90; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 27.

Número

08.11

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants

Localització

Nau nord. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Composició fitomorfa que remet al capitell corinti, ja que es compon de fulles carnosos derivades de l'acant. La composició es subdivideix en dos registres. A l'inferior les fulles son lanceolades i es col·loquen alternativament dreçades i invertides. Al registre superior les fulles més grans estan lleugerament reclinades i tenen un motiu acanalat. Del mig en surten dues petites fulles d'acant que es vinclen sobre si mateixes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-45 i 50.

Número

08.12

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants

Localització

Nau nord. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Fulles d'acant de composició trifoliada i pentafoliada derivades del corinti es distribueixen en dos registres seguint un esquema decoratiu que es pot considerar simètric en la seva cara principal, mentre que a la lateral les fulles surten de la part externa i creixen cap al centre de la peça. Les fulles centrals i dels angles es vincen sobre sí mateixes i les dels angles superiors pengen d'una petita voluta a la que hi estan agafades amb una mena d'anella. Els seus nervis axials són constituïts a manera de sanefes perforades. L'esquema segueix les mateixes pautes que el de la seva dreta (08.13).

Observacions sobre l'estat en què es troben

A l'aresta hi ha un forat de secció rectangular.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 44-45; SESMA, 1997, p. 153.

Número

08.13

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants

Localització

Nau nord. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Prominents fulles d'acant de composició trifoliada i pentafoliada derivades del corinti es distribueixen en dos registres. Les fulles centrals i dels angles es vincen sobre sí mateixes i les dels angles superiors pengen d'una petita voluta a la que hi estan agafades amb una mena d'anella. Els seus nervis axials són constituïts a manera de sanefes perforades. Unes cintes perlejades voltegen les fulles dels angles superiors, les quals desemboquen en la conformació de petites volutes. L'esquema segueix les mateixes pautes que el de la seva esquerra (08.12).

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un trencament al cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 45; SESMA, 1997, p. 153.

Número

08.14

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Fulles obertes

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Composició en tres rengles de fulles d'acant palmetades, molt obertes i nervades.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un cert desgast a la part esquerra en el punt en què s'adossa al mur, però la peça en si no presenta pèrdues importants. Podria tractar-se d'una reproducció realitzada en una etapa indeterminada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 51.

Número	
08.15	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits	

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Quatre tiges rinxolades amb gladiols i pinyes. A l'angle superior hi ha un petit cap humà. Si bé diversos capitells incorporen un petit cap a l'angle de la peça (03.04, 06.08, 13.07, 16.07, 16.15, 17.15, 18.04, 19.03, 20.02, a i f), aquest és l'únic en què el cap és d'humà.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una fusta encastada a una fusta a la part inferior.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 60-62 i 68; PUIG CADAFALCH, 1949-1954, vol. 3, p. 66-9, làm. 28; JALABERT, 1965, pl. 24 i 27.

Número

08.16

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Adoració dels Mags o Epifania (Mt 2, 1-11)

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral nord i el creuer

Descripció

Maria, entronitzada, coronada, asseguda frontalment i amb el Nen a la falda, es troba a l'angle de la peça. Sant Josep, pensatiu o en actitud de son, portant-se la mà a la galta, apareix a la seva esquerra (lateral del capitell). A la part frontal, els reis coronats s'apropen a peu, portant els obsequis amb les mans velades i seguint l'estel situat vora el cap de la Mare de Déu. Es posa de manifest la diferència d'edat: Baltasar imberbe al mig, Gaspar, poc barbat, a l'esquerra, i Melcior amb llarga la barba, a la dreta. Baltasar es gira vers Gaspar assenyalant-li l'estel e sis puntes. Un rengle de fulles d'acant, en el que s'aprecia l'ús del trepant, emmarca l'escena per la part superior.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una fusta encastada a una fusta a la part inferior.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 93-94 (núm. 16); PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 28; SESMA, 1997, p. 155.

Número

09.01

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants amb pinyes

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Presenta tres pisos de fulles: les del registre inferior apareixen unides per altres fulles que surten del seu darrera; el registre del mig, amb dues pinyes angulars, és resseguit per una sanefa perlejada en la part superior; en el registre superior, les fulles dels angles adopten forma de voluta.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 50.

Número	
09.02	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Acants amb pinyes	

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Composició a base de tres registre de fulles i fruits composts de fulles i fruits d'àrum o pinyes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part inferior hi ha les restes d'una fusta encastada. La peça no presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 50.

Número

09.03

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Joglars amb un simi

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Al lateral esquerre, un personatge vestit amb túnica curta toca un instrument musical circular de percussió. A l'angle, una figura sosté una espècie de bastó al que hi ha lligat un simi, que té als peus, amb un collar ornamentat. Aquest animal sembla que està essent ensinistrat per la figura situada a la cara dreta del capitell, que aixeca unes xurriaques per fuetejar-lo. Tot això sobre un fons d'acant característic, molt estilitzat, amb les fulles centrals vinclades sobre sí mateixes i el nervi perforat.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A totes les figures se'ls hi ha malmès el cap, possiblement a causa d'impactes mecànics. Presenta un trencament al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 108 (núm. 59).

Número

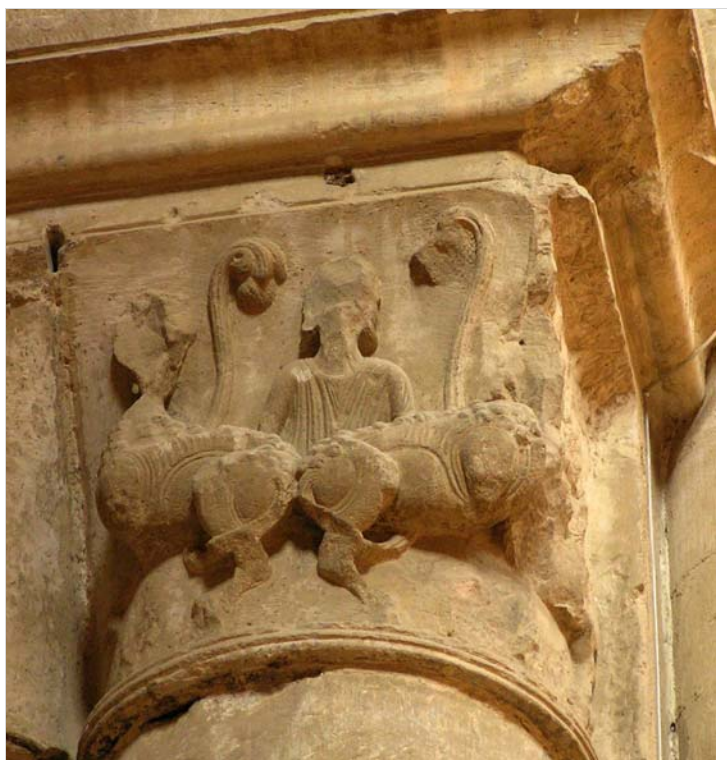
09.04

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Daniel i els lleons

Localització

Nau sud. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

A la cara major apareixen dos lleons arrambats i en simetria que dominen la composició i que flanquegen la figura central de Daniel. El profeta vesteix una túnica i el cabell li arriba per sobre de l'alçada de les espatlles. Al lateral es distingeix un altre lleó, afrontat amb el que se situa a la dreta de la cara major, i un personatge de dubtosa identificació sobre el seu llom.

Observacions sobre l'estat en què es troben

L'estat de degradació i mutilació que presenta l'exemplar és notable: gran part de les figures presenten pèrdues puntuals i fractures. Cap d'elles no ha conservat el rostre i el lateral està malmès en gran mesura.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 107-108 (núm. 184); LACOSTE, 1975, p. 289; YARZA, 1991b, p. 47; SESMA, 1997, p. 154.

Número

09.05

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Pelegrins a Compostel·la

Localització

Nau sud. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

La peça conserva dues figures, pelegrins a Compostel·la, inconfusibles perquè vesteixen la indumentària i atributs característics: primer, el bonet esfèric que els servia com a protecció adornat per la conquilla o venera. S'abillen també amb una peça de roba el suficientment curta per a què no els destorbi en la marxa i amb el sarró de pell per a guardar menjar. A més, el de l'esquerra porta el bordó que ajudava als viatgers com a suport i defensa personal durant el camí.

Observacions sobre l'estat en què es troben

L'exemplar presenta notables mutilacions: ha perdut completament la part esquerra, malgrat que s'intueix que aquí hi havia un tercer personatge. Els rostres de les dues figures estan desdibuixats i el pelegrí de la cara central ha perdut una de les cames. El remat superior mostra dues perforacions. El collarí presenta pèrdues del suport.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 105 (núm. 183); LACOSTE, 1975, pp. 289-290.

Número

09.06

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Verema

Localització

Nau sud. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Capitell simple de la part central inferior del qual en sorgeix un cep en forma de "V" que té les tiges acanalades i rinxolades; aquestes s'entrellacen entre sí per tota la superfície de la peça formant quatre cercles dels què en pengen raïms. Dins de tres d'aquests cercles hi ha figures treballant les feines de la verema i al quart hi ha un pàmpol pentalobat. D'altres capitells on es representa el mateix treball agrícola són: 08.04, 09.08, 09.09, 12.06 i 13.16.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Una de les cares presenta una notable mutilació al centre. A la part superior hi ha les restes d'una vara metàl·lica que hi havia estat encastada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 69.

Número	
09.07	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Corinti	

Localització

Nau sud. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Composició ordenada en tres registres de fulles d'acant molt estilitzades i nervades. A la part superior apareixen les característiques caulicles del corinti. L'execució és senzilla i poc elaborada, amb poc el sentit del volum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

El collarí presenta una mutilació. A l'àbac hi ha un forat del que deuen ser les restes d'una vara metàl·lica que hi havia estat encastada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 45.

Número

09.08

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Verema

Localització

Nau sud. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Cep amb tiges en forma de volutes i entrecruades entre si, amb figures de petits personatges allotjades al seu interior, tant a dalt com a baix. Algunes de les figures s'agafen als fruits i a les tiges com si s'hi estiguessin penjant, mentre d'altres estan portant a terme la recol·lecció dels raïms. D'altres capitells on es representa el mateix treball agrícola són el 08.04, 09.06, 09.09, 12.06 i 13.16.

Observacions sobre l'estat en què es troben

El collarí presenta pèrdues, així com també la part esculturada. A l'àbac hi ha un forat del que deuen ser les restes d'una vara metàl·lica que hi havia estat encastada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 69.

Número

09.09

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Verema

Localització

Nau sud. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Malgrat el mal estat de conservació del capitell, s'hi aprecien clarament prominents carrols de raïm i petits personatges veremant situats entre les tiges d'un cep central. A la part central inferior de la composició, dues grans fulles es disposen de manera simètrica. Per davant seu hi apareixen nous fruits. D'altres capitells on es representa el mateix treball agrícola són el 08.04, 09.06, 09.08, 12.06 i 13.16.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta notables pèrdues puntuals de bona part de la superfície esculpurada provocades per danys mecànics com cops i escantonats.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 69.

Número	
09.10	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Tiges rinxolades amb figures	

Localització

Nau central. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Capitell que fet de tiges que generen quatre grans roleus vegetals entre els que hi apareix el bust d'un home a la part inferior i, per sobre, un cap d'animal.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. Podria tractar-se d'una reproducció realitzada en una etapa indeterminada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 296.

Número

09.11

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants amb pinyes

Localització

Nau central. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Dos rengles a base de fulles d'acant entre les que en pengen una mena de fruits, alguns amb la superfície llisa i altres amb la superfície estriada com si fossin pinyes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 48-50.

Número

09.12

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Éssers híbrids: Sirenes-ocell o harpies

Localització

Nau central. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Sirenes-ocell o harpies (tant les unes com les altres tenen rostre humà i cos d'au) simètriques que es donen l'esquena però tenen els caps girats cap als centres de les cares del capitell. Presenten les ales ben treballades i les seves cues deriven en rínxols fitomorfs que acaben amb palmetes i que s'enllacen al centre de les cares. A l'angle un cap animalístic perboca tiges que passen a formar part de la composició vegetal. Animals d'aquest tipus també els trobem als capitells 06.03, 08.07, 16.05 i 19.05

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 54 i 70; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 26; LECLERCQ-MARX, 1997, pp. 204 i 206 i fig. 157.

Número

09.13

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Tiges rinxolades amb figures

Localització

Nau central. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Composició a base de tiges i fulles. A la part frontal i superior de la peça hi ha un cap animalístic que perboca tiges que passen a formar part de la composició vegetal. Als angles hi ha personatges joves i imberbes, vestits amb túnica curta, que sembla que estiguin estirant les tiges.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. A la part inferior hi té una barra de fusta encastada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 69-70; PUIG CADAFAALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 26.

Número

09.14

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Homes cavalcant lleons i brandant l'espasa

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Composició simètrica formada per dos lleons afrontats que tenen els caps girats enrere i que són cavalcats per figures humanes que es disposen a batre'ls amb espases. L'anatomia dels felins és molt similar a la que trobem en d'altres capitells de la Seu Vella (03.11', 07.08, 10.09 15.01, 16.04). Aquesta es caracteritza per la corpulència, les urpes, la cua fitomorfa acabada en una palmeta i la boca entreoberta a l'interior de la qual s'observen les dents. Els homes van vestits amb túniques curtes i tenen una imatge de personatges joves perquè es presenten imberbes. El personatge l'esquerra porta un llarga melena ondulada, mentre que el de la dreta la porta més curta i adornada amb una diadema perlejada. L'escena està emmarcada per grans fulles vegetals que formen volutes i un lleu vinclament als angles.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. A la part inferior hi té una barra de fusta encastada.

Bibliografia

PUIG CADAVALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 26.

Número

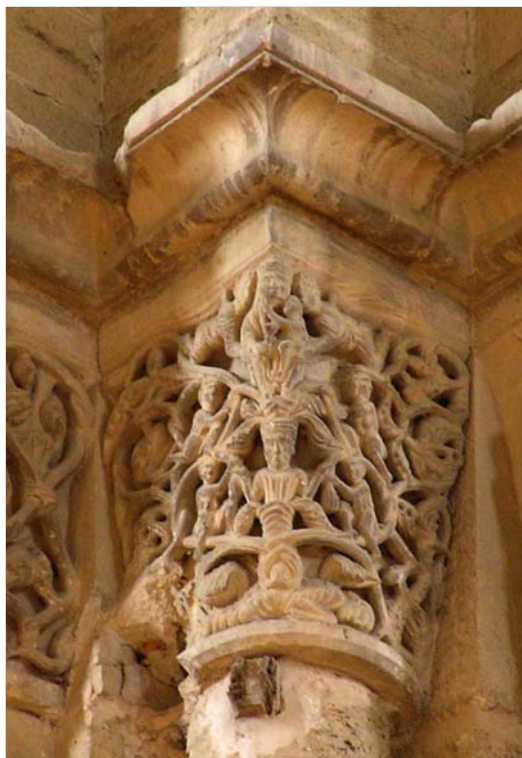
09.15

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Arbre de Jessè (Is, 11, 1-10; Mt., 1,1-6; Lc., 3, 23-38)

Localització

Transsepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

L'escena segueix un patró en disposició ascendent. La centralitat se situa a l'angle amb Jessè a la part inferior, recolzat i de panxa a terra, figurat com un ancià, amb barba. De la seva esquena en sorgeix el tronc de l'arbre representat amb una de les figures del llinatge de Crist. Per damunt hi ha la figura de la Mare de Déu, que té al Fill en braços que l'acarona; està coronada i porta un ceptre. Aquest grup és sostingut per dos àngels horitzontals que despleguen les ales. A les cares s'hi estén la genealogia de Crist, en dues generacions de personatges inscrits en la vegetació.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una important pèrdua de suport a la part inferior que també abasta part de la columna.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 81-82 (núm. 55); PUIG CADAFALCH, 1949-1954, vol. 3, pp. 66-69, lám. 26; SESMA, 1997, p. 155.

Número

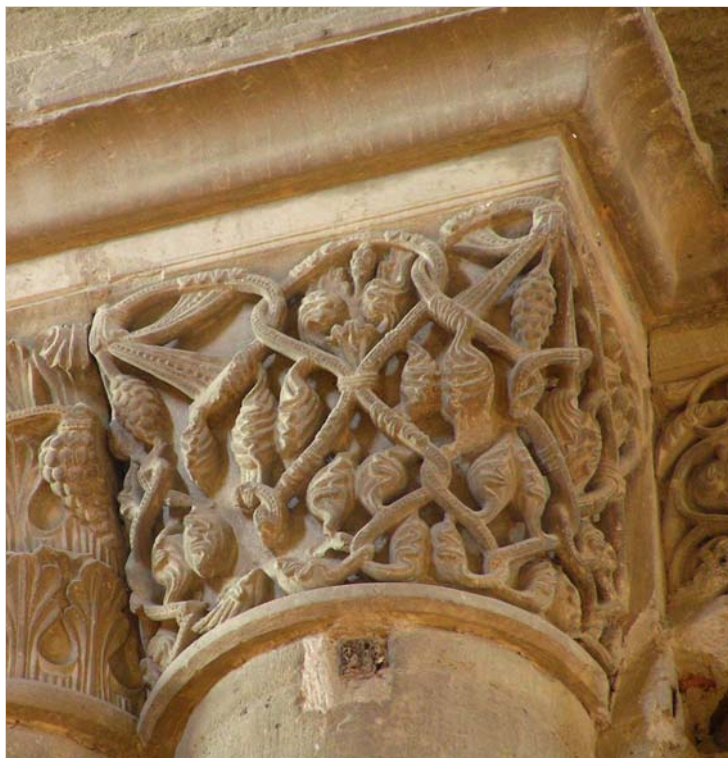
09.16

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Transepte. Pilar situat entre la nau central, la nau lateral sud i el creuer

Descripció

Composició a base de tiges que formen una mena de malla romboïdal. De les tiges en surten fulles que allotgen al seu interior fruits granulosos. Les tiges angulars s'estiren per agafar-se a d'altres tiges.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. A la part inferior hi té les restes d'una barra de fusta encastada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 49.

Número

10.01

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral sud i el transsepte

Descripció

Dos personatges de rostres aterrits, un que coincideix amb l'angle de la peça i l'altre a l'extrem de la cara principal, són mossegats a les espatlles per dos dracs alats. Aquests dracs, que flanquegen els homes, estan aculats i giren els seus llargs colls fins arribar a les espatlles. Els cossos dels animals estan treballats amb escames i les ales presenten un seguit de plomes estriades. Les seves cues, que es recorren per una línia perlejada, acaben en palmetes i fruits d'àrum. A l'interior del temple, presenten el tema de dracs atacant l'home els capitells 03.06, 08.05, 10.07, 12.05, 13.01, 16.14, 17.01 i 17.09.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

PUIG CADAVALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 23.

Número

10.02

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del temaHomes cavalcant
dromedaris**Localització**

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Dos personatges munten dromedaris afrontats i disposats simètricament que sembla que estiguin avançant cap a l'eix axial del capitell. Els animals són de cos robust, amb un sol gep dorsal, i de coll llarg. Per la seva fisonomia imberbe, els camellers són personatges joves. Els personatges, que tenen les pupil·les molt marcades, van vestits amb túniques curtes i sandàlies. Amb la mà que els queda a la part interior agafen les brides per tal de controlar les bèsties, mentre que amb l'altra mà les fuetegen enèrgicament. Com a elements de munta es reconeixen les selles sobre les que s'asseuen. La cara superior de la peça està recoberta per un fons de fulles d'acant que funciona com a marc ornamental de l'escena.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 46 i 96; YARZA, 1991b, p. 52; SESMA, 1997, p. 155.

Número

10.03

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Traginadors

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Dos personatges amb el tors nu tenen els cossos lleugerament reclinats i fan l'acció d'ajudar-se l'un a l'altre per tal d'aixecar un recipient de fusta de dimensions reduïdes. Al fons de l'escena destaquen dos grans fulles d'acant que cobreixen enterament cadascuna de les cares del capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 46, 74 i 111; PUIG CADAFALCH, 1949-1954, vol. 3, pp. 66-99, lám. 25; SESMA, 1997, p. 155.

Número

10.04

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Corinti

Localització

Nau sud. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Capitell derivat de la formulació coríntia format per un registre inferior de fulles esveltes i un de superior de fulles d'acant que formen els caulicles. Dins del conjunt del temple apareixen composicions semblants a aquesta als capitells 02.04, 05.10 i 05.11.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Les parts sortints del registre de fulles inferior han desaparegut a conseqüència de cops i escantonats.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 45-46.

Número

10.05

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Adoració dels pastors (Lc. 2, 15-21)

Localització

Nau sud. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

La Mare de Déu es troba dreta, amb el nen als braços, i rep els pastors sota l'arcada d'una construcció arquitectònica. A la seva esquerra apareixen dos personatges: del més proper a ella només en queda una resta informe. Després, un sacerdot de l'antiga Llei, amb un llibre o les taules, aixeca la mà com si volgués proclamar quelcom. Arriben dues siluetes, ajudades per bastons, que es dirigeixen cap a la dreta de la figura femenina. Els precedeix un animal petit. Un d'ells té l'estatura d'un nen el seu company és vell i barbut. El més ancià porta un sarró segellat amb una petxina.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça presenta una erosió que ha provocat la pèrdues importants en els relleus. Presenta orificis a la part superior.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 52, 72-74 i 94; LACOSTE, 1975, pp. 289-290; SESMA, 1997, p. 154.

Número

10.06

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Nativitat (Lc 2, 1-12)

Localització

Nau sud. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

La Mare de Déu se situaria a la cara lateral, que està molt mutilada. Això no obstant, s'hi distingeixen els peus del llit amb les robes penjant en el que hi estaria reclinada. Al centre de la cara major hi ha Josep, amb la postura característica de somni (està de costat i, tot i que la seva figura resta fragmentada, es pot intuir com recolza el seu braç al genoll i com s'aguanta el cap). A l'altre costat, una figura dreta assisteix a l'escena. El bressol del Nen està sobre una estructura similar a un podi. A sobre s'hi aprecia la figura ajaguda de Jesús, amb unes proporcions estilitzades. Per darrera en surten les figuretes del bou i la mula.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Aquest capitell presenta una gran pèrdua de matèria en la part lateral com a conseqüència d'un repicat. Les parts sortints, especialment les cares dels personatges, presenten pèrdues possiblement provocades per impactes. A més presenta una erosió generalitzada que ha provocat la pèrdues en els relleus. A la part superior hi ha les restes d'una vara metàl·lica encastada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72, 90-91; LACOSTE, 1975, p. 289-290; SESMA, 1997, p. 154.

Número

10.07

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Un personatge de rostre aterrit és mossegat a les espatlles per dos dracs que el flanquegen simètricament. Aquests dracs estan aculats i giren els seus llargs colls fins arribar a les espatlles de la figura central. Els cossos dels animals estan treballats amb escames i tenen unes ales amb un seguit de plomes estriades. Les seves cues es creuen a la part inferior de la peça i pugen pels laterals de les cares del capitell i acaben en palmetes i fruits d'àrum. La part superior la recorre una línia de fulles d'acant. A l'interior del temple, presenten el tema de dracs atacant l'home els capitells 03.06, 08.05, 10.01, 12.05, 13.01, 16.14, 17.01 i 17.09.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una notable erosió o disgregació de la pedra a tota la superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 46; PUIG CADAVALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 25.

Número

10.08

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Fulles d'acant de composició trifoliada i pentafoliada derivades del corinti. Les fulles centrals i dels angles es vinclen sobre sí mateixes i les dels angles superiors pengen d'una petita voluta a la que hi estan agafades amb una mena d'anella. Els seus nervis axials són constituïts a manera de sanefes perforades. L'esquema segueix unes pautes similars que els capitells 03.05, 08.12, 08.13, 10.08 i 12.04.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 45.

Número

10.09

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Lleons

Localització

Transsepte. Pilar situat a l'angle entre la nau lateral nord i el transsepte

Descripció

Tres lleons, dos a la cara major i un a la menor, que es distingeixen per la crinera, s'aculen simètrics i giren els colls cap al centre de les cares del capitell. Els felins tenen els cossos ben treballats, amb un volum notable que sobresurt del fons de la peça i les costelles remarcades amb incisions paral·leles. El seu rostre és amenaçador, amb els ulls ben oberts i amb ninetes perforades i boca entreoberta, a l'interior de la qual s'observen les dents. Les cues dels animals es perllonguen i formen tiges acabades amb palmetes i fruits d'àrum que ocupen la part superior de les cares. Composicions anàlogues a aquesta, les trobem, a l'interior del temple, als capitells 03.11', 07.08, 15.01 i 16.04.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52.

Número

11.01

Classificació genèrica

Tema historiat

Identificació del tema

Reis

Localització

Nau nord. Pilar central dels tres que hi ha adossats al mur nord del temple

Descripció

Escena en què hi apareixen tres personatges coronats asseguts de manera frontal, no identificats. Un d'ells es localitza a l'angle de la peça i sosté amb les dues mans una gran espasa per l'empunyadura que queda recolzada a terra per la punta. El rei del centre està flanquejat per dos reis més. El de la seva esquerra també aguanta una espasa; aquest, però, la té aixecada i se la recolza sobre l'espatlla. La figura que queda a la dreta del personatge central no porta espasa, però sí que té un objecte curt a la mà dreta. El rei central té el cap mutilat, però en els altres dos es pot observar que llueixen barba. Les seves corones presenten una exacta realització que les que porten les figures de David que es representen al transsepte (05.05 i 05.06).

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça, inclòs el cimaci, presenta una disgregació important del suport. També s'observen pèrdues produïdes per cops.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 80.

Número

11.02

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Ascensió d'Alexandre

Localització

Nau nord. Pilar central dels tres que hi ha adossats al mur nord del temple

Descripció

A la cara principal hi apareix un personatge assegut flaquejat per dos grius respecte els que mostra una clara superioritat. Es tracta de l'escena de l'Ascensió d'Alexandre representada segons la variant de senyor dels animals. Els animals són els grius que van estirar el carro amb què el macedònic volia arribar al cel per comprovar si havia arribat a la fi del món després d'haver conquerit la Índia. El lateral és ocupat per dos grius més que presenten els cossos afrontats mentre que el cap el giren cap a l'exterior.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça, inclòs el cimaci, presenta una disgregació important del suport. La cara de la figura protagonista està totalment afectada i és impossible distingir-ne la fisonomia. A més a més, el cap del griu de l'esquerra i el del lateral estan del tot mutilats.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 106-107 (núm. 105); ESPAÑOL, 1987, pp. 55-56; YARZA, 1991b, p. 47; SESMA, 1997, p. 154.

Número

11.03

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Traditio legis (Mt., 16, 17-19 i Jn., 21, 15-17)

Localització

Nau nord. Pilar central dels tres que hi ha adossats al mur nord del temple

Descripció

Crist, nimbat i beneïnt amb la mà dreta, es troba al centre de la cara frontal, en una posició elevada. És flanquejat pels apòstols Pau (a la seva dreta, amb una espasa) i Pere (que sosté quelcom, unes claus?); els dos tenen un genoll recolzat a terra. Darrere de Pau hi ha un àngel (lateral), que porta una espècie de capell sostingut sota la barbata. Els personatges es presenten sota grans arcs i una torreta a la part superior de l'angle exterior. El plantejament de les ales dels àngels és el mateix que les dels àngels del capitell 12.09 amb les escenes de l'Anunciació i la Visitació.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça, inclòs el cimaci, presenta una disgregació important del suport. La figura de Pere ha perdut la part superior del cos i el peu dret, mentre que a la de Pau li falta el rostre i bona part de la cama dreta. Crist i la figura angèlica també presenten mutilacions al rostre.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 81 (núm. 106); ESPAÑOL, 1987, pp. 55-56; MELERO, 1993, p. 26; SESMA, 1997, pp. 153-154.

Número

11.04

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Corinti

Localització

Nau nord. Pilar central dels tres que hi ha adossats al mur nord del temple

Descripció

Composició ordenada en tres registres de fulles d'acant molt estilitzades i nervades. A la part superior apareixen les característiques caulicles del corinti. L'execució és senzilla i poc elaborada.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça, inclòs el cimaci, presenta una disgregació important del suport. També s'observen pèrdues produïdes per cops.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-44.

Número	
12.01	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Acants	

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició ordenada en tres registres, els dos inferiors amb fulles d'acant molt estilitzades i nervades, mentre que al tercer es despleguen grans palmes. A la part superior apareixen les característiques caulicles del corinti. L'execució és senzilla i poc elaborada, amb poc el sentit del volum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Tant el cimaci com el collarí han estat mutilats. També hi ha parts de les parts esculpides que presenten pèrdues puntuals provocades per danys mecànics com cops, escantonats i ratllats.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 300.

Número

12.02

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

Quatre grans rínxols de tiges vegetals estriades, als centres de les quals s'hi ha col·locat un fruit d'àrum. A l'espai central horitzontal hi ha tres fruit més, molt similars als anteriors, que completen la composició.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. Podria tractar-se d'una reproducció realitzada en una etapa indeterminada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 60 i 62.

Número	
12.03	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Acants	

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

Capitell compost per tres registres de fulles ben obertes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 45 i 47.

Número	
12.04	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Acants	
Localització	
Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord	
Descripció	
Fulles d'acant derivades del corinti es distribueixen en dos registres. Les fulles centrals i dels angles es vinclen sobre sí mateixes i les dels angles superiors pengen d'una petita voluta a la que hi estan agafades amb una mena d'anella. Els seus nervis axials són constituïts a manera de sanefes perforades. Aquest capitell presenta una composició similar a la dels capitells 08.12 i 08.13.	
Observacions sobre l'estat en què es troben	
No presenta pèrdues importants.	
Bibliografia	
BERGÓS, 1935, pp. 43 i 45.	

Número

12.05

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

Tres personatges de rostres aterrits, un que coincideix amb l'angle de la peça i els altres a l'extrem de cada cara, són mossegats a les espatlles per dracs. Els personatges aixequen els braços i agafen els animals passant-los les mans per darrera dels colls. El personatge que se situa a l'angle presenta unes orelles punxegudes i trau la llengua. Els dracs, que flanquegen els homes simètricament, estan aculats i giren els seus llargs colls fins arribar-los a les espatlles. Els cossos dels animals estan treballats amb plomes i les seves cues, que presenten una línia perlejada i s'uneixen per una mena d'anell, acaben en palmetes i fruits d'àrum. A l'interior del temple, presenten el tema de dracs atacant l'home els capitells 03.06, 08.05, 10.01, 10.07, 13.01, 16.14, 17.01 i 17.09.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 295.

Número

12.06

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Verema

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

Verema de sarments rinxolats poblats amb les figures de tres veremadors vestits amb túniques curtes que s'agafen als fruit i a les tiges com si s'hi estiguessin sostenint. A l'angle superior hi ha la cara d'un animal que treu la llengua. D'altres capitells on es representa el mateix tema són: 08.04, 09.06, 09.08, 09.09 i 13.16.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues puntuals provocades per danys mecànics com cops, escantonats o ratllats. El més destacable és la pèrdua de part del cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 68-69.

Número

12.07

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants i heura

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

Capitell amb tres rengles de fulles. Els dos inferiors són d'aquets i el registre superior presenta un motiu ornamental realitzat segons una composició de branques i fulles d'heura que trepa per darrera dels registres inferiors.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 47.

Número

12.08

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Centaure

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

A la dreta hi ha un centaure, amb un cos de brau en què se li marquen les costelles, que és mossegat per una gran serp que surt d'un cep amb sarments rinxolats i grans raïms.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està notablement erosionada en la seva superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 55.

Número

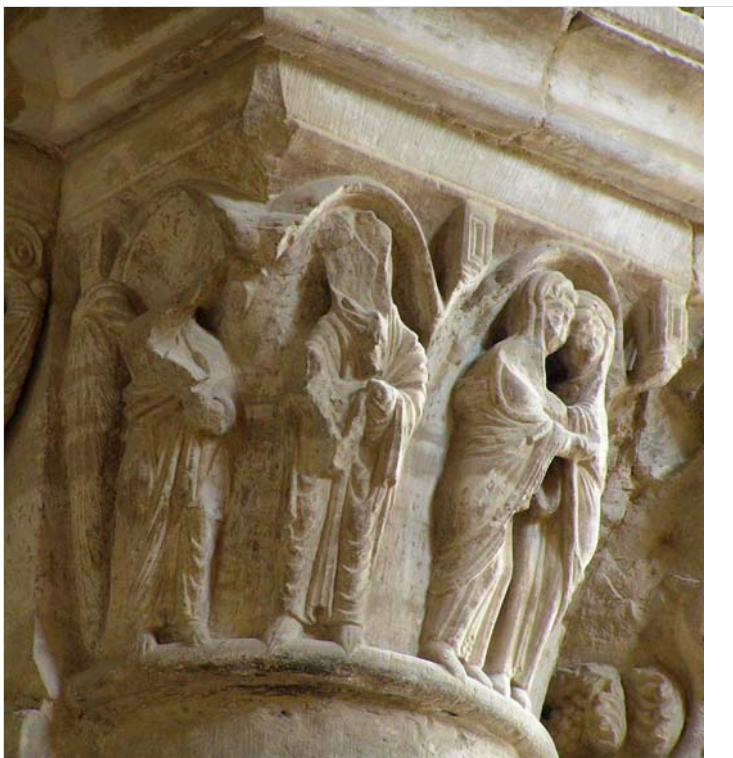
12.09

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Anunciació (Mt. 1, 18-25; Lc. 1, 26-38) i Visitació (Lc. 1,39-56)

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

La peça s'emmarca per tres grans arcs lleugerament apuntats. El de l'esquerra, a la cara lateral, alberga la figura de l'arcàngel Gabriel, i els dos de la cara principal acullen, per una banda, la figura de Maria de l'Anunciació, i, per l'altra, els dos personatges de l'escena de la Visitació. A l'angle superior esquerre de la cara lateral i al centre de la cara major hi apareixen dos torretes. El plantejament de l'ala de l'àngel és el mateix que la de l'àngel del capitell amb l'escena de la 'Traditio Legis' (11.03), peça que també presenta torretes angulars i grans arcs. Les escenes de Anunciació i Visitació també les trobem als capitells 05.08, 08.02, 08.10 i 13.05.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta danys mecànics produïts per impactes que han provocat la pèrdua de les cares de les figures de l'Anunciació.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72, 74 i 88-90.

Número

12.10

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Pinyes penjant

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

La part superior de la peça presenta un fris en alt relleu de pinyes estilitzades penjants i tiges llises entrecreuades. Aquest treball voluminós contrasta amb el rengle inferior, sobre el collarí, que desplega el motiu que es coneix com a "fulles del lliri d'aigua", el qual es relaciona amb el món cistercenc (el motiu es retroba en abundància als claustres de Vallbona, Poblet i Santes Creus, així com al claustre de Tarragona).

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està notablement erosionada en la seva superfície. A la part superior presenta una perforació de secció quadrada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 50.

Número

12.11

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Pinyes penjant

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

A cada cara del capitell hi ha una gran fulla llisa, de la part superior de la qual en pengen, als angles, unes pinyes allargades i uns fruits a la part central.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està notablement erosionada en la seva superfície. S'ha perdut el fruit que se situava a entre les dues cares. A la part superior presenta una perforació de secció quadrada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 49.

Número

12.12

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del temaCentaure-sagitari
disparant a una sirena**Localització**

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

Un centaure-sagitari dispara l'arc contra una sirena alada. El centaure ha perdut la cara, però conserva part del cap, sobre el qual veiem que llueix dues banyes. L'amfibi desplega la seva cua per la cara dreta del capitell formant una gran ondulació. El tema del centaure disparant a la sirena el retrobem al capitell 04.07 de l'interior del temple, encara que en aquest cas es tracta d'una sirena ocell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Ha perdut part del relleu, no només a causa de l'erosió, sinó també per impactes mecànics.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 46 i 55.

Número

12.13

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Pelegrins d'Emaús i
Sopar d'Emaús (Mc., 16,
12 i Jn., 24, 13-35)

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

L'episodi es representa en dues escenes. Al lateral hi apareix l'escena en què Jesús, ressuscitat, s'ha unit als dos pelegrins en el camí cap a Emaús, prop de Jerusalem. Els tres personatges estan col·locats en fila. Jesús, al davant, llueix el nimbe crucífer. Els altres dos, també nimbats, subjecten un bastó. A la part frontal es representa el sopar eucarístic, amb els tres comensals darrere d'una taula. Ara Jesús és al centre i trenca el pa, mentre els altres dos tenen recipients a les mans. L'escena s'emmarca per un gran arc, avui en part desaparegut. A l'angle dret s'observa un element arquitectònic. És visible la venera jacobea ornant el sarró d'un dels personatges de l'àpat eucarístic.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Totes les figures d'aquest capitell han perdut les cares, a més, la figura de Crist del lateral presenta una perforació que ha mutilat bona part del tronc del seu cos.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 101 (núm. 132); PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 26; MORALEJO, 1990, p. 205; BERLABÉ, 2007, p. 269.

Número

12.14

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Pinyes penjant

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

La part superior de la peça presenta un alt relleu de pinyes estilitzades penjants i tiges llises entrecruades. Aquest treball voluminós contrasta amb el rengle inferior, sobre el collarí, en el que hi continuen les tiges, però ara en baix relleu. La composició, per bé que amb diferències, se situen en la mateixa línia que el capitell 12.10.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està notablement erosionada en la seva superfície. A la part superior presenta una perforació de secció quadrada. L'angle del cimaci està escantellat.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 50; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 26.

Número

12.15

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Corinti

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

La composició es divideix en dos registres. A la part inferior de la peça, que ocupa el terç del capitell, hi ha una sèrie de fulles que es drecen fins a crear un vïncle no gaire pronunciat. A la part superior de la peça, també amb motius vegetals, hi ha a més una sèrie de figuretes que reposen sobre les fulles i semblen recol·lectar els fruits de les pinyes que pengen dels angles.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està notablement erosionada en la seva superfície. A la part superior presenta una perforació. L'angle del cimaci està escantellat.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-44; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 26.

Número	
12.16	
Classificació genèrica	
No identificable	
Identificació del tema	
No identificable	

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral nord

Descripció

D'aquest capitell només en podem veure el lateral, on hi apareix un ocell amb cua de rèptil que s'aguanta en una espècie de vara. Bergós, que el degué veure sencer, descriu així la seva cara principal: "Té dos rengles foliars; el de sota amb ramells d'olivera de puntes doblegades sobresortint les olives, el de damunt de brots palmats i sobre de tot un rengle pintoresc format per unes petxines alternades amb torratxetes d'angle i amb un bust d'home al centre, en la cara principal del capitell".

Observacions sobre l'estat en què es troben

Tota la cara frontal ha estat repicada, amb el que s'ha eliminat per complet la part esculpida.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 47.

Número

13.01

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Dos personatges, un que coincideix amb l'angle de la peça i l'altre a l'extrem de la cara principal, són mossegats a les espatlles per dos dracs. Els personatges aixequen els braços i agafen els animals pel coll. Els dracs, que flanquegen els homes simètricament, giren els seus llargs colls fins arribar a les espatlles. Els cossos dels animals estan treballats amb escames i les ales presenten un seguit de plomes estriades. Les seves cues, acaben en palmetes. A l'interior del temple, presenten el tema de dracs atacant l'home els capitells 03.06, 08.05, 10.01, 10.07, 12.05, 16.14, 17.01 i 17.09.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part superior hi ha la presència de les restes d'un element metàl·lic. Presenta pèrdues a causa de cops i sembla que també per la degradació.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 302.

Número

13.02

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició molt ornamentada formada per roleus de tiges estriades acabades en fulles que generen fruits granulosos que adornen les cares. Les fulles, digitades, s'entrelliguen a les tiges com si s'agafessin a elles.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part superior hi ha la presència de les restes d'un element metàl·lic. El collarí presenta pèrdua de part del suport.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 63.

Número

13.03

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades amb figures

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició molt ornamentada formada per roleus de tiges estriades acabades en fulles que generen fruits granulosos que adornen les cares. Entre aquesta vegetació hi ha dos personatges vestits amb túniques curtes que s'agafen a les tiges. A l'angle hi ha un cap animalístic que agafa amb la boca part de la vegetació.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està notablement erosionada en la seva superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 302.

Número

13.04

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Nativitat (Lc 2, 1-12) i primer somni de Josep (Mt 1, 20-25)

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

La figura que domina el centre de la composició és la de Maria, reclinada damunt del llit. Per sobre, representat igual que aquella de manera lateral, i sobre una espècie de basament decorat, es troba el bressol de Jesús. Sant Josep està assegut a la dreta i es representa en el moment en què està somiant, just quan és advertit per l'àngel, que es localitza al lateral de la peça. Les escenes de Anunciació i Visitació també les trobem als capitells 05.08, 08.02, 08.10, 12.09, 13.05.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part superior hi ha la presència de les restes d'un element metàl·lic. Presenta pèrdues puntuals en les figures.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72 i 90-92.

Número

13.05

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Anunciació (Mt. 1, 18-25; Lc. 1, 26-38) i Visitació (Lc. 1,39-56)

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

A la dreta hi ha l'Anunciació, amb l'arcàngel al lateral que es presenta en moviment avançant una cama. A la cara major, Maria es presenta frontalment mostrant els palmells de les mans. Després hi ha l'escena de la Visitació amb les dues protagonistes que s'abracen. Totes les figures van nimbades, a excepció de la Mare de Déu de l'Anunciació. Les dues escenes apareixen separades per una estructura arquitectònica que, en realitat, emmarca l'escena de l'Anunciació amb una torre a cada banda i un fons que representa unes muralles. La part superior de la peça està decorada per un rengle de fulles d'acant. Les escenes de Anunciació i Visitació també les trobem als capitells 05.08, 08.02, 08.10 i 12.09 de l'interior del temple.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està notablement erosionada en la seva superfície. A més, els dos personatges de l'escena de l'Anunciació han perdut el rostre possiblement per causa d'impactes.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 46, 72, 74 i 88-90.

Número	
13.06	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Corinti	

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Capitell amb acants que ocupen la major part de la cistella, amb tres volutes als angles superiors. Entre aquestes hi ha dos florons constituïts per un botó central del que irradien els pètals.

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça està notablement erosionada en la seva superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-44.

Número

13.07

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges acanalades que es despleguen per les cares de la peça al centre dels quals hi figuren quatre fruits granulosos similars a pinyes. A l'angle central superior hi ha un petit cap monstruós, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren el capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Es fa patent una certa erosió en tota la superfície. A la part superior hi ha un orifici.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 302.

Número

13.08

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Homes atacant dracs

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Dos guerrers gesticulen activament lluitant contra dos dracs coronats que tenen el coll entortolligat. A la cara major s'hi troba un dels guerrers, amb espasa i protegit per una rodella, mentre que l'altre, al lateral, clava la llança a l'altre animal. El fons de l'escena està decorat amb fulles d'acant que conformen un rengle de vegetació com a marc de l'escena. Altres exemplars amb representacions del tema de la lluita de l'home i el drac distribuïts per les naus del temple són els números 13.09, 15.03, 16.01 i 16.13.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues puntuals a la part superior i al collarí. També hi ha la presència de les restes d'un element metàl·lic.

Bibliografia

PUIG CADAVALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 24.

Número

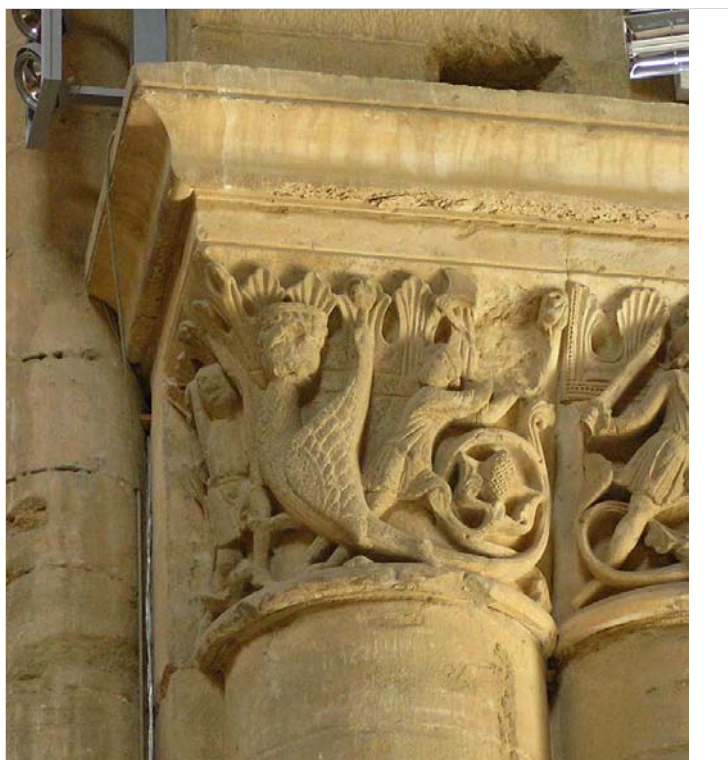
13.09

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Homes atacant dracs

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

La composició mostra l'atac de dos homes a un drac coronat i amb cua acabada amb un gran rínxol que acaba amb un fruit. Un dels homes branda una mena de destal. Resulta complicat identificar les armes dels atacants, ja que una es troba desapareguda i l'altra es fa bastant irreconeixible, tot i semblar una mena de bastó o de destal. El drac té una pota aixecada, que recolza sobre la cama d'uns dels atacants. A la part superior de l'escena hi ha un fris decoratiu de fulles d'acant.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues puntuals en la superfície esculpida i també al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 115; PUIG CADAFAALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 24.

Número

13.10

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Bocs

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició amb quatre animals quadrúpedes simètrics que semblen bocs enfrontats. Els dos del mig comparteixen el mateix cap, mentre que els dels extrems giren els caps enfora. Les potes davanteres les tenen creuades i les altres les tenen aixecades verticalment. Tots tenen el pelatge del cos molt ben treballat escultòricament.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues puntuals a la part superior i al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52.

Número	
13.11	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Corinti	

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició ordenada en tres registres. Els dos inferiors presenten fulles ben dreçades, molt estilitzades i nervades, similars als acants, que es vincen cap a l'exterior. Al registre superior hi ha dos petits caps zoomòrfics al centre de les cares, entre les caulicles pròpies dels capitells corintis.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues a causa d'impactes tant a l'angle del cimaci com en algunes parts esculpides de la peça.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-44.

Número

13.12

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Monstres atacant homes

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Quadrúpedes amb llargs colls i un cos molt voluminós, similars a girafes. Els colls els tenen entrelaçats i mosseguen els caps d'uns homes, al mateix temps que un altre s'encamella sobre seu.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 123; PUIG CADAVALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 26.

Número

13.13

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Monstres atacant homes

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició simètrica amb sirenes-ocell amb cues florals entrelaçades. Els animals presenten caps d'home que sorgeixen del seu darrera i els hi mosseguen les mans i les ales.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 57 i 127; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 26.

Número

13.14

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Pinyes penjant

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

A cada cara del capitell hi ha una gran fulla llisa, de la part superior de la qual pengen unes pinyes allargades als angles i fruits de secció poligonal a la part central de cada cara; tant les pinyes com els altres fruits se sostenen amb unes anelles. La peça mostra una decoració molt similar a la del capitell 12.11.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. Podria tractar-se d'una reproducció realitzada en una etapa indeterminada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 49; PUIG CADAVALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 26.

Número

13.15

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Pinyes penjant

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Es desenvolupa la mateixa decoració que al capitell veí (13.14), del que n'és una variant en dos registres. A la part inferior hi ha una gran fulla llisa de la que en pengen pinyes allargades dels angles i altres fruits al centre. Això es repeteix al registre superior, però ara trobem les pinyes al centre de les cares. Culmina amb un tercer registre amb volutes angulars.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants. Podria tractar-se d'una reproducció realitzada en una etapa indeterminada.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 46 i 49-50; PUIG CADAVALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm. 26.

Número

13.16

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Verema

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més orientals de les naus central i lateral sud

Descripció

Dos ceps esculpits en alt relleu, amb tiges acanalades de les que en pengen raïms i en sorgeixen fulletes trilobades situades als punts geomètrics de la composició, es desenvolupen per tota la peça cargolant-se i entrellaçant-se dibuixant cercles que tenen a l'interior petits personatges vestits amb túniques curtes que treballen feines pròpies de la verema. D'altres capitells on es representa el mateix tema són el 08.04, 09.06, 09.08, 09.09 i 12.06

Observacions sobre l'estat en què es troben

La peça presenta un important forat quadrangular a la part superior esquerra que ha fet perdre gairebé enterament el personatge del rolu superior esquerra de la peça.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 69.

Número

14.01

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Àligues

Localització

Nau sud. Pilar central dels tres que hi ha adossats al mur sud del temple

Descripció

Composició simètrica amb dos gran ocells que s'ajunten per la part del pit i que giren enfora els seus caps. Les seves cues deriven en grans roleus que conformen tiges estriades que acaben en un fruit d'àrum. Tenen les plomes de les ales treballades amb escultura.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una erosió molt manifesta a tota la superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 53.

Número

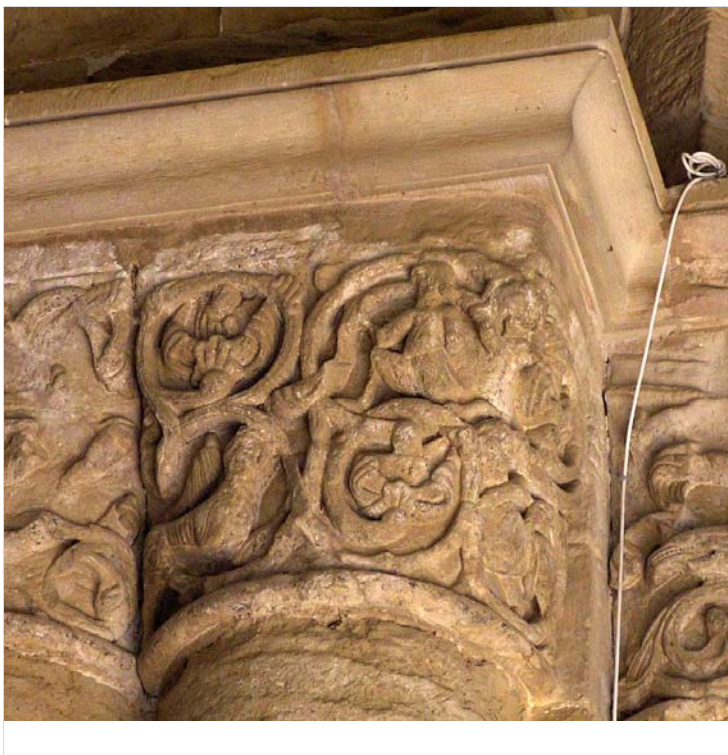
14.02

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Tiges rinxolades amb figures

Localització

Nau sud. Pilar central dels tres que hi ha adossats al mur sud del temple

Descripció

Composició de roleus de tiges acanalades de les que en sorgeixen algunes fulles, que es desenvolupen per tota la peça cargolant-se. A l'interior hi tenen un personatge vestit amb túnica curta a la part alta i un quadrúpede a la part baixa. La composició és molt semblant als capitells que estan decorats amb escenes de la verema (08.04, 09.06, 09.08, 09.09 i 12.06), per bé que ara no estem al davant d'aquesta escena.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una erosió molt manifesta a tota la superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 121.

Número

14.03

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Tiges rinxolades amb figures

Localització

Nau sud. Pilar central dels tres que hi ha adossats al mur sud del temple

Descripció

Peça molt fragmentada amb dos personatges vestits amb túniques curtes que ocupen gairebé tota l'alçada del capitell. Les figures se situen entre les tiges rinxolades que omplen tota la composició i de les que en surten fulletes. Al davant de la figura de la cara major hi ha un quadrúpede.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una erosió molt manifesta a tota la superfície. A més hi ha trencaments produïts per impactes en les parts més sortints com els caps de les figures.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 115.

Número	
14.04	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Acants	

Localització

Nau sud. Pilar central dels tres que hi ha adossats al mur sud del temple

Descripció

Composició ordenada en tres rengles sobreposats de fulles d'acant molt estilitzades i nervades.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una erosió molt manifesta a tota la superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 44-45.

Número

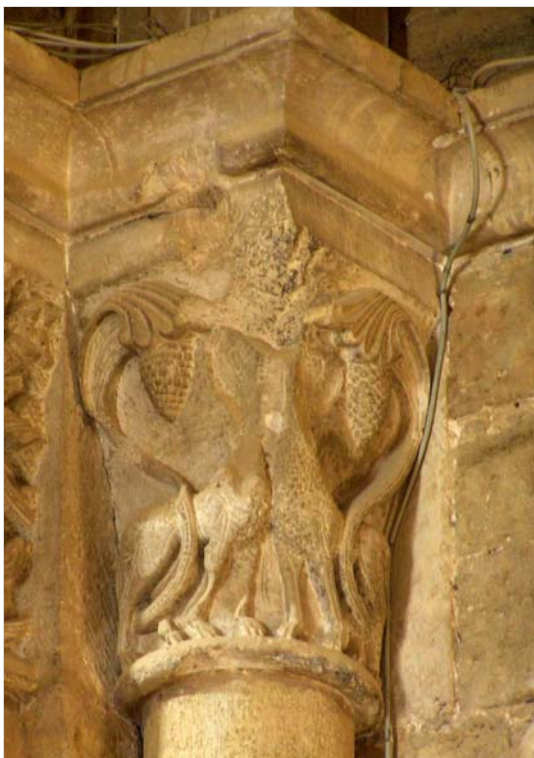
15.01

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Lleons

Localització

Nau nord. Pilar més occidental dels tres que hi ha adossats al mur nord del temple

Descripció

Composició simètrica de quadrúpedes afrontats de difícil identificació ja que han perdut els caps. Però les seves crineres indiquen que podrien ser lleons. També sembla indicar-ho la composició és anàloga a la que presenten els altres capitells de l'interior del temple amb aquesta espècie (03.11', 07.08, 10.09 i 16.04). La seva cua fitomorfa i decorada amb una tira perlejada els passa per entre les cames i puja cap al centre de cada cara formant una ondulació. A la part final s'eixampla per acabar amb una semipalmeta i un gran fruit granulat.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Al marge de la pèrdua dels caps dels animals, la peça presenta escantonat el seu angle superior.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52.

Número

15.02

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Tiges rinxolades amb figures

Localització

Nau nord. Pilar més occidental dels tres que hi ha adossats al mur nord del temple

Descripció

Composició a base de tiges i fulles. A la part frontal i superior de la peça, així com a l'angle extern, hi ha caps animalístics que perboquen tiges que passen a formar part de la composició vegetal. Als angles hi ha personatges joves i imberbes, vestits amb túnica curta, que sembla que estiguin estirant les tiges.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una notable perforació a l'angle. A la part superior hi ha encastat un element metàl·lic.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 71.

Número

15.03

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Homes atacant dracs

Localització

Nau nord. Pilar més occidental dels tres que hi ha adossats al mur nord del temple

Descripció

Peça amb una escena de lluita entre dos homes i un drac que té una cua vegetal. Un dels personatges es troba al darrere de l'animal i aixeca l'espasa per a atacar-lo. Al lateral de la peça, l'altra figura també sosté una espasa, amb la mateixa intenció. Els dos personatges atacants porten túniques curtes. La part superior és recorreguda per un registre de fulles. Als angles hi ha volutes de les quals en pengen pinyes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues a causa d'impactes als caps de les figures.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 115.

Número

15.04

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau nord. Pilar més occidental dels tres que hi ha adossats al mur nord del temple

Descripció

Composició a base de quatre grans rínxols de tiges vegetals estriades amb fulles i fruits, als centres de les quals s'hi ha col·locat un fruit d'àrum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 62.

Número

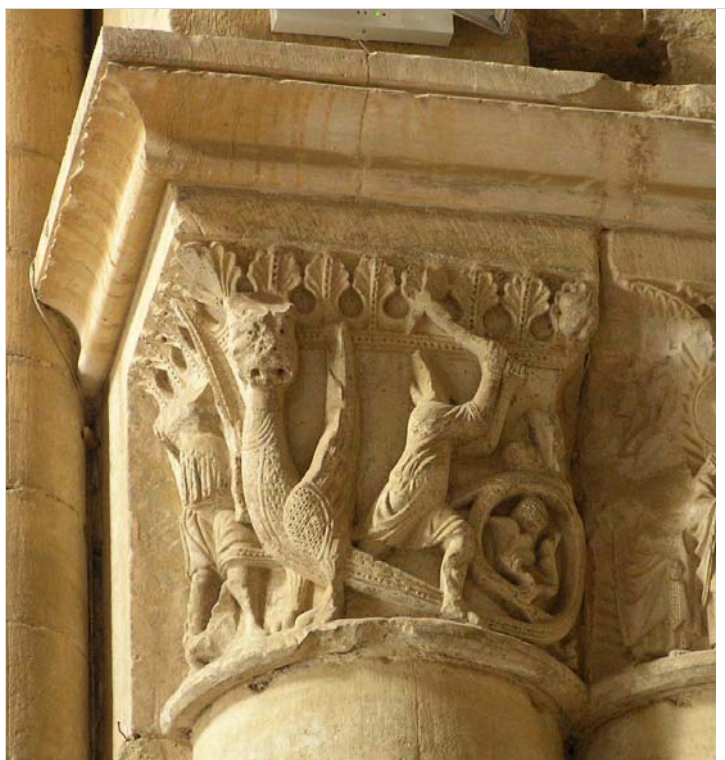
16.01

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Homes atacant dracs

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Dos personatges vestits amb túniques curtes ataquen un drac situat al centre de la composició. El fons de l'escena està decorat amb fulles d'acant que conformen un rengle de vegetació com a marc de l'escena. Altres exemplars amb representacions del tema de la lluita de l'home i el drac distribuïts per les naus del temple són els números 13.09, 15.03, 16.01 i 16.13.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues a causa d'impactes als caps de les figures i també al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 300.

Número

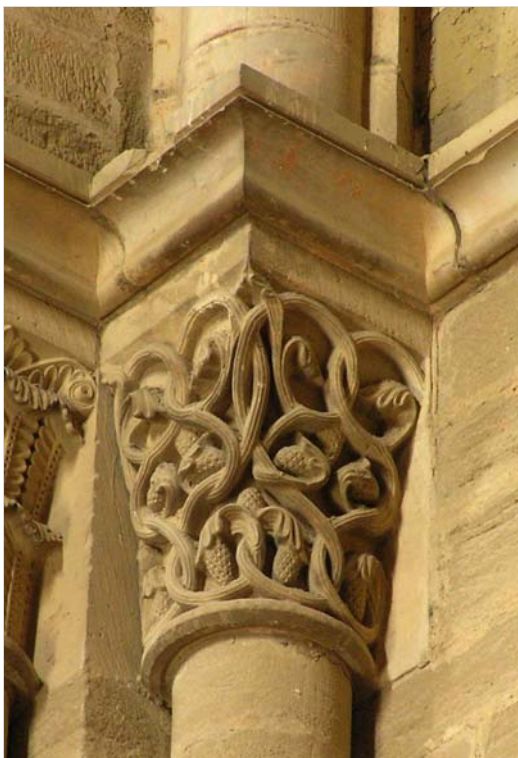
16.02

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició a base de grans rinxols de tiges vegetals estriades amb fulles i fruits, que s'entrecreuen i s'entrellacen entre els quals hi ha fruits d'àrum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 62-63.

Número

16.03

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Fulles dentades

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Dos registres de fulles dentades que vinclen la seva part superior. Corona el capitell un altre registre amb petites volutes als angles i palmetes que surten del centre de les cares.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-45.

Número

16.04

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Lleons

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Quadrúpedes estilitzats que, si bé a priori no ho semblen, presenten la característica crinera del lleó, que es representa amb un treball diferent de la zona del coll. Els animals es troben en posició simètrica, aculats i girant els colls en un sentit invers al de la posició del seu cos. Tenen una de les potes davanteres aixecades i les cues deriven en una ampla tija vegetal que acaba en una palmeta. El terç superior del fons del capitell es decora amb un registre de fulles palmetades. Els felins presenten les boques tensades i a l'interior se'ls hi veuen les dents.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 22.

Número

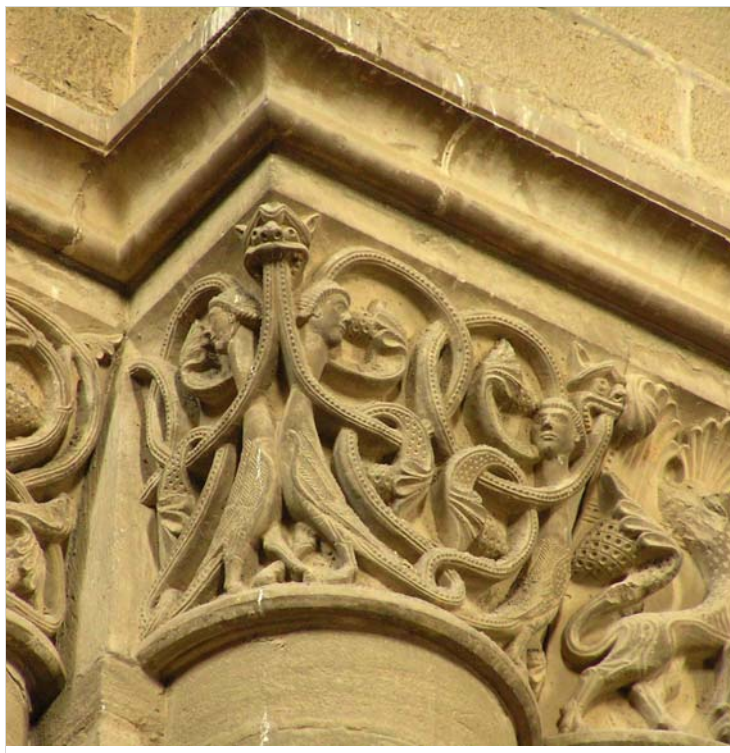
16.05

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Éssers híbrids: Sirenes-ocell o harpies

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició amb sirenes-ocell o harpies (tant les unes com les altres tenen rostre humà i cos d'au) simètriques que es donen l'esquena però tenen els caps girats cap als centres de les cares del capitell. Presenten les ales ben treballades i les seves cues deriven en rínxols fitomorfs perlejats que acaben amb palmetes i fruits d'àrum i que s'enllacen al centre de les cares. A cada angle de la cara major un cap animalístic perboca tiges que passen a formar part de la composició vegetal.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 70; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 22.

Número

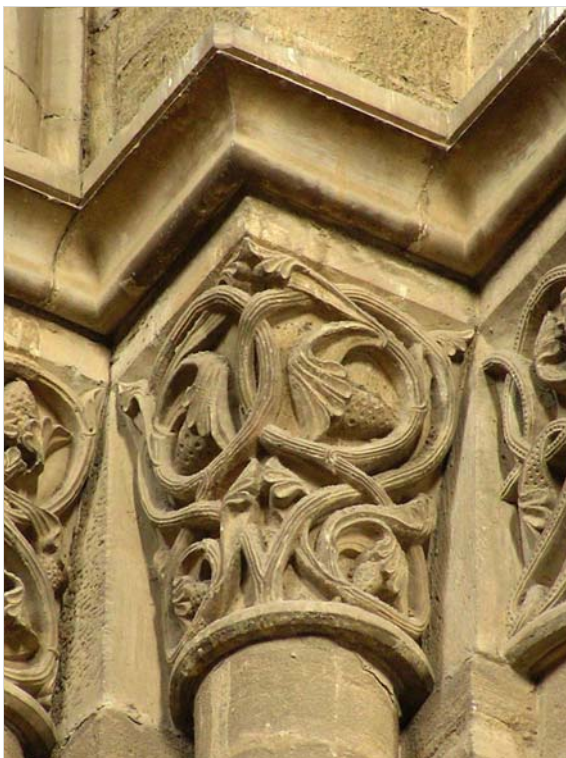
16.06

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges acanalades que es despleguen per les cares de la peça. Als centres dels roleus hi figuren quatre fruits granulosos similars a pinyes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 62.

Número

16.07

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges acanalades que es despleguen per les cares de la peça. Als centres dels roleus hi figuren quatre fruits granulosos similars a pinyes. A l'angle superior hi ha un petit cap monstruós de la boca del qual en sorgeixen les tiges que decoren la superfície de la peça.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 67.

Número

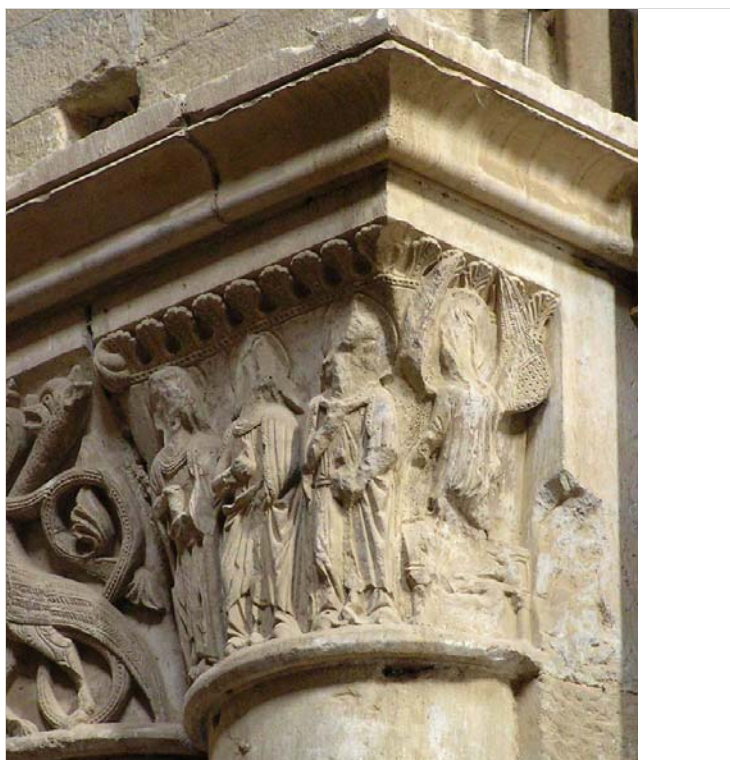
16.08

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del tema

Visita de les Santes Dones al Sepulcre (Mc, 28, 1-4)

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Les tres dones es troben a la cara major. Van nimbades i es presenten frontalment a partir d'una postura hieràtica. Van vestides amb túniques i mantells i sostenen els flascons de perfums amb les mans velades. L'àngel, al lateral dret, apareix de peu sobre el sepulcre, que presenta una típica forma de tabernacle, és a dir, sobre columnetes o suports d'altar. Les ales les té dreçades cap amunt i assenyala la tomba per comunicar-los que Jesús ha ressuscitat. Tota l'escena està coronada per un rengle de fulletes d'acant.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Les cares de totes les figures presenten greus mutilacions produïdes per impactes, així com també el sarcòfag de Jesús.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 98-99 (núm. 117); SESMA, 1997, p. 155.

Número

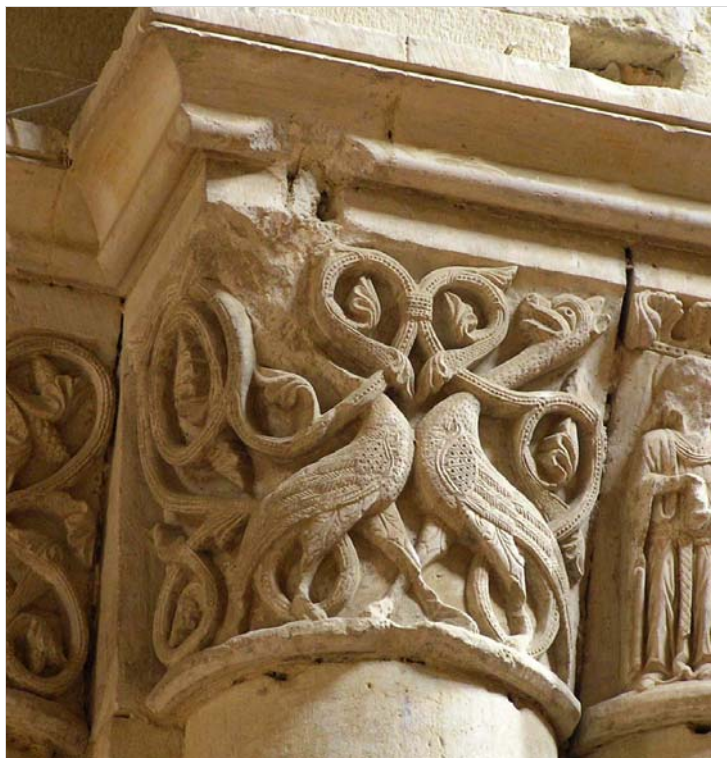
16.09

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Dracs

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Dos dracs en posició simètrica es toquen per la part del pit i separen els colls i els caps, entre els que s'hi situa part de la tija que recorre tota la superfície de la peça. Els animals presenten les boques tensades i a l'interior se'ls hi veuen les dents.

Observacions sobre l'estat en què es troben

A la part superior hi ha una perforació. Presenta pèrdues puntuals en la superfície esculpida i al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 53.

Número

16.10

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició a base de tiges acanalades que es despleguen per les cares de la peça. A l'interior de les formes que creen hi figuren fruits granulosos similars a pinyes. Algunes de les fulles de la part inferior són prènsils i s'agafen a les tiges.

Observacions sobre l'estat en què es troben

S'observa la inclusió d'elements metàl·lics a la part superior. Trobem una certa erosió en la superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 63.

Número

16.11

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Dracs

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Dos dracs en posició simètrica que es toquen per la part del pit i que separen els colls i els caps. La resta de la superfície de la peça està poblada per tiges estriades que conformes rínxols acabats amb fulles.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Troben una certa erosió en la superfície. Hi ha pèrdua de matèria a la part superior i del cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 53.

Número

16.12

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Híbrids: Grius

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició amb dos grans grius simètrics i aculats. La seva anatomia segueix la l'esquema habitual d'aquesta espècie híbrida, formada per un cos de felí amb cap, coll i ales d'àguila. Presenten unes orelles llargues i punxegudes, el pic corbat i una espècie de barba per sota. Els colls estan molt treballats amb plomes. Els dos animals giren els caps per tal de mossegar-se la punta de les ales. Les cues adopten forma vegetal i al centre de la peça s'entrelliguen i formen una composició tijada que acaba amb palmetes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Troben una certa erosió en la superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52.

Número

16.13

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Homes atacant dracs

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Dos homes vestits amb túniques curtes i armats amb llances i escuts ataquen dos dracs de llargs colls i de cues vegetals. Altres exemplars distribuïts per les naus amb representacions del tema de la lluita de l'home i el drac són als capitells 13.08, 13.09, 15.03 i 16.01.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Trobem una certa erosió en la superfície.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 53; PUIG CADAVALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, lám. 25.

Número

16.14

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició simètrica amb dos dracs bípedes, molt voluminosos, amb unes ales ben marcades, els cossos recoberts de plomes i llargs colls. Els animals fan un gir forçat per a mossegar l'espatlla d'una figura humana central, que al seu torn agafa als dracs pel coll. Dels angles hi pengen fulles decoratives. A l'interior del temple, presenten el tema de dracs atacant l'home els capitells 03.06, 08.05, 10.01, 10.07, 12.05, 13.01, 17.01 i 17.09.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Troben una certa erosió en la superfície, així com les restes d'un element metàl·lic a la part superior.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 46.

Número

16.15

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges acanalades que es despleguen per les cares de la peça. Als centres dels roleus hi figuren quatre fruits granulosos similars a pinyes. A l'angle superior hi ha un petit cap monstruós de la boca del qual en sorgeixen les tiges que decoren la superfície de la peça.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Troben una certa erosió en la superfície, així com les restes d'un element metàl·lic a la part superior.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 67.

Número

16.16

Classificació genèrica

Escenes del Nou Testament

Identificació del temaResurrecció de Llätzer
(Jn., 11, 17-44)**Localització**

Nau nord. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral nord

Descripció

A la cara major es reconeixen tres personatges. Crist, amb nimbe crucífer, és el central. Al seu costat hi ha Pere, també nimbat i amb la clau. Per davant hi ha una figura femenina prosternada que sosté una branca i que podria ser una de les germanes de Llätzer que agraeix a Crist el miracle. En aquesta cara hi existia una altra figura, de la qual només en queden els peus. Al lateral, una figura mig ajupida aixeca la tapa del sarcòfag mentre una de les dues germanes es cobreix una amb el mantell i es tapa la boca per no respirar l'aire impur de la tomba. En la composició hi ha dues figures més sense identificar. Grans fulles sorgeixen per darrera i es vinculen endavant.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una important pèrdua de la part esculpida al costat dret. La majoria de personatges presenten mutilacions a la part del cap. Hi ha restes d'un element metàl·lic a la part superior.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 46, 97-98; PUIG CADAFALCH, vol. 3, 1949-1954, pp. 66-69, làm.

27; SESMA, 1997, p. 155.

Número

17.01

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home /
Dominació del animals /
Home clavant l'espasa al
lleó

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

A la cara principal hi ha la representació del tema del sotmetiment dels animals, en una composició molt dinàmica, amb dos dracs amb llargs colls entrelaçats, per damunt dels quals hi sobresurt un personatge que els està dominant agafant-los les maixelles. A la cara lateral un guerrer vestit amb túnica curta i sense escut, agafa un lleó pel clatell mentre li enfonsa una espasa al ventre. La fera, al mateix temps, li està mossegant el cap.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta l'angle escantellat.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 115 i 123.

Número

17.02

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Dracs

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició simètrica amb dos dracs afrontats amb cares agressives. La seva cua fitomorfa i decorada amb una tira perlejada, els passa per entre les cames i va cap a la part superior de cada cara formant una ondulació. A la part final les cues s'eixamplen per acabar amb fruits granulats que podrien ser una pinya o un àrum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 52-53.

Número	
17.03	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Rínxols habitats	

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

L'estat de la peça només permet descriure'n el lateral, que presenta una sèrie de tiges estriades i entrecruades de les quals en sorgeixen fruits d'àrum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta algunes mutilacions a la superfície i al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 71.

Número

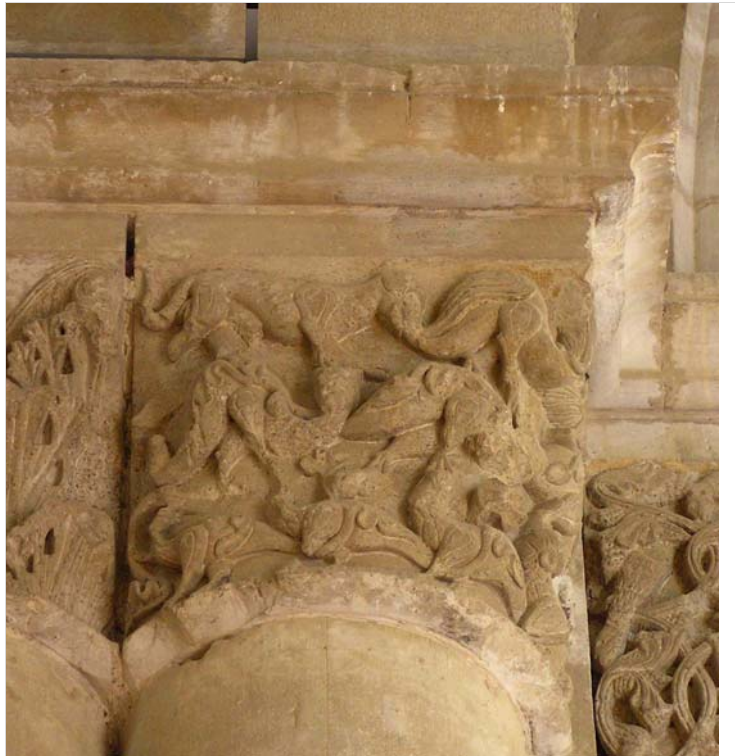
17.04

Classificació genèrica

Ornamental

Identificació del tema

Monstres

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Monstres de perfil en tres registres disposats en seguici que avancen d'esquerra a dreta. Alguns són quadrúpedes i d'altres bípedes, que se situen en fila i que estan mitjanament ajupits; alguns són peluts, d'altres tenen plomes, i alguns van coronats. Totes les bèsties són diferents i mostren actituds variades: uns mosseguen la cua del que tenen al davant, mentre que altres l'enrosquen al coll de l'animal del seu darrera.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta algunes mutilacions a la superfície i al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 58 i 116.

Número

17.05

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Acants

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició ordenada en tres rengles sobreposats de fulles d'acant molt nervades.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta algunes mutilacions al collarí. S'observa el farciment d'un forat superior amb morter.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-47.

Número	
17.06	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Acants	

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Dos nivells de fulles d'acant mig obertes amb un altre registre superior que presenta unes espècies de volutes de les quals en pengen pinyes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta algunes mutilacions al collarí. S'observa el farciment d'un forat superior amb morter.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-44.

Número

17.07

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Semi-palmetes i tiges

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Decoració que respon a la disposició múltiple d'una semipalmeta amb la tija que s'eleva cap a la part superior formant un arc. El doblament simètric del motiu fa que se n'obtingui un de nou, ja que les dues meitats es confonen en una sola forma, similar a una ametlla. Uns botons uneixen les tiges en el punt en què adquireixen un major eixamplament.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta pèrdues en la superfície esculpida, així com al cimaci i al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 49.

Número

17.08

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Flora d'inspiració gòtica

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Tres rengles de fulles amb un caràcter goticitzant i naturalista.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta dos forats al cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, p. 50.

Número

17.09

Classificació genèrica

Lluita d'homes i animals

Identificació del tema

Dracs atacant l'home

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició simètrica amb una figura central amb un drac a cada banda. Els éssers són muntats per personatges de curta estatura que els agafen per les banyes. Els cossos dels animals es recobreixen d'escames i les seves cues s'acaben amb una palmeta i un fruit d'àrum. Trobem una composició gairebé exacta al capitell 08.05.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un forat a la part dreta i un escantell a l'angle superior.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 121.

Número

17.10

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges acanalades que es despleguen per les cares de la peça. Als centres dels roleus hi figuren quatre fruits granulosos similars a pinyes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un important escantell a l'angle superior que abasta part de la superfície esculpida.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 67.

Número

17.11

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

De la composició se'n ven tan sols una petita part amb un fragment de roleus de tiges que acaben en palmetes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Peça gairebé totalment perduda. Només resta una mínima superfície esculpida a la part inferior dreta.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 62.

Número

17.12

Classificació genèrica

Ornamental

Identificació del tema

Màscares

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició estructurada a partir de caps d'èssers monstruosos a mode de màscares col·locades alternativament. Les seves orelles esdevenen semi-palmetes, tenen els nassos prominents i les boques ovalades, en les quals s'hi entreveuen les dents; tenen els ulls molt oberts i les ninetes han estat perforades. L'organització de la peça no l'observem en cap altre exemplar del conjunt.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un important escantell a l'angle superior que abasta part de la superfície esculpida.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 127.

Número

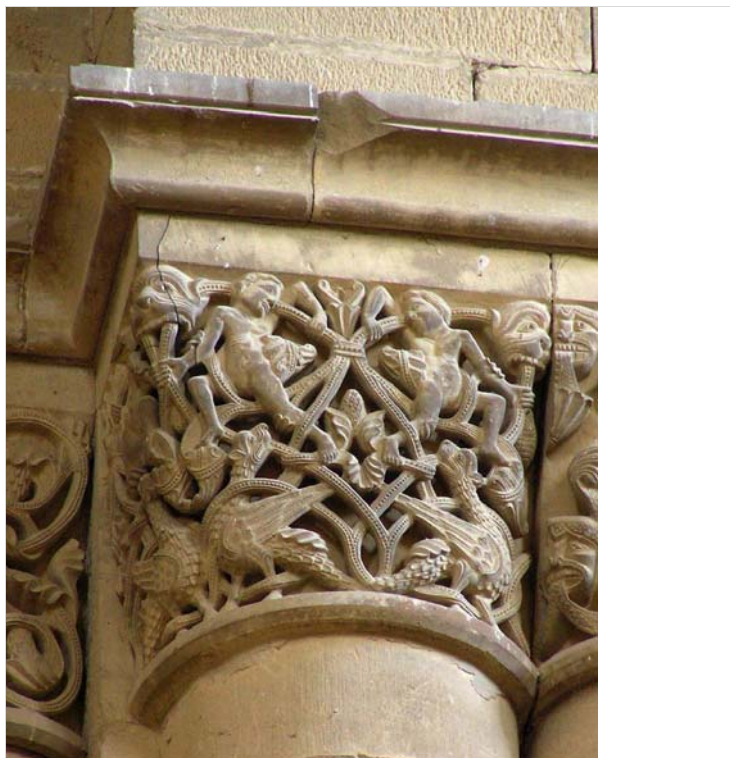
17.13

Classificació genèrica

Escenes profanes

Identificació del tema

Tiges rinxolades amb figures

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Tiges perlejades que es reparteixen per la superfície de la peça acullen diferents figures. A la part superior hi té tres figuretes nues situades entre les tiges i, a la inferior, tres dracs alats que miren cap dalt. Als angles hi ha caps animalístics que perboquen tiges i també els surten tiges de les orelles. A la part central de cada cara hi sorgeix un fruit granulat.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants, només una mínima pèrdua al cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 296.

Número

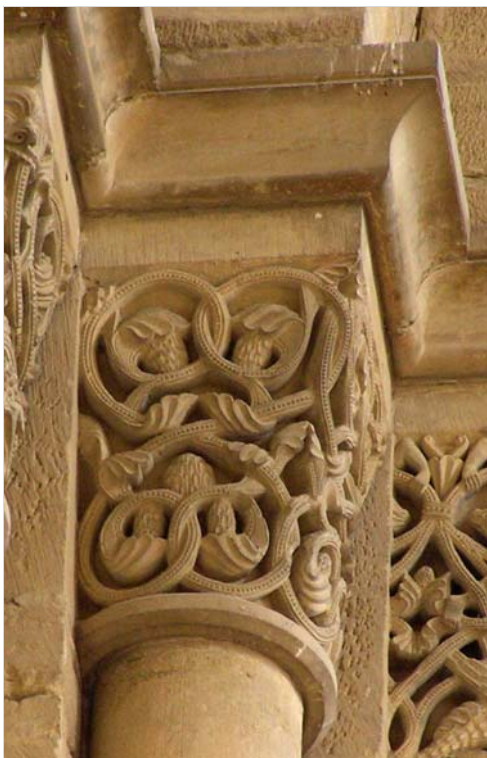
17.14

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició a base de roleus de tiges perlades que es despleguen per les cares de la peça. Als centres dels roleus hi figuren fruits granulats similars a pinyes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 63.

Número

17.15

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau central. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges perlades, que es despleguen per les cares de la peça, al centre dels quals hi figuren quatre fruits granulats similars a pinyes. A l'angle central superior hi ha un petit cap monstruós, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren el capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 67.

Número

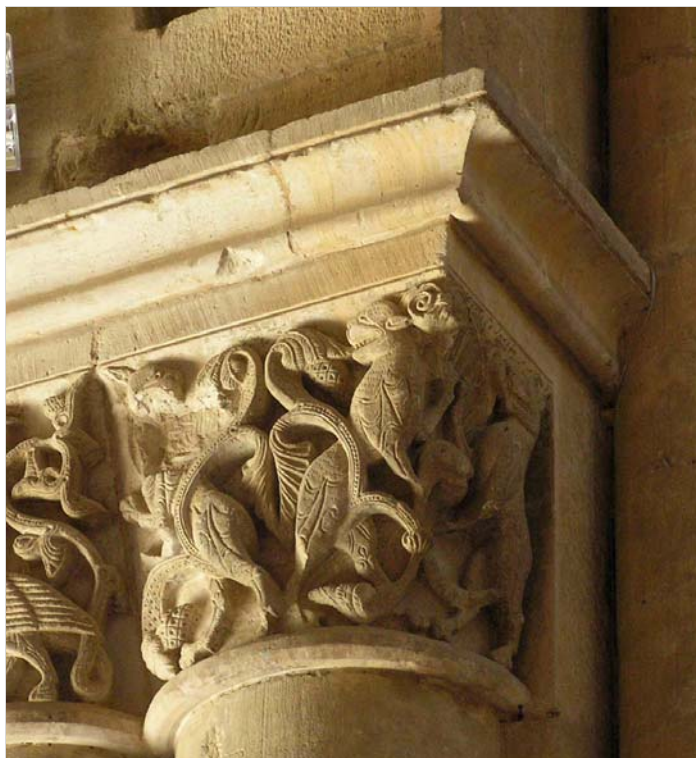
17.16

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Felins

Localització

Nau sud. Pilar exempt que separa els dos trams més occidentals de les naus central i lateral sud

Descripció

Lleons rampants amb cues vegetals que acaben amb fruits d'àrum i palmetes, que mosseguen els animals ensenyant les dents.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta una mutilació a la part frontal.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 52.

Número	
18.01	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Fulles obertes	

Localització

Nau sud. Pilar més occidental dels tres que hi ha adossats al mur sud del temple

Descripció

Composició a base de tres registres de fulles lobulades, expandides i carneses que s'ordenen verticalment. Les mesures de les fulles decreixen de dalt a baix. La seva factura és goticitzant i segueix un mateix model d'inspiració que el capitell 08.06.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 51.

Número

18.02

Classificació genèrica

No identificable
(antigament: escenes del
Nou Testament)

Identificació del tema

No identificable
(antigament: Adoració
dels pastors o dels Mags)

Localització

Nau sud. Pilar més occidental dels tres que hi ha adossats al mur sud del temple

Descripció

La decoració correspon a una escena historiada. A la cara lateral es distingeixen dues figures nimbades, una d'elles alada i l'altra que porta un llibre a les mans. A la part inferior de la cara principal hi ha restes de les teles dels vestits dels personatges, mentre que a la part superior també hi ha un estel que té una llarga cua. Davant d'aquestes restes és impossible identificar l'escena. No obstant, Joan Bergós la va contemplar, junt amb la que fa parella, quan era identificable i hi va veure l'Adoració dels Pastors: "Presideix l'escena la figura de la Verge asseguda, amb l'Infant a la falda, que, a més de tenir la testa emmarcada dins una gran aurèola estriada, està aixoplugat per l'ala d'un àngel, situat a la seva dreta, devora sant Josep, que porta un llibre a la mà".

Observacions sobre l'estat en què es troben

Peça malmesa en la seva major part a causa d'un repicat. La part millor conservada és la lateral.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 72 i 92; SESMA, 1997, p. 154.

Número

18.03

Classificació genèrica

No identificable
(antigament: escenes del
Nou Testament)

Identificació del tema

No identificable
(antigament: Adoració
dels pastors o dels Mags)

Localització

Nau sud. Pilar més occidental dels tres que hi ha adossats al mur sud del temple

Descripció

La cara frontal resta totalment desbastada, mentre que a la lateral hi resta una figura humana, per bé que també molt malmesa. A jutjar per les restes, no és possible oferir-ne una lectura. No obstant, Joan Bergós va contemplar la peça, junt amb la que fa parella, quan les escenes eren identificables i hi va veure l'Adoració dels Pastors: "A l'esquerra de la Mare de Déu (situada al capitell 18.02) i en el capitell del costat (18.03), diverses figures poc identificables, en direcció a la central: els vestits camperols i la presència de l'àngel, entre els primers i la Verge, com actuant d'introducció confirmen la interpretació donada".

Observacions sobre l'estat en què es troben

Peça malmesa en la seva major part a causa d'un repicat. La part millor conservada és la lateral.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 92.

Número

18.04

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau sud. Pilar més occidental dels tres que hi ha adossats al mur sud del temple

Descripció

La peça tan sols conserva el sector superior dret. Un gran roleu de tiges cobreix la part conservada i acaba en fruits d'àrum. S'afegeix un petit cap monstruós a l'angle, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren la superfície del capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Perduda en la major part. També s'observa el farciment d'algunes parts amb morter.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 60 i 67.

Número

19.01

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Dracs

Localització

Nau nord. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus nord i central

Descripció

Composició amb dracs simètrics afrontats cap als centres de les cares del capitell. Presenten els cossos molt estilitzats i les ales ressaltades amb plomes. Les cues dels animals deriven en tiges vegetals que acaben amb palmetes que s'enllacen al centre de les cares. Animals d'aquest tipus també els trobem als capitells 09.12 i 16.05.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 46 i 53.

Número

19.02

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Tiges rinxolades amb figures

Localització

Nau central. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus nord i central

Descripció

Quatre grans roleus formats per tiges perlades encerclen animals a l'interior: als superiors hi ha una mena d'aus amb caps de mamífers i als inferiors lleons. Les llengües dels animals superiors acaben en palmetes digitades que s'agafen a la tija. A la part inferior central, hi ha un petit fruit granulat.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 69.

Número

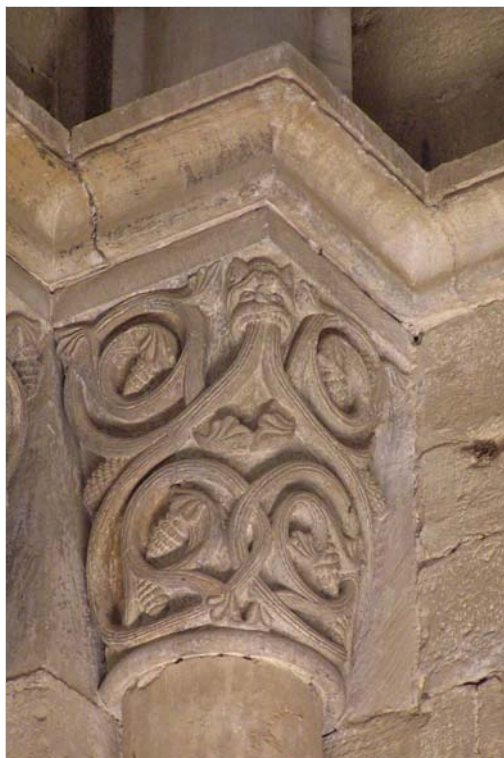
19.03

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Tiges rinxolades i/o
encreuades amb fulles i
fruits

Localització

Nau nord. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus nord i central

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges perlades que es despleguen per les cares de la peça al centre dels quals hi figuren quatre fruits similars a pinyes. A l'angle central superior hi ha un petit cap monstruós, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren el capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 60 i 67.

Número

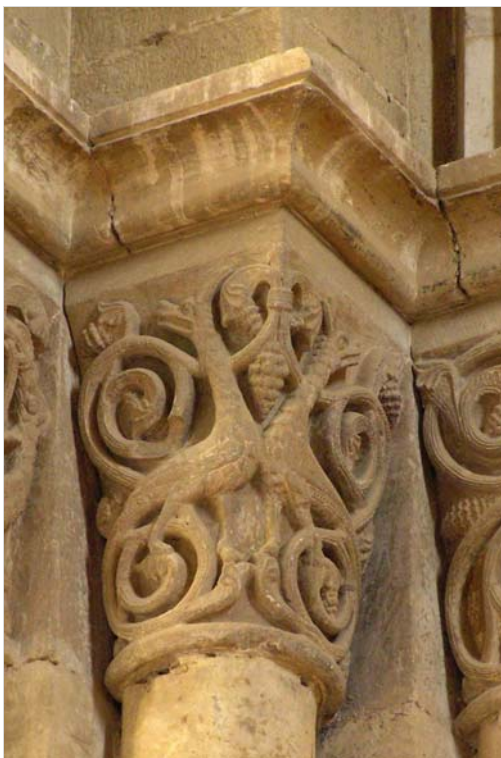
19.04

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Dracs

Localització

Nau nord. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus nord i central

Descripció

Dos dracs simètrics afrontats a l'angle del capitell, que giren els caps a l'exterior. Les seves cues es transformen en dos roleus vegetals de les que ens sorgeixen fruits granulats.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 52-53.

Número

19.05

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Éssers híbrids: Sirenes-ocell o harpies

Localització

Nau nord. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus nord i central

Descripció

Composició amb sirenes-ocell o harpies (tant les unes com les altres tenen rostre humà i cos d'au) simètriques que es donen l'esquena però tenen els caps girats cap als centres de les cares del capitell. Presenten els cossos molt estilitzats i les ales ressaltades amb plomes. Les cues dels animals deriven en tiges vegetals que acaben amb palmetes i que s'enllacen al centre de les cares. Animals d'aquest tipus també els trobem als capitells 06.03, 08.07, 09.12 i 16.05.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 54.

Número

20.01

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Dracs

Localització

Nau sud. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus central i sud

Descripció

Dracs amb el bust i les potes d'au. Estan coronats i amb els colls entrelaçats. El cos el tenen recobert de plomes. Presenten un coll estilitzat. Les orelles són allargades i tenen cara amenaçant, amb la boca mig oberta i ensenyant les dents. La seva cua esdevé un element vegetal que acaba amb fruits d'àrum.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta mutilacions al cimaci i al collari.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 53 i 116.

Número	
20.02	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits

Localització

Nau sud. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus central i sud

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges perlades que es despleguen per les cares de la peça al centre dels quals hi figuren quatre fruits granulosos similars a pinyes. A l'angle central superior hi ha un petit cap monstruós, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren el capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un fora al cimaci.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 67.

Número	
20.03	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Fulles	

Localització

Nau sud. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus central i sud

Descripció

Composició amb tres nivells de fulles anguloses i geometritzants que es reclinen enfora a la seva part superior i exhibeixen una nervadura axial rectilínia que marca les verticals. Per sobre, quatre tanys sorgeixen d'aquest fullatge inferior i puguen fins a l'àbac a mode de caulicle.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un fora al cimaci, que posteriorment s'ha farcit amb morter.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43 i 44.

Número

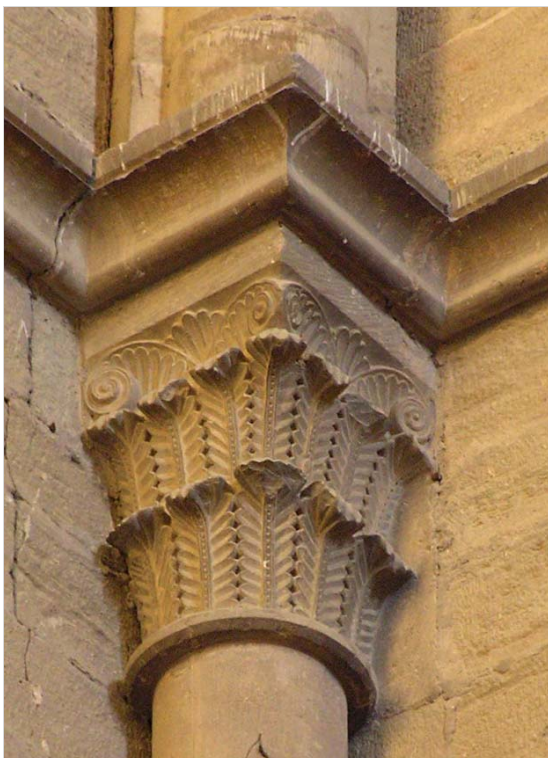
20.04

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Fulles

Localització

Nau central. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus central i sud

Descripció

Composició amb tres nivells de fulles anguloses i geometritzants que es reclinen enfora en la seva part superior i exhibeixen una nervadura axial rectilínia i trepanada que marca les directrius verticals de la composició. Per sobre, hi ha unes altres fulles a mode de caulicles o volutes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 43-45.

Número

20.05

Classificació genèrica

Temes del bestiar

Identificació del tema

Dracs

Localització

Nau sud. Pilar adossat al mur oest del temple que separa les naus central i sud

Descripció

Composició simètrica amb dracs que giren els seus colls cap al centre de les cares. Les seves cues deriven en motius vegetals acabats en pinyes o fruits d'àrum. A la part superior hi ha unes altres fulles a mode de caulicles o volutes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta un forat important a la part frontal.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 53.

Número	
a	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits	

Localització

Transsepte. Angle nord-est del transsepte

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges perlades que es despleguen per les cares de la peça al centre dels quals hi figuren quatre fruits granulosos similars a pinyes. A l'angle central superior hi ha un petit cap monstruós, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren el capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta el cimaci escantellat.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 297.

Número	
b	
Classificació genèrica	
Tema historiat	
Identificació del tema	
Sense identificar	

Localització

Transsepte. Angle sud-est del transsepte

Descripció

Escena amb quatre personatges vestits amb llargues túniques i mantells. Les dues centrals s'abracen, mentre que les que tenen als costats assisteixen a l'escena.

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta la superfície erosionada, així com un trencament al collarí.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 82.

Número	
C	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	
Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits	

Localització

Transsepte. Angle nord-oest del transsepte

Descripció

Composició a base de grans roleus de tiges perlades que es despleguen per les cares de la peça al centre dels quals hi figuren fruits granulosos similars a pinyes. A l'angle central superior hi ha un petit cap monstruós, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren el capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 297.

Número	d
Classificació genèrica	Escenes de l'Antic Testament
Identificació del tema	Ofrena d'Abraham a Melquisedec (Gn. 14, 17-24)

Localització

Transsepte. Angle sud-oest del transsepte

Descripció

Representa un individu assegut, Melquisedec, rei-sacerdot de Salem, que rep l'ofrena d'un altre, Abraham, de proporcions menors, que està dempeus. Aquest darrer porta a la mà esquerra un gran pa i, amb la dreta, sosté una cistella. A l'esquerra del rei hi ha un element velat que podria al·ludir a un altar. La disposició de la figura asseguda remet al personatge reial del capitell del Martiri de Sant Antolí (03.10').

Observacions sobre l'estat en què es troben

Presenta danys possiblement per cops a les cares dels personatges.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 46 i 78; SESMA, 1997, p. 154.

Número	e
Classificació genèrica	Vegetal
Identificació del tema	Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits

Localització

Nau nord. Angle nord-oest de la nau

Descripció

Composició a base de roleus de tiges perlades que es despleguen per les cares de la peça al centre dels quals hi figuren fruits granulosos similars a pinyes.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 299.

Número	
f	
Classificació genèrica	
Vegetal	
Identificació del tema	Tiges rinxolades i/o encreuades amb fulles i fruits

Localització

Nau sud. Angle sud-oest de la nau

Descripció

Composició a base de quatre grans roleus de tiges perlades que es despleguen per les cares de la peça al centre dels quals hi figuren quatre fruits granulosos similars a pinyes. A l'angle central superior hi ha un petit cap monstruós, de la boca del qual en sorgeixen tiges que decoren el capitell.

Observacions sobre l'estat en què es troben

No presenta pèrdues importants.

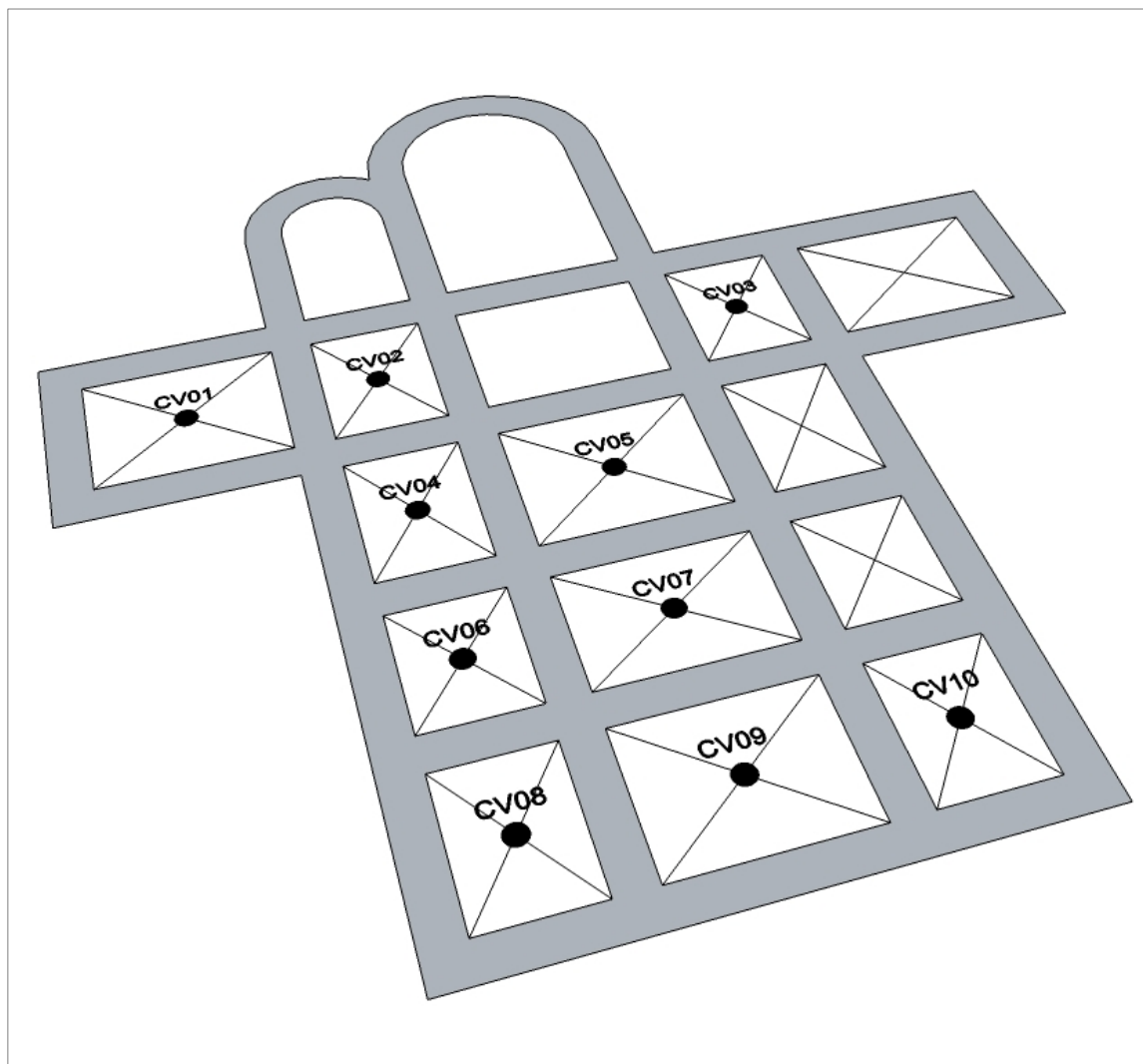
Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 301.

ANNEX 2. CLAUS DE VOLTA DEL TEMPLE

TESI DOCTORAL
L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida
VOLUM II
Universitat de Lleida, Facultat de Lletres,
Departament d'Història de l'Art i Història Social
Autora: Meritxell Niñá Jové
Directora: Immaculada Lorés Otzet
2014

ANNEX 2. Infograma de localització de les claus de volta del temple

ANNEX 2. Fitxes de les claus de volta del temple

Identificador

CV01

Classificació genèrica

Geomètrica

Identificació del tema

Llacieries

Localització

Transsepte nord. Tram septentrional

Descripció

Decoració a partir d'un joc de línies que creen formes geomètriques. Al centre hi ha un quadrat, a l'interior del qual s'inscriu un altre quadrat inclinat 45 graus respecte de l'anterior. De les cares exteriors del quadrat gran, una línia contínua dibuixa un motiu circular per l'exterior de cadascun dels quatre costats, que es coronen per petits lòbuls circulars. Aquesta peça presenta una decoració idèntica que una clau de volta que hi havia al castell del Rei (INT-30. 31). Presenta restes de policromia de color verd-blau al fons. A l'interior del quadrat central s'hi aprecia una decoració a base de motius vegetals que semblen unes flors de lis.

Observacions

Caldria realitzar un estudi amb profunditat per saber a quina etapa històrica pertany la policromia. Els motius esculpits presenten pèrdues puntuals i despreniments.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 333; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077; GIL et al., 2007, p. 97, fig. 42.

Identificador

CV02

Classificació genèrica

Figurada

Identificació del tema

Jesús beneït

Localització

Transsepte nord. Tram meridional

Descripció

Té una forma quadrilobulada i presenta el fons policromat amb un to blavós. Per l'exterior està resseguida per una franja amb un motiu cisellat. A l'interior s'hi inscriu la figura de Crist que beneeix amb els dits índex i central de la mà dreta aixecats, mentre que amb l'esquerra sosté el llibre tancat. Lluita el nimbe crucífer, la túnica (amb una màniga molt ampla i un ribet central perlat) i el mantell, que li cau per sobre de l'espatlla esquerra i li embolica el cos. A banda i banda de la figura hi apareix inscrit el monograma de Crist o cristograma, compost pels acrònims IHS (Jesús) a la seva dreta, i XPS (Crist), a l'esquerra. La seva factura i també la seva vestimenta, són molt similars a les de la figura de l'arcàngel Sant Gabriel de la clau de volta del tram septentrional del transsepte sud (CV03).

Observacions

Caldria realitzar un estudi amb profunditat per saber a quina etapa pertany la policromia. Presenta algunes pèrdues puntuals i escantonats.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 84 (fig. 63) i 333; YARZA, 1991b, p. 52; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077; FITÉ, 2008, pp. 418-419.

Identificador

CV03

Classificació genèrica

Figurada

Identificació del tema

Arcàngel Sant Gabriel

Localització

Transsepte sud. Tram septentrional

Descripció

La clau de volta té forma ametllada i presenta tot el fons policromat amb un to blavós. A l'interior s'hi representa la figura de l'arcàngel sant Gabriel, que reconeixem pel seu atribut principal, la vara de missatger en forma de lliri, que porta a la mà esquerra. Amb la mà dreta, velada, sosté un element circular, de possible referència eucarística. L'arcàngel ocupa plenament la superfície de la clau de volta, desplegant unes grans ales. Pel que fa a la seva indumentària, llueix el nimbe, la túnica i el mantell. La seva factura i també la seva vestimenta, són molt similars a les de la figura de Crist de la clau de volta del tram meridional del transsepte nord (CV02).

Observacions

Caldria realitzar un estudi amb profunditat per saber a quina etapa pertany la policromia.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, pp. 87 (fig. 65) i 333; YARZA, 1991b, p. 52; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077; FITÉ, 2008, pp. 418-419.

Identificador

CV04

Classificació genèrica

Vegetal

Identificació del tema

Motiu floral

Localització

Nau nord. Tram oriental

Descripció

Motiu floral de setze pètals. Aquest motiu té una certa semblança amb el fons de la clau CV05.

Observacions

Presenta la pèrdua de quasi una quarta part de relleu a causa d'un impacte i també altres pèrdues puntuals.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 333; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077.

Identificador

CV05

Classificació genèrica

Figurada

Identificació del tema

Crist beneït

Localització

Nau central. Tram oriental

Descripció

La clau de volta presenta una forma circular amb un fons similar a les costelles d'una conquilla. Crist s'asseu en un setial sense respall i amb un coixí que es veu pels costats de la figura central. El personatge obre els braços, el dret més alçat, atès que fa la benedicció, aixecant els dits índex i central, mentre que amb l'esquerra sosté el llibre tancat. Llueix un nimbe crucífer amb cada quadrant ornamentat amb una línia de punts. Porta la túnica i el mantell, aquest amb totes les vores que es ressegueixen per una orla decorada amb el que sembla recrear uns motius d'orfebreria. Els peus els porta descalços. El personatge fa un somriure inexpressiu, té els ulls grans, amb les ninetes assenyalades amb un toc de trepant.

Observacions

La peça presenta un notable desgast, amb pèrdues de la capa superficial. En alguns punts la degradació sembla produïda per cops.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 333; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077.

Identificador

CV06

Classificació genèrica

Geomètrica

Identificació del tema

Estel de vuit puntes

Localització

Nau nord. Tram central

Descripció

Decoració a partir d'un joc de línies geomètriques que creen un estel de vuit puntes.

Observacions

Presenta una pèrdua important de relleu provocada potser per un impacte, així com algunes parts escantonades.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 333; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077.

Identificador

CV07

Classificació genèrica

Figurada

Identificació del temaMare de Déu amb el Nen.
Sedes Sapientiae**Localització**

Nau central. Tram central

Descripció

Té forma circular. Tot el fons el té policromat amb un to blavós. A l'interior es representa a la Mare de Déu amb l'Infant a la falda, seguint el tema iconogràfic que es coneix com a Tron de la Saviesa o Sedes Sapientiae. El Nen beneeix amb la dreta i amb l'esquerra aguanta el llibre. Ambdós porten el nimbe, crucífer el del Nen. I la Mare, a més a més, va coronada. Les vestimentes que porten són amples, amb uns plecs abundants, que en el cas de la Mare arriben a terra. El setial té un gran coixí ametllat. A banda i banda s'aixequen dues vares de forma vegetal acabades amb uns motius similars a pinyes.

Observacions

Caldria realitzar un estudi amb profunditat per saber a quina etapa pertany la policromia. Presenta un notable estat de degradació, especialment la part corresponent al rostre i costat esquerre de Maria.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 333; ESPAÑOL, 1991, p. 191; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077.

Identificador

CV08

Classificació genèrica

Geomètrica

Identificació del tema

Estel de sis puntes

Localització

Nau nord. Tram occidental

Descripció

Decoració a partir d'un joc de línies que creen un estel de sis puntes.

Observacions

No presenta mutilacions importants.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 333; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077.

Identificador

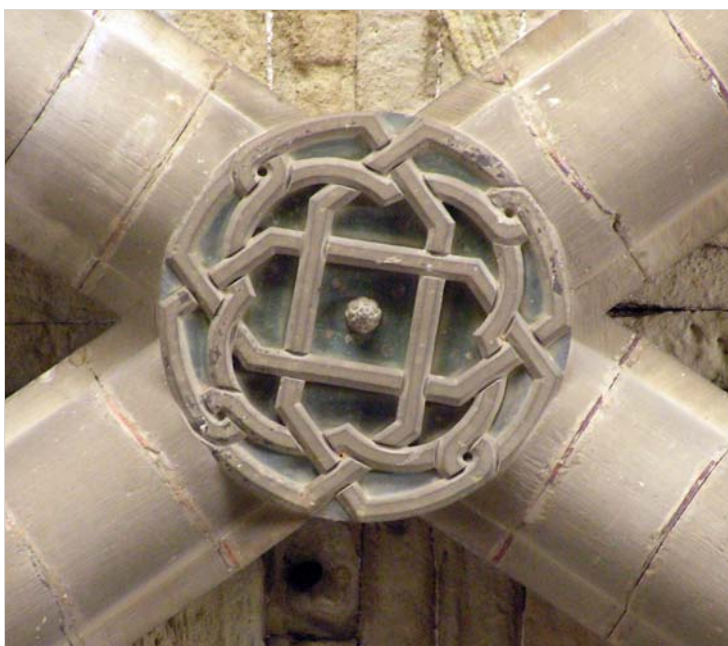
CV09

Classificació genèrica

Geomètrica

Identificació del tema

Llacieries

Localització

Nau central. Tram occidental

Descripció

Decoració a partir d'un joc de línies que creen formes geomètriques com triangles, petits cercles i un quadrat central. Al punt central hi té un sortint treballat també escultòricament. El fons de la clau està policromat amb un color verd fosc. Encara que no és ben bé idèntica, aquesta decoració és molt similar a la que presenten algunes claus de volta del castell de Rei, per exemple les que tenen els números d'inventari (INT-30. 31 i INT-30. 33).

Observacions

Caldria realitzar un estudi amb profunditat per saber a quina etapa pertany la policromia.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 333; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077.

Identificador

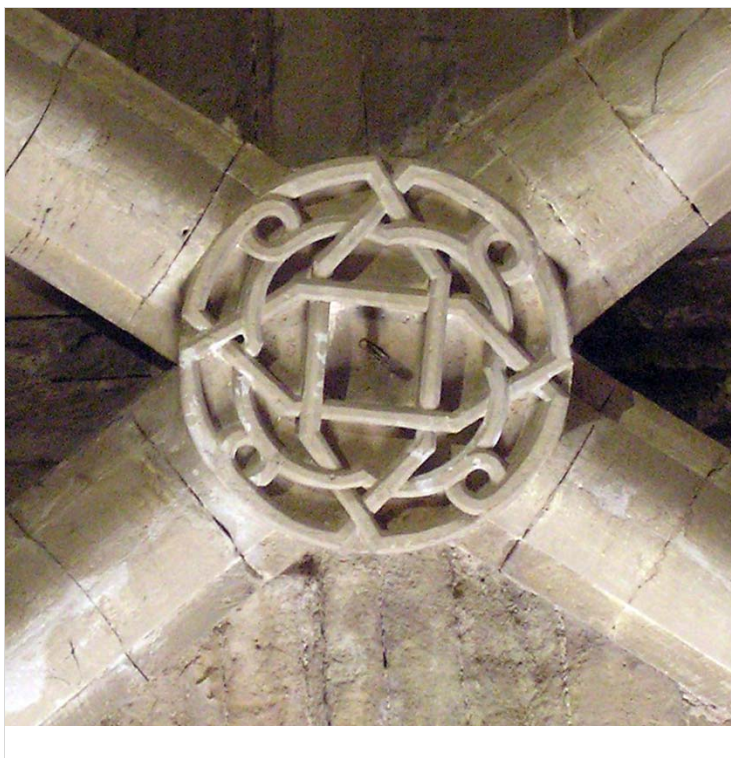
CV10

Classificació genèrica

Geomètrica

Identificació del tema

Llacieries

Localització

Nau sud. Tram occidental

Descripció

Decoració a partir d'un joc de línies que creen formes geomètriques com triangles, petits cercles i un quadrat central. Encara que no és ben bé idèntica, aquesta decoració és molt similar a la que presenten algunes claus de volta del castell de Rei, per exemple les que tenen els números d'inventari (INT-30. 31 i INT-30. 33).

Observacions

Al centre hi té encastat un ganxo metàl·lic.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 334; ESPAÑOL, 1996, pp. 470-471; MACIÀ/RIBES, 2002, pp. 366-367; FITÉ, 2003-2004, p. 1077.

ANNEX 3. MÈNSULES DEL TEMPLE

TESI DOCTORAL

L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida

VOLUM II

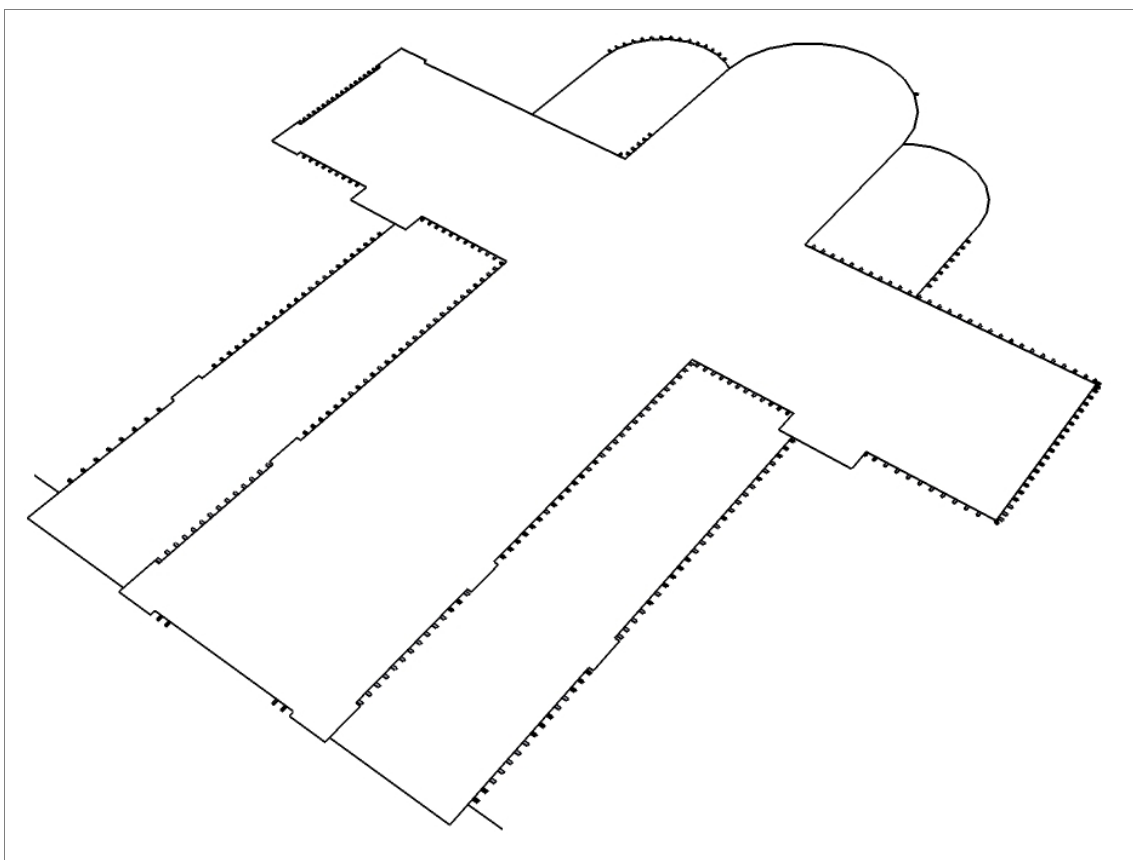
Universitat de Lleida, Facultat de Lletres,
Departament d'Història de l'Art i Història Social

Autora: Meritxell Niñá Jové

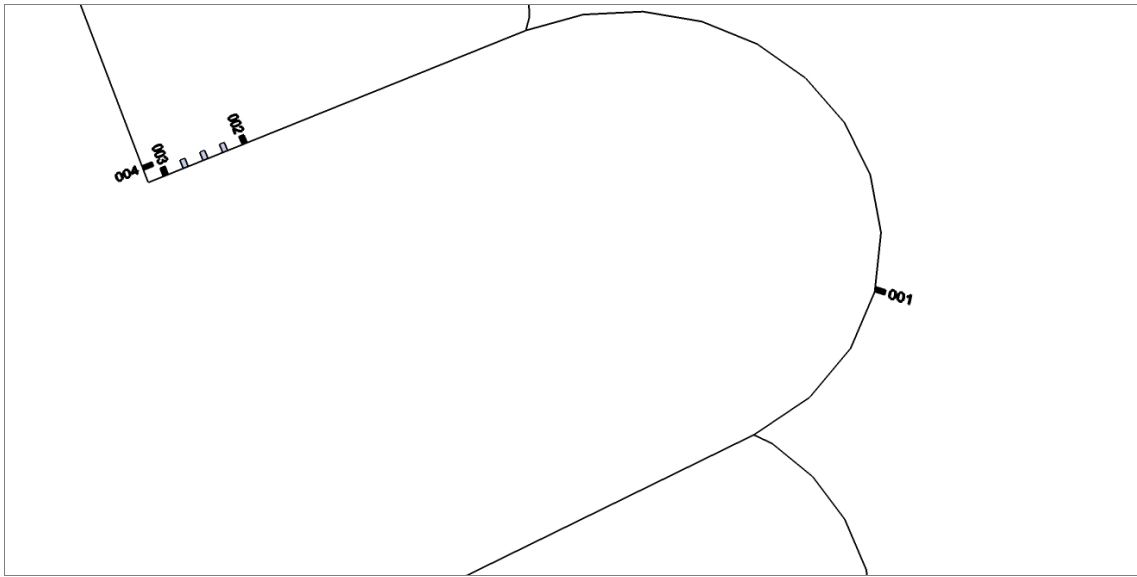
Directora: Immaculada Lorés Otzet

2014

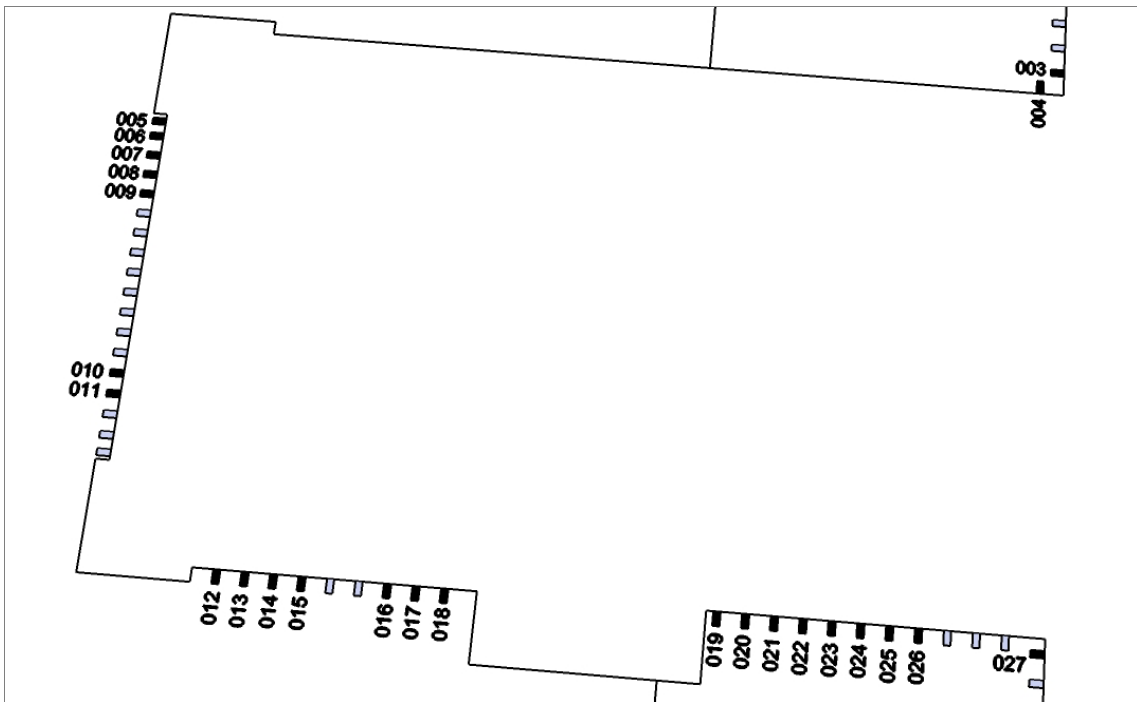
ANNEX 3. Infogrames de localització de les mènsules del temple

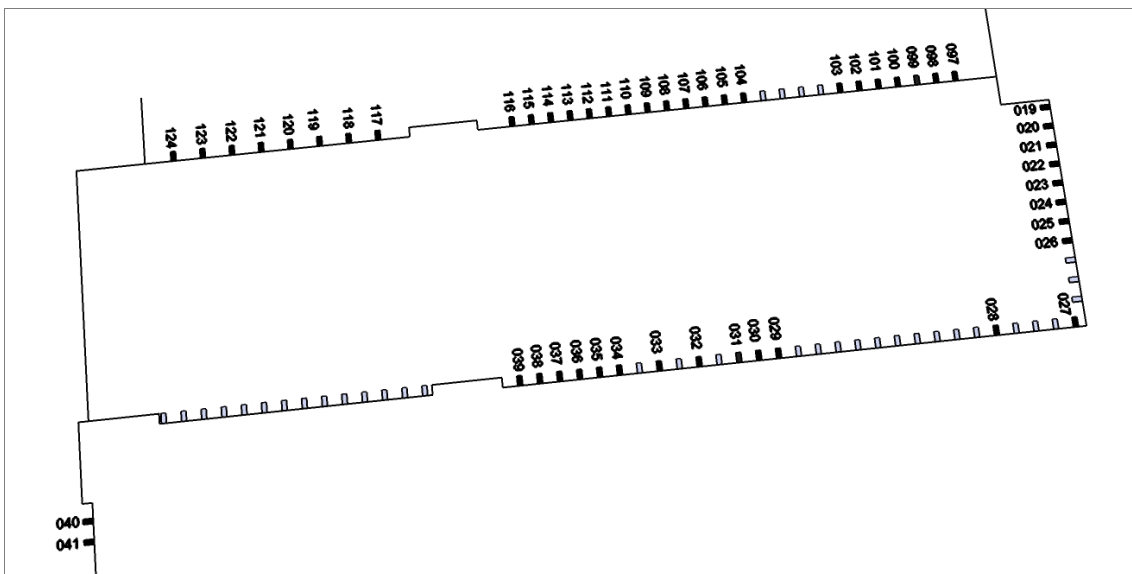
Planta del temple amb la distribució de les mènsules.

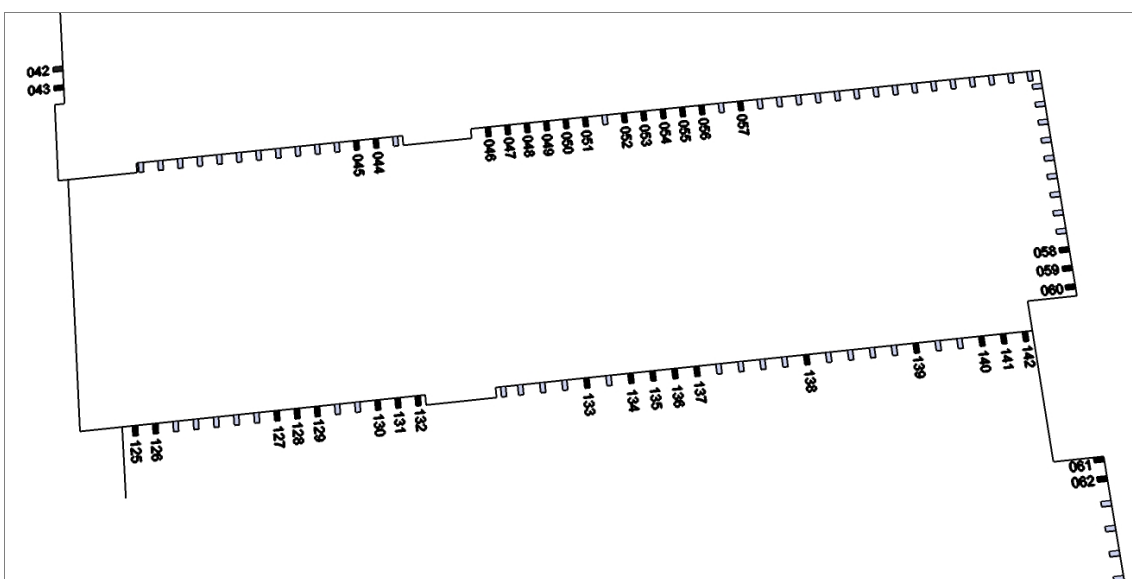
Mènsoles dels murs del presbiteri i l'absis major.

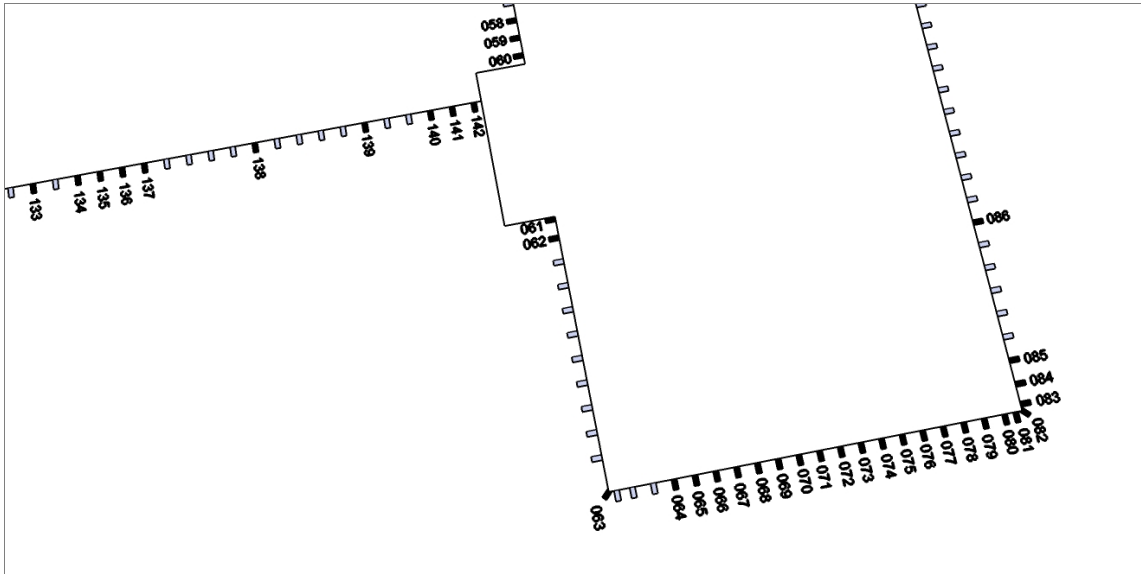
Mènsoles dels murs del sector del braç nord del transepte.

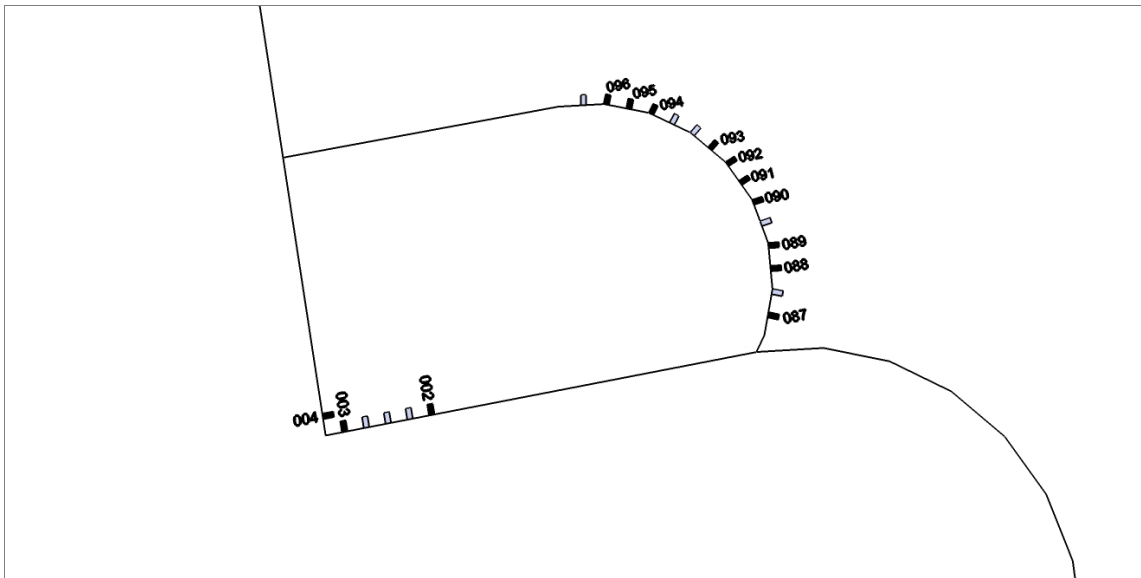
Mènsoles dels murs del sector de la nau nord.

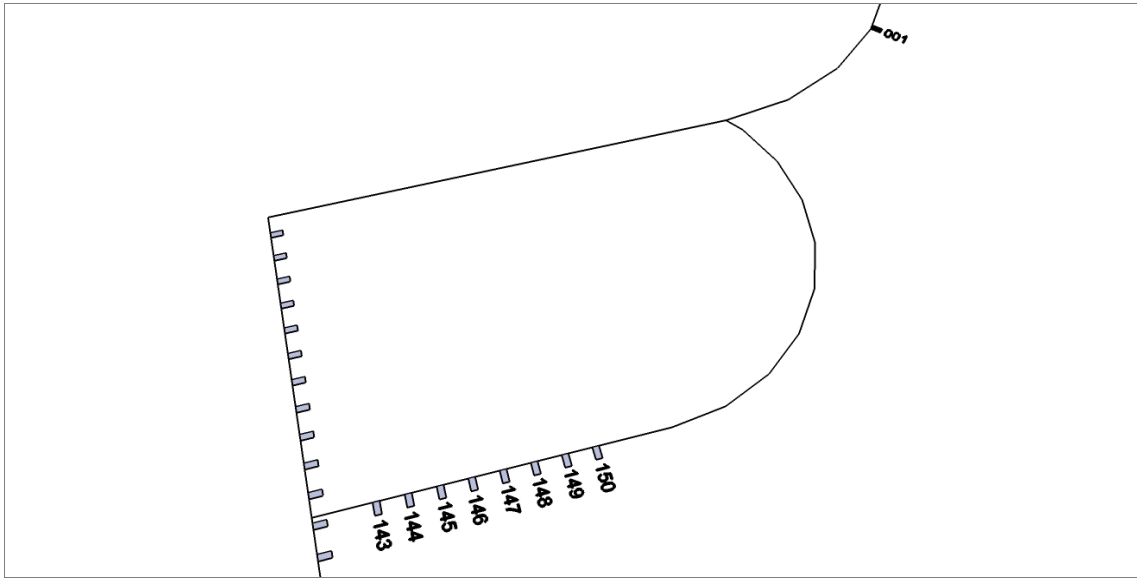
Mènsoles dels murs del sector de la nau sud.

Mènsoles dels murs del sector del braç sud del transepte.

Mènsoles del mur de l'absis nord.

Mènsoles del mur de l'absis sud.

ANNEX 3. Fitxes de les mènsules del temple

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
001	Absis major	Harpia de perfil amb grans ales, que sembla que gira el cap. Gairebé ha perdut tota la cara. Fragmentada i erosionada	
002	Presbiteri. Mur nord	Cap animalístic amb expressió amenaçadora. Erosionada	
003	Presbiteri. Mur nord	Sembla ser un cap. Molt erosionada	
004	Transsepte nord. Mur est	Sembla ser un cap. Molt erosionada	
005	Transsepte nord. Façana nord	Element decoratiu similar a un fruit. Erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
006	Transsepte nord. Façana nord	Element decoratiu similar a un fruit penjant entre fulles. Erosionada	
007	Transsepte nord. Façana nord	Element decoratiu similar a un fruit. Erosionada	
008	Transsepte nord. Façana nord	Element decoratiu similar a un fruit penjant entre fulles. Erosionada	
009	Transsepte nord. Façana nord	Element decoratiu similar a un fruit. Erosionada	
010	Transsepte nord. Façana nord	Element decoratiu similar a un fruit. Erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
011	Transsepte nord. Façana nord	Element decoratiu similar a un fruit penjant entre fulles. Erosionada	
012	Transsepte nord. Mur est	Cap de monstre similar a un ocell o un insecte. Fragmentada. Podria ser una restitució	
013	Transsepte nord. Mur est	Cap de monstre traient la llengua. Erosionada	
014	Transsepte nord. Mur est	Cap de monstre traient la llengua. Erosionada	
015	Transsepte nord. Mur est	Cap humà. Molt erosionada	

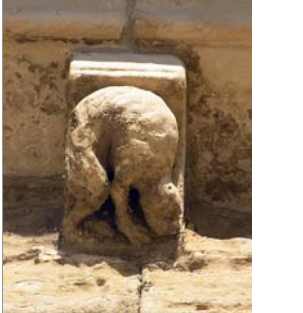
Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
016	Transsepte nord. Mur est	Cap de monstre similar a un ocell o un insecte. Erosionada. Podria ser una restitució	
017	Transsepte nord. Mur est	Cap humà. Molt erosionada	
018	Transsepte nord. Mur est	No identificable. Molt erosionada	
019	Transsepte nord. Mur est	Quadrúpede. Ha perdut el cap. Fragmentada i erosionada	
020	Transsepte nord. Mur est	Cap humà. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
021	Transsepte nord. Mur est	Cap humà coronat. Molt erosionada	
022	Transsepte nord. Mur est	Cap de monstre ensenyant les dents i traient la llengua. Erosionada	
023	Transsepte nord. Mur est	Cap de dona amb un tocat cenyit per sota del rostre. Molt erosionada	
024	Transsepte nord. Mur est	Cap de monstre ensenyant les dents i traient la llengua. Erosionada	
025	Transsepte nord. Mur est	Bust humà sostenint el que sembla un llibre. Fragmentada i molt erosionada	

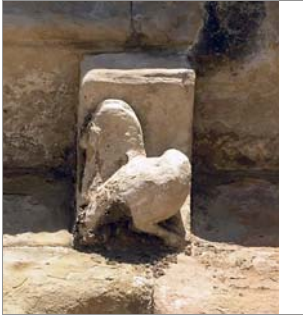

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
026	Transsepte nord. Mur est	Cap de monstre ensenyant les dents. Erosionada	
027	Nau central. Mur nord	Cap de monstre traient la llengua. Molt erosionada	
028	Nau central. Mur nord	Motiu simètric no identificable. Molt erosionada	
029	Nau central. Mur nord	Cap d'home barbut i amb un tocat. Erosionada	
030	Nau central. Mur nord	Restes del que sembla un cap d'home barbut. Fragmentada i molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
031	Nau central. Mur nord	Ocell que cargola el coll cap a baix. Molt erosionada	
032	Nau central. Mur nord	Cap de dona amb un tocat cenyit per sota del rostre. Erosionada	
033	Nau central. Mur nord	Personatge amb caputxa i bastó que assenyala cap al cel. Erosionada	
034	Nau central. Mur nord	Personatge que se cenyeix el coll del vestit. Erosionada	
035	Nau central. Mur nord	Monstre andròfag. Erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
036	Nau central. Mur nord	Personatge amb barba que interpel·la al que hi ha a la mènsula del costat. Molt erosionada	
037	Nau central. Mur nord	Personatge que sosté quelcom i que interpel·la al que hi ha a la mènsula del costat. Erosionada	
038	Nau central. Mur nord	Cap de monstre que trau la llengua. Erosionada	
039	Nau central. Mur nord	Personatge armat amb escut i que aixeca el braç en posició d'atac. Sembla que ha perdut l'espasa. Erosionada	
040	Façana occidental	Cap de dona amb un tocat cenyit per sota del rostre. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
041	Façana occidental	No identificable. Molt fragmentada	
042	Façana occidental	Es distingeix el que sembla la part inferior d'un animal. Molt fragmentada	
043	Façana occidental	Quadrúpede que ha perdut el cap. Fragmentada i erosionada	
044	Nau central. Mur sud	Cap de monstre que riu i ensenya les dents. Molt erosionada	
045	Nau central. Mur sud	Quadrúpede que doblega el cos. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
046	Nau central. Mur sud	Cap de monstre que trau la llengua. Molt erosionada	
047	Nau central. Mur sud	Ocell de cos arrodonit similar a una òliba. Molt erosionada	
048	Nau central. Mur sud	Ocell similar a una òliba amb les ales obertes. Molt erosionada	
049	Nau central. Mur sud	Lleó que aixeca una pota. Simètric amb la mènsula de la dreta. Molt erosionada	
050	Nau central. Mur sud	Lleó que aixeca una pota. Simètric amb la mènsula de l'esquerra. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
051	Nau central. Mur sud	Ocell amb una ala dreçada. El cap ha desaparegut. Molt erosionada	
052	Nau central. Mur sud	Cap de dona amb barret i lluint els cabells. Molt erosionada	
053	Nau central. Mur sud	Cap femení amb la boca oberta. Molt erosionada	
054	Nau central. Mur sud	Bust humà tocant un instrument musical de corda. Molt erosionada	
055	Nau central. Mur sud	Bust humà tocant un instrument musical de corda (llaüt?). Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
056	Nau central. Mur sud	Contorsionista. Molt erosionada	
057	Nau central. Mur sud	Cap masculí amb un casc. Molt erosionada	
058	Transsepte sud. Mur est	No identificable. Molt erosionada	
059	Transsepte sud. Mur est	Llisa i perfilada per les vores. Erosionada	
060	Transsepte sud. Mur est	Restes del que sembla un cap. Està perfilada per les vores. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
061	Transsepte sud. Mur est	Dues làmies simètriques amb les cues entrelaçades. Una d'elles ha perdut el cap. Fragmentada i molt erosionada	
062	Transsepte sud. Mur est	Edifici amb un cos central i dues torres laterals. Fragmentada en la part superior. Molt erosionada	
063	Transsepte sud. Mur est (angle)	Motiu vegetal amb dues palmetes	
064	Transsepte sud. Mur sud	Cap masculí amb barba. Molt fragmentada	
065	Transsepte sud. Mur sud	Motiu irreconeixible. Molt fragmentada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
066	Transsepte sud. Mur sud	Personatge a la gatzoneta. Erosionada	
067	Transsepte sud. Mur sud	Cap d'animal ensenyant les dents. Erosionada	
068	Transsepte sud. Mur sud	Cap femení tocat amb un barret. Erosionada	
069	Transsepte sud. Mur sud	Personatge en bust que sosté una mena de barril	
070	Transsepte sud. Mur sud	Cap femení amb una toca cenyida amb bandes als laterals. Erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
071	Transsepte sud. Mur sud	Personatge de mig cos que beu d'una bóta de vi	
072	Transsepte sud. Mur sud	Cap masculí amb el cabell treballat. Erosionada	
073	Transsepte sud. Mur sud	Cap de felí que ensenya les dents	
074	Transsepte sud. Mur sud	Bóta de vi, amb corretja i element per beure. Erosionada	
075	Transsepte sud. Mur sud	Lleó de pèl molt treballat amb cua acabada en tres fulles. Erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
076	Transsepte sud. Mur sud	Personatge de mig cos que mostra un llibre. Sosté una tela amb la mateixa mà que el llibre	
077	Transsepte sud. Mur sud	Cap animalístic que mostra la llengua. Erosionada	
078	Transsepte sud. Mur sud	No s'identifica el motiu. Molt fragmentada	
079	Transsepte sud. Mur sud	Cap animalístic amb el morro tancat	
080	Transsepte sud. Mur sud	Harpia amb cua acabada en una palmeta	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
081	Transsepte sud. Mur sud	Personatge no identificable. Molt fragmentada	
082	Transsepte sud. Mur sud (angle)	Cap femení amb una toca cenyida amb bandes als laterals.	
083	Transsepte sud. Mur est	Cap de personatge. No és identificable. Molt erosionada	
084	Transsepte sud. Mur est	Motiu irreconeixible. Molt erosionada	
085	Transsepte sud. Mur est	Peça amb una estria central. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
086	Transsepte sud. Mur est	Cap animalístic traient la llengua. Erosionada	
087	Absis nord	Restes del que sembla un cap. Fragmentada i molt erosionada	
088	Absis nord	Restes d'un cap animalístic. Molt erosionada	
089	Absis nord	Bust d'home girat cap a la seva esquerra. Molt erosionada	
090	Absis nord	Restes d'una figura que sembla asseguda. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
091	Absis nord	Personatge de perfil que sembla tocar un instrument musical. Molt erosionada	
092	Absis nord	Bust animalístic. Molt erosionada	
093	Absis nord	No identificable. Molt erosionada	
094	Absis nord	Cap de monstre. Molt erosionada	
095	Absis nord	Restes del que sembla un cap entre fulles. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
096	Absis nord	Cap entre fulles. Molt erosionada	
097	Nau nord. Mur nord	Motiu no identificable. Molt erosionada	
098	Nau nord. Mur nord	Bust de personatge jove. Molt erosionada	
099	Nau nord. Mur nord	Restes del que sembla un cap animalístic. Està resseguida per la part exterior. Molt erosionada	
100	Nau nord. Mur nord	Restes del que sembla un cap amb expressió amenaçadora. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
101	Nau nord. Mur nord	Ratpenat. Molt erosionada	
102	Nau nord. Mur nord	Restes d'un animal o personatge. Molt erosionada	
103	Nau nord. Mur nord	Cap masculí amb barret i barba. Està resseguida per les vores. Molt erosionada	
104	Nau nord. Mur nord	Restes de personatge (?). Fragmentada i erosionada	
105	Nau nord. Mur nord	No identificable. Fragmentada i erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
106	Nau nord. Mur nord	Personatge amb la boca oberta i traient la llengua. Molt erosionada	
107	Nau nord. Mur nord	Peça amb un rebaix horitzontal. Molt erosionada	
108	Nau nord. Mur nord	Restes d'un cap (?). Fragmentada i erosionada	
109	Nau nord. Mur nord	Sense decoració. Molt erosionada	
110	Nau nord. Mur nord	Restes d'un cap (?). Fragmentada i erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
111	Nau nord. Mur nord	Sense decoració	
112	Nau nord. Mur nord	No s'identifica. Molt fragmentada i erosionada	
113	Nau nord. Mur nord	Sense decoració. Erosionada	
114	Nau nord. Mur nord	Restes d'un cap (?). Fragmentada i erosionada	
115	Nau nord. Mur nord	Sense decoració. Erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
116	Nau nord. Mur nord	Restes d'un cap (?). Fragmentada i erosionada	
117	Nau nord. Mur nord	Àngel alat i nimbat. Molt erosionada	
118	Nau nord. Mur nord	Ocell dreçat amb cua vegetal. Molt erosionada	
119	Nau nord. Mur nord	Bust de personatge amb les mans a la cintura i el cap girat cap a un costat. Molt erosionada	
120	Nau nord. Mur nord	Bust de personatge que es porta les mans al coll. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
121	Nau nord. Mur nord	No identificable. Molt fragmentada i erosionada	
122	Nau nord. Mur nord	Cap monstruós que trau la llengua. Molt erosionada	
123	Nau nord. Mur nord	Ocell amb cua vegetal. Fragmentada i molt erosionada	
124	Nau nord. Mur nord	Restes d'un cap humà amb llarga barba. Fragmentada i molt erosionada	
125	Nau sud. Mur sud	Monstre ensenyant les dents i la llengua. Té fragmentada la part de la mandíbula inferior. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
126	Nau sud. Mur sud	Sembla un cap humà. Molt erosionada	
127	Nau sud. Mur sud	Monstre. Molt erosionada	
128	Nau sud. Mur sud	No identificable. Molt erosionada i fragmentada	
129	Nau sud. Mur sud	Decoració geomètrica amb un cilindre. Erosionada	
130	Nau sud. Mur sud	Decoració geomètrica amb un cilindre. Erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
131	Nau sud. Mur sud	Cap de personatge barbut i amb cabell llarg. Porta barret. Molt erosionada	
132	Nau sud. Mur sud	Cap de monstre traient la llengua. Molt erosionada	
133	Nau sud. Mur sud	Bust de personatge. Ha perdut el cap. Molt erosionada i fragmentada	
134	Nau sud. Mur sud	Restes del que sembla un cap. Molt erosionada i fragmentada	
135	Nau sud. Mur sud	Cap humà arrodonit. Molt erosionada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
136	Nau sud. Mur sud	Restes d'un bust. Molt erosionada i fragmentada	
137	Nau sud. Mur sud	Personatge de perfil que s'adreça cap al del seu costat	
138	Nau sud. Mur sud	Restes d'un cap. Molt erosionada	
139	Nau sud. Mur sud	Restes d'un bust. Molt erosionada	
140	Nau sud. Mur sud	Animal no identificable. Molt erosionada	

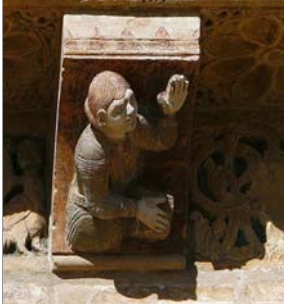

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
141	Nau sud. Mur sud	Cap animalístic. Molt erosionada	
142	Nau sud. Mur sud	Cap animalístic. Molt erosionada	
143	Absis sud. Mur sud	Bóta de vi. Presenta un visible estat de degradació en tota la superfície (imatge: Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida)	
144	Absis sud. Mur sud	Personatge girat cap a la dreta, del que s'aprecien les mans i bona part de les vestidures. La part del cap està totalment mutilada. Presenta un visible estat de degradació en tota la superfície (imatge: Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida)	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
145	Absis sud. Mur sud	Animal fantàstic, que sembla tenir potes d'au. La resta de la figura està totalment mutilada (imatge: Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida)	
146	Absis sud. Mur sud	Figura humana amb el braç esquerre aixecat. Bona part del cap està mutilada. Presenta un visible estat de degradació en tota la superfície (imatge: Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida)	
147	Absis sud. Mur sud	Elefant portant un edifici al llom. No presenta pèrdues importants del suport. Presenta un visible estat de degradació en tota la superfície (imatge: Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida)	
148	Absis sud. Mur sud	Personatge amb toga que es posa una mà al pit. Ha desaparegut la part del rostre. Presenta un visible estat de degradació en tota la superfície (imatge: Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida)	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
149	Absis sud. Mur sud	Bust superior d'un personatge que aixeca els braços i sembla suportar el pes de la cornisa. El personatge ha perdut la major part del cos. Presenta un visible estat de degradació en tota la superfície (imatge: Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida)	
150	Absis sud. Mur sud	Dona amb toca cenyida. Presenta un visible estat de degradació en tota la superfície (imatge: Secció d'Arqueologia de l'Ajuntament de Lleida)	
151	Portada de Sant Berenguer, al transepte nord (les portades no apareixen als plànols de localització).	És la única mènsula que es conserva d'aquesta cornisa. Dona amb toca cenyida i amb la boca entreoberta. Té la barbata pronunciada. Presenta la superfície tota degradada, sembla ser per danys mecànics	
152	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 1a de 13 mènsules (d'esquerra a dreta)	Personatge masculí descalç amb el cap mutilat que duu un cabrit a les espatlles (Bon pastor, Joan 10, 13-15). Presenta restes de policromia	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
153	Portada de l'Anunciata, al transsepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 2a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Dona, molt engalanada, amb toca cenyida del tipus almízar que frunzeix el front. Presenta restes de policromia	
154	Portada de l'Anunciata, al transsepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 3a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge masculí amb el cap cobert amb un capell. Presenta restes de policromia	
155	Portada de l'Anunciata, al transsepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 4a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge masculí amb barba; a la franja central del cap no hi té cabell, la qual cosa podria representar a una modalitat de tonsurat. Estaríem parlant, per tant, d'un eclesiàstic. Presenta restes de policromia	
156	Portada de l'Anunciata, al transsepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 5a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge de mig cos, girat cap al de la seva dreta, vestit amb una saia de coll obert rivetejada amb perles i de mànigues estretes; aixeca el braç dret i sosté algun objecte amb la mà esquerra. El cap ha desaparegut. Presenta restes de policromia	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
157	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 6a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap masculí amb un capell o bonet semicircular. Presenta restes de policromia	
158	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 7a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap masculí amb barba; ha perdut la part superior, incloent el nas. Presenta restes de policromia	
159	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). La 8a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap femení amb una toca cenyida del tipus 'almízar'. Presenta restes de policromia	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
160	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 9a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Dona de mig cos girada cap a la seva esquerra; aixeca el braç esquerra i sosté un objecte quadrangular amb la mà dreta que podria ser un llibre; el cap el porta descobert i vesteix una saia de mànegues cenyides ornamentades amb bandes perlejades. Presenta restes de policromia	
161	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 10a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge de mig cos girat cap a l'anterior, amb el que sembla que estigui conversant; s'observa que vesteix també una saia, però està molt mutilat. Ha perdut el coll i el cap. Presenta restes de policromia	
162	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 11a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge de cos sencer amb aspecte de dimoni; té banyes i està posat a la gatxoneta. Presenta restes de policromia	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
163	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 12a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge masculí que duu un cabrit a les espatlles (Bon pastor, Joan 10, 13-15). Presenta restes de policromia	
164	Portada de l'Anunciata, al transepte sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 13a de 13 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge masculí que duu un cabrit a les espatlles. Presenta restes de policromia. Presenta restes de policromia	
165	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 1a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Quadrúpede de coll llarg amb cua acabada amb una fulla palmetada. Ha perdut una pota del darrere. Presenta una degradació evident a l'acabament de la cua i la cara	
166	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 2a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap animalístic amb la boca molt oberta que ensenya les dents; els ulls i el nas estan treballats amb trepant; ha perdut les orelles o banyes. També presenta mutilacions a les dent i la mandíbula inferior	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
167	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 3a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Drac de cap gran amb cos de plomes i cua en espiral perlejada, acabada en fulles palmetades i fruit d'àrum. No presenta mutilacions importants. No està especialment degradada	
168	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 4a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap animalístic amb la boca molt oberta que en aquest cas trau la llengua. No presenta mutilacions importants. No està especialment degradada	
169	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 5a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap animalístic amb la boca molt oberta. Porta corona, de la qual n'ha perdut la major part	
170	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 6a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Dona amb toca cenyida amb bandes creuades a la part superior del cap; segueix el mateix esquema que les que havíem apreciat a la porta de l'Anunciata. No presenta mutilacions importants. No està especialment degradada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
171	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 7a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap animalístic amb expressió burlesca, que trau la llengua. Els lòbuls oculars són molt sortints i té les ninetes marcades i una mica desorbitades. Algunes parts del rostre es ressegueixen amb una tira perlejada. Porta un tocat decorat amb losange. No presenta mutilacions importants. No està especialment degradada	
172	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 8a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Home mig geperut que sosté un llibre amb la mà esquerra velada. No presenta mutilacions importants. No està especialment degradada	
173	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 9a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap animalístic amb expressió burlesca que trau la llengua. Els lòbuls oculars són molt sortints i té les ninetes marcades i una mica desorbitades. Porta un tocat decorat amb losange. No presenta mutilacions importants. No està especialment degradada	
174	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 10a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Testa d'home amb barba amb una corda a mode de diadema al voltant del cap i li aguanta la semimelna que li surt per darrera de les orelles. Sembla que ha perdut part d'un ull. No està especialment degradada	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
175	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 11a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Lleó amb cua palmetada que gira el cap envers el centre. Presenta el cos molt treballat. No presenta mutilacions importants. No està especialment degradada	
176	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 12a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge assegut i sembla que entronitzat amb les mans sobre els genolls; vesteix túnica llarga que se li plega sobre les cames. Té la part del rostre bastant degradada	
177	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 13a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Drac amb cos de plomes i cua en espiral acabada en fulles palmetades i fruit d'àrum. Ha perdut la part inferior de les potes	
178	Portada dels Fillols, a la nau sud (les portades no apareixen als plànols de localització). 14a de 14 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Personatge de cos sencer posat a la gatzoneta que aixeca els braços fins a l'angle de la peça com si fos un atlant. Vesteix una saia de mànigues estretes que realça els plecs i un cinturó que li cenyeix la cintura. Ha perdut el cap i la mà dreta	

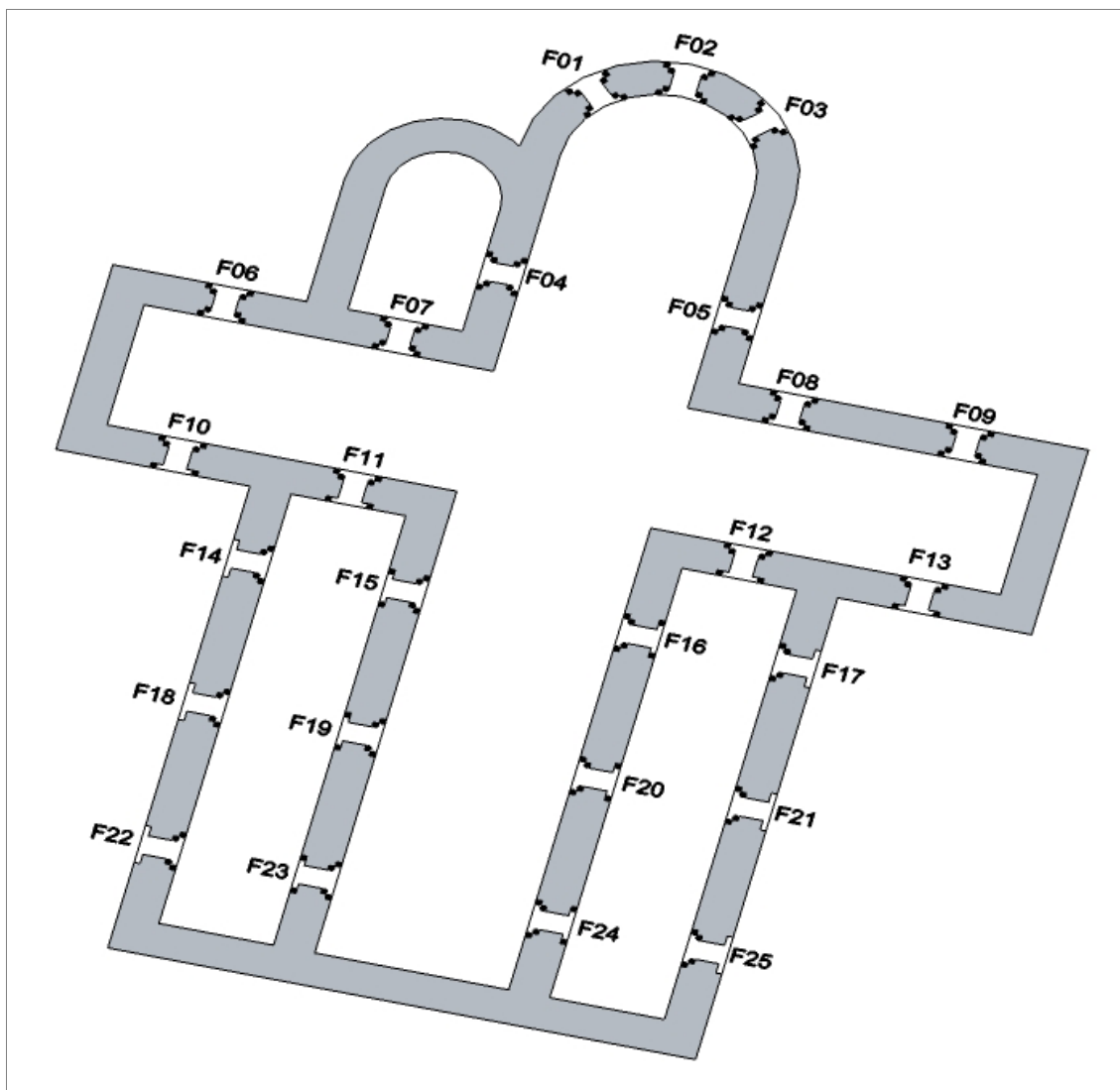
Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
179	Portada de les Fonts, façana occidental, nord (les portades no apareixen als plànols de localització). 1a de 8 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap d'un animal fantàstic amb ulls i orelles grans i que trau la llengua; s'observen incisions al contorn de la boca i dels ulls que accentuen el seu aspecte grotesc. Presenta la part central del rostre molt fragmentada, així com altres escantellaments	
180	Portada de les Fonts, façana occidental, nord (les portades no apareixen als plànols de localització). 3a de 8 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap d'un animal fantàstic amb grans orelles i que trau la llengua. Presenta diferents escantellaments, en especial a les orelles o banyes	
181	Portada de les Fonts, façana occidental, nord (les portades no apareixen als plànols de localització). 4a de 8 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Perfil d'un personatge que ha desaparegut i que només conserva els braços amb què sosté una mena de rotlle. Està mutilada en la major part	
182	Portada de les Fonts, façana occidental, nord (les portades no apareixen als plànols de localització). 5a de 8 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Animal reptilià que de llarga cua foliada de la que en penja un fruit granulós. Presenta el cos treballat amb petits cercles. Ha perdut el cap	

Número	Localització	Identificació / descripció	Imatge
183	Portada de les Fonts, façana occidental, nord (les portades no apareixen als plànols de localització). 7a de 8 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Figuració desapareguda que conserva el perfil d'un dosser o d'un escut coronat per tres flors de lis	
184	Portada de les Fonts, façana occidental, nord (les portades no apareixen als plànols de localització). 8a de 8 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap d'un animal fantàstic molt desfigurat que deixa entreveure les dents. Els lòbuls oculars són molt sortints i té les ninetes marcades i una mica desorbitades. Presenta pèrdues importants en part de la superfície	
185	Portada sud de la façana occidental (les portades no apareixen als plànols de localització). 1a de 9 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Cap d'home que porta una mena de casquet i amb llarga barba. Presenta uns rínxols ben treballats. No presenta mutilacions importants, a part d'un escantellament al nas. No està especialment degradada	
186	Portada sud de la façana occidental (les portades no apareixen als plànols de localització). 2a de 9 mènsoles (d'esquerra a dreta)	Figura asseguda en un tron amb un llibre obert sobre les cames. Ha perdut el cap. Al marge d'això no està especialment degradada	

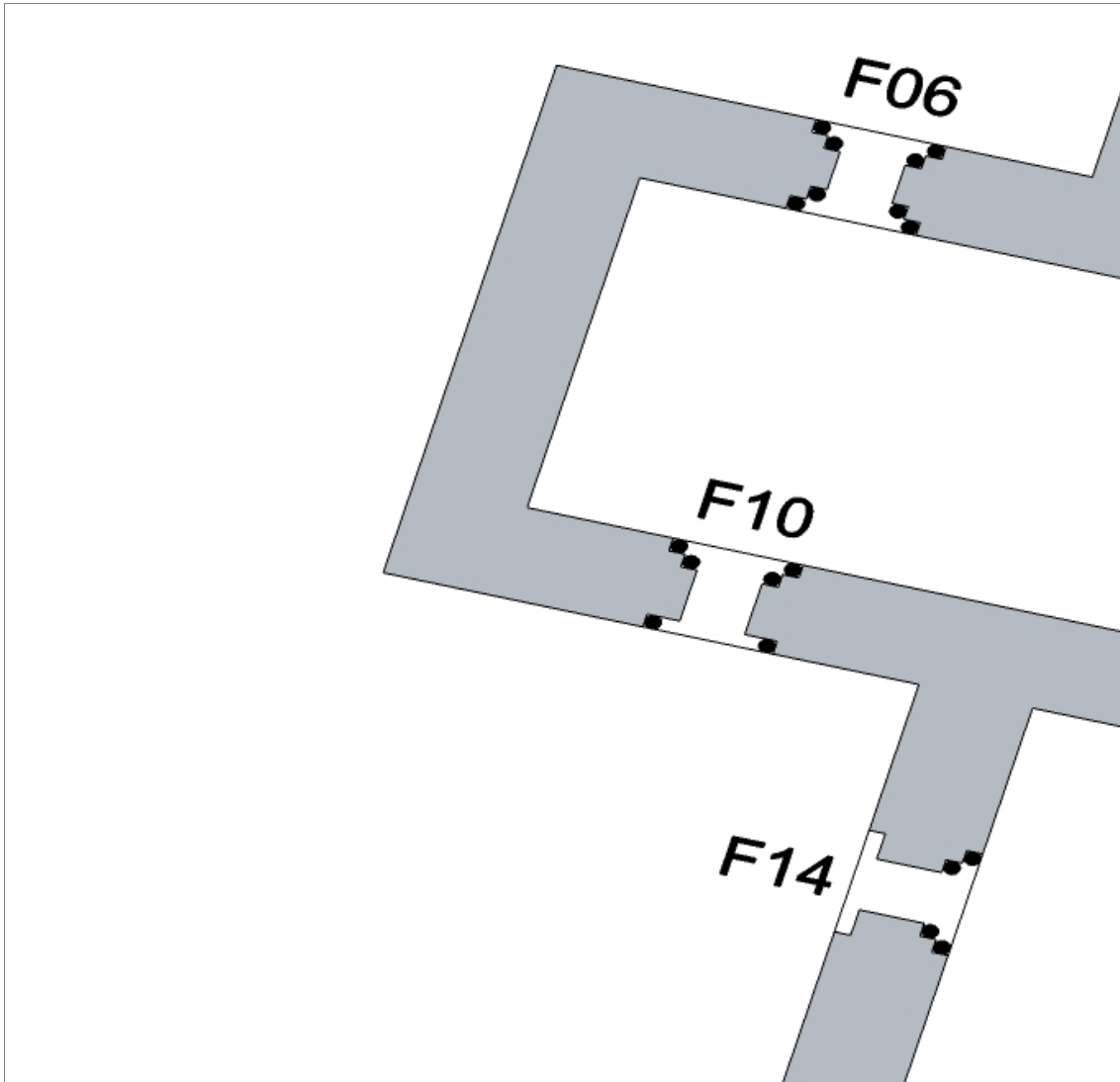
ANNEX 4. CAPITELLS DE LES FINESTRES DEL TEMPLE

TESI DOCTORAL
L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida
VOLUM II
Universitat de Lleida, Facultat de Lletres,
Departament d'Història de l'Art i Història Social
Autora: Meritxell Niña Jové
Directora: Immaculada Lorés Otzet
2014

ANNEX 4. Infogrames de localització de les finestres del temple

Localització de les finestres.

Detall en què s'aprecien les tres tipologies de finestres que hi ha a la Seu Vella.

ANNEX 4. Fitxes dels capitells de les finestres del temple

Número **F01**

Localització Absis major. Finestra nord

EXTERIOR. Brancal esquerre

Dos quadrúpedes que semblen un senglar i una cabra entre branques

Paons afrontats amb cossos voluminosos i un motiu vegetal central

EXTERIOR. Brancal dret

Rèptils entre motius vegetals

Quadrúpedes (cabres?) entre un motiu central

INTERIOR. Brancal esquerre

Centaure amb escut atacant un drac

Dos roleus amb fruits d'òrum i cap angular

INTERIOR. Brancal dret

Harpia central amb dos caps laterals entre roleus

Dos roleus amb fruits d'òrum

Número **F02**

Localització Absis major. Finestra central

EXTERIOR. Brancal esquerre

Refet? Recol·locat? En una imatge de l'Arxiu Mas (clixé A 9014), prèvia a les restauracions, en aquest punt no hi ha cap capitell

Refet? Recol·locat? En una imatge de l'Arxiu Mas (clixé A 9014), prèvia a les restauracions, en aquest punt no hi ha cap capitell

EXTERIOR. Brancal dret

Sirena-ocell que sosté un escut rodó i que té una llarga cua vegetal que forma un rofeu

Sirena-ocell amb una llarga cua vegetal que forma un rofeu i que sosté un altre rofeu. Té fragmentat el cap

INTERIOR. Brancal esquerre

Dos quadrúpedes afrontats en actitud de lluita

Dos carpins afrontats que xoquen amb es caps. De la part superior en pengen dos fruits d'àrum

INTERIOR. Brancal dret

Ocell atacant un home per l'esquena que intenta fugir de les seves grapes

Lluita entre un home barbut i un animal amb llarga cua vegetal

Número **F03**

Localització Absis major. Finestra sud

EXTERIOR. Brancal esquerre

Entrellaçat vegetal de tiges estriades amb un gran fruit d'àrum al centre de cada cara

Dos registres d'acants amb les puntes enfora. Els nervis presenten sanefes perforades

EXTERIOR. Brancal dret

Home vestit amb túnica curta que branda l'espasa per atacar un lleó

Ocells afrontats de cues vegetals que giren els caps enrere. Estan units pel coll amb una anella

INTERIOR. Brancal esquerre

Dos grans fulles similars a conquilles resseguides per tiges vegetals

Dos animals en lluita. Un és un quadrúpede similar a un brau i l'altre un ésser fantàstic amb banyes

INTERIOR. Brancal dret

Acants o palmes amb les fulles centrals vinclades enfora i un floró a la part central de cada cara

Acants d'amples fulles que vinclen enfora les parts superiors

Número **F04**

Localització Tram presbiteral. Mur nord

EXTERIOR. Brancal esquerre

Lleons afrontats que drecen les cues vegetals

Dos registres d'acants amb les puntes de les fulles vinclades enfora

EXTERIOR. Brancal dret

Dos ocells d'esquena de cues vegetals que giren els caps al centre i picotegen dos motius circulars que semblen caps

Restituït

INTERIOR. Brancal esquerre

Humà que s'agafa a un ésser fantàstic amb cos d'ocell de llarga cua vegetal

Composició de tiges vegetals amb dos fruits d'àrum i un cap angular superior

INTERIOR. Brancal dret

Restituït

Figura humana ajupida que agafa dos dracs amb cues vegetals que el flanquegen

Número **F05**

Localització Tram presbiteral. Mur sud

EXTERIOR. Brancal esquerre

Escena de lluita entre un home i dos quadrúpedes. La part superior esquerra està fragmentada

Restituït

EXTERIOR. Brancal dret

Restituït

Restituït

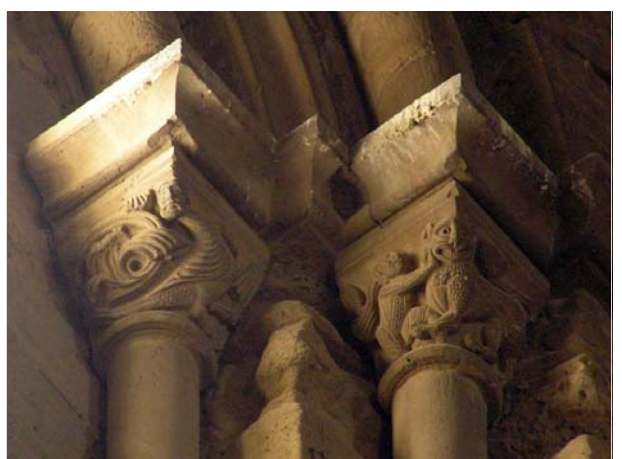
INTERIOR. Brancal esquerre

Composició vegetal de fulles i dos caps monstruosos que ensenyen les dents al vèrtex

Ésser humà vestit amb llarga túnica entre dos lleons dreçats que sembla que es disposin a atacar-lo

INTERIOR. Brancal dret

Sirena-ocell amb cap masculí barbat i llarga cua vegetal

Gran lleó que ensenya les dents amb un personatge humà acotxat que sembla que vol agafar l'orella a la fera

Número **F06**

Localització **Transepte nord. Tram septentrional. Mur est**

EXTERIOR. Brancal esquerre

Dues grans palmes entre roleus

Dos fruits d'arums entre roleus

EXTERIOR. Brancal dret

Dos grans roleus vegetals

Dos fruits d'arum entre roleus

INTERIOR. Brancal esquerre

Dos fruits d'arum entre roleus

Dues grans palmes entre roleu

INTERIOR. Brancal dret

Dos fruits d'arum entre roleus

Dues grans palmes entre roleu

Número **F07**

Localització **Transepte nord. Tram meridional. Mur est**

EXTERIOR. Brancal esquerre

Dues aus de llargues potes amb un motiu vegetal al centre. La degradació de la superfície és notable

Dos registres d'acants vinclats enfora i florons centrals

EXTERIOR. Brancal dret

Dos personatges humans que agafen grans aus que se situen al seu darrera. Tenen els caps fragmentats

Dos registres vegetals vinclats enfora, en especial les fulles inferiors

INTERIOR. Brancal esquerre

Sirena-ocell de llarga cua vegetal

Tiges vegetals acabades amb fruits d'àrum

INTERIOR. Brancal dret

Dos dracs de llargues cues entrelaçades i acabades amb un fruit d'àrum. Giren els caps vers el centre de la peça

Peça amb la superfície molt degradada. Sembla que tenia un animal a cada cara que entrelaçaven la cua al centre

Número **F08**

Localització **Transepte sud. Tram septentrional. Mur est**

EXTERIOR. Brancal esquerre

Fruits d'àrum entre tiges que formen roleus

Fulles d'acant molt vinclades amb un floró a la part central de cada cara i una voluta angular

EXTERIOR. Brancal dret

Fulles d'acant molt vinclades i volutes superiors

Dues grans palmes resseguides per tiges vegetals

INTERIOR. Brancal esquerre

Cap angular perbocant dos tiges que formen grans roleus

Drac de cos allargat amb cua vegetal

INTERIOR. Brancal dret

Fulles d'acant amb un floró a la part central de cada cara i una voluta angular

Animal fantàstic amb llarga cua vegetal acabada amb un fruit d'àrum

Número **F09**

Localització **Transepte sud. Tram meridional. Mur est**

EXTERIOR. Brancal esquerre

Restituït

Restituït

EXTERIOR. Brancal dret

Dos palmes resseguides per tiges vegetals

Fruits d'àrum i palmes entre roleus

INTERIOR. Brancal esquerre

Fruits d'àrum entre roleus vegetals

Dues palmes entre roleus amb un fruit angular

INTERIOR. Brancal dret

Dos trèvols centrals entre roleus

Dos fruits d'àrum entre roleus

Número **F10**

Localització Transsepte nord. Tram septentrional. Mur est

EXTERIOR. Brancal esquerre

Dues palmes entre roleus vegetals amb un fruit d'àrum angular

EXTERIOR. Brancal dret

Fruits d'àrum entre roleus vegetals

INTERIOR. Brancal esquerre

Dracs afrontats que giren enfora els seus llargs colls per agafar-se les cues amb els becs

Dues palmes resseguides per tiges vegetals i fruits d'àrum penjant de la part inferior

INTERIOR. Brancal dret

Dos grans roleus vegetals amb fruits d'àrum al centre

Dos grans roleus vegetals amb fruits d'àrum al centre

Número **F11**

Localització Transsepte nord. Tram meridional. Mur est

EXTERIOR. Brancal esquerre

Repicat. Semblen distingir-se algunes tiges

EXTERIOR. Brancal dret

Repicat, amb una aplicació de morter a la part superior. A la part inferior es conserven fragments de roleus

INTERIOR. Brancal esquerre

Dos registres d'acant amb les fulles superiors vinclades enfora i un cap monstruós al vèrtex

Dos quadrúpedes aculats que giren els caps vers els centre; de l'angle en surt una gran fulla que forma una voluta

INTERIOR. Brancal dret

Dos registres d'acant amb les fulles superiors vinclades enfora i el nervis centrals resseguits per línies de punts

Dos quadrúpedes afrontats que aixequen una de les potes i tenen cues vegetals i amb una pinya penjant al centre

Número **F12**

Localització Transsepte sud. Tram septentrional. Mur est

EXTERIOR. Brancal esquerre

Dos registres d'acant

EXTERIOR. Brancal dret

Restituït

INTERIOR. Brancal esquerre

Personatge dret que aixeca els braços entre dos aus

Dos grans roleus amb motius vegetals al centre

INTERIOR. Brancal dret

Dos registres d'acant

Dos dracs aculats que drecen les ales i ajunten les seves cues vegetals que s'uneixen amb un floró central

Número **F13**

Localització **Transepte sud. Tram meridional. Mur est**

EXTERIOR. Brancal esquerre

Restituït

EXTERIOR. Brancal dret

Restituït

INTERIOR. Brancal esquerre

Dos registre d'acant amb les fulles superiors vinclades enfora

Dos grans roleus vegetals amb fruits d'àrum al centre

INTERIOR. Brancal dret

Composició vegetal amb fruits d'àrum i fulles digitades

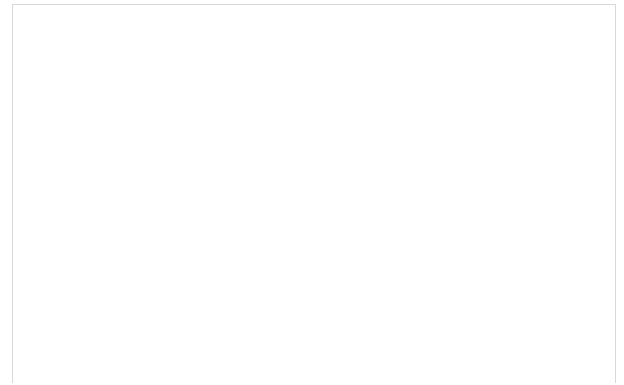
Acants amb les fulles superiors vinclades enfora i el nervis centrals resseguits per línies de punts

Número F14

Localització Mur de la nau nord. Tram oriental

EXTERIOR. Brancal esquerre

EXTERIOR. Brancal dret

Sense escultura

Sense escultura

INTERIOR. Brancal esquerre

INTERIOR. Brancal dret

Composició vegetal de rerefons geometritzant

Restituït

Restituït

Composició vegetal de petits roleus amb quadrúpedes

Número **F15**

Localització Mur nord de la nau central. Tram oriental

EXTERIOR. Brancal esquerre

Dues grans palmes entre roleus vegetals

EXTERIOR. Brancal dret

Sirenes que s'abracen

INTERIOR. Brancal esquerre

Lluita d'un home i un drac

Traginadors que s'uneixen pel cap i sostenen un cubell

INTERIOR. Brancal dret

Acants

Griu atacant un quadrúpede

Número **F16**

Localització Mur sud de la nau central.
Tram oriental

EXTERIOR. Brancal esquerre

Harpies afrontades amb un destacat plomatge i cues vegetals

EXTERIOR. Brancal dret

Lleons amb cues vegetals i mossegant un fruit

INTERIOR. Brancal esquerre

Quadrúpede que està atacant una altra figura

Dracs afrontats pel pit amb cues vegetals

INTERIOR. Brancal dret

Quadrúpedes afrontats amb ocells als lloms

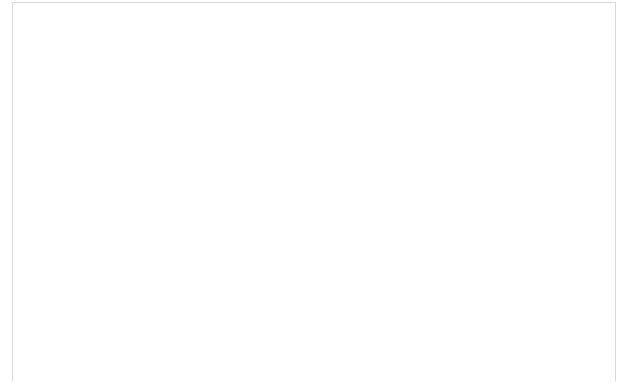
Personatge muntant un quadrúpede atacant un lleó amb una llança

Número F17

Localització Mur de la nau sud. Tram oriental

EXTERIOR. Brancal esquerre

EXTERIOR. Brancal dret

Sense escultura

Sense escultura

INTERIOR. Brancal esquerre

INTERIOR. Brancal dret

Roleus vegetals

Dos registres d'acant amb el vèrtex central decorat amb perforacions

Dos registres d'acant, el superior molt desgastat

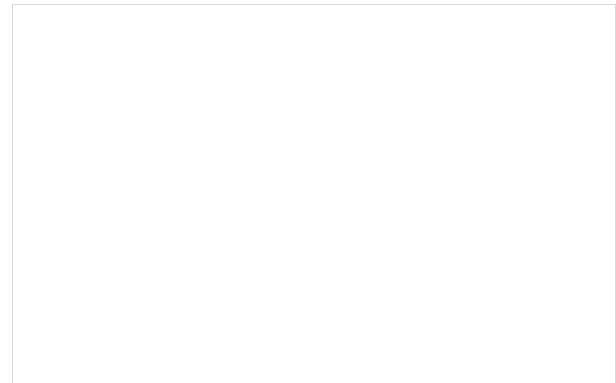
Dos personatges vestits amb túniques curtes entre tiges vegetals

Número **F18**

Localització Mur de la nau nord. Tram central

EXTERIOR. Brancal esquerre

EXTERIOR. Brancal dret

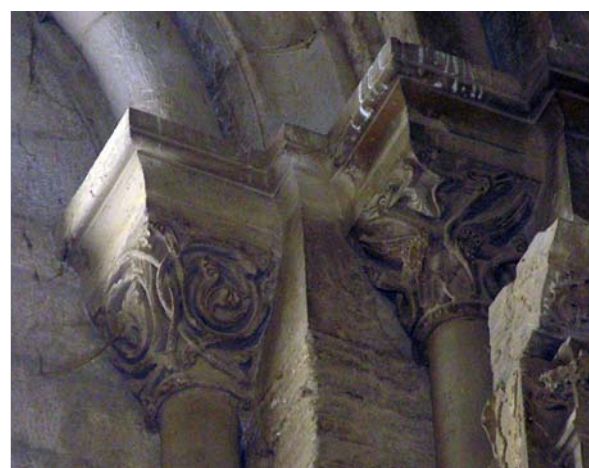

Sense escultura

Sense escultura

INTERIOR. Brancal esquerre

INTERIOR. Brancal dret

Fruits d'àrum entre roleus

Fruits d'àrum entre roleus. Segons VELASCO, 2013, pp. 411-419, prové de l'Antiga església de Sant Joan de Lleida

Grans roleus. La peça ha estat recol·locada, ja que en una fotografia de 1918 (Arxiu Mas, clixé 20892; també G-8748, sense data) està descontextualitzada

(segueix de l'anterior) Segons VELASCO, 2013, pp. 411-419, prové de Sant Joan el Vell de Lleida. En aquest capitell: Animals afrontats

Número **F19**

Localització Mur nord de la nau central. Tram central

EXTERIOR. Brancal esquerre

Roleus vegetals amb fruits d'àrum

EXTERIOR. Brancal dret

Restituït (l'original es conserva al MLLDC, inv. 1683; SV, 167, vegi's l'ANNEX 6)

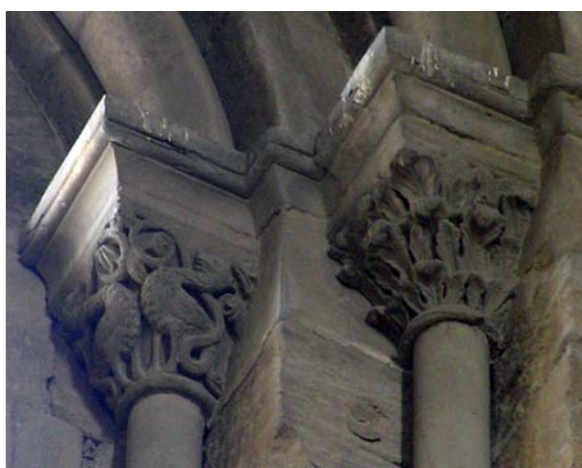
INTERIOR. Brancal esquerre

Un lleó i un griu afrontats aixequen la pota davantera. Es troben entre roleus vegetals

Tres registres d'acant amb el nervi central de les fulles perlat

INTERIOR. Brancal dret

Dracs afrontats que trauen el pit i tenen llargues cues vegetals que s'uneixen a la part superior

Tres registres d'acant

Número **F20**

Localització Mur sud de la nau central.
Tram central

EXTERIOR. Brancal esquerre

Harpies afrontades
amb cues vegetals

EXTERIOR. Brancal dret

Dracs que giren els
colls cap al centre i
entrelliguen les cues

INTERIOR. Brancal esquerre

Dos homes armats
atacant un drac

Grans fulles

INTERIOR. Brancal dret

Dracs que perboquen
tiges que es
despleguen pel capitell

Cap angular que
engull els caps de
dos dracs amb cues
vegetals

Número **F21**

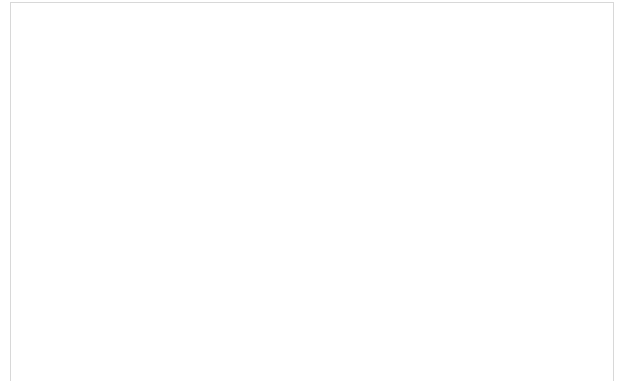
Localització Mur de la nau sud. Tram central

EXTERIOR. Brancal esquerre

Sense escultura

EXTERIOR. Brancal dret

Sense escultura

INTERIOR. Brancal esquerre

Roleus de tiges perlejades acabades amb palmetes

Tiges perlejades acabades amb fruits

INTERIOR. Brancal dret

Composició vegetal a base de tiges perlejades i fulles

Dos grans roleus de tiges perlejades acabades amb fruits

Número **F22**

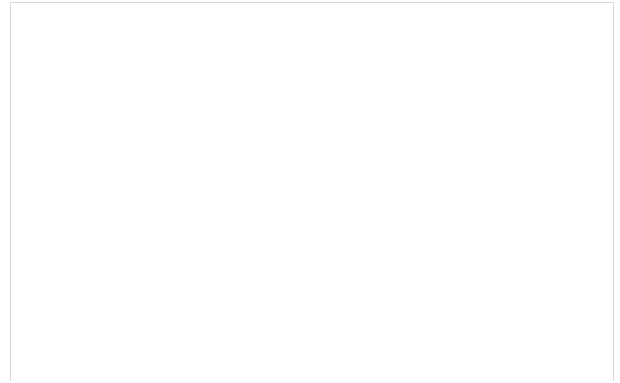
Localització Mur de la nau nord. Tram occidental

EXTERIOR. Brancal esquerre

Sense escultura

EXTERIOR. Brancal dret

Sense escultura

INTERIOR. Brancal esquerre

Restituït

INTERIOR. Brancal dret

Dos grans fulles entre roleus. La peça ha estat recol·locada en aquest punt, ja que en una fotografia de l'Arxiu Mas (clixé G-8750) la veiem descontextualitzada

(segueix de l'anterior) Segons VELASCO, 2013, pp. 411-419, prové de l'Antiga església de Sant Joan de Lleida. En aquesta peça: roleus vegetals

Número **F23**

Localització Mur nord de la nau central. Tram occidental

EXTERIOR. Brancal esquerre

Restituït

EXTERIOR. Brancal dret

Restituït

INTERIOR. Brancal esquerre

Tiges vegetals
perlades amb
semipalmetes

Tiges vegetals
perlades amb
semipalmetes

INTERIOR. Brancal dret

Tiges vegetals
perlades amb
semipalmetes

Dracs amb cues
vegetals perlades
que s'enrosquen a
l'angle del capitell

Número **F24**

Localització Mur sud de la nau central.
Tram occidental

EXTERIOR. Brancal esquerre

Grans fulles dentades amb pinyes penjants

EXTERIOR. Brancal dret

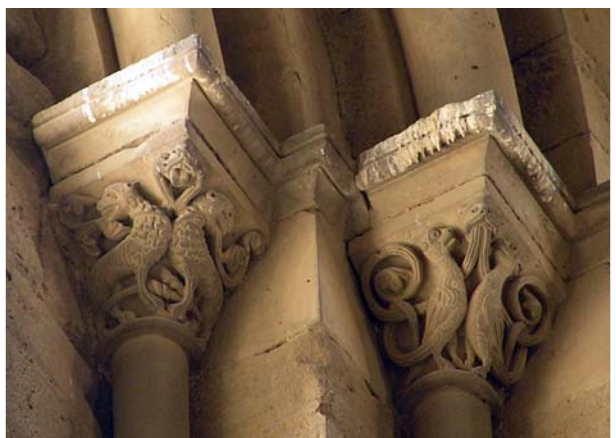
Grans fulles de tipus palmeta

INTERIOR. Brancal esquerre

Grans fulles dentades Dracs que picotegen fruits. Hi ha un cap angular que perboca una tija

INTERIOR. Brancal dret

Lleons afrontats amb els caps girats enfora Dracs afrontats amb cues vegetals i un cap angular

Número **F25**

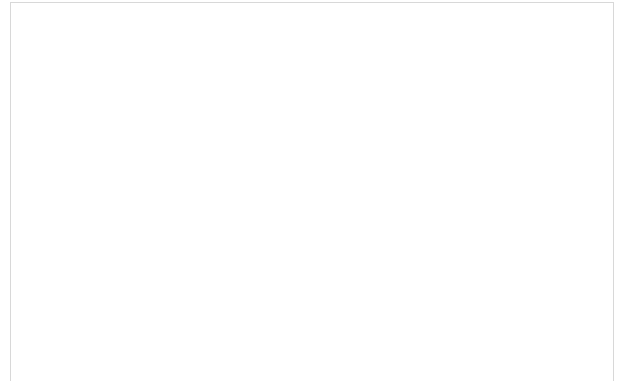
Localització Mur de la nau sud. Tram occidental

EXTERIOR. Brancal esquerre

Sense escultura

EXTERIOR. Brancal dret

Sense escultura

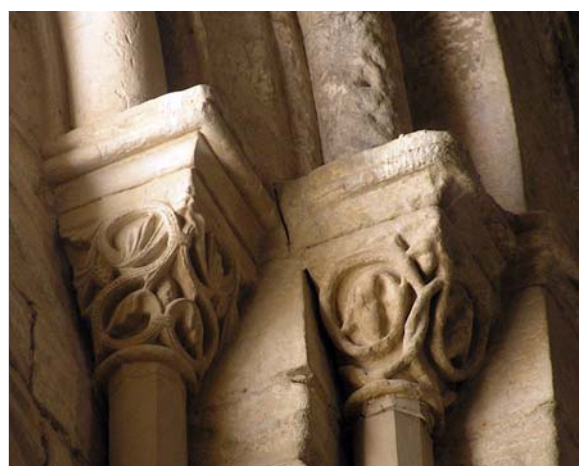
INTERIOR. Brancal esquerre

Roleus vegetals amb semipalmetes i pinyes

Roleus vegetals amb semipalmetes i pinyes

INTERIOR. Brancal dret

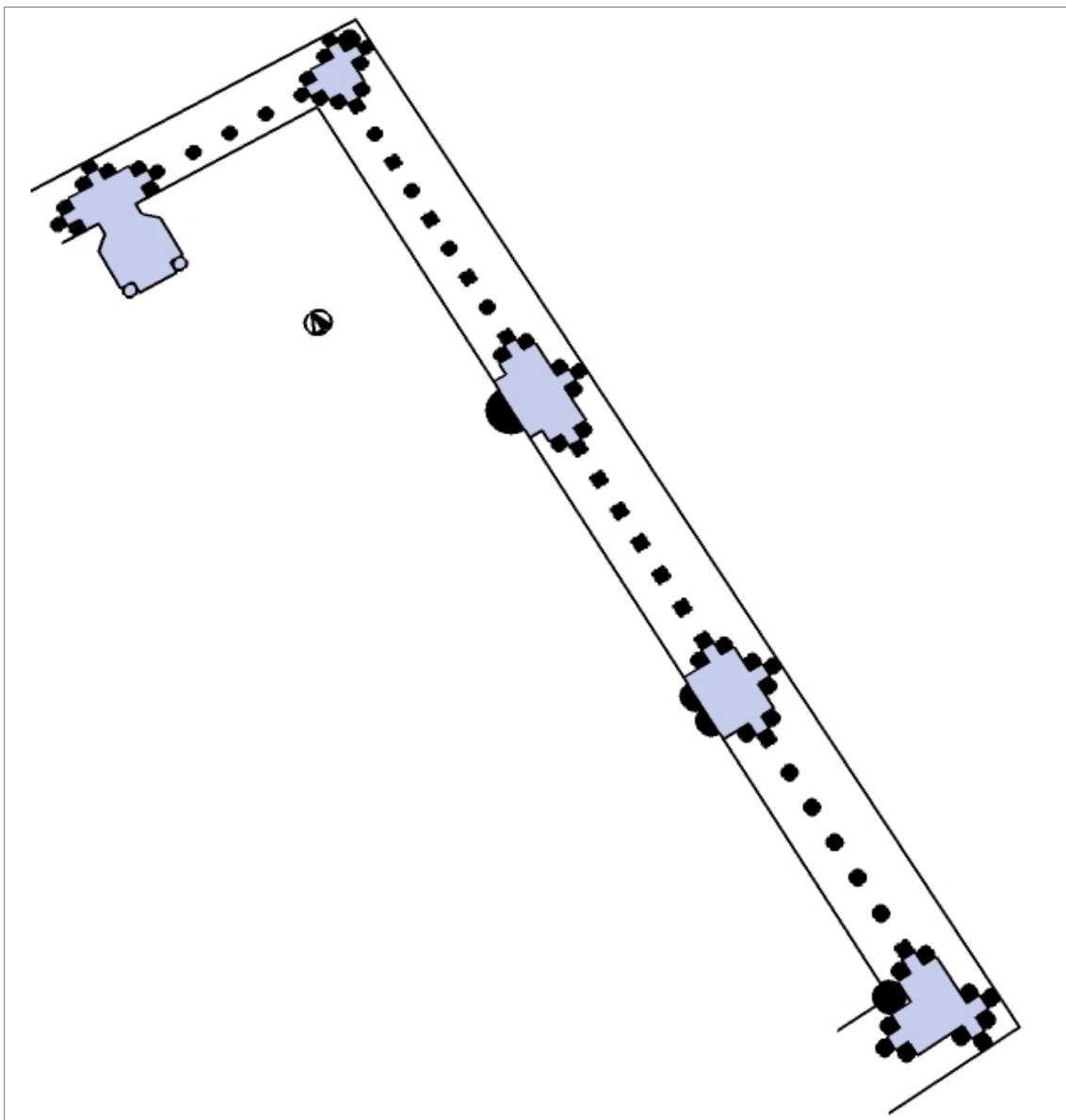
Roleus vegetals amb semipalmetes i pinyes

Roleus vegetals amb semipalmetes i pinyes

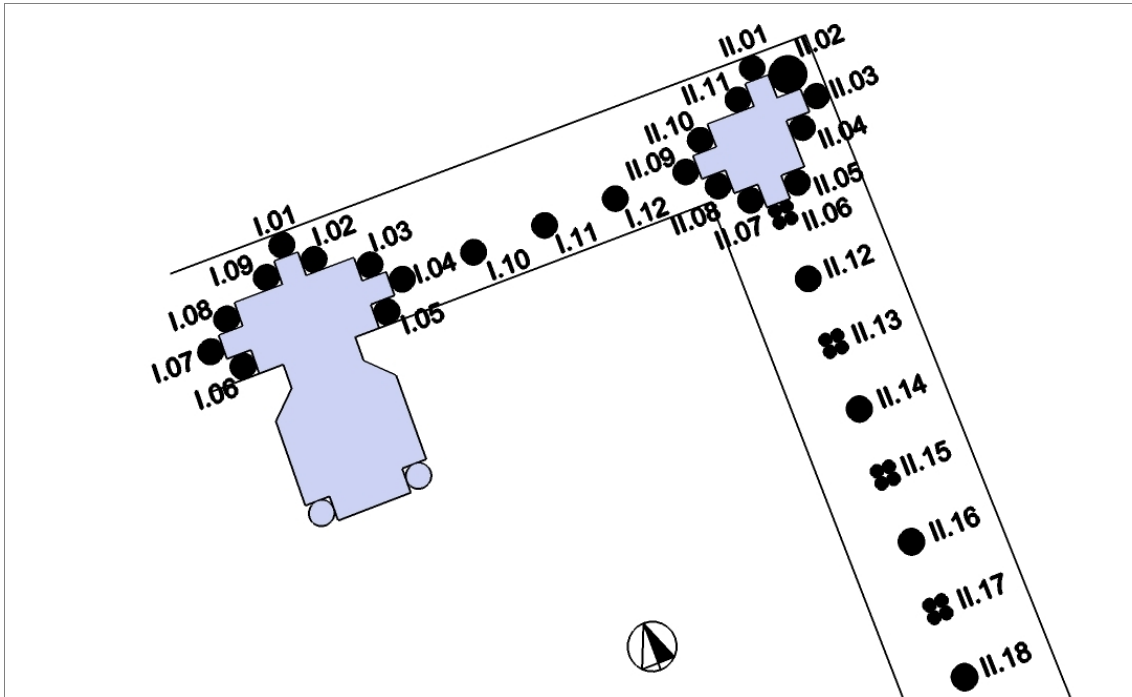
**ANNEX 5. CAPITELLS DE L'ARCADA NORD-
EST I L'ALA EST DEL CLAUSTRE**

TESI DOCTORAL
L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida
VOLUM II
Universitat de Lleida, Facultat de Lletres,
Departament d'Història de l'Art i Història Social
Autora: Meritxell Niñá Jové
Directora: Immaculada Lorés Otzet
2014

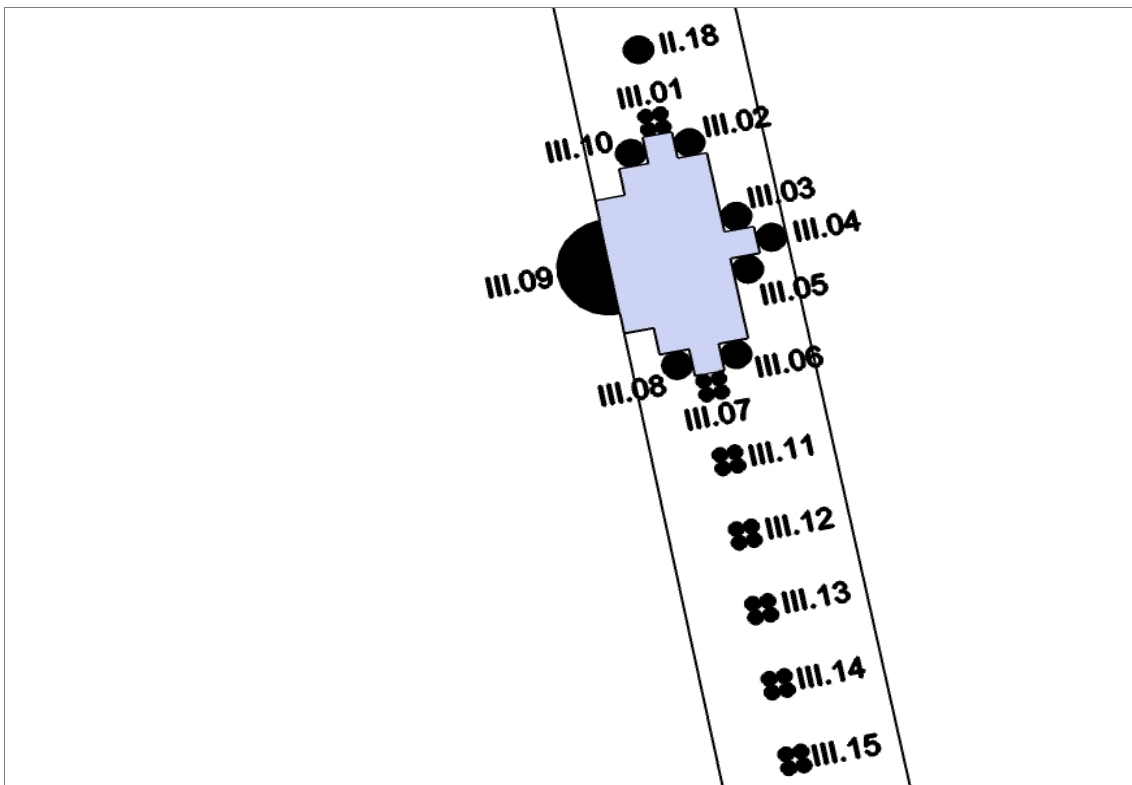
ANNEX 5. Infogrames de localització dels capitells de l'arcada nord-est i l'ala est del claustre

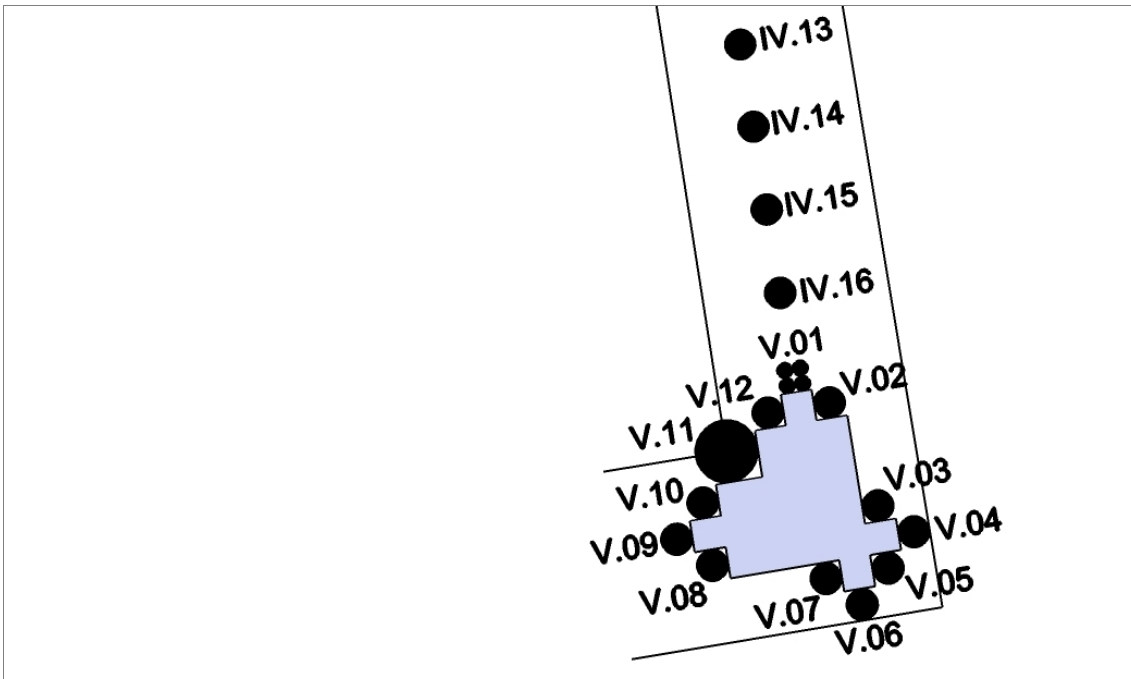
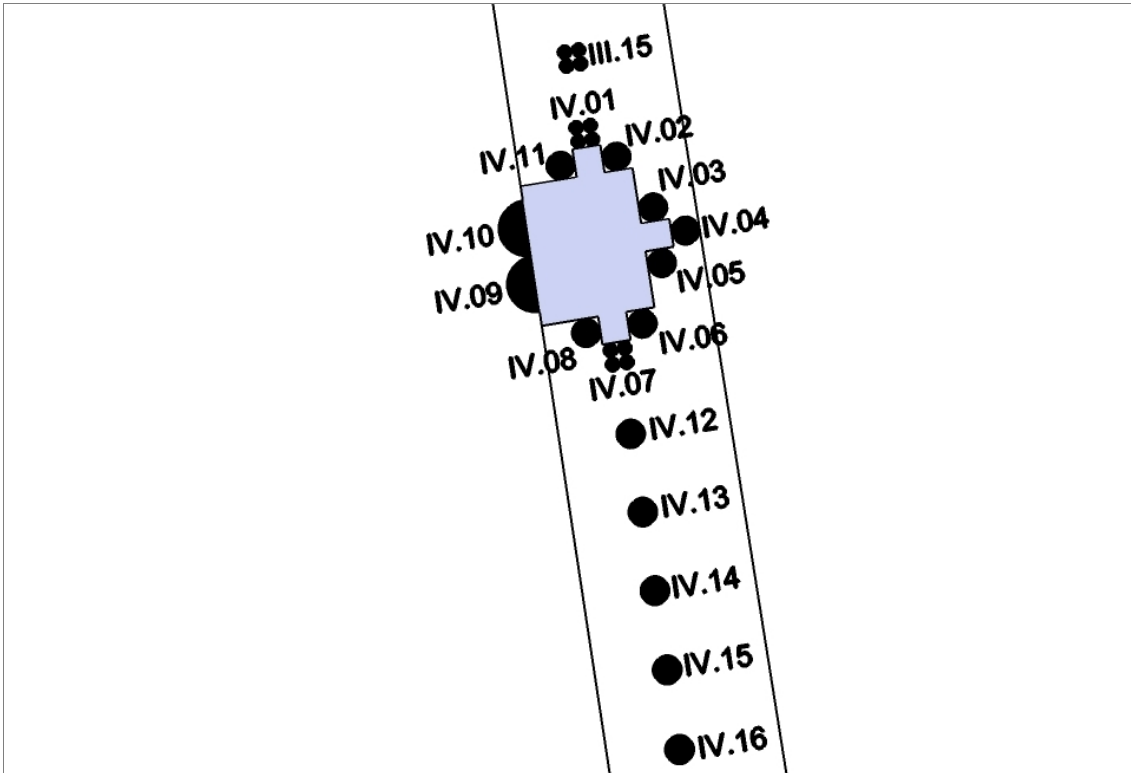

Capitells de l'arcada nord-est i l'ala est del claustre.

Capitells de l'arcada nord i sector nord-est de l'ala est del claustre.

ANNEX 5. Fitxes dels capitells de l'arcada nord-est i l'ala est del claustre

Identificador

I.01

Localització

Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o tema

Lluita d'homes i animals

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Dos personatges afrontats, nus i mig estirats entre tiges, són atacats per una mena d'àguila que els mossega l'espatlla. Les cues s'entrellacen amb les flors i creen formes ametllades.

Observacions

Aquesta peça Bergós (p. 313, núm. 410) la ressenya com: "Tijat rinxolat amb figures mig caient picossejades a l'esquena per ocellassos posats damunt; les cues tijades s'entrellacen amb les florals i formen ametllats amb fulles palmades", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 202 i 313 (núm. 410); JOVÉ, 1985, pp. 94, 103, 136 i 183 (núm. 11); BERGÉS, 1997, p. 175.

Identificador

I.02

Localització

Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o temaPersonatges entre tiges
vegetals**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

Entrellaçat de tiges perlejades que crea rínxols on apareixen figures humanes nues en posicions dinàmiques. A la part inferior hi ha petits éssers híbrids alats amb cues en forma de tiges que formen volutes a la part superior.

Observacions

Aquesta peça Bergós (p. 313, núm. 411) la ressenya com: "Leonets alats aculats al centre amb cues tijades formant volutaments dalt dels quals hi ha figuretes que els temen", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerarem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 202 i 313 (núm. 411); JOVÉ, 1985, pp. 96, 118, 144, 172 i 206 (núm. 13); BERGÉS, 1997, p. 175.

Identificador

I.03

Localització

Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o temaPersonatges entre vegetació.
Verema**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

D'un tronc central es bifurquen dues tiges que creen rínxols dins dels quals se situen dos veremadors vestits amb túniques curtes. A baix, i a banda i banda del cep, dos personatges més s'agenollen per tal de collir els raïms.

Observacions

Aquesta peça Bergós (p. 314) l'esmenta com: "Tiges rinxolades, tipus A, amb figuretes en els volutaments; és un símil de les veremes", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 314 (núm. 413); JOVÉ, 1985, pp. 101, 138 i 199 (núm. 15); BERGÉS, 1997, p. 175.

Identificador**I.04****Localització**

Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o tema

Lluita d'homes i animals

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Dos guerrers que ostenten un escut rodó cavalquen dos dracs coronats simètrics que sorgeixen entre la vegetació. Els personatges agafen la mandíbula a les bèsties i els claven sengles punyals dins la boca. Alhora, dos personatges més asseguts sota les potes dels animals els subjecten les extremitats i els enfonsen la seva espasa al ventre.

Observacions

Aquest capitell Bergós (1935) no l'esmenta, perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tancava aquesta arcada. Al projecte de Ferrant (1957), no s'especifica que hagi de ser restituït (en aquest projecte es marquen amb color vermell les parts que han de ser substituïdes i en verd les parts originals que mereixen ser conservades). Les fonts que ens permeten determinar que és un original són dues fotografies de l'Arxiu Ferrant (clixé 114_4370 i 114_4371), les quals mostren la peça tal com la veiem avui, amb la única diferència que presenta fragmentat el cimaci. A l'actualitat aquest cimaci està complet (es degué refer durant les restauracions). Per tant, com que les imatges que citem són de la peça abans de ser intervinguda, podem dir que és original.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957, plànol ala nord; JOVÉ, 1985, pp. 94, 115, 119, 136, 173 i 183 (núm. 17); BERGÉS, 1997, p. 175.

Identificador

I.05

Localització

Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composició de tiges vegetals estriades i perlejades que formen dos parelles de roleus simètrics a l'interior dels quals naixen pinyes i fruits d'àrum. De l'angle superior cau una fulla a manera de palmeta.

Observacions

En el seu treball, Bergós (p. 314) descriu la peça com: "Tiges rinxolades, derivat del tipus A, amb ametllat intercalat entre les volutes superiors, omplertes amb mitges palmetes", descripció que coincideix amb allò que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 202 i 314 (núm. 414); JOVÉ, 1985, pp. 94, 98, 99, 111 i 159 (núm. 18).

Identificador

I.06

Localització

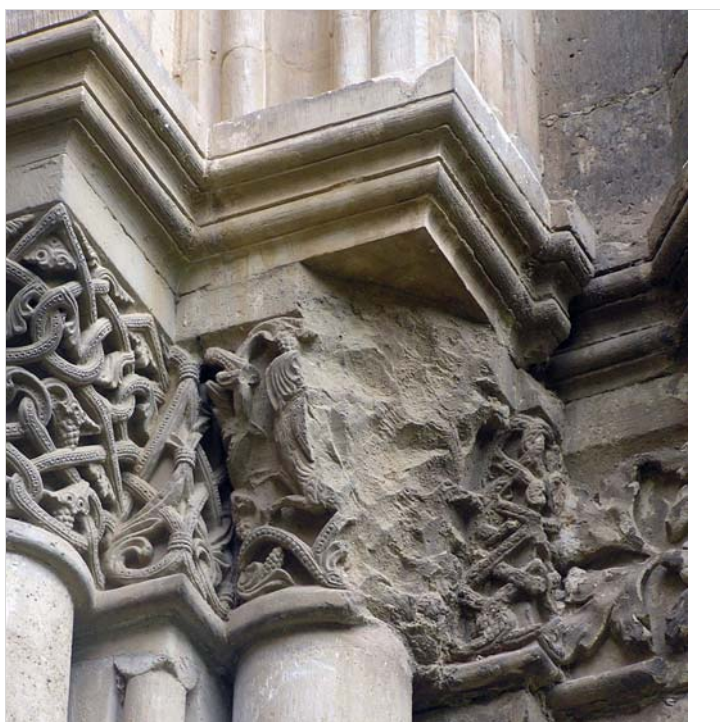
Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

La peça està molt fragmentada, però al lateral esquerra en queda una part. S'hi observen les restes d'una decoració vegetal amb tiges perlejades i fruits d'àrum.

Observacions

Bergós (p. 323) indica que el capitell està "tapat". En el projecte de Ferrant (1957) no apareixen els capitells que miren a la part del jardí del claustre com és aquest cas (només presenta els alçats de les arcuacions vistes des de l'interior de la galeria). El seu estat fragmentat en la pràctica totalitat fa suposar que no ha estat objecte de restauracions.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 313 (núm. 609); JOVÉ, 1985, p. 104 (núm. 2).

Identificador

I.07

Localització

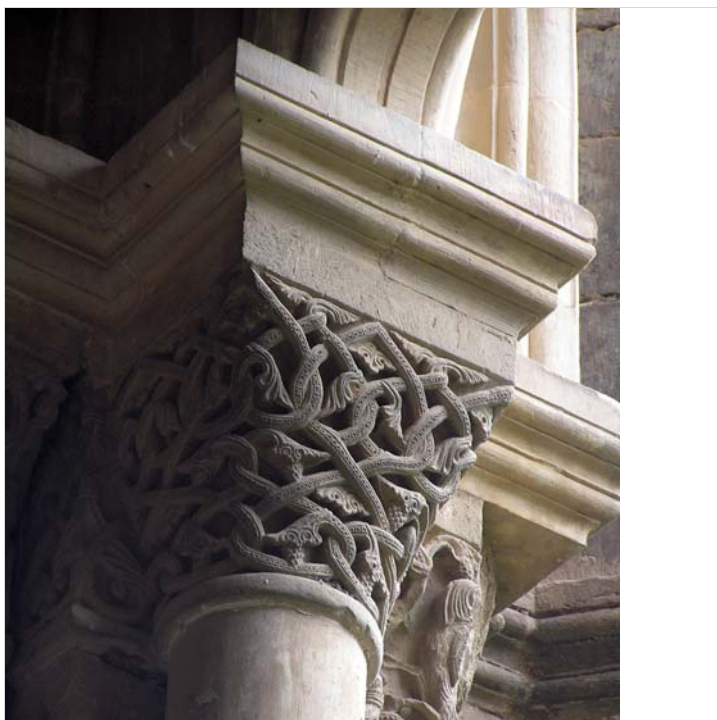
Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o tema

Vegetal

Classificació

(?)

Descripció

Composició geomètrica d'entrelaçats de tiges vegetals estriades i perlejades de les quals en sorgeixen algunes fulles i fruits d'àrum.

Observacions

Bergós (1935) no fa cap esment d'aquesta peça perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava aquesta arcada. En el projecte de restauració de Ferrant (1957) no es marca ni en color vermell (el que ens indicaria que s'hauria de refer), ni en color verd (el que voldria dir que seria un original a conservar). Per tal de determinar si és un original o una restitució el més idoni seria realitzar una anàlisi de la pedra, recordant que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 93, 94, 114 i 148-149 (núm. 4); FERRANT, 1957, plànol ala nord.

Identificador

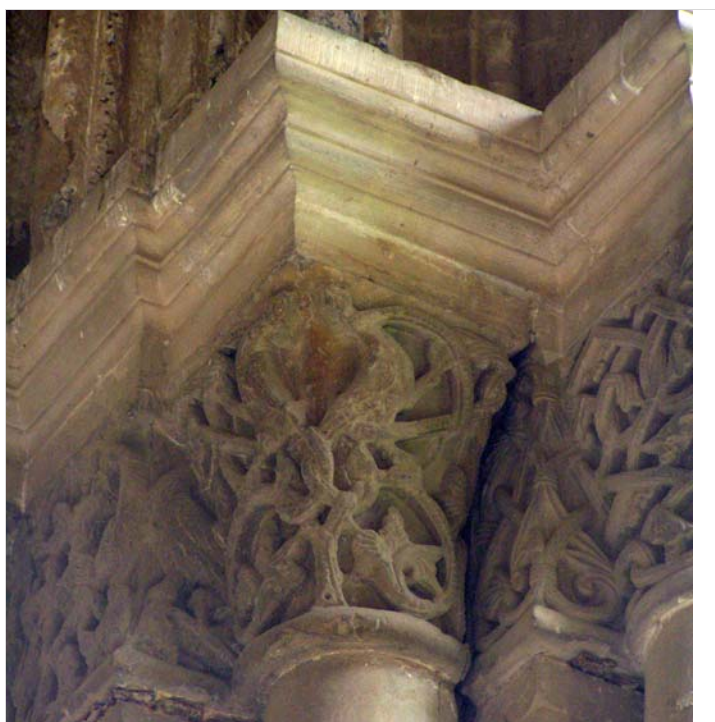
I.08

Localització

Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o temaAnimals entre vegetació
(hibridacions)**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

Composició geomètrica d'entrellaçats de tiges vegetals estriades i perlejades de les quals en sorgeixen algunes fulles i fruits d'àrum. Les tiges corresponen a les cues d'uns animals amb cos d'au.

Observacions

Bergós (p. 313) descriu la peça com: "Arabesc tijat, derivat del tipus A, amb cinocèfals aculats abordant-se a l'angle", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa es pot considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 313 (núm. 407); JOVÉ, 1985, pp. 94 i 118 (núm. 6).

Identificador

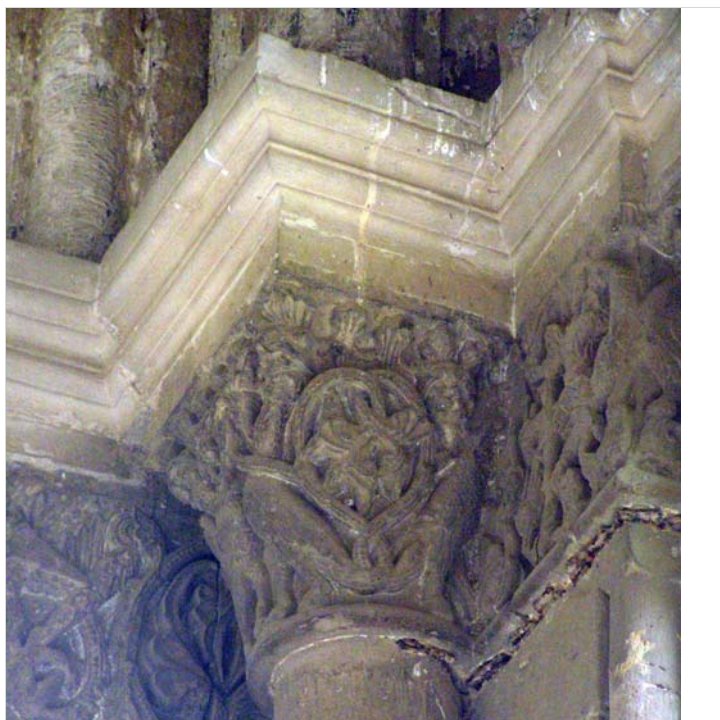
I.09

Localització

Ala nord. Arcada est. Pilar oest

Escena o temaAnimals entre vegetació
(hibridacions)**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

Dracs simètrics afrontats vers els angles del capitell. Presenten unes cues tijades que es desenvolupen per les dues cares i que acaben en fruits. A la part superior hi ha un registre de fulles que corona la composició.

Observacions

Bergós (p. 313) hi fa referència com a: "Ocells de cap grotesc girat, simètrics i encarats, amb cues tijades de gladiol, formant rínxols i arabesc central", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa creiem que es tracta d'un capitell original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 196 i 313 (núm. 409); JOVÉ, 1985, pp. 94, 102, 115, 118 i 172 (núm. 9).

Identificador**I.10****Localització**Ala nord. Arcada est.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Animals entre vegetació

Classificació

Original. Recol·locat (?)

Descripció

Composició geomètrica de tiges perlejades que sorgeixen de les boques de dracs aparellats simètricament que se situen sobre el collarí del capitell. Als angles superiors s'hi disposen unes pinyes. Aquest és un dels pocs capitells que presenta un cimaci decorat (només hi són en aquesta arcada), en el qual hi apareixen uns animals amb el cos ple d'escames que amb la boca agafen una tija perlejada. Presenta alguns trencaments als angles del cimaci.

Observacions

Bergós (1935) no fa esment d'aquesta peça perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava coberta pel mur que tapiava l'arcada. El projecte de Ferrant (1957) distingeix aquest capitell i el seu cimaci amb color vermell, amb la qual cosa indicaria que es tracten de peces a restituir. Però com es pot veure en relació amb diferents peces d'aquest annex ens podem trobar amb el cas que malgrat aquesta indicació de Ferrant, el capitell es tracta d'un original. De fet, una fotografia de l'Arxiu Ferrant (COAC, Lleida, clixé 205_6300) ens mostra la peça durant la fase de restauracions amb l'aspecte com la veiem avui, fins i tot amb el cimaci fragmentat, el que ens fa pensar que es tracta d'un original. Per un altre costat, el fet que no puguem determinar amb certesa si és recol·locada es deu a què no hem localitzat testimonis que ens indiquin quina era la seva ubicació original.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957 (plànol ala nord); JOVÉ, 1985, pp. 93, 94, 97, 115, 119, 113 i 150 (núm. 19).

Identificador

I.11

LocalitzacióAla nord. Arcada est.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Fulles d'acant

Classificació

(?)

Descripció

Composició en tres registres de fulles d'acant. Les fulles del registre central gairebé totalment despreses del fons de la peça. Aquest és un dels pocs capitells que presenta un cimaci decorat escultòricament (només hi són en aquesta arcada). Està treballat amb diversos motius animalístics i personatgets entre roleus vegetals units amb anelles decorades. Als angles del cimaci hi ha caps monstruosos que perboquen les tiges.

Observacions

Bergós (1935) no fa cap esment d'aquesta peça perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava aquesta arcada. El projecte de Ferrant (1957) distingeix aquest capitell i el seu cimaci amb color vermell, amb el qual indicaria que es tracten de peces a restituir. A priori, s'hauria de considerar, doncs, que aquesta peça no és original. Però com es pot veure en relació amb diferents peces ens podem trobar amb el cas que malgrat aquesta indicació de Ferrant, el capitell es tracta d'un original. Jové (p. 77) el considera parcialment restaurat. Tot i el sospitós bon estat de conservació, per tal de determinar amb total seguretat si és un original o una còpia el més idoni seria realitzar una anàlisi de la pedra, recordant que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957, (plànol ala nord); JOVÉ, 1985, pp. 77, 97, 99, 101, 105, 109, 115, 119, 127, 130, 150, 156, 171 i 200 (núm. 20); BERGÉS, 1997, p. 177.

Identificador

I.12

LocalitzacióAla nord. Arcada est.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Animals entre vegetació

Classificació

(?)

Descripció

Presenta dracs entre vegetació sorgida de les seves cues. Aquest és un dels pocs capitells que presenta un cimaci decorat escultòricament (només hi són en aquesta arcada).

Observacions

Bergós (1935) no fa cap esment d'aquesta peça perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava aquesta arcada. El projecte de Ferrant (1957) distingeix aquest capitell i el seu cimaci amb color vermell, amb el qual indicaria que es tracten de peces a restituir. A priori, s'hauria de considerar, doncs, que aquesta peça no és original. Però com es pot veure en relació amb diferents peces d'aquest annex ens podem trobar amb el cas que malgrat aquesta indicació de Ferrant, el capitell es tracta d'un original. Per la seva part, Jové considera que és nou. Tot i el sospitós bon estat de conservació, per tal de determinar amb total seguretat si és un original o una còpia el més idoni seria realitzar una anàlisi de la pedra, recordant que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957, (plànol ala nord); JOVÉ, 1985, p. 77 (núm. 21).

Identificador

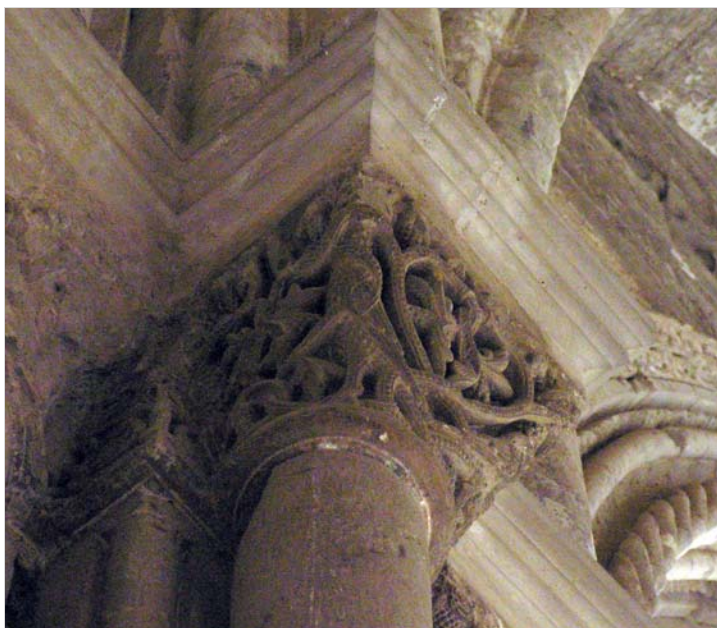
II.01

Localització

Pilar de l'angle nord-est

Escena o temaLluita d'homes i dracs
(hibridacions)**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

Presenta dos rèptils aculats situats als angles del capitell que tenen una llarga cua vegetal que s'expandeix per tota la superfície de la peça creant diverses formes.

Observacions

Bergós (p. 195) el cita com a "ocells decoratius aculats" i a la p. 314 com "ocells de caps lleonins, un d'ells angular, aculats i amb cues enllaçades, formant planta central al mig de cada cara", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa creiem que es tracta d'un capitell original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 195 i 314 (núm. 417); JOVÉ, 1985, pp. 95, 115, 120 i 173 (núm. 29); BERGÉS, 1997, p. 175.

Identificador

II.02

Localització

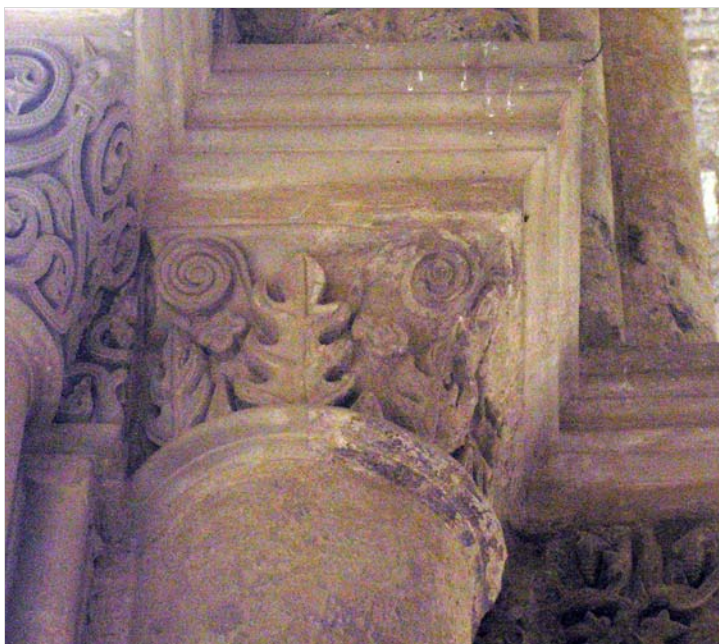
Pilar de l'angle nord-est

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Fulles d'acant amb volutes als angles.

Observacions

Bergós (p. 314) hi fa referència com: "Corinti degenerat d'un sol registre d'acant; les volutes són molt cargolades", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa creiem que es tracta d'un capitell original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 193 i 314 (núm. 418); JOVÉ, 1985, pp. 98 i 105 (núm. 30).

Identificador

II.03

Localització

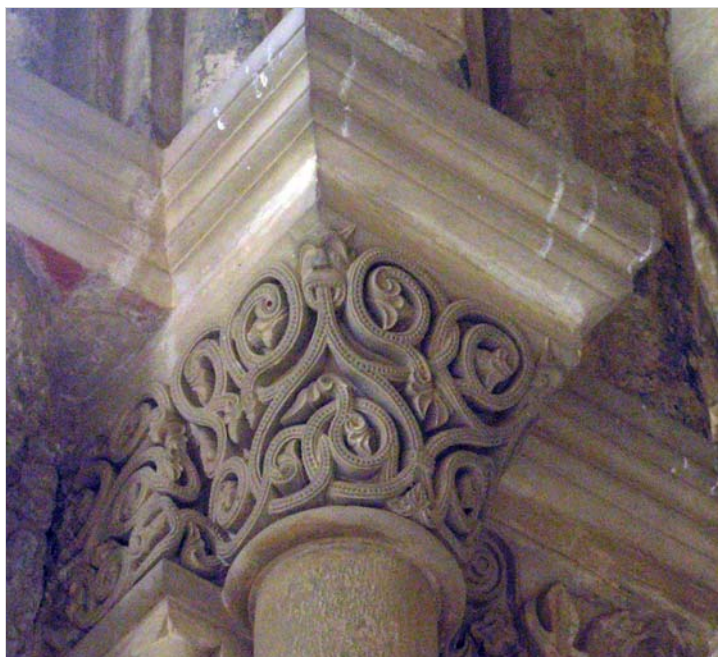
Pilar de l'angle nord-est

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Restituït

Descripció

Tija vegetal perlejada formant rínxols amb caps als angles que les perboquen.

Observacions

Joan Bergós (p. 319) el va veure "romput". En el projecte de Ferrant (1957) no s'especifica que s'hagi de restaurar (en color vermell, que és el que utilitza), ni tampoc que sigui original (color verd). Però el fet que Bergós l'hagués vist fragmentat i que avui el visualitzem sencer és prova irrefutable de la seva refacció. Jové també l'identificà com a "nou".

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 314 (núm. 419); FERRANT, 1957, plànol ala nord; JOVÉ, 1985, p. 77 (núms. 31, 32).

Identificador

II.04

Localització

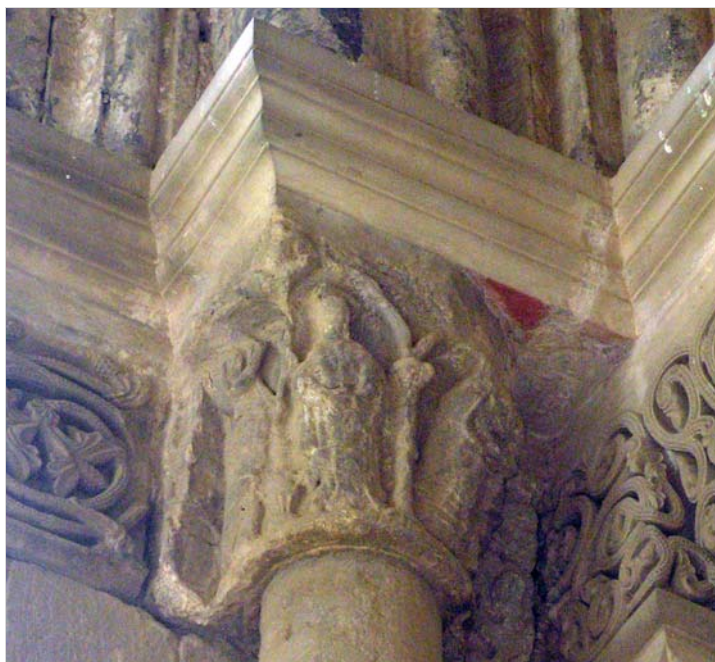
Pilar de l'angle nord-est

Escena o tema

Anunciació i Visitació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Aquesta peça representa dues escenes: l'Anunciació (a l'esquerra) i la Visitació (a la dreta). Estan separades per un fust central que està coronat per un capitell central en el qual hi descansen dos arcs, probablement apuntats, que aixopluguen les escenes esmentades. L'àngel de l'Anunciació, a l'esquerra, aixeca el braç en senyal de salutació, mentre que amb l'altra sosté el bastó de missatger, al qual sembla que hi porta embolicada una cinta o filactèria. Al seu davant, Maria es troba dempeus, porta un nimbe i entre les mans hi porta un llibre obert. Entre les dues figures hi ha un recipient. L'altra escena segueix la típica disposició, amb les dues dones que s'abracen. Sembla que han quedat restes de policromia de color vermellós.

Observacions

Bergós (p. 314): "Porxada d'arcs tot just apuntats, sobre columnetes, aixoplugant la Visitació i l'Anunciació", descripció que coincideix amb la peça que visualitzem a l'actualitat, per la qual cosa convé considerar que es tracta d'un capitell original. D'altra banda, l'estat de degradació que presenta, sembla poder afegir-se com a argument addicional per posar de manifest que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 207 i 314 (núm. 420); JOVÉ, 1985, pp. 141 i 202 (núm. 34);
BERGÉS, p. 177.

Identificador

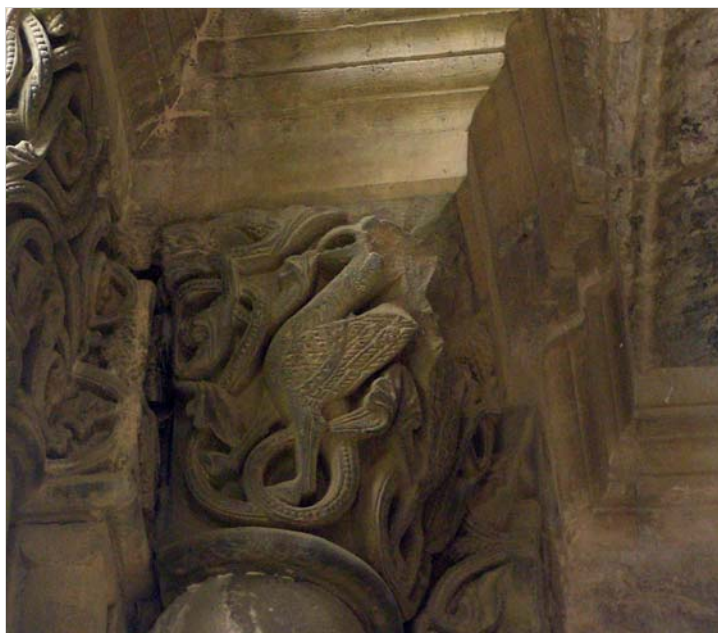
II.05

Localització

Pilar de l'angle nord-est

Escena o temaAnimals amb cues vegetals
(hibridacions)**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

Àligues aculades amb les ales ben dreçades i cues foliars acabades amb semipalmets.

Observacions

Bergós (p. 314) la descriu com: "Aguilons aculats d'ales alçades i cues foliars; aquestes enllaçades amb tiges-llengües", descripció que coincideix amb la peça que visualitzem a l'actualitat, per la qual cosa es pot considerar que es tracta d'un capitell original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 314 (núm. 421); JOVÉ, 1985, p. 209 (núm. 96).

Identificador

II.06

Localització

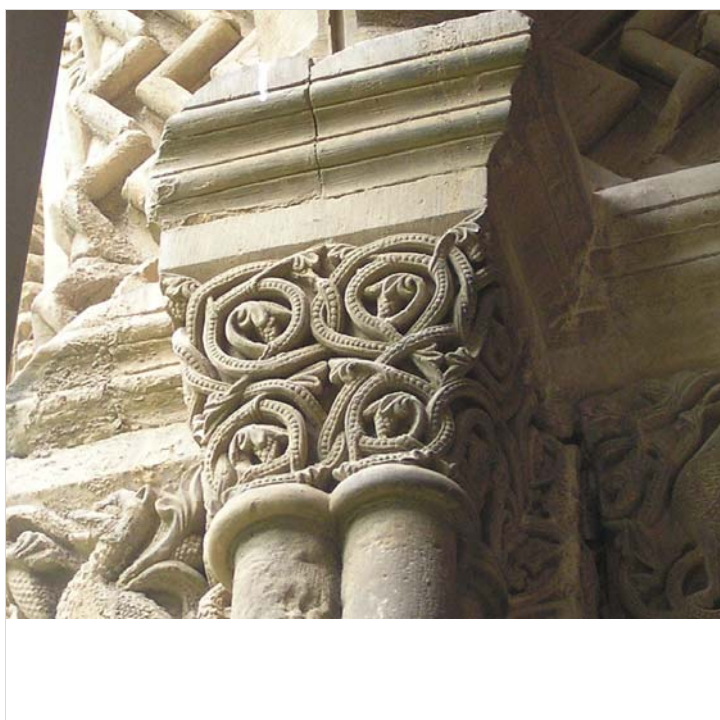
Pilar de l'angle nord-est

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Tija vegetal perlejada que ressegueix la totalitat de la superfície de la peça i que acaba amb fruit d'àrum o pinyes.

Observacions

Bergós (p. 314) la descriu com: "Tiges rinxolades de gladiol, tipus a", descripció que coincideix amb la peça que visualitzem a l'actualitat, per la qual cosa es pot considerar que es tracta d'un capitell original. El projecte de Ferrant (1957) distingeix aquest capitell amb color vermell, amb el qual indicaria que es tracta d'una peça a restituir. Amb tot, les informacions extretes de Bergós són concloents per poder determinar que es tracta d'un original, el que alhora permet dir que en els plànols de Ferrant hi ha imprecisions.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 197 i 314 (núm. 424), fig. 193; FERRANT, 1957, plànol ala est; JOVÉ, 1985, pp. 93, 94 i 111 (núm. 38).

Identificador

II.07

Localització

Pilar de l'angle nord-est

Escena o tema

Dracs simètrics amb cues vegetals (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Dracs simètrics afrontats amb cues tijades que es bifurquen i acaben amb semipalmetes i flors d'àrum.

Observacions

Bergós (p. 314) hi fa referència com: "Ocells encarats simètrics amb cues florals i llengües tijades sostenir flor de gladiol pinyat angular", descripció que coincideix amb la peça que visualitzem a l'actualitat, per la qual cosa es pot considerar que es tracta d'un capitell original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 314 (núm. 422); JOVÉ, 1985, pp. 94, 96, 115, 120, 170 i 171 (núm. 39).

Identificador

II.08

Localització

Pilar de l'angle nord-est

Escena o temaDracs amb cues foliars
(hibridacions)**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

Dracs als angles encarats cap a l'exterior que drecen les ales i trauen la llengua. Les cues deriven en tiges perlejades que es desenvolupen per la cara del capitell i a l'angle van a parar a la boca d'un cap animalístic.

Observacions

Bergós (p. 314) hi fa referència com: "Llengua tijada angular enllaçant-se amb l'arabesc de les tiges de cues d'ocell de cap grotesc", descripció que coincideix amb la peça que visualitzem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un capitell original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 314 (núm. 423); JOVÉ, 1985, pp. 94, 115, 120 i 170 (núm. 42).

Identificador

II.09

Localització

Pilar de l'angle nord-est

Escena o tema

Personatges entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Personatge nu entre tiges vegetals.

Observacions

Bergós (1935) no fa cap esment d'aquesta peça perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava aquesta arcada. El projecte de Ferrant (1957) distingeix aquest capitell amb color vermell, amb el qual indicaria que es tracta d'una peça a restituir. A priori s'hauria de considerar, doncs, que no és original. Però la peça apareix en dues imatges de l'Arxiu Ferrant (COAC, Lleida, clixé 114_4367 i 114_4369) que semblen estar preses abans de les restauracions, atès que els cimacis d'alguns capitells contigus estan encara per restaurar, la qual cosa ens permet dir sense por a equivocar-nos que ens trobem al davant d'un capitell original i "in situ".

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957, plànol ala nord; JOVÉ, 1985, pp. 94, 103, 115, 137 i 171 (núm. 23).

Identificador

II.10

Localització

Pilar de l'angle nord-est

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ" (?)

Descripció

Tiges vegetals perlejades que es desenvolupen per tota la superfície del capitell i que acaben en pinyes o fruits d'àrum

Observacions

Bergós (p. 314) el va veure tapat. Per un altre costat, en el projecte Ferrant (1957) no s'especifica que s'hagi de restituir. Creiem que, per la seva factura estilística, es podria tractar d'un original, però per tal de sortir de dubtes el més idoni seria realitzar una anàlisi de la pedra, recordant que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 314 (núm. 415); JOVÉ, 1985, p. 94 (núm. 24).

Identificador**II.11****Localització**

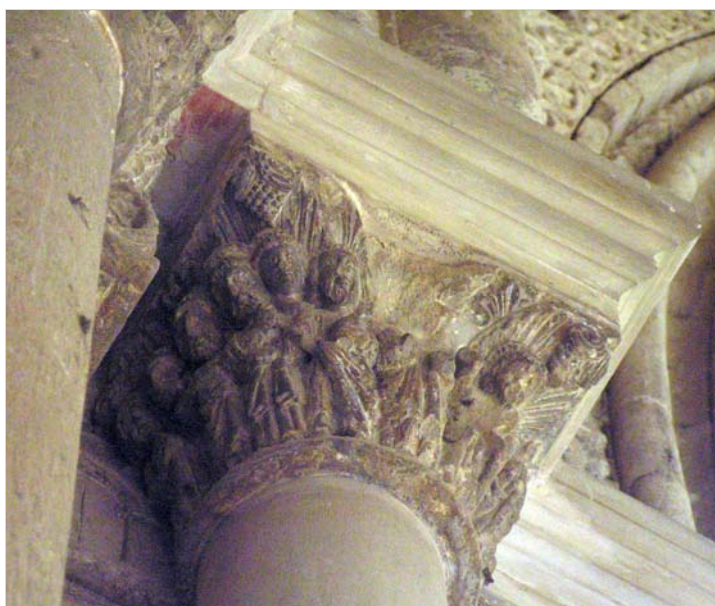
Pilar de l'angle nord-est

Escena o tema

Tema amb l'apostolat (?)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Peça molt erosionada amb un grup d'apòstols dempeus sobre el collarí amb un fons vegetal amb volutes. A l'esquerra de la composició hi ha un conjunt de sis personatges, d'un dels quals només se n'ha representat el cap (per motius d'espai apareix darrere dels altres). Tots van descalços i es presenten barbats, excepte un (Joan?). Es pot distingir com amb una mà alguns d'ells sostenen el llibre i amb l'altra s'aguanten la túnica. A continuació, al centre de la cara major, hi ha un altre grup de dos personatges, a un dels quals li ha desaparegut la part superior del cos. L'altre també està malmès, però s'aprecia que és barbat i que porta un nimbe perlejat. Sembla que tingui el braç enlairat. Després d'aquest grup central, la composició segueix amb tres personatges més que apareixen decapitats i que presenten els mateixos atributs i posicions que la resta. En total hi ha, doncs, onze personatges. L'escena sembla que completa el plafó del mur del fons, en el qual hi apareixen motius arquitectònics conformats per un mur coronat per merlets en el qual s'obren dues portes de mig punt (la de l'esquerra més gran que la de la dreta), el que ens estaria suggerint que l'escena succeeix en un exterior.

Observacions

Aquest capitell Bergós no el va poder descriure, atès que aleshores estava tapat (p. 314). Per un altre costat, en el projecte de Ferrant de 1957 la peça es marca amb color vermell, que és el que el restaurador sembla utilitzar per a indicar les peces que s'han de restituir. Però, contradient els plànols, a l'Arxiu Ferrant (COAC, Lleida), hi ha una fotografia (114_4366) que mostra aquesta peça en un moment anterior a les restauracions (tant el seu cimaci com altres estan pendents de ser restaurats), la qual cosa ens indica que és un original. El mateix sembla indicar l'estat de degradació en què es conserva, així com la idea que no podem imaginar

que els escultors-restauradors del segle XX haguessin intervingut fins al punt de crear escenes iconogràfiques.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 314 (núm. 416); FERRANT, 1957, plànol ala nord; JOVÉ, 1985, pp. 103, 140 i 200-202 (núm. 27); BERGÉS, a CR, 24, 1997, p. 177.

Identificador

II.12

LocalitzacióAla est. Arcada nord.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Ocells entre vegetació

Classificació

Original recol·locat

Descripció

Tres registres de fulles d'acant amb ocells entre les fulles, els de baix recolzats sobre el collarí.

Observacions

Aquest capitell Bergós (1935) el descriu com a: "Tres rengles d'acant de fulles volutades als angles; ocells encarats a banda i banda de fulles sobre collarí i damunt del primer rengle" (p. 315). També hi fa clara referència en un altre punt del seu treball: "Conserva més la composició amb els seus tres pisos de fulles d'acant, així mateix volutades les d'angles, té sobre el collarí i damunt del rengle inferior uns ocells més naturalistes que decoratius, encarats per parelles" (p. 193). Alhora presenta una fotografia (fig. 187) que coincideix amb la peça que visualitzem a l'actualitat on el capitell es veu descontextualitzat (sembla estar recolzat sobre un suport ampli i no sobre una columna). També el veiem fora de context en una fotografia de l'Arxiu Mas (clixé G-8735). Això s'explicaria perquè fou una de les peces extretes del seu lloc per Combelles l'any 1925 (està documentat que va destapiar aquesta arcada i en va enretirar materials). Bergós hauria disposat de les fotografies de Combelles en les quals s'il·lustrava el lloc d'on es va extreure el capitell, per això quan el ressenya l'ubica en el seu lloc original, malgrat que l'any 1935 estava descontextualitzat. Posteriorment, Ferrant, que també hauria disposat de la informació, l'hauria recol·locat durant les restauracions i per això el veiem en la seva disposició primitiva.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 95, 193, 314 i fig. 187 (núm. 425); FERRANT, 1957 (plànol ala est); COMBELLES, 1979, pp. 125-128; JOVÉ, 1985, pp. 103, 105, 129, 133, 156 i 178 (núm. 43); BERGÉS, 1997, p. 177.

Identificador

II.13

LocalitzacióAla est. Arcada nord.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Vegetal

Classificació

Original recol·locat

Descripció

Composició vegetal a base de tiges perlades i rinxolades, amb fulles semipalmetades i fruits similars a raïms. En un dels angles hi ha un cap animalístic que perboca tiges.

Observacions

Aquest capitell planteja un interrogant sobre el seu emplaçament original. Si atenem al treball de Bergós, sobre el plànol (p. 186), la peça que s'ubica en aquest punt és aquella a la que li ha donat el número 426. Però quan examinem les fotografies que presenta, la imatge del capitell que ha numerat com a tal no correspon al que avui trobem en aquest emplaçament (fig. 196). En realitat, el capitell que nosaltres presentem com a II.13 correspon al que ell numera com a 430 (el nostre II.17) i que presenta a la figura 195. Això s'explicaria pel fet que la peça hauria estat extreta del seu emplaçament l'any 1925 per Josep Combelles, que va intervenir en aquesta arcada, i de nou instal·lat durant les restauracions per Ferrant. De fet, la fotografia 195 de Bergós mostra el capitell no "in situ", sinó fora del seu context (sembla estar recolzat sobre un suport ampli i no sobre una columna). En tot cas, i gràcies a la fotografia 195 de Bergós, podem afirmar que ens trobem davant d'un capitell original recol·locat. Per un altre costat, queda fer referència al projecte de Ferrant (1957), en el qual distingeix el capitell que nosaltres numerem com a II.13 amb color vermell, que és aquell amb què identifica les peces a restituir, un fet que sembla que finalment no es va produir.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 196, 200, 202, 314 i fig. 195 (núm. 426 i 430); FERRANT, 1957 (plànol ala est); COMBELLES, 1979, pp. 125-128; JOVÉ, 1985, pp. 93, 94, 96, 101, 102, 130, 134, 137 i 149 (núm. 44).

Identificador

II.14

LocalitzacióAla est. Arcada nord.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Dracs

Classificació

Original recol·locat

Descripció

Dos registres de dracs que giren els colls i es mosseguen a sí mateixos. Se situen en un fons de vegetació que forma volutes angulars.

Observacions

Bergós descriu el capitell com: “Corintià de dos rengles de fulles amb volutes centrals i angulars en el segon; enriquit amb àguiles encarades mossegant-se la pota i ocells de cap de lleó mossegant caulicles” (p. 314); per una altra part, el projecte de Ferrant (1957) el distingeix amb color vermell, que és aquell amb què identifica les peces a restituir. Malgrat això segon, s’ha de considerar que és un original, ja que Bergós també presenta una fotografia (fig. 188) que coincideix amb la peça que visualitzem a l’actualitat. En aquesta fotografia el capitell sembla veure’s descontextualitzat (sembla estar recolzat sobre un suport ampli i no sobre una columna). Creiem que això s’explicaria perquè fou una de les peces extretes del seu lloc per Combelles l’any 1925 (està documentat que va destapiar aquesta arcada i en va enretirar materials). També el veiem fora de context en fotografies de l’Arxiu Mas (clicé E-272 i G-8752). Bergós hauria disposat de les fotografies de Combelles en les quals s’il·lustrava el lloc d’on es va extreure el capitell, per això quan el ressenya l’ubica en el seu lloc original, malgrat que l’any 1935 estava descontextualitzat. Posteriorment, Ferrant, que també hauria disposat de la informació, l’hauria recol·locat durant les restauracions i per això el veiem en la seva disposició primitiva.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 95, 193, 314 i fig. 188 (núm. 427); COMBELLES, 1979, pp. 125-128; JOVÉ, 1985, pp. 101, 103, 115, 121, 129, 130, 133, 171, 174 i 178 (núm. 45).

Identificador

II.15

LocalitzacióAla est. Arcada nord.
Columna entre els pilars**Escena o tema**Personatge a cavall entre
vegetació**Classificació**

Restituït

Descripció

Personatge que munta un cavall amb un fons de vegetació.

Observacions

Respecte d'aquesta peça sembla no haver-hi dubte de que ens trobem davant d'una refacció, ja que Bergós (p. 314), trobà el capitell "perdut", mentre que avui el contemplem íntegre. Com altres capitells d'aquesta arcada, Ferrant el dibuixa amb color vermell, que és el que ell utilitza per ressaltar les peces que han de ser refetes. Per bé que sembla que la refacció no es va acomplir en tots els capitells d'aquesta arcada, és evident que en aquest cas sí que es va produir, com també posa de manifest l'estil particular del capitell, amb el qual els escultors-restauradors no van aconseguir emular una obra pròpia del segle XIII. Per la seva part, Jové (p. 77) també l'identificà com a nou.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 314 (núm. 428); FERRANT, 1957 (plànol ala est); COMBELLES, 1979, pp. 125-128; JOVÉ, 1985, pp. 78-79, 142 i 205 (núm. 46).

Identificador

II.16

LocalitzacióAla est. Arcada nord.
Columna entre els pilars**Escena o tema**Animals entre vegetació
(hibridacions)**Classificació**

Original recol·locat

Descripció

A la part inferior hi ha animals fantàstics amb els cossos plens d'escates que mosseguen les potes d'uns canins que hi ha a la part superior.

Observacions

Bergós descriu el capitell com: "Tijat de gladiol, tipus D, amb gossos perdiguers aculats simètrics situats a dalt, mossegats a la pota per ocells de cap de gos encarats col·locats a baix" (p. 314); per una altra part, el projecte de Ferrant (1957) el distingeix amb color vermell, que és aquell amb què identifica les peces a restituir. Malgrat això segon, s'ha de considerar que és un original, ja que Bergós també presenta una fotografia (fig. 199) que coincideix amb la peça que visualitzem a l'actualitat. En aquesta fotografia el capitell sembla veure's descontextualitzat (està recolzat sobre un suport ampli i no sobre una columna). També el veiem fora de context en una fotografia de l'Arxiu Mas (clixé 51272) datada de 1928 i que té l'anotació "descubert l'any 1925", el que ens indica que fou una de les peces que Combelles va extraure del seu emplaçament original aquell any. Bergós hauria disposat de les fotografies de Combelles en les quals s'il·lustrava el lloc d'on es va extreure el capitell, per això quan el ressenya l'ubica en el seu lloc original, malgrat que l'any 1935 estava descontextualitzat. Posteriorment, Ferrant, que també hauria disposat de la informació, l'hauria recol·locat durant les restauracions i per això el veiem en la seva disposició primitiva.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 197, 201, 314 i fig. 199 (núm. 429); FERRANT, 1957 (plànol ala est); COMBELLES, 1979, pp. 125-128; JOVÉ, 1985, pp. 93, 101, 115, 121, 133, 157, 171, 174 i 181 (núm. 47); BERGÉS, 1997, p. 176.

Identificador

II.17

LocalitzacióAla est. Arcada nord.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Vegetal

Classificació

Original recol·locat

Descripció

Composicions de tiges vegetals perlejades que formen roleus.

Observacions

Respecte el capitell ubicat en aquesta posició Bergós (pp. 314-315), expressa: "Llengua tijada, tipus a, amb fulles mig palmetades sortides de caulicles. Porcs senglars pasturant sota tijat gladiol. Jove encamellat sobre lleó obrint-li la boca, damunt tija de gladiol". Aquesta descripció en realitat correspon al capitell que actualment es localitza a la posició del que hem numerat com a III.15. Això s'explicaria pel fet que la peça hauria estat extreta del seu emplaçament l'any 1925 per Josep Combelles, que va intervenir en aquesta arcada. En el projecte de restauració de Ferrant (1957) la peça es marca amb color vermell (amb el qual s'indicaria que ha de ser substituïda). Malgrat que respecte d'aquest exemplar Bergós no n'aporta fotografies que ho atestïn, veiem aquest capitell fora de context en una fotografia de l'Arxiu Mas (clixé G-8739), la qual cosa ens indica que és un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 193, 202 i 314-315 (núm. 430); FERRANT, 1957 (plànol ala est); COMBELLES, 1979, pp. 125-128; JOVÉ, 1985, pp. 93, 94, 96, 111, 115, 121, 130 i 157 (núm. 48).

Identificador

II.18

LocalitzacióAla est. Arcada nord.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Dracs i harpies

Classificació

Original recol·locat

Descripció

Harpies o sirenes-ocell encarades i muntades sobres dracs que giren els caps enfora.

Observacions

Bergós va descriure el capitell com: "Làbies encarades i encaputxades situades sobre quimeres que es mosseguen les ales" (p. 315), una descripció que correspon a allò que contemplem a l'actualitat. Però, per un altre costat, l'autor presenta una imatge (fig. 202) en la qual s'identifica clarament aquest capitell, per bé que sembla no trobar-se "in situ", sinó fora del seu emplaçament claustral. En aquesta fotografia el capitell es recolza sobre un suport ampli i no sobre una columna. Creiem que això s'explicaria perquè fou una de les peces extretes del seu lloc per Combelles l'any 1925 (està documentat que va destapiar aquesta arcada i en va enretirar materials). També la veiem fora de context en una fotografia de l'Arxiu Mas (clixé E-274). Bergós hauria disposat de les fotografies de Combelles en les quals s'il·lustrava el lloc d'on es va extreure el capitell, per això quan el ressenya l'ubica en el seu lloc original, malgrat que l'any 1935 estava descontextualitzat. Posteriorment, Ferrant, que també hauria disposat de la informació, l'hauria recol·locat durant les restauracions i per això el veiem en la seva disposició primitiva.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 196, 314 i fig. 202 (núm. 431); FERRANT, 1957 (plànol ala est); COMBELLES, 1979, pp. 125-128; JOVÉ, 1985, pp. 98, 121, 126, 150, 171 i 176 (núm. 49); BERGÉS, 1997, p. 175.

Identificador**III.01****Localització**

Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Animals entre vegetació (hibridacions)

Classificació

Original / Parcialment restituït

Descripció

Composicions amb animals que giren els colls i mosseguen les tiges vegetals que conformen algunes de les seves cues.

Observacions

Bergós (p. 315), abans de la fase de restauracions, l'havia descrit com: "sis ocells de cap caní damunt tiges amb folíols de gladiol volutades mossegant pinyes (dos cap dalt, dos cap baix, colls nuats, i els altres dos sobreposats)", una descripció que sembla coincidir amb allò que podem visualitzar a l'actualitat. Per un altre costat, el projecte Ferrant (1957), no el marca com a susceptible de ser refet en color vermell (ni tampoc en color verd com a original). Per la seva part, Jové (1985) el va creure "nou". A priori, la descripció de Bergós sembla bastant rellevant a l'hora de poder dir que es tractaria d'una peça original. No obstant això, en el seu treball no presenta una imatge que ho certifiqui. La clau per determinar l'estat de la peça ens la proporciona una fotografia de l'Arxiu Ferrant (COAC, Lleida, clixé 114_4362), en la qual veiem que la meitat de la peça (la que queda en primer pla de la nostra imatge) és original, mentre que l'altra meitat ha estat restituïda (es troba desapareguda en la imatge citada, mentre que a l'actualitat la peça es presenta completa).

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 201 i 315 (núm. 432); FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, pp. 79, 93, 94, 95, 115 i 122 (núm. 51).

Identificador

III.02

Localització

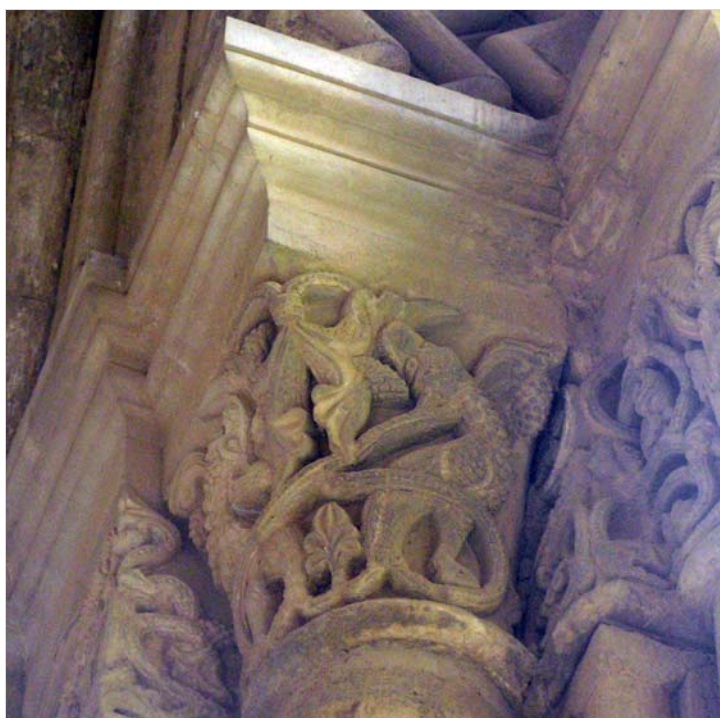
Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Animals entre vegetació (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Parella de dracs d'espatlles, les cues dels quals s'entrellacen formant una palmeta.

Observacions

Bergós (p. 315) l'esmenta com: "àligues-lleons simètriques i aculades, mosseguen foliols de les tiges de gladiol de flor angular", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa es pot considerar que es tracta d'un original. Segons els plànols de Ferrant (1957) aquest capitell hauria de ser restituint (el marca en color vermell). Nosaltres considerem que la descripció de Bergós és bastant rellevant a l'hora de poder dir que es tractaria d'una peça original. No obstant, la forma més adient de discernir-ho seria realitzant anàlisis del material, sempre tenint present que els picapedrers medievals van utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que els restauradors utilitzaren pedra de Montjuïc, com ens fa saber el propi Ferrant en els seu projecte.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 315 (núm. 433); FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, pp. 94, 97, 99, 115, 122, 171 i 175 (núm. 52).

Identificador

III.03

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Personatges nus entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Entrellaçat de tiges perlejades creant rínxols on apareixen figures nues en postures dinàmiques.

Observacions

Bergós, p. 315, s'hi refereix com: "Arabesc de tiges interpolades de figuretes departint-se", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original. Ferrant no l'indica ni en verd (original) ni en vermell (refacció). En últim terme, Jové (p. 79) va dir que semblava restaurada la part superior, la qual cosa seria perfectament factible, ja que durant les restauracions es van refer molts cimacis, però no hem pogut verificar a partir de les fotografies de l'Arxiu Ferrant.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 315 (núm. 434); FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, pp. 55, 93, 94, 144, 175 i 206 (núm. 55); BERGÉS, 1997, pp. 175.

Identificador

III.04

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Animals amb cues vegetals (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Tija perlejada entre la qual s'inscriuen lleons. Cap angular perbocant tiges.

Observacions

Bergós (p. 315) el descriu com: "Lleonets simètrics encarats amb cues palmades, posats dintre els rínxols de gladiol sortits de llenguats angulars", la qual cosa es correspon amb el que veiem a l'actualitat, el que ens permet dir que es tracta d'un original. Per una altra part, encara es pot apuntar que Ferrant no l'indica ni en verd (original) ni en vermell (refacció).

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 202 i 315 (núm. 435); FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, pp. 93, 94, 130, 131 i 180 (núm. 57).

Identificador

III.05

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Animals amb cues vegetals (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Animals amb cos de rèptil i cap d'ocell que s'afronten amb el pit i que giren els colls per picotejar la seva pròpia cua vegetal.

Observacions

Bergós, p. 315, s'hi refereix com: "Aguilons simètrics encarats, amb cues tijades de gladiol bifurcades en S", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original. Ferrant no l'indica ni en verd (original) ni en vermell (refacció).

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 315 (núm. 436); FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, p. 127 (núm. 59).

Identificador

III.06

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Personatges nus entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Un entrellaçat de tiges perlejades crea rínxols on apareixen figures humanes nues en postures dinàmiques; algunes palmetes prènsils s'agafen als seus cossos.

Observacions

Bergós, p. 315, el descriu com: "Tiges rinxolades de gladiol, tipus A, sense pinyes i amb fulles papallonades; hi ha unes figuretes enfilades en els volutaments, superiors, a la manera de veremes", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original. Ferrant no l'indica ni en verd (original) ni en vermell (refacció).

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 202 i 315 (núm. 438); FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, pp. 93, 102 i 144 (núm. 61).

Identificador

III.07

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Animals agredint l'home

Classificació

(?)

Descripció

Una figura masculina asseguda i flanquejada per dos éssers monstruosos que, situats en els vèrtexs superiors, l'ataquen al mateix temps que alça els braços per tal d'amansir-los.

Observacions

Aquest capitell Bergós (1935) no l'esmenta, perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tancava aquesta arcada. Al projecte de Ferrant (1957), apareix marcat en color vermell (ha de ser restituït). Però com es constata en relació amb diferents peces d'aquest annex ens podem trobar amb el cas que, malgrat aquesta indicació de Ferrant, el capitell és un original.

Malauradament, per a aquesta peça no disposem d'informacions que ens ajudin a contrastar-ho. Per això creiem que la forma més adient de discernir si es tracta d'un original o d'una còpia seria realitzant anàlisis del material, sempre tenint present que els picapedrers medievals van utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que els restauradors utilitzaren pedra de Montjuïc, com ens fa saber el propi Ferrant en els seus projectes.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, p. 112; BERGÉS, 1997, p. 176 (núm. 64).

Identificador

III.08

Localització

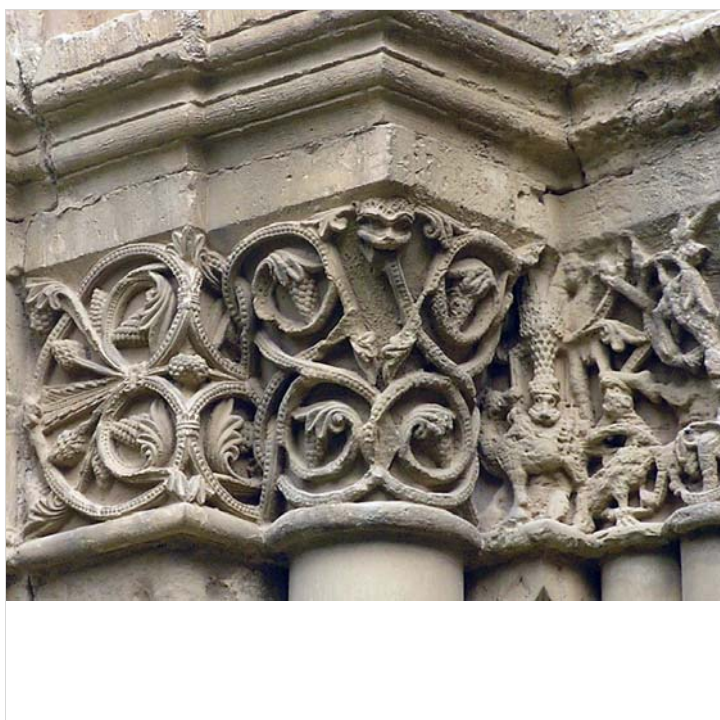
Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Tiges perlejades formant grans rínxols que acaben amb fruits granulats. A l'angle, un cap animalístic perboca les tiges.

Observacions

Bergós (p. 315), la ressenya com: "Llengua tijada tipus A", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original. Per un altre costat, aquesta peça no figura en els plànols de Ferrant, ja que es troba mirant al pati i el restaurador només va incloure en el seu projecte els alçats corresponents a les vistes dels finestrals des de l'interior de les galeries.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 200 i 315 (núm. 439); JOVÉ, 1985, p. 94 (núm. 64).

Identificador

III.09

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o temaHarpies entre vegetals
(hibridacions)**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

Parelles de monstres situades als angles amb les cues acabades en grans rínxols vegetals i fruits granulosos. Tenen el cap de dona coronat i els cabells llargs.

Observacions

Bergós (p. 315) es refereix a la peça com: "Dues parelles d'ocells encarats de cap humà tràgic coronat, colls nuats i amb tiges florals de gladiol creuades", descripció que coincideix amb allò que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original. Aquest capitell no figura en els plànols de Ferrant, ja que es troba mirant al pati i el restaurador només va incloure en el seu projecte els alçats corresponents a les vistes dels finestrals des de l'interior de les galeries.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 196, 315 i fig 191 (núm. 422); JOVÉ, 1985, pp. 94, 109, 126, 177 i 207 (núm. 67).

Identificador**III.10****Localització**

Ala est. Pilar entre les arcades nord i central

Escena o tema

Lluita d'homes i dracs

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Genets nus que cavalquen dracs i els claven llargues llances al coll. Les cues dels animals es confonen en una tija perlejada que crea un entrellaçat del que en sorgeixen palmetes digitades prènsils i fruits d'àrum.

Observacions

Bergós (p. 315) s'hi refereix com: "Àguiles-lleons simètriques acarades i amb cues de gladiol; estan cavalcades per homes nus els quals elles mosseguen en el braç que els agafa el coll, amb l'altre braç les llancegen". La peça no figura en els plànols de Ferrant, ja que es troba mirant al pati i el restaurador només va incloure en el seu projecte els alçats corresponents a les vistes dels finestrals des de l'interior de les galeries. En tot cas, la descripció de Bergós posa de manifest que ens trobem davant d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 207 i 315 (núm. 445); JOVÉ, 1985, pp. 94, 115, 135, 171 i 183 (núm. 70); BERGÉS, 1997, p. 175.

Identificador**III.11****Localització**Ala est. Arcada central.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Vegetal

Classificació

(?)

Descripció

Diverses composicions a base de fulles i tiges perlejades formant grans roleus.

Observacions

Aquest capitell Bergós (1935) no l'esmenta perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava l'arcada. Al projecte de Ferrant (1957) apareix marcat en color vermell, que seria aquell amb què ressalta les parts que han de ser reposades. Per la seva part, Jové (1985) el va identificar com a "nou", potser basant-se en el seu aparent bon estat de conservació. Creiem que aquests no són indicis suficients per determinar que es tracti d'una peça refeta. En primer lloc, perquè, com es posa de manifest en relació amb altres peces d'aquesta ala est, encara que en els plànols de Ferrant les peces es marquin per a ser refetes, es van poder deixar originals, com evidencien les fotografies dels anys trenta del segle XX que proporciona Bergós (vegi's, per exemple, les fitxes dels capitells II.12 o II.13). En segon lloc, trobem altres peces que les mateixes fotografies certifiquen que són antigues i que presenten un estat de conservació que a priori podríem qualificar de "molt bo" i que és semblant al d'aquesta peça. Malauradament no hem localitzat imatges que ens ajudin a precisar més. Creiem que per tal de sortir de dubtes el més idoni seria realitzar una anàlisi del material, tenint present que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, pp. 79-80 (núm. 71).

Identificador

III.12

LocalitzacióAla est. Arcada central.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Vegetal

Classificació

(?)

Descripció

Diverses composicions a base de fulles i tiges perlejades formant grans roleus.

Observacions

Aquest capitell Bergós (1935) no l'esmenta perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava aquesta arcada. Al projecte de Ferrant (1957) apareix marcat en color vermell, que sembla ser aquell amb què el restaurador ressalta les parts que han de ser restituïdes. Creiem que aquest no és un argument suficient per determinar amb certesa total que es tracta d'una peça refeta, perquè, com es posa de manifest en relació amb altres peces d'aquesta ala est del claustre, encara que en els plànols de Ferrant les peces es marquin per a ser refetes, en realitat ara ens trobem al davant originals, com posen de manifest fotografies dels anys trenta del segle XX (vegin-se, per exemple, les fitxes dels capitells II.12 o II.13). Jové (p. 80) cregué que està refet. Per la nostra part creiem que per tal de sortir de dubtes el més idoni seria realitzar una anàlisi de la pedra, tenint present que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, p. 79 (núm. 72).

Identificador

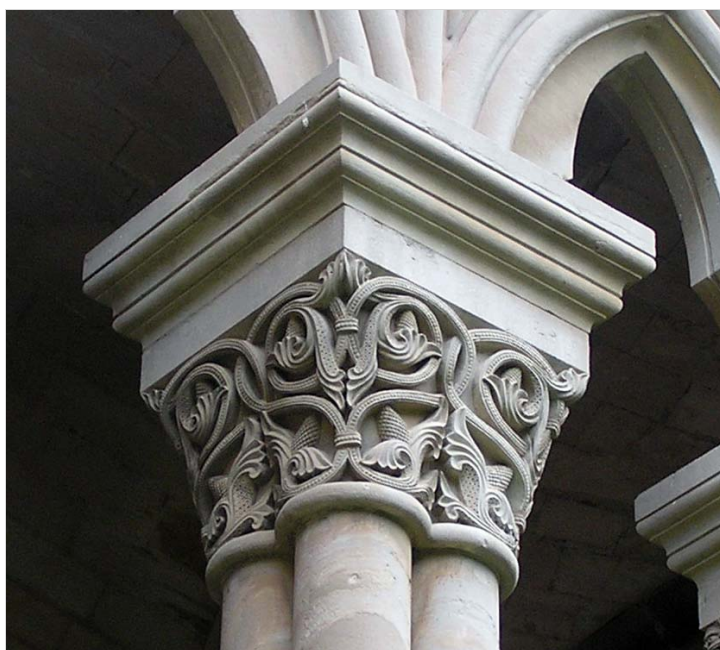
III.13

LocalitzacióAla est. Arcada central.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Vegetal

Classificació

(?)

Descripció

Diverses composicions a base de fulles i tiges perlejades formant grans roleus.

Observacions

Aquest capitell Bergós (1935) no l'esmenta, perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava aquesta arcada. Al projecte de Ferrant (1957), apareix marcat en color vermell, que sembla ser aquell color amb què el restaurador ressaltava les parts que han de ser restituïdes. Nosaltres creiem que aquest no és un argument suficient per determinar amb tota seguretat que es tracta d'una peça refeta, perquè, com es posa de manifest en relació amb altres peces d'aquesta ala est del claustre, encara que en els plànols de Ferrant les peces es marquin per a ser refetes, es van poder deixar originals, com posen de manifest fotografies dels anys trenta del segle XX (vegi's, per exemple, les fitxes dels capitells II.12 o II.13). Creiem que per tal de sortir de dubtes el més idoni seria realitzar una anàlisi de la pedra, tenint present que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, p. 79 (núm. 73).

Identificador

III.14

LocalitzacióAla est. Arcada central.
Columna entre els pilars**Escena o tema**Animals entre vegetació
(hibridacions)**Classificació**

Original recol·locat

Descripció

Diverses composicions amb animals entre vegetació.

Observacions

El capitell ubicat en aquest punt Bergós (1935) no l'esmenta, perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava aquesta arcada. No obstant això, aquest capitell correspon al que Bergós numera com a 426 (en presenta la fotografia a la fig. 196). Com esmentem en relació amb altres peces del claustre, a la fotografia de Bergós la peça es troba descontextualitzada (sembla estar recolzada sobre un suport ampli i no sobre una columna), el que fa pensar que fou retirada durant les restauracions de Combelles (1925) i que s'hauria recol·locat durant les restauracions de Ferrant. També la veiem fora de context en una fotografia de l'Arxiu Mas (clixé E-273). Per un altre costat, el capitell aquí emplaçat al projecte de Ferrant (1957) apareix marcat en color vermell, que sembla ser aquell amb què el restaurador ressalta les parts que han de ser restituïdes. Jové (p. 80), basant-se en criteris visuals el va considerar restaurat. Amb tot, les informacions extretes de Bergós són concloents per poder determinar que es tracta d'un original. Això alhora permet dir que en els plànols de Ferrant hi ha imprecisions, que si no es contrasten poden portar a confusions a l'hora d'assenyalar la possible autenticitat de les peces.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, p. 80 (núm. 74).

Identificador

III.15

LocalitzacióAla est. Arcada central.
Columna entre els pilars**Escena o tema**

Animals entre vegetació

Classificació

Original recol·locat

Descripció

Diferents composicions a base de tiges perlejades vegetals que es desenvolupen per la superfície i la peça; a la part baixa hi ha animals, en primer pla senglars.

Observacions

Bergós no fa referència al capitell situat en aquesta posició en el seu treball de 1935, ja que en el moment en què va realitzar-lo estava cobert pel mur que tancava aquesta arcada. No obstant això, ens adonem que en presenta la descripció, però situant-lo en una altra ubicació (al lloc del capitell que nosaltres hem identificat com II.17). Així expressa (pp. 314-315, núm. 430): "Llengua tijada, tipus a, amb fulles mig palmetades sortides de caulicles. Porcs senglars pasturant sota tijat gladiol. Jove encamellat sobre lleó obrint-li la boca, damunt tija de gladiol". Jové (p. 80) el considerarà refet. Bergós no presenta fotografies que ens ajudin a certificar-ho, però la seva descripció sembla evidenciar que ens trobem davant d'una peça original. A més a més, a l'Arxiu Mas datada de 1928 (clixé 51272) hi trobem la peça fora del seu context amb l'anotació "descubert l'any 1925", el que ens indica que fou una de les peces que Combelles va extraure del seu emplaçament original aquell any 1925. Posteriorment, durant les restauracions de Ferrant s'hauria ubicat en un altre punt del claustre.

Bibliografia / fonts

FERRANT, 1957 (plànol ala est); JOVÉ, 1985, p. 80 (núm. 75).

Identificador

IV.01

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Vegetal

Classificació

(?)

Descripció

Diverses composicions a base de fulles i tiges perlejades formant grans roleus.

Observacions

Aquest capitell Bergós (1935) no l'esmenta perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tapiava aquesta arcada. Per un altre costat, el projecte Ferrant (1957) no el marca com a susceptible de ser refet en color vermell (ni tampoc en color verd com a original). Creiem que per tal de sortir de dubtes el més idoni seria realitzar una anàlisi de la pedra, tenint present que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 95 i 112 (núm. 77).

Identificador

IV.02

Localització

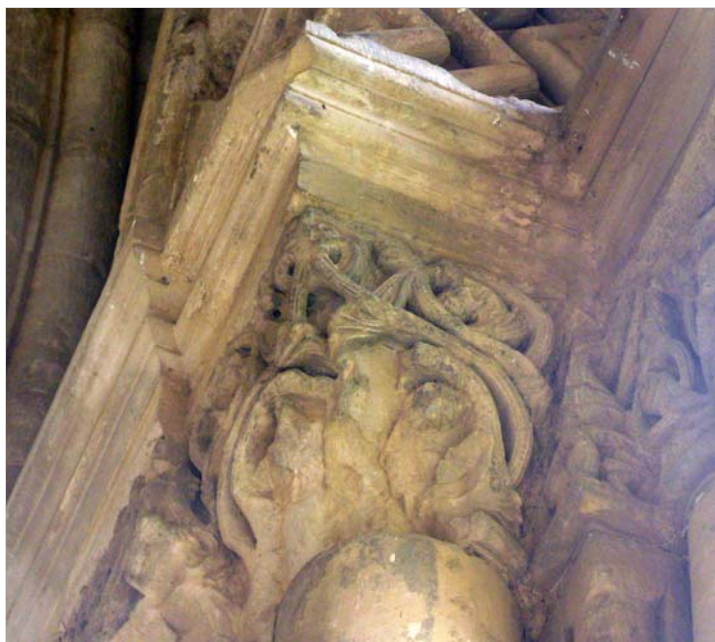
Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composició a base de fulles i tiges formant el que semblen grans roleus. A l'angle hi ha un cap que perboca les tiges.

Observacions

Bergós (p. 315), la ressenya com: "Llengua tijada de gladiol, tipus a, molt planera", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per bé que bastant deteriorada, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 200 i 315 (núm. 446); JOVÉ, 1985, p. 93 (núm. 78).

Identificador

IV.03

Localització

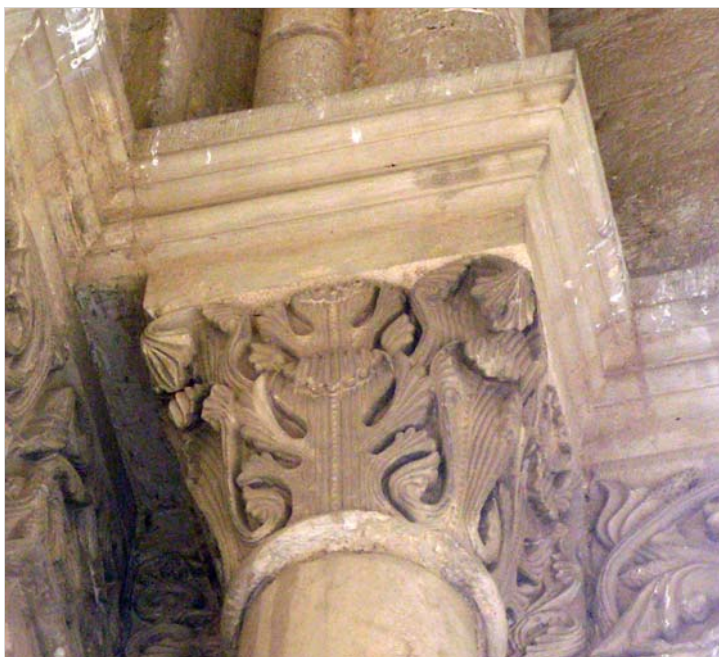
Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composició vegetal a base de fulles d'acant.

Observacions

Bergós (p. 316) la descriu com: "Acant nerviat planer disposat en dues fileres; és de contorns digitats", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 193 i 316 (núm. 448); JOVÉ, 1985, pp. 106 i 156 (núm. 82).

Identificador

IV.04

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Dracs afrontats (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Parella de dracs de llarg colls amb una cama de cadascun creuada amb la de l'altre. Les cues es transformen en vegetals i creen formes geomètriques.

Observacions

Bergós (p. 195) cita el capitell com: "ocells de cap caní encarats i amb les cues tijades en S, uns rinxolets formen a dalt una planta central", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 195 i 316 (núm. 449); JOVÉ, 1985, pp. 93, 115, 123, 170 i 175 (núm. 84).

Identificador

IV.05

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composició a base de fulles i tiges perlejades formant grans roleus que s'acaben en semipalmets.

Observacions

Bergós (p. 316), la descriu com: "Llengua tijada de gladiol tipus a", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 316 (núm. 450); JOVÉ, 1985, pp. 94 i 112 (núm. 86).

Identificador

IV.06

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Tota la superfície del capitell presenta motius vegetals creant un fons vegetal. Entremig hi ha un caparró que trau dues tiges per la boca.

Observacions

Bergós, p. 316, s'hi refereix com: "Llengua tijada posada en el centre de la cara del capitell, tipus c", una descripció una mica abstracta que es correspon amb la classificació de motius que fa l'autor, per la qual cosa creiem que es pot considerar com un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 316 (núm. 452); JOVÉ, 1985, pp. 102, 114 i 155 (núm. 89).

Identificador

IV.07

Localització

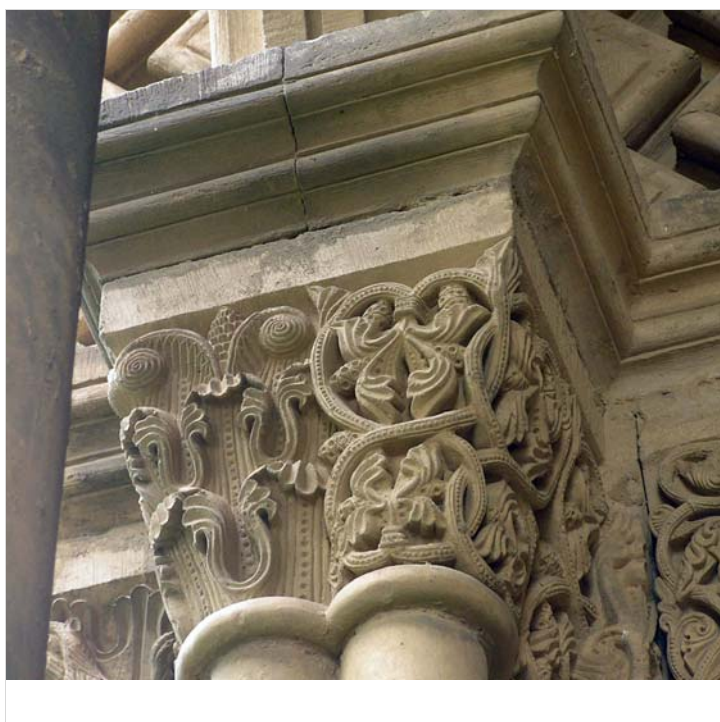
Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composicions vegetals, una a base de tiges formant grans roleus que s'acaben en semipalmets i fruits granulats i l'altra amb grans fulles acabades en volutes a la part superior.

Observacions

Bergós (1935) no fa referència a aquest capitell, atès que en el moment en què va realitzar el seu treball aquesta arcada estava tapiada. En el projecte de 1957 Ferrant no el marca ni en color verd ni en color vermell, per la qual cosa només amb aquestes fonts seria difícil determinar de si es tracta d'un original o d'una restitució. Però a l'Arxiu Ferrant hi ha una fotografia (COAC, Lleida, clixé 247_2434) que mostra el destapiat de l'arcada i com apareix aquest capitell, el que ens confirma que és un original i que no ha estat recol·locat.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 94, 97, 106, 113 i 159 (núm. 91).

Identificador

IV.08

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Animals amb cues vegetals (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Parella de quadrúpedes rampants amb cues acabades en palmetes; a l'angle hi ha un caparró que mossega les cues dels animals.

Observacions

Bergós (p. 316) la ressenya com: "Lleons simètrics aculats reganyant-se, amb cues eriçades mossegades per Leviatan banyut", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 316 (núm. 453); JOVÉ, 1985, pp. 98, 102, 132 i 180 (núm. 92).

Identificador

IV.09

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Harpies amb cues vegetals (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Sirenes ocell que trauen les llengua. Van coronades i tenen les ales desplegadas i dreçades. Les cues s'allarguen creant tiges perlejades que acaben en palmetes digitades i les flors d'àrum.

Observacions

Bergós (p. 316), la ressenya com: "Ocell coronat de cap grotesc posat a l'angle; té les ales alçades i la cua de tres rínxols amb doble gladiol als centres d'aquests", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 196, 316 i fig. 192 (núm. 456); JOVÉ, 1985, pp. 94, 97, 109, 115, 124, 159 i 175 (núm. 95); BERGÉS, 1997, pp. 176 i 177.

Identificador

IV.10

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Harpies amb cues vegetals (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Sirenes ocell que trauen les llengua. Van coronades i tenen les ales desplegadas i dreçades. Les cues s'allarguen creant tiges perlejades que acaben en palmetes digitades i les flors d'àrum.

Observacions

Bergós (p. 316) la ressenya com: "Ocell coronat de cap grotesc posat a l'angle; té les ales alçades i la cua de tres rínxols amb doble gladiol als centres d'aquests", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 196, 316 i fig 192 (núm. 457); JOVÉ, 1985, p. 124 (núm. 95).

Identificador

IV.11

Localització

Ala est. Pilar entre les arcades central i sud

Escena o tema

Animals entre vegetació (hibridacions)

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Dracs aculats amb cues vegetals que creen palmetes i que aixequen els caps i mosseguen les pròpies cues vegetals.

Observacions

Bergós (p. 316), la ressenya com: "Ocells de cap de gos aculats, mossegant les tiges de gladiol de les cues i amb composició de rinxolament", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 316 (núm. 460); JOVÉ, 1985, pp. 93, 99, 115, 124, 159 i 175 (núm. 98); BERGÉS, 1997, p. 176.

Identificador

IV.12

Localització

Ala est. Arcada sud. Columna entre els pilars

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composició a base de fulles i tiges formant roleus que s'acaben en semipalmetes i fruits d'àrum.

Observacions

Bergós (1935) no fa referència a aquest capitell, atès que en el moment en què va realitzar el seu treball aquesta arcada estava tapiada. En el projecte de 1957 Ferrant no el marca ni en color verd ni en color vermell, per la qual cosa només amb aquestes fonts seria difícil determinar de si es tracta d'un original o d'una restitució. Però a l'Arxiu Ferrant hi ha una fotografia (COAC, Lleida, clixé 247_2434) que mostra el destapiat de l'arcada i com apareix aquest capitell, el que ens confirma que és un original i que no ha estat recol·locat.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 98, 112 i 150 (núm. 99).

Identificador

IV.13

Localització

Ala est. Arcada sud. Columna entre els pilars

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composició vegetal a base de fulles digitades i grans tiges que ocupen tota la superfície del capitell.

Observacions

Bergós (1935) no fa referència a aquest capitell, atès que en el moment en què va realitzar el seu treball aquesta arcada estava tapiada. En el projecte de 1957 Ferrant no el marca ni en color verd ni en color vermell, per la qual cosa només amb aquestes fonts seria difícil determinar de si es tracta d'un original o d'una restitució. Però a l'Arxiu Ferrant hi ha una fotografia (COAC, Lleida, clixé 247_2434) que mostra el destapiat de l'arcada i com apareix aquest capitell, el que ens confirma que és un original i que no ha estat recol·locat.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 98, 102, 106 i 156 (núm. 100).

Identificador

IV.14

Localització

Ala est. Arcada sud. Columna entre els pilars

Escena o tema

Vegetal

Classificació

(?)

Descripció

Grans fulles d'acant al centre de les cares, amb fulles més petites als angles que es vincen enfora.

Observacions

Aquest capitell Bergós (1935) no l'esmenta, perquè en el moment en què va realitzar el seu treball estava cobert pel mur que tancava aquesta arcada. Per un altre costat, aquesta arcada va ser objecte de restauració a partir d'un projecte de Ferrant (1954) als plànols del qual no hem tingut accés. Per la seva part Jové el considerarà refet. La forma més adient de discernir si es tracta d'un original o d'una còpia seria realitzant anàlisis del material, sempre tenint present que els picapedrers medievals van utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que els restauradors utilitzaren pedra de Montjuïc, com ens fa saber el propi Ferrant en els seus projectes.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, p. 81 (núm. 101).

Identificador

IV.15

Localització

Ala est. Arcada sud. Columna entre els pilars

Escena o tema

Aus entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Parelles d'ocells aculats amb els caps encarats. Del punt central on es toquen les cues apareix una tija coronada per una pinya. El motiu és encerclat per tiges sinuoses que s'ajunten amb elles i es va repetint en dos registres al voltant de les cares del capitell.

Observacions

Bergós (1935) no fa referència a aquest capitell, atès que en el moment en què va realitzar el seu treball aquesta arcada estava tapiada. En el projecte de 1957 Ferrant no el marca ni en color verd ni en color vermell, per la qual cosa només amb aquestes fonts seria difícil determinar de si es tracta d'un original o d'una restitució. Però a l'Arxiu Ferrant hi ha una fotografia (COAC, Lleida, clixé 247_2434) que mostra el destapiat de l'arcada i com apareix aquest capitell, el que ens confirma que és un original i que no ha estat recol·locat.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 98, 100, 107, 129, 150 i 179 (núm. 102).

Identificador

IV.16

Localització

Ala est. Arcada sud. Columna entre els pilars

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Grans fulles d'acant al centre de les cares, amb fulles més petites als angles que es vincen enfora.

Observacions

Bergós (1935) no fa referència a aquest capitell, atès que en el moment en què va realitzar el seu treball aquesta arcada estava tapiada. En el projecte de 1957 Ferrant no el marca ni en color verd ni en color vermell, per la qual cosa només amb aquestes fonts seria difícil determinar de si es tracta d'un original o d'una restitució. Però a l'Arxiu Ferrant hi ha una fotografia (COAC, Lleida, clixé 247_2434) que mostra el destapiat de l'arcada i com apareix aquest capitell, el que ens confirma que és un original i que no ha estat recol·locat.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 106 i 156 (núm. 103).

Identificador

V.01

Localització

Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composició a base de fulles i tiges perlejades formant roleus que s'acaben en semipalmetes. A l'angle hi ha un caparró que perboca tiges.

Observacions

Bergós (1935) no fa referència a aquest capitell, atès que en el moment en què va realitzar el seu treball aquesta arcada estava tapiada. En el projecte de 1957 Ferrant no el marca ni en color verd ni en color vermell, per la qual cosa només amb aquestes fonts seria difícil determinar de si es tracta d'un original o d'una restitució. Però a l'Arxiu Ferrant hi ha una fotografia (COAC, Lleida, clixé 247_2434) que mostra el destapiat de l'arcada i com apareix aquest capitell, el que ens confirma que és un original i que no ha estat recol·locat.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 93, 98, 100, 114 i 148 (núm. 105).

Identificador

V.02

Localització

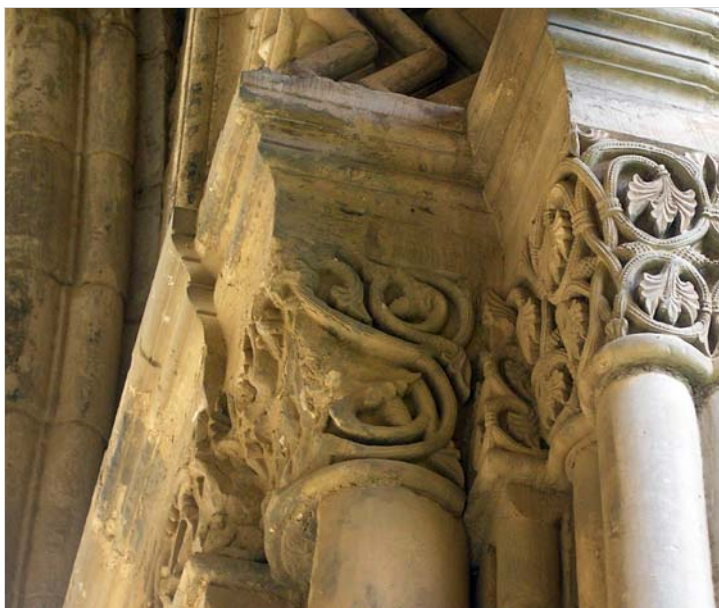
Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Composició a base de fulles i tiges formant roleus que s'acaben en semipalmetes i fruits d'àrum.

Observacions

Bergós, 1935, p. 316, el descriu com: "Derivat de llengua tijada, tipus D", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 316 (núm. 461); JOVÉ, 1985, pp. 93 i 94 (núm. 106).

Identificador

V.03

Localització

Pilar de l'angle sud-est

Escena o temaAnimals entre vegetació
(hibridacions)**Classificació**

Original "in situ"

Descripció

Ocells aculats bec arrodonit que giren el cap vers el centre de les cares. Les seves cues s'entrellacen i es desenvolupen al centre del capitell donant lloc a palmetes.

Observacions

Bergós (p. 316), la ressenya com: "Llengües tijades angulars del tipus d a dalt, i al centre, ocells aculats mirant-se, que tenen a baix les cues foliars creuades i enllaçades a les llengües", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 316 (núm. 463); JOVÉ, 1985, pp. 93, 128 i 178 (núm. 109).

Identificador

V.04

Localització

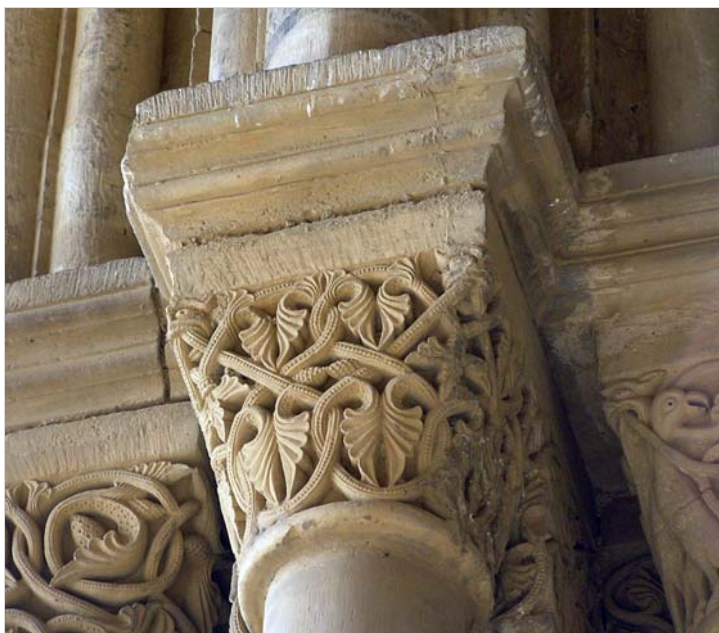
Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Esquema a base de petites palmetes digitades i invertides en els extrems d'una tija.

Observacions

Bergós (p. 316) la ressenya com: "Llengües angulars amb tiges en arabesc i folíols palmetats", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 316 (núm. 464); JOVÉ, 1985, pp. 93, 98, 100, 113 i 148 (núm. 111); BERGÉS, 1997, p. 177.

Identificador

V.05

Localització

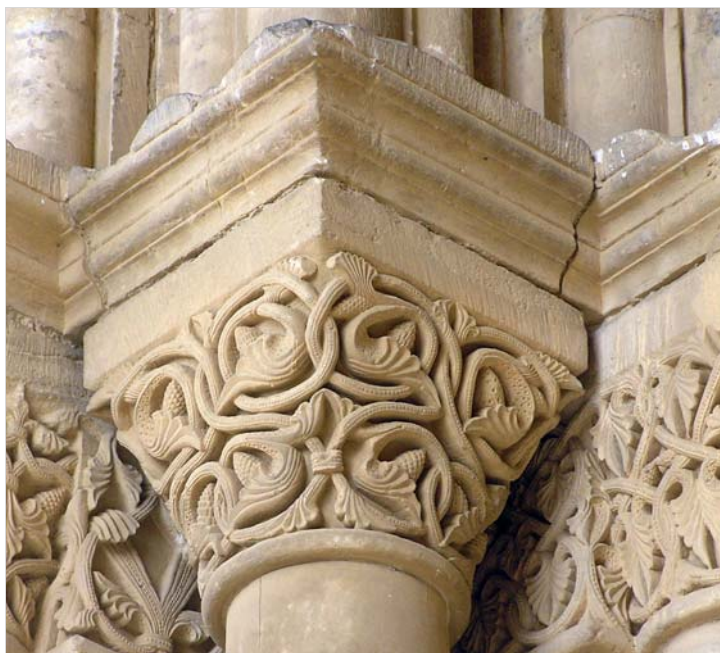
Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Vegetal

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Peça amb tota la superfície decorada a base de tiges vegetals i fruits d'àrum.

Observacions

Bergós (p. 316) la ressenya com: "Tiges rinxolades de gladiol amb capolls", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 199 i 316 (núm. 465); JOVÉ, 1985, núm. 112.

Identificador

V.06

Localització

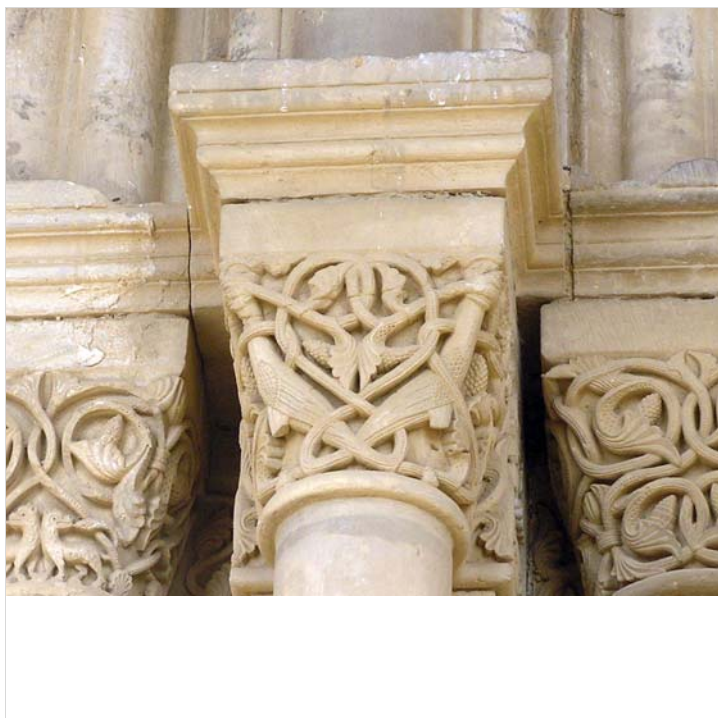
Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Animals entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Rèptils aculats de llarg coll entre un fons de tiges vegetals.

Observacions

Bergós (p. 195), el cita com a "ocells decoratius aculats" i a la p. 316 com a "ocells aculats, coll-alats amb cap grotesc, amb cues a baix de doble creuament, formant dalt un ametllat floral que aquells mosseguen", descripcions que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 195 i 316 (núm. 466); JOVÉ, 1985, p. 96, 99 i 107 (núm. 114).

Identificador

V.07

Localització

Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Animals entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Grans roleus superiors amb quadrúpedes a la part inferior que es mosseguen les pròpies cues.

Observacions

Bergós (p. 316), la ressenya com: "Doble tija de gladiol, tipus A, amb lleonets aculats entre les soques", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa s'ha de considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 196, 201 i 316 (núm. 467); JOVÉ, 1985, pp.93, 94, 98, 100, 131 i 180 (núm. 117).

Identificador

V.08

Localització

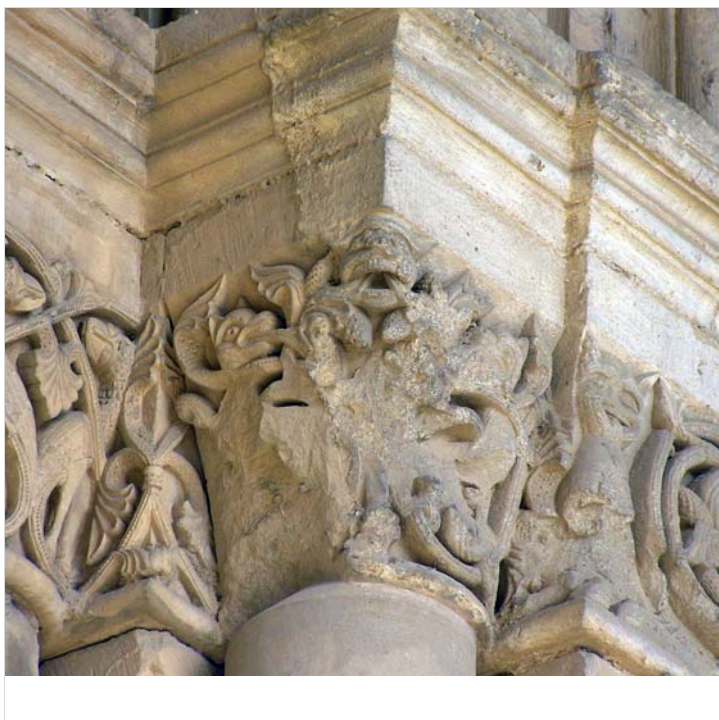
Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Animals entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Peça molt fragmentada. S'identifiquen animals aculats amb cues vegetals que alhora perboquen tiges.

Observacions

Bergós (p. 317): "Dos ocells de cap grotesc amb cues rinxolades de gladiol doble papallonat; les cues formen un sol rengle gran de rínxols", malgrat que avui la visualitzem molt fragmentada, amb la descripció sembla coincidir amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 317 (núm. 468); JOVÉ, 1985, pp. 93 i 94 (núm. 119).

Identificador

V.09

Localització

Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Animals entre vegetació

Classificació

Original "in situ" (?)

Descripció

Dracs afrontats als angles que giren els colls cap a l'interior de les cares. Les seves cues s'allarguen formant una llarga tija, amb un desenvolupament pobre si el comparem amb les profuses composicions d'aquest claustre.

Observacions

Bergós no fa esment d'aquest exemplar, per motius que ens resulten desconeguts. En tot cas no el podem utilitzar com a font de verificació de l'autenticitat d'aquesta peça. Pel que fa als plànols de Ferrant, tampoc no hi figura. Així, i malgrat que presenta la factura pròpia dels repertoris del claustre de la Seu Vella, el més escaient per determinar amb certesa si ens trobem al davant d'un original o d'una còpia seria realitzar una anàlisi del material tenint present que durant la construcció del claustre es va utilitzar pedra de Vinaixa, mentre que per a les restauracions es va usar pedra de Montjuïc.

Bibliografia / fonts

JOVÉ, 1985, pp. 99, 100, 107, 115, 125 i 176 (núm. 121).

Identificador

V.10

Localització

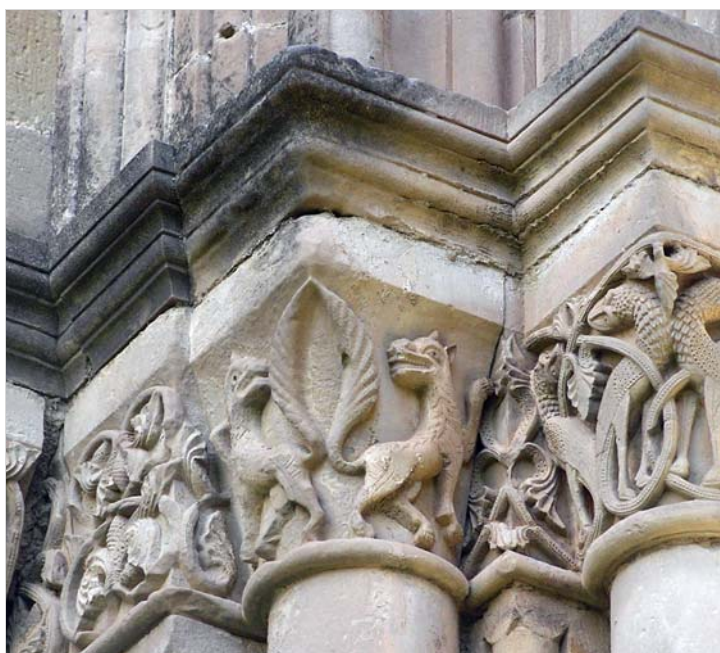
Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Animals amb cues vegetals

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Parella de lleons amb cues en forma de gran fulla sobre fons llis.

Observacions

Bergós, p. 317, expressa: "Lleons aculats simètrics de cues mig palmetades", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 317 (núm. 470); JOVÉ, 1985, pp. 131 i 180 (núm. 122).

Identificador

V.11

Localització

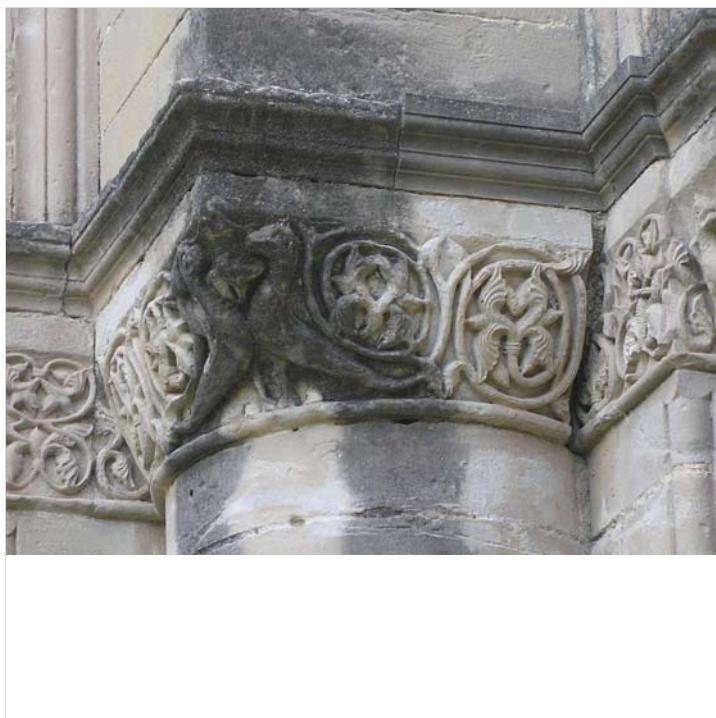
Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Animals entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Dos dracs afrontats a l'angle, la cua de cadascun dels quals crea dos grans rínxols que inscriuen palmetes.

Observacions

Bergós (p. 317), la ressenya com: "Ocells simètrics encarats de cap caní i amb cua bifurcada en rínxols", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa considerem que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, p. 317 (núm. 471); JOVÉ, 1985, pp. 94, 97, 110, 115, 125 i 176 (núm. 124); BERGÉS, p. 177.

Identificador

V.12

Localització

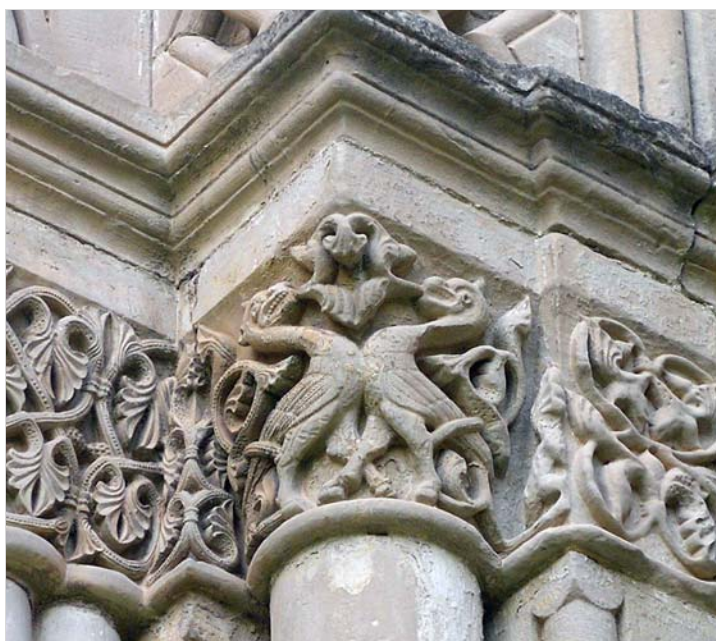
Pilar de l'angle sud-est

Escena o tema

Animals entre vegetació

Classificació

Original "in situ"

Descripció

Animals afrontats amb cues vegetals que es toquen amb el pit.

Observacions

Bergós (p. 317) la ressenya com: "Ocells decoratius, unicorns, encarats, amb cues i llengües foliars de gladiol", descripció que coincideix amb la peça que veiem a l'actualitat, per la qual cosa convé considerar que es tracta d'un original.

Bibliografia / fonts

BERGÓS, 1935, pp. 198 i 317 i fig. 189 (núm. 473); JOVÉ, 1985, pp. 93, 115, 125 i 171 (núm. 126).

ANNEX 6. PECES DESCONTEXTUALITZADES

TESI DOCTORAL
L'escultura del segle XIII de la Seu Vella de Lleida
VOLUM II
Universitat de Lleida, Facultat de Lletres,
Departament d'Història de l'Art i Història Social
Autora: Meritxell Niñá Jové
Directora: Immaculada Lorés Otzet
2014

ANNEX 6. Fitxes de les peces descontextualitzades

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari
MLLDC, 0459
Tipus d'element
FRAGMENT DE MÈNSULA
Tema
Cap monstruós traient la llengua
Mesures
30 x 25 x 81 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, sala de reserva	Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Fragment de mènsula amb un cap demoníac, de cara molt voluminosa. Els ulls són grossos, fets de dos esferes amb una cavitat central, emulant la nineta. Presenta una boca enorme que deixa sortir una llengua ampla. A la part superior del rostre el front és marcat per solcs profunds que representen les celles. A banda i banda del cap li surten dues banyes. El nas està mutilat i, en general, la peça està bastant erosionada. El fragment es presenta muntat sobre una peça en la qual s'hi han tallat unes urpes, com si fossin de l'animal. Es veu clarament el morter amb el qual s'han unit les dos peces.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

Al marge de la refacció citada, que no té res a veure amb la peça original, el tema i l'estil coincideixen plenament amb els del repertori de les mènsules de la catedral, la qual cosa permet subscriure'n l'origen.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari

MLLDC, 0477

Tipus d'element

FRAGMENT

Tema

Cap humà amb expressió atemorida

Mesures

23 x 15,5 cm

Localització actual

Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, sala de reserva

Localització original a la Seu Vella

Ràfecs de les cobertes (?)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Fragment amb la representació d'un cap humà, amb els trets marcats i exagerats que li confereixen una forta expressivitat. Destaquen unes incisions que mostren les arrugues del voltant dels ulls. Té la boca oberta i trau, a l'interior de la qual s'hi veu la llengua, i llargues orelles punxegudes. Adopta una expressió grotesca i com si el personatge estigués atemorit.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Per bé que al catàleg "Pulchra" la peça figura com a procedent de Sant Joan, també es pot considerar una possible provenença de l'entorn del turó, ja que va ser trobada en reparar les muralles. Va formar part d'un grup d'objectes que conformaven el petit museu que va ser instal·lat temporalment l'any 1926 a l'absis principal i la sagristia de la Seu Vella amb materials recuperats durant les primeres intervencions al monument realitzades per Josep Oriol Combelles, els quals més endavant van passar al Museu Diocesà de Lleida. En una fotografia de l'Arxiu Mas (Institut Amatller de Barcelona, clixé G-8785) es veu la peça conservada com un fragment major: per sobre del cap hi té la part d'un cimaci angular (presenta el núm. 27, que deu ser l'antic número d'inventari). Estilísticament i formal no sembla encaixar del tot amb el conjunt escultòric del segle XIII i potser s'hauria d'imaginar que és posterior (segle XIV?).

Bibliografia

TARRAGÓ, 1960; PULCHRA, 1993, núm. 49, p. 67; BERLABÉ, 2000, p. 340.

FOTO: Catalunya Romànica, 24, 1997, p. 204.

Número d'inventari

MLLDC, 0556 i 0555

Tipus d'element

FIGURES ESCULPIDES

Tema

Grup de l'Anunciata: Maria i Arcàngel Sant Gabriel

Mesures

127 x 37 x 22 cm / 142 x 42 x 24 cm

Localització actual

Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, exposició permanent

Localització original a la Seu Vella

Porta de l'Anunciata, fornícules laterals

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Figures esculpides que representen Maria i Gabriel, les quals conjuntament representen l'escena de l'Anunciació. Els personatges es col·loquen en posició invertida, amb Maria a l'esquerra i l'arcàngel a la dreta. Les dues es troben de peu i presenten dos éssers zoomòrfics de sota els peus: Gabriel hi té un animal amb cos reptilià (un drac o una serp), mentre que l'animal dels peus de Maria és un lleó. La dona vesteix un brial cenyit amb un cinturó i un mantell que li cau per sobre les espatlles i sembla que també el cap. El mantell se'l subjecta amb la mà esquerra. Amb l'altra mà, amb el palmell obert, fa el gest d'acceptació. Per la seva part, l'arcàngel vesteix túnica llarga i mantell curt, que subjecta amb la mà esquerra. El braç dret el devia aixecar adreçant-se a Maria. Les figures es conserven decapitades i a l'arcàngel també li falten un braç i una ala. Igualment, han perdut sengles caps els animals de sota els peus dels dos personatges.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Originàriament les figures estaven disposades en els nínxols laterals de l'arc d'entrada que hi ha als carcanyols de la portada de l'Anunciata de la Seu Vella. La presència de les dues estàtues en aquest punt es coneix per diversos testimonis documentals i gràfics. El més antic del que tenim constància és la menció que va fer el britànic George Edmund Street l'any 1865, quan veié les figures in situ ("The south transept doorway is much finer: it has a richly-sculptured round arch; and on each side of the arch are niches – one containing a statue of S. Gabriel, and the other one of the Blessed"). Després d'aquesta, la següent referència la trobem en una

fotografia presa l'any 1871 en el marc d'un viatge efectuat pel monarca Amadeu I de Savoia per diverses províncies d'Espanya (MOLINÉ, 2000, s. p.). Aquesta coneguda imatge mostra l'arcàngel amb la seva ala dreta sencera, igual que encara la tenia l'any 1912, quan ja es trobava al Museu Arqueològic Provincial, segons es desprèn de la fotografia que publica Manuel Herrera (1912, p. 41). També la veiem encara amb l'ala en una imatge de l'Arxiu Mas (Institut Amatller de Barcelona, clixé G-8725, sense data, però ja fora de la portada). Es posa de manifest, doncs, que la mutilació la va patir quan ja formava part de la institució museística iberdenc. La conserva encara a la imatge publicada per Joan Bergós, quan el grup era al Museu Morera (1935, p. 151, fig. 132). Podem considerar, però, que aquesta era una imatge anterior, atès que en una imatge de 1918 (Arxiu Mas, clixé 20.898) Gabriel ja no ostenta l'ala. A les fotografies publicades a partir de la dècada de 1940 l'ala la és desapareguda. Montserrat Macià i J. Lluís Ribes (1995, p. 51) afirmen que les figures es van retirar de la portada l'any 1877, quan la Comisió Provincial de Monumentos Histórico-Artísticos hi va fer una visita programada per a extraure els objectes artístics de la catedral. Aquesta informació es contrasta, en efecte, amb les evidències apuntades, atès que si bé l'any 1871 encara romanien "in situ" (fotografia de MOLINÉ), quan Lluís Roca féu referència a les figures en la seva memòria descriptiva de la catedral (1881) ja parla en passat respecte la seva presència a la portada ("cobijaba el nicho de la derecha la estatua del arcàngel Gabriel y el de la izquierda la de Maria en actitud de recibir la celestial embajada", p. 23). A partir d'aquí, a totes les imatges corresponents a dates posteriors ja les veiem en les successives instal·lacions museogràfiques. En aquest sentit són interessants les imatges que publica BERLABÉ, 2000, p. 334, fig. 2 i fig. 3, p. 337, quan les figures es trobaven, respectivament, al Museo Arqueológico Provincial (edifici del Roser) i a l'Exposició "Proemium", instal·lada a partir de 1970 a l'església de Sant Martí. A l'actualitat aquestes figures les podem contemplar dins del recorregut museogràfic del MLLDC (reinaugurat l'any 2008).

Bibliografia

STREET, 1865, 2, p. 140; ROCA, 1881, p. 23; PUIG I CADAFALCH et al., 1909-1918, 3, p. 197; HERRERA, 1912, pp. 21-47; Museu d'art de Lleida. Índex provisional per a la formació d'un catàlec, 1920, núms. 53 i 54; BERGÓS, 1928, pp. 110-112; BERGÓS, 1935, pp. 146-153; LLADONOSA, 1946, pp. 5-6; PUIG I CADAFALCH, 1949-1954, 3, pp. 93-94; LAMBERT, 1959, p. 140; DURLIAT, 1964, p. 65; DURLIAT, 1967, p. 135; DEUHLER, 1970, fig. 48; LARA, 1971, p. 54; LACOSTE, 1975, p. 285; ALONSO, 1976, pp. 145-146; LARA, 1977, pp. 101-102; DALMASES/JOSÉ, 1985, p. 170; FITÉ, 1986, pp. 74-76; ESPAÑOL, 1988, pp. 84-87; SARRATE, 1990, pp. 51-66 i 86-88; YARZA, 1991, pp. 48-49; PUIG SANCHIS, 1993, pp. 23-29; PULCHRA, 1993, núm. 73, pp. 62-63; MACIÀ/RIBES, 1995, p. 51; MACIÀ a CR, 1997, 24, p. 205-206; FITÉ, 1999, p. 269; BERLABÉ, 2000, pp. 333-334; MOLINÉ, 2000, s. p.; CAMPS, 2003, pp. 221-223; FITÉ, 2005-2006, pp. 29-31.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari
MLLDC, 0560
Tipus d'element
MÈNSULA
Tema
Cap monstruós
Mesures
27,5 x 21 x 58 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Seu Vella, col·lecció lapidària, en dipòsit del MLLDC	Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènsula figurativa amb un cap demoníac amb dues banyes del que destaquen els dos ulls molt sortints formats per dos esferes amb una cavitat central que emula la nineta. Les celles es conformen per una forma ondulant i, per sobre, presenta el cap decorat amb losanges que a l'interior tenen un petit cercle. El nas de la figura, que deuria ser considerablement gran, està fragmentat en la major part. La boca està igualment danyada, per bé que sembla que deuria mostrar les dents.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

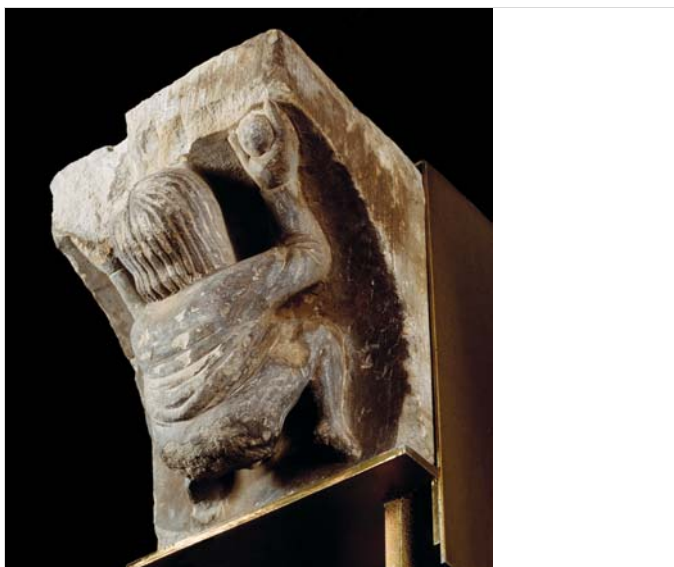
La provinença que consta a la fitxa d'inventari del MLLDC és la Seu Vella, respecte la qual coincidim plenament. El tipus iconogràfic és molt proper a moltes de les mènsoles de la Seu Vella. Té com a paral·lels algunes mènsoles de les portades dels Fillols i occidentals, amb caps animalístics que trauen la llengua i presenten el cap decorat amb losanges (vegi's l'ANNEX 3, per exemple, nùms. 171, 173, 180, 187 i 188).

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 39, p. 64; ESPLENDOR RETROBADA, 2003, pp. 267-268.

FOTO: Llorenç Melgosa. Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari
MLLDC, 0561
Tipus d'element
MÈNSULA
Tema
Personatge mostrant les natges
Mesures
28 x 23,5 x 40 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, exposició permanent	Sant Joan el Vell (?)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènscula figurativa que presenta un personatge d'esquena i ajupit que s'aguanta en una mena d'agafadors que surten de la part superior del bloc. Vesteix una camisola pujada fins a la cintura, deixant al descobert les natges. Sembla que estigui en acció de defecar o potser sigui un gest satíric. En tot cas, ens trobem davant d'una representació que, pel seu caràcter, entra de ple en el que se sol denominar "iconografia obscena".

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

En la bibliografia i en l'inventari del MLLDC, la peça és considerada com a provinent de la Seu Vella. Presenta un estil classicitzant proper, en efecte, a certes mènscules del temple. Però la solució del pentinat amb estries és molt més propi de les mènscules que es consideren provinents del temple de Sant Joan el Vell (MLLDC, inv. 565, 570 i 571), la qual cosa fa que mantinguem certes reserves a l'hora d'inscriure aquesta peça al temple catedralici. A més a més, hem de tenir present que del temple de Sant Joan en prové una altra mènscula que presenta un tema obscè (MLLDC, 515), consistent en un personatge femení en posició acotxada que es recull les faldilles amb les mans fins a la cintura i exhibeix el sexe. D'altra banda, en el context del temple catedralici no hi trobem aquest tipus de temes, de manera que, en el cas que en provingués es tractaria d'un "unicum". En definitiva, no es pot descartar un origen de l'antic temple parroquial per a la peça.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 40, p. 64; ESPLENDOR RETROBADA,

2003, pp. 267-268; BARRAL, 2004, p. 284.

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari
MLLDC, 0562
Tipus d'element
MÈNSULA
Tema
Personatge armat amb escut
Mesures
25,8 x 21 x 39,5 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, sala de reserva	Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènsula figurativa que presenta un personatge masculí de perfil que avança amb un pas ferm i el que sembla estar en posició bel·ligerant (atac o defensa). Es vesteix amb una túnica cenyida a la cintura. Amb la mà esquerra sosté un escut ametllat decorat amb cinc estrelles de vuit puntes i amb la dreta fa l'acció de brandar l'espasa. La figura està molt mutilada i ha perdut la part superior del cos. La peça està emmarcada per una sanefa perlejada (aresta inferior i esquerra) i un ornament vegetal (aresta dreta).

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Es considera procedent de la catedral. Les mènsoles núms. 059, 060 i 101 del temple (ANNEX 3), entre altres, estan perfilades per les vores com aquesta, però no presenten la línia perlejada que aquí hi podem observar (s'hauria pogut desgastar). D'altra banda, el tema amb un personatge amb escut no és únic en el context del temple, sinó que el trobem tant en altres mènsoles (p. ex. 039, ANNEX 3) com capitells de l'interior del temple (p. ex. 04.08 o 05.04, ANNEX 1), i també en un dels frisos de la porta dels Fillols, on el guerrer es presenta a cavall. Creiem que es pot acceptar la seva provenença de la catedral.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 41, pp. 64-65.

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari
MLLDC, 0563
Tipus d'element
MÈNSULA
Tema
Sàtir
Mesures
27 x 27 x 57 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, sala de reserva	Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènsula figurativa que presenta una decoració amb un tors, el cap del qual només ha conservat el perfil i unes orelles grosses i punxegudes com de sàtir. La part del tors del personatge està nua i a la part inferior presenta una vestimenta amb profusió de plecs. El bloc que conforma aquesta mènsula té restituïda la part posterior.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Es considera procedent de la Seu Vella. Amb tot, a causa del seu estat de conservació és difícil dir amb seguretat si convé mantenir aquesta adscripció. Sigui com vulgui, tampoc no tenim arguments en contra.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 43, p. 65.

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari
MLLDC, 0574
Tipus d'element
CAPITELL
Tema
Tiges amb fruits granulosos
Mesures
31 x 26,5 x 26 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, sala de reserva	Finestres de les naus (?)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell d'angle amb decoració vegetal a base de dos grans tiges estriades en forma de roleu que es despleguen una a cada cara, a l'interior de les quals hi ha una palmeta que acull un fruit d'àrum. Les tiges sorgeixen de la boca d'un cap de quadrúpede situat a l'angle superior. Tota la superfície de la peça està molt erosionada.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

És més que factible considerar l'origen de la peça en alguna de les finestres de les nau del temple. Localitzem composicions molt similars en nombrosos capitells de les finestres de la Seu Vella. De fet, aquesta és la composició predominant en aquests capitells, que trobem, segons diverses variants, a les finestres núm. 01, 06, 07, 08, 09, 10, 12, 13, 18, 21, 22, 25 (ANNEX 4), entre altres.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 70, p. 73.

FOTO: Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari

MLLDC, 0576

Tipus d'element

CAPITELL

Tema

Harpia amb cua vegetal

Mesures

34 x 26 x 26 cm

Localització actual Museu de Lleida Diocesà i Comarcal,
sala de reserva**Localització original a la Seu Vella**

Finestres de les naus (?)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell angular, amb àbac i collarí que en una de les cares esculpides hi té una harpia amb rostre femení que obre les ales i a l'altra un entrellaçat que emmarca una palmeta del centre de la qual en sorgeix un fruit granulós.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

És un tema molt utilitzat en el context de la Seu Vella, tant als capitells interiors com als capitells de les finestres i del claustre. Creiem que és factible imaginar la provenença d'alguna de les finestres del temple, tant per la temàtica, que es repeteix, per exemple, al brancal dret interior de la finestra núm. 01, al brancal dret exterior de la finestra núm. 02, al brancal esquerre interior de la finestra núm. 07 o brancal esquerre interior de la finestra núm. 08, entre altres (ANNEX 4). Les mesures també són similars amb les d'altres peces que es consideren provinents de les finestres de la Seu Vella (MLLDC, inv. 1506, 1515 o 1683).

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 60, pp. 70-71; CATALUNYA ROMÀNICA, 1997, 23, p. 206.

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari

MLLDC, 0577

Tipus d'element

CAPITELL

Tema

Aus afrontades

Mesures

33 x 25,5 x 26 cm

Localització actual Museu de Lleida Diocesà i Comarcal,
sala de reserva**Localització original a la Seu Vella**

Finestres de les naus (?)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell amb àbac i collarí que presenta decorades dues de les quatre cares, pel que sembla que era d'angle. Representa dues aus simètriques i afrontades a l'angle que semblen agafar-se les potes davanteres. Al mateix temps estan picotejant el que sembla un motiu vegetal que surt de la part superior. Els ocells tenen cues de drac que acaben en una tija de fulles digitades amb pinya central. La peça presenta un estat de degradació bastant notable en tota la superfície.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

Tant les mesures com la temàtica ens porten a considerar la possible adscripció de la peça a alguna de les finestres de les naus. Trobem animals simètrics al brancal esquerre interior de la finestra núm. 10 o al brancal dret interior de la finestra núm. 11, entre altres (vegi's l'ANNEX 4).

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari
MLLDC, 0587
Tipus d'element
CAPITELL
Tema
Tiges entrelaçades
Mesures
35 x 25 x 30 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, sala de reserva	Desconeguda

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell d'angle decorat amb un entrelaçat vegetal de tiges perlades que ocupen tota la superfície de la peça. L'esquema de les cintes és irregular i genera diverses palmetes que es disposen desordenadament.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Se sol considerar que la peça prové de la Seu Vella. Igualment, Carme Berlabé anuncia que, segons una fotografia antiga de l'Arxiu Mas, prové de la catedral. Sembla ser que la peça va entrar a formar part del Museu Diocesà de Lleida abans de l'any 1936, tot i que se n'ignora la data concreta d'ingrés. Des del nostre punt de vista, a priori resulta complicat establir analogies directes amb les peces de la catedral. Si bé, efectivament, presenta una mateixa temàtica amb tiges perlades i altres motius vegetals (molt comú a la Seu), el caos que es palesa en l'organització dels motius per la superfície de la peça fa que forçosament ens qüestionem la seva provenença de la catedral. A la Seu Vella, les representacions vegetals solen tenir un rerefons geomètric ben estructurat i les disposicions solen ser simètriques, com passa per exemples als capitells de la porta dels Fillols, amb els quals s'ha posat en relació la peça.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 61, p. 71; BERLABÉ, 2000, p. 339, nota 47.

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari
MLLDC, 0590
Tipus d'element
FRAGMENT DE CORNISA
Tema
Tiges, palmetes i pinyes
Mesures
22 x 18 x 20 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, sala de reserva	Porta de Sant Berenguer

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

El fragment presenta un plafó de fons rectangular amb un llistó a la part superior i un mig bossell a la inferior, tot emmarcat amb una decoració vegetal: una tija perlejada que s'entrellaça i tanca una palmeta que sorgeix d'ella mateixa. De la tija en surten bris de petites palmetes sense obrir. Al costat de l'entrellaçat a la part superior esquerra apareix un animal fantàstic que s'agafa a la tija.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

El fragment es considera provinent de la cornisa de la porta de Sant Berenguer. Tant el tema ornamental com el tractament escultòric i formal de la peça fan que s'adscriu a la portada esmentada, ja que és pràcticament idèntic tant als fragments que es conserven "in situ" a la mateixa cornisa, com a la resta de fragments identificats (conservats a la col·lecció lapidària de la Seu Vella, inv. SV, 232-237 i 281).

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 104, pp. 78-79.

Número d'inventari

MLLDC, 1480
SV, 168

Tipus d'element

CAPITELL I ANTA

Tema

Sirenes-ocell entre vegetació

Mesures

58,5 x 33 x 32,5 cm

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Localització actual

Museu de Lleida Diocesà i Comarcal,
sala de reserva

Localització original a la Seu Vella

Claustre (?)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Fragment d'anta que es compona d'un bloc rectangular considerablement llarg (58,5 cm) que presenta el frontis esglaonat. Presenta un capitell en el qual es desenvolupa la decoració, que té, a cada lateral, una sirena ocell, mentre que a la part central es representa una profusa vegetació. La sirena-ocell del costat esquerre està coronada amb una diadema flordelisada i gira el cap vers el centre del tambor, com si estigués mirant la seva pròpia cua. El personatge presenta pèrdues de material a la cara, però encara se'n pot apreciar la barba. La seva cua es cargola en múltiples entrellaçats perlejats que acaben en forma de volutes. Un d'aquests entrellaçats s'uneix amb la cua d'una altra sirena-ocell, que ocupa l'angle contrari del cistell. Aquesta figura, que també té la cara mutilada, no va coronada. Tota la superfície de la peça presenta una ostensible degradació.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Per la temàtica i per la factura estilística, a priori sembla poder-se proposar un origen de la peça en el conjunt catedralici. No obstant això, resulta molt més complicat suggerir-li un emplaçament precís. Un aspecte a considerar com a raó que jugaria en contra d'aquesta adscripció són les dimensions de la peça, massa gran per a imaginar-la a les finestres del temple, que com sabem és un dels punts en els quals manquen alguns capitells. S'ha de considerar que el seu possible origen fos l'ala est del claustre, amb les peces de la qual també està emparentada tant a nivell formal com temàtic. Convé dir, no obstant, que a l'inventari que va fer Montserrat Macià, l'autora considera que la peça potser no prové pròpiament de

l'edifici catedralici, encara que hi és clarament emparentat estilísticament.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 63, p. 71.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventariMLLDC, 1482
SV, 133**Tipus d'element**

CAPITELL

Tema

Entrellaçat vegetal

Mesures

26 x 35 x 26 cm

Localització actual

Seu Vella, exposició permanent (interior del temple)

Localització original a la Seu Vella

Finestres de les naus

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell angular amb àbac i collarí amb dues cares decorades amb motius vegetals consistents en tiges en diagonal que s'entrecreuen formant losanges. Al centre, uns entrellaçats es rinxolen i acaben en forma de volutes. L'estat de conservació és acceptable, per bé que presenta alguns cops i desprendiments en la superfície.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

Es considera provinent d'una de les finestres de les naus del temple, adscripció amb la que coincidim, ateses no només les mesures, sinó una temàtica tant característica que retrobem en un nombre incommptable de capitells, no només de les mateixes finestres, sinó de tot el temple.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; ESPLENDOR RETROBADA, 2003, pp. 264-266 (D).

FOTO: Antoni Benavente. Consorci Turó Seu Vella de Lleida

Número d'inventariMLLDC, 1494
SV, 157**Tipus d'element**

CAPITELL D'ANGLE

Tema

Acants

Mesures

25,5 x 31,7 x 28 cm

Localització actual

Seu Vella, col·lecció lapidària, en dipòsit del MLLDC

Localització original a la Seu Vella

Finestres de les naus (?)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell amb àbac i collarí amb dues cares treballades. El tambor és angular, la qual cosa indica que estava creat per anar adossat. Presenta una decoració amb dos registres de fulles d'acant. En el primer nivell els folíols presenten uns nervis molt marcats, els centrals decorats amb trepanat, motiu que es repeteix entre fulla i fulla. Totes les fulles a la part superior es vinclen enfora. Presenta moltes mutilacions, sobretot als angles de la part del collarí.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Es considera provinent d'una de les finestres de les naus del temple, localització que creiem factible, tant pel tema que presenta com per la factura estilística.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 72, pp. 73-74; MACIÀ/RIBES, 1995, p. 55.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari
MLLDC, 1506 SV, 061
Tipus d'element
CAPITELL D'ANGLE
Tema
Tiges, palmetes i pinyes
Mesures
35,5 x 25,5 x 26 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Seu Vella, exposició permanent (interior del temple)	Finestres de les naus

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell de secció troncopiramidal amb àbac i collarí. Presenta decorades dues de les quatre cares, la qual cosa vol dir que anava adossat a un angle. Les dues cares són ornamentades amb el mateix motiu vegetal, amb tiges que s'entrecreen i acaben en palmetes entre les quals en penja un fruit granulós.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

Es considera provinent d'una de les finestres de les naus del temple, adscripció amb la que coincidim, ateses no només les mesures, sinó una temàtica tant característica que retrobem en un nombre in comptable de capitells, no només de les mateixes finestres, sinó de tot el temple.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 80, p. 75; MACIÀ/RIBES, 1995, p. 55; CATALUNYA ROMÀNICA, 1997, 23, p. 179; ESPLendor RETROBADA, 2003, pp. 264-266 (B).

FOTO: Llorenç Melgosa. Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventariMLLDC, 1515
SV, 120**Tipus d'element**

CAPITELL

Tema

Figures entre tiges

Mesures

35 x 26 x 26 cm

Localització actual Museu de Lleida Diocesà i Comarcal,
exposició permanent**Localització original a la Seu Vella**

Finestres de les naus

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell amb àbac treballat per tres de les quatre cares, el que indica que en la seva disposició original anava adossada a un mur. La decoració folra tota la superfície: en una cara es disposa una sirena-ocell (el personatge és barbut) amb dues cues, una que surt del mig del llom i l'altra de l'extrem del seu cos, ambdues derivades en tiges vegetals de les quals en sorgeixen volutes i pinyes. A l'angle hi ha un personatge vestit amb túnica curta que s'agafa a una de les tiges. L'estat de conservació de la peça és acceptable, malgrat que és perceptible una certa degradació de la superfície.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Es considera provinent d'una de les finestres de les naus del temple, adscripció amb la que coincidim, ateses no només les mesures, sinó una temàtica tant característica que retrobem en un nombre in comptable de capitells, no només de les mateixes finestres, sinó de tot el temple.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 79, p. 75; MACIÀ/RIBES, 1995, p. 55; CATALUNYA ROMÀNICA, 1997, 23, p. 179; ESPLENDOR RETROBADA, 2003, pp. 264-266.

FOTO: Llorenç Melgosa. Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventariMLLDC, 1683
SV, 167**Tipus d'element**

CAPITELL

Tema

Acants i cap angular

Mesures

27 x 27 x 30 cm

Localització actual Museu de Lleida Diocesà i Comarcal,
exposició permanent**Localització original a la Seu Vella**

Finestres de les naus

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell angular de secció troncopiramidal, amb àbac. Presenta dues cares decorades amb tres registres vegetals de fulles molt carnosos. El registre superior presenta fulles d'acant amb un nervi perlejat central. El reng del mig té una palmeta que vincla els seus extrems enfora. Al tercer nivell la palmeta és substituïda per una fulla d'acant, els nervis de la qual, com els del registre superior, són fets a base de perlejats. A l'angle es disposa un cap demoníac que treu la llengua i que va tocat amb una mena de casc decorat amb losanges perlejades. El caparró té com a paral·lels algunes mènsules de les portades dels Fillols i occidentals, amb caps animalístics que trauen la llengua i presenten el cap decorat amb losanges (vegi's l'ANNEX 3, núms. 171, 173, 180, 187 i 188).

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

Prové de la finestra del tram central de la nau major del temple (costat nord, exterior). Aquest capitell es va substituir per un bloc amb forma de capitell sense esculpir durant les restauracions de l'època de Ferrant (vegi's l'estat actual de la finestra a l'ANNEX 4, F 19). La peça original, un cop extreta, es va guardar al fons lapidari del monument, però no es va documentar ni es va guardar la memòria de la seva procedència. Posteriorment es registrà, junt amb altres peces, al fons diocesà amb procedència desconeguda, només dient que era provinent de la Diòcesi de Lleida. Al catàleg de l'exposició "Pulchra" encara no s'especifica la seva localització original, la qual fou establerta per MACIÀ/RIBES, 1995, a partir de l'observació d'una fotografia que apareix en una postal antiga (dècada de 1930), prèvia a les

restauracions del temple. Aquesta identificació també permet rememorar la descripció que féu Bergós de la peça, que va definir com un “corintià de tres pisos d’acant llenguat grotesc a l’angle; el pis intermedi és format per fulles palmades invertides”.

Bibliografia

BERGÓS, 1935, p. 306, núm. 256; MACIÀ, 1992, s. p.; PULCHRA, 1993, núm. 62, p. 71; MACIÀ/RIBES, 1995, p. 55; CATALUNYA ROMÀNICA, 1997, 23, p. 206; ESPLENDOR RETROBADA, 2003, pp. 264-266 (E).

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari

MLLDC, 1869

Tipus d'elementCOLUMNA
QUADRILOBULADA**Tema****Mesures**

108 x 26 x 26 cm

Localització actual Museu de Lleida Diocesà i Comarcal,
sala de reserva**Localització original a la Seu Vella**

Claustre (ala est)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Columna composta de quatre fusts cilíndrics sense cap mena de decoració.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Hi ha poc marge per dubtar que no prové del claustre, més concretament de l'ala est, que és on hi trobem algunes columnes quadrilobulades.

Bibliografia

PULCHRA, 1993, núm. 336, p. 177.

FOTO: L'autora, amb permís del Museu de Lleida: Diocesà i Comarcal

Número d'inventari
MLLDC, 3678
Tipus d'element
FRAGMENT DE MÈNSULA (?)
Tema
Cap femení
Mesures

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, sala de reserva	Ràfecs de les cobertes (?)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Cap femení amb un tocat i un vel que li baixa vers la part posterior del cap. Presenta uns trets facials molt marcats, amb les galtes i els llavis inflats, i els ulls lleugerament desorbitats. Es tracta d'un fragment molt mutilat (nas, part superior del cap) i amb la superfície desgastada.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

Aquesta peça va ingressar el MLLDC el febrer de 2011 com a donació de la família Prats-Bernat. Es va trobar pels volts de l'any 1945 prop del Pla dels Gramàtics, en uns temps d'abandonament del monument. El tema és, en efecte, molt típic de les mènsules de la catedral antiga de Lleida. Per esmentar un paral·lel concret fem notar que és molt similar a la mènsula de la Seu núm. 021 (ANNEX 3), localitzada al mur est del transepte nord. És factible considerar la peça originària del temple.

Bibliografia

Fitxa elaborada pel MLLDC.

FOTO: Museu Nacional d'Art de Catalunya

Número d'inventari

MNAC, 71907

Tipus d'element

CAPITELL

Tema

Vegetal

Mesures

24,5 x 25 x 24,5 cm

Localització actual Museu de Lleida Diocesà i Comarcal,
sala de reserva**Localització original a la Seu Vella**

Desconeguda

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell decorat per les quatre cares amb dos registres de fulles que es vinculen cap enfora en la part del vèrtex, del qual en sorgeix una altra fulla més petita de tres folíols arrodonits. La part de la base presenta un retall o trencament en diagonal. L'àbac és resseguit horitzontalment a la seva part inferior per una ranura en tres de les seves cares, mentre que a la quarta hi té dues ranures. No té collarí. A la part superior té un element sortint de forma de base de piràmide truncada i que devia servir d'encaix. Aquest element mesura 4 cm d'alçada i té inscrit el número 901 (antic registre del Museu Diocesà de Lleida?). En dues de les cares, al llarg de tota l'alçada, hi té dos solcs excavats. Presenta diverses parts mutilades, especialment les fulles dels angles.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

La peça va entrar en dipòsit al MNAC l'any 1967 provinent del Museu Diocesà de Lleida. En els registres figura com originària de la Seu Vella. Els solcs verticals podrien indicar que potser van servir per encabir una reixa, un envà o algun altre element constructiu, el que potser indicaria que hauria estat ubicat en un lloc que ha patit canvis de funció. Els tècnics del MNAC ens indiquen que l'estat de conservació de la seva superfície fa notar que la peça hauria estat situada en una zona mitjanament protegida de la intempèrie. Per l'estil i la decoració que presenta és difícil de situar la peça en un punt concret del temple ilderenc i per això convé contemplar la possibilitat que el seu origen no fos el propi temple.

Bibliografia

FOTO: Museu Nacional d'Art de Catalunya

Número d'inventari

MNAC, 71908

Tipus d'element

MÈNSULA

Tema

Cap monstruós

Mesures

26,5 x 39,5 x 22 cm

Localització actual Museu Nacional d'Art de Catalunya,
sala de reserva**Localització original a la Seu Vella**

Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènsula figurativa composta per un bloc rectangular que a la part còncava hi té un cap animalístic monstruós. L'ésser trau la llengua amb expressió grotesca. Els ulls els té desorbitats i presenten una cavitat central formant la nineta treballada amb trepant. Per sobre de les celles es manifesta un frunziment amb quatre arrugues marcades amb incisions. Té les orelles llargues i punxegudes. Els pòmuls també els té marcats mitjançant el treball escultòric. La figura evidencia algunes mutilacions, especialment al nas i a les puntes de les orelles, que han desaparegut completament. En alguns punts, com la part superior del cap, s'observen restes de morter erosionat. L'estat de conservació, amb un notable desgast per descamacions en tota la superfície, posa de relleu que ha estat exposada a efectes climatològics.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

La peça va entrar en dipòsit al MNAC l'any 1967 procedent del Museu Diocesà de Lleida. En tot cas és perfectament plausible considerar-la originària de la catedral. Les dimensions de la peça s'aproximen a les d'altres mènsules que es consideren provinents de la Seu Vella i que es conserven al MLLDC (per exemple, inv. 561 i 562). De caps monstruosos n'hi ha una infinitat que podem veure a l'ANNEX 3 (per exemple els nùms 013, 014, 024, 027, 038, 46, 067, 077, 086, 106, 122, 125, 132, 173, 179, 180, 187 o 188). Aquestes mènsules es localitzen en diversos punts del temple (transepte nord, nau central, transepte, naus laterals i fins i tot a les portes dels Fillols i occidental).

Bibliografia

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari
SV, 044
Tipus d'element
CAPITELL DOBLE
Tema
Crist en Majestat
Mesures
37,5 x 41 x 20 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Seu Vella, exposició permanent (interior del temple)	Claustre (ala est)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Presenta Crist en Majestat dins la màndorla. Aquest porta el llibre a la mà esquerra, mentre que amb la dreta beneeix. Està acompanyat per Maria i Sant Joan Evangelista. Als angles de la màndorla es disposen els símbols del Tetramorf. La resta de la peça es decora amb entrellaçats de flora i fauna. A la part superior presenta una decoració a base de palmetes. Aquest capitell és dels pocs exemples historiatos que s'han conservat del claustre.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

La peça prové d'una de les columnes de fust quadrilobulat dels arcs de l'ala est del claustre. Se situa en el mateix grup que les peces inv. SV, 044-050. Des del punt de vista formal i estilístic no hi ha lloc per al dubte per considerar la seva adscripció al claustre, del qual degué ser retirada durant les campanyes de recuperació de materials o de restauracions.

Bibliografia

JOVÉ, 1985, pp. 63-64; MACIÀ, 1992, s. p.; MACIÀ, 1997, p. 178; ESPLENDOR RETROBADA, 2003, pp. 264-266 (A).

FOTO: Catalunya Romànica, 24, 1997, p. 179.

Número d'inventari

SV, 045

Tipus d'element

FRAGMENT DE CAPITELL

Tema

Davallament de la Creu (Mt. 27, 57-59; Mc. 15, 43-45; Lc. 23, 50-53 i Jn. 19, 38-93)

Mesures

22,8 x 22,5 x 17,5 cm

Localització actual

Desconeguda

Localització original a la Seu Vella

Claustre (ala est)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Excepcional fragment de capitell considerablement mutilat amb l'escena del Davallament de la Creu. Crist és davallat per Josep d'Arimatea, que amb les tenalles desclava el braç de Crist. Al costat dret de Jesús hi ha la mà de Nicodem. La figura de Josep d'Arimatea està molt mutilada i solament resta la testa i els braços. Per sota d'aquest apareix el rostre d'una altra figura masculina nimbada, indubtablement sant Joan, que es porta la mà a la cara fent el típic gest de dolor. Hem de suposar, seguint la iconografia pròpia de l'escena, que a l'altre costat de Crist hi havia la Mare de Déu. Per sobre dels braços de la creu hi apareixen els símbols del sol i la lluna, flanquejats per àngels turiferaris.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Aquest capitell prové de l'ala est del claustre, possiblement d'una de les columnes de fust quadrilobulat. La desaparició de la peça es va evidenciar l'any 2003 durant la preparació de l'exposició "Seu Vella. L'esplendor retrobada", celebrada al mateix monument de la Seu Vella. Des del punt de vista formal i estilístic se situa en el mateix grup que les peces inv. SV, 044-050. No hi ha lloc per al dubte per considerar l'adscripció de la peça al claustre, del qual degué ser retirada durant les campanyes de recuperació de materials o de restauracions.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; CATALUNYA ROMÀNICA, 1997, 23, p. 179.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari

SV, 046

Tipus d'element

FRAGMENT DE CAPITELL

Tema

Lluita de l'home amb la fera

Mesures

37 x 18 x 17 cm

Localització actual

Lapidari de la Seu Vella

Localització original a la Seu Vella

Claustre (ala est)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Fragment de capitell d'una columna bessona. Està treballat per tres cares amb el tema de la lluita de l'home amb la fera. En concret presenta ocells que atrapen homes amb la boca, mentre aquests aixequen els braços i enfonsen l'espasa al cos de l'animal. El tema s'envolta amb vegetació de tiges perlejades.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

A l'Arxiu Mas (Institut Amatller) trobem una fotografia de la peça (clixé 8753). Segons Montserrat Macià, ja es trobava a l'antic Museu Diocesà abans de l'any 1936. Des del punt de vista formal i estilístic no hi ha lloc per al dubte per considerar l'adscripció de la peça al claustre, del qual degué ser retirada durant les campanyes de recuperació de materials o de restauracions. Se situa en el mateix grup que les peces inv. SV, 044-050.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari
SV, 047
Tipus d'element
CAPITELL
Tema
Vegetal i zoomòrfica
Mesures
37 x 30 x 37,5 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Seu Vella, exposició permanent (interior del temple)	Claustre (ala est)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell fragmentat que es presenta decorat per les quatre cares amb temàtica vegetal i zoomòrfica. Centra la composició en cadascuna de les cares un lleó recolzat sobre el llom de dos animals simètrics enfrontats que mosseguen tiges vegetals perlejades i pinyes.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

Aquest fragment prové d'una de les columnes exemptes de fust monolític de l'ala est del claustre. Se situa en el mateix grup que les peces inv. SV, 044-050. Des del punt de vista formal i estilístic no hi ha lloc per al dubte per considerar la seva adscripció al claustre, del qual degué ser retirat durant les campanyes de recuperació de materials o de restauracions.

Bibliografia

JOVÉ, 1985, pp. 64-65; MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari
SV, 050
Tipus d'element
FRAGMENT DE CAPITELL
Tema
Vegetal i zoomòrfica
Mesures
37 x 18,5 x 22,5 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Seu Vella, col·lecció lapidària	Claustre (ala est)

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Fragment de capitell angular decorat amb temàtica vegetal de fulles disposades de forma geomètrica que conformen una mena d'arbres. També s'hi aprecien animals fantàstics alats i la cara d'un lleó. Enmig de la fauna apareix, en una de les cares, una testa humana en la que hi ressalten els ulls i que té una cabells rinxolats.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Malgrat que la peça està molt fragmentada podem dir que prové de l'ala est del claustre. Des del punt de vista formal i estilístic no hi ha lloc per al dubte per considerar aquesta adscripció al claustre, del qual degué ser retirada durant les campanyes de recuperació de materials o de restauracions. Se situa en el mateix grup que les peces inv. SV, 044-050.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari

SV, 160

Tipus d'element

MÈNSULA

Tema

Cap monstruós traient la llengua

Mesures

21,5 x 23 x 20 cm

Localització actual

Seu Vella, col·lecció lapidària

Localització original a la Seu Vella

Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènsula decorada amb un tema típic de la Seu Vella: un cap monstruós traient la llengua. El personatge és banyut, amb un front prominent i ple d'arrugues. Els ulls ametllats s'aconsegueixen mitjançant línies concèntriques. El nas està molt mutilat, així com la llengua, que pràcticament ha desaparegut. També ha perdut les orelles o banyes. Per tant, l'estat de conservació és molt fragmentari.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

El tema coincideix plenament amb els repertoris de la catedral. És un tema molt comú dins de la producció escultòrica de la Seu Vella i la seva provinença del temple es pot subscriure sense dubtes. De caps monstruosos n'hi ha una infinitat que podem veure a l'ANNEX 3 d'aquest treball (per exemple els núms 013, 014, 024, 027, 038, 46, 067, 077, 086, 106, 122, 125, 132, 173, 179, 180, 187 o 188). Aquestes mènsoles es localitzen en diversos punts del temple (transsepte nord, nau central, transsepte, naus laterals i fins i tot a les portes dels Fillols i occidental), per la qual cosa no podem precisar la seva localització.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari
SV, 161
Tipus d'element
MÈNSULA
Tema
Cap monstruós
Mesures
21,5 x 33,5 x 25,5 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Seu Vella, col·lecció lapidària	Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènsula figurativa en la que es representa un ésser monstruós banyut amb els ulls rodons i formats per tres línies concèntriques. Presenta una llavis molt gruixuts. Mostra les dents i l'interior de la boca, on sembla que hi té un objecte o un fruit. A les parts laterals del bloc s'evidencien unes incisions a mena de plomes (ales?). L'estat de conservació no és bo, ja que la superfície s'està desgranant.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

És un tema molt comú dins de la producció escultòrica de la Seu Vella i la seva provinença del temple es pot subscriure sense dubtes. De caps monstruosos n'hi ha una infinitat que podem veure a l'ANNEX 3 d'aquest treball (per exemple els núms. 013, 014, 024, 027, 038, 46, 067, 077, 086, 106, 122, 125, 132, 173, 179, 180, 187 o 188). Aquestes mènsoles es localitzen en diversos punts del temple (transsepte nord, nau central, transsepte, naus laterals i fins i tot a les portes dels Fillols i occidental), per la qual cosa no podem precisar la seva localització.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari

SV, 162

Tipus d'element

MÈNSULA

Tema

Personatge de perfil

Mesures

23 x 21,5 x 25 cm

Localització actual

Seu Vella, col·lecció lapidària

Localització original a la Seu Vella

Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènscula figurativa que representa un personatge de mig cos que es troba de perfil. Sembla que es porta la mà dreta a l'espatlla, amb la que sosté una mena de gran objecte cilíndric. Tota la superfície presenta un estat de degradació força evident, amb moltes descamacions.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

Creiem factible situar la peça en el conjunt de mènscules originàries del temple catedralici, ja que el tema que presenta hi és comú, amb personatges en diverses posicions i diverses actituds (vegi's l'ANNEX 3).

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari

SV, 164

Tipus d'element

MÈNSULA

Tema

Personatge que sosté una bóta de vi

Mesures

21,5 x 22,3 x 18,3 cm

Localització actual

Seu Vella, col·lecció lapidària

Localització original a la Seu Vella

Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènsula figurativa que representa un personatge amb els braços caiguts que porta sobre les espatlles una gran bóta de vi, de la qual se n'aprecien les fustes, així com les tires que la lligaven al personatge. La figura es presenta en posició frontal i està molt mutilada, fins al punt que ha perdut completament el cap. A més a més, tota la superfície de la peça està molt degradada.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

Creiem més que possible situar la peça provinent del temple, ja que la bóta de vi, ja sigui en tant que objecte representat tot sol, ja sigui com un element que porta un personatge o fins hi tot que aquest hi beu, és un tema recurrent en el conjunt de les mènsules de la Seu Vella (núms. 071, 074 i 143, ANNEX 3).

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari

SV, 165

Tipus d'element

CAPITELL

Tema

Drac

Mesures

26 x 26,5 x 15 cm

Localització actual

Seu Vella, exposició permanent (interior del temple)

Localització original a la Seu Vella

Desconeguda

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Capitell angular amb àbac i collarí (aquest molt mutilat). Presenta dos cares decorades, la qual cosa és indicativa de que anava adossat. Té una decoració amb un gran animal de cap lleoní i cos d'au, possiblement un drac. Gira el cap en sentit contrari a la disposició del cos, mirant-se la cua, que es cargola en rínxols vegetals i acaba en una voluta. L'altra cara està molt mutilada, encara que s'intueix que el que hi havia representat era un animal simètric al que s'ha conservat.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

No està documentada la història d'aquesta peça, però a nivell temàtic i compositiu presenta una relació molt clara amb tantes altres peces del conjunt catedralici, en especial dels capitells interiors. No obstant, en cap cas podem dir que es traci d'un capitell de l'interior del temple. La seva possible ubicació original ens resulta desconeguda.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari
SV, 170 i 173
Tipus d'element
FRAGMENTS DE MÈNSULA
Tema
Cos d'au
Mesures
21,5 x 23,3 x 11 cm

Localització actual	Localització original a la Seu Vella
Seu Vella, col·lecció lapidària	Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Dos fragments d'una mateixa mènscula decorada amb motius del bestiar. Es representa un animal amb cos d'au (inv. 170), que ha perdut el cap i que passa la cua entre les cames i l'enlaira cap amunt (inv. 173). No obstant, el conjunt de peces està molt mutilat i presenta un desgast molt notable de la superfícies de les dues peces.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

És un tema molt comú dins de la producció escultòrica de la Seu Vella i la seva provinença del temple es pot subscriure sense dubtes. Trobem altres mènscules amb animals i cues vegetals, emplaçades in situ, per exemple els núms. 019, 080, 123 (ANNEX 3).

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari

SV, 171

Tipus d'element

MÈNSULA

Tema

Cap humà

Mesures

21 x 29,5 x 23 cm

Localització actual

Seu Vella, col·lecció lapidària

Localització original a la Seu Vella

Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènsula figurativa molt fragmentada, degut tant a les mutilacions com a la degradació del material. S'hi representa el cap d'una figura, que creiem masculina, de la que només se n'observa part del cabell i l'orella esquerra. Sembla ser que gira el cap lleugerament cap a la dreta. El fons del personatge està resseguit per un ressalt ovalat.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provinença de la Seu Vella

No està documentada la història d'aquesta peça, però a nivell temàtic i compositiu presenta una relació molt clara amb altres mènsules del temple, que ens presenten testes de personatges, tant masculins com femenins (vegi's l'ANNEX 3).

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Número d'inventari

SV, 172

Tipus d'element

MÈNSULA

Tema

Harpia

Mesures

21 x 26,5 x 20 cm

Localització actual

Seu Vella, col·lecció lapidària

Localització original a la Seu Vella

Ràfecs de les cobertes

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Mènula figurativa en la qual es representa un sirena-ocell o una harpia (té cos d'au i cap humà). No se'n distingeixen els trets facials atès el desgast que presenta la superfície de la peça. Les potes estan mutilades. Les ales de l'animal sobresurten al fons en dos plans diferents.

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

El mateix tipus d'animal, que segueix una mateixa composició apareix en una de les poques mènules de l'absis major que es conserven "in situ" (001, ANNEX 3). D'altra banda, és un tema recurrent als capitells de l'interior (p. ex: 06.03, 08.07 o 09.12, ANNEX 1). És més que factible considerar una possible provenença de la Seu Vella per aquesta peça.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.

Número d'inventari

SV, 232, 236 i 237

Tipus d'element

FRAGMENTS DE CORNISA

Tema

Repertoris vegetals

Mesures21 x 23 x 19,5 cm / 21,3 x 57 x
28,5 cm / 21,3 x 57 x 28,5 cm

FOTO: L'autora, amb permís del Turó de la Seu Vella

Localització actual

Seu Vella, col·lecció lapidària

Localització original a la Seu Vella

Porta de Sant Berenguer

Descripció / observacions sobre l'estat de conservació

Els fragments provenen de la portada de Sant Berenguer. Arquitectònicament, aquesta portada està constituïda per un cos sortint coronat per una cornisa superior en voladís sostinguda per mènsules. Aquests fragments són precisament una part d'aquest voladís. A la part frontal hi tenen una franja a mode de fris continu que presenta una profusa decoració amb una sèrie de motius vegetals (fruits granulats i palmetes) inscrits en una llarga tija ondulada (aquest fris recorre tot l'element de punta a punta). A la cara perpendicular hi trobem la decoració corresponent als panells rectangulars, els quals formaven part de la superfície sortint del voladís de la cornisa. Aquests panells, com els altres que hi ha "in situ", presenten florons circulars acompanyats als costats per sengles motius vegetals i animalístics. Hem d'imaginar-nos aquests panells situats entre els espais que quedaven entre les mènsules. Al marge de les peces que apareixen a la imatge, que a l'actualitat veiem exposades al públic a l'interior del temple, a la col·lecció lapidària de la Seu Vella hi ha quatre fragments més que tenen el mateix origen: SV, 233 (21,3 x 17,5 x 24 cm), SV 234 (22,5 x 23,3 x 23 cm), SV 235 (22,5 x 22,5 x 17 cm) i SV 281 (13,5 x 10 x 14,5 cm). També hi ha una altra peça conservada al MLLDC amb les mateixes característiques (MLLDC, 0590).

Història i vicissituds / discussió sobre la possible provenença de la Seu Vella

El recorregut d'aquestes peces una vegada extretes del seu emplaçament original (en un moment que no coneixem) és difícil de precisar. El més versemblant és imaginar que els fragments foren enretirats en el moment en què es van efectuar les restauracions al temple, quan també se li degueren substituir algunes de les mènsules per blocs sense treballar.

Bibliografia

MACIÀ, 1992, s. p.; CATALUNYA ROMÀNICA, 1997, 23, p. 181; ESPLENDOR RETROBADA, 2003, pp. 269-270 (A).